

Nr 34.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrörelse, m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom en den 6 februari 1948 dagtecknad till lagutskott hänvisad proposition, nr 50, som behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om försäkringsrörelse och
- 2) lag angående införande av nya lagen om försäkringsrörelse.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehåft följande i anledning av propositionen inom riksdagen väckta motioner, nämligen

inom första kammaren

nr 271 av herr *Karlsson, Gottfrid, m. fl.*,

nr 272 av herr *Ewerlöf m. fl.*,

nr 273 av herr *Ewerlöf m. fl.*,

nr 274 av herrar *Ewerlöf och Wistrand*,

nr 275 av herr *Ewerlöf* samt

nr 276 av herrar *Englund* och *Osvald* ävensom

inom andra kammaren

nr 420 av herr *Kristensson m. fl.*, likalydande med motionen nr 272 i första kammaren,

nr 421 av herrar *Onsjö* och *Larsson* i Luttra, likalydande med motionen nr 271 i första kammaren,

nr 427 av herr *Ljungqvist m. fl.*, likalydande med motionen nr 275 i första kammaren,

nr 428 av herrar *Ljungqvist* och *Kristensson*, likalydande med motionen nr 274 i första kammaren, samt

nr 429 av herrar *Ljungqvist* och *Johansson* i Mysinge, likalydande med motionen nr 273 i första kammaren.

Beträffande de skäl, som utöver vad nedan angives anförts till stöd för de i propositionen framlagda förslagen, får utskottet hänvisa till propositionen.

Vad motionärerna hemställt återgives i det följande i samband med redogörelsen för de ämnen, som beröras av motionerna. I fråga om de skäl, som motionärerna anförts till stöd för sina yrkanden, tillåter sig utskottet i huvudsak hänvisa till motionerna.

Till utskottet har från statsrådet Kock överlämnats en av chefen för försäkringsinspektionen, överdirektören O. A. Åkesson upprättad promemoria angående innehållet i 302 § i förslaget till ny lag om försäkringsrörelse. Promemorian har som bilaga fogats vid utskottets utlåtande.

Inledning.

Sådan försäkringsrörelse, som yrkesmässigt bedrivs av enskilda försäkringsanstalter, är för närvarande underkastad bestämmelserna i lagen den 25 maj 1917 (nr 257) om försäkringsrörelse.

Genom beslut den 20 november 1942 bemyndigade Kungl. Maj:t dåvarande chefen för handelsdepartementet att tillkalla särskilda utredningsmän för att verkställa utredning och avgiva förslag beträffande ändring i vissa delar av nyssnämnda lag. Jämlikt detta bemyndigande tillkallade departementschefen sex sakkunniga. Utredningen har kallats *1942 års försäkringsutredning*.

Enligt de för utredningen utfärdade direktiven skulle till prövning upp- tagas frågor rörande koncession för nybildade försäkringsbolag, därvid särskilt borde undersökas, huruvida icke — i syfte att begränsa nyetableringen på detta område — för koncession borde uppställas krav på att bolaget skulle vara nyttigt för det allmänna. Utredningsarbetet skulle därjämte enligt direktiven avse att åstadkomma en revision av livförsäkringens tekniska bestämmelser och av reglerna för livförsäkringsbolagens kapitalplacering. I fråga om livförsäkringen skulle vidare undersökas, huruvida skäl alltjämt funnes att bedriva den s. k. folkförsäkringen såsom en särskild bransch. Utredningen hade därjämte att till behandling upptaga särskilda frågor angående de lokala försäkringsbolagen ävensom angående den offentliga tillsynen över försäkringsverksamheten samt angående försäkringsinspektionens befogenheter.

Sedan ny lag om aktiebolag utfärdats den 14 september 1944 anmodades utredningen att vid fullgörande av sitt uppdrag underkasta lagen om försäkringsrörelse jämväl den omarbetning, som erfordrades för att bringa nämnda lag i överensstämmelse med nya aktiebolagslagen. I direktiven för detta uppdrag uttalade departementschefen bl. a., att en så fullständig anpassning som möjligt till de grundläggande principerna i nya aktiebolagslagen borde eftersträvas. Avsteg därifrån borde sålunda ske endast i den mån sådant påkallades av försäkringsväsendets egenart.

Utredningen avgav den 1 april 1946 betänkande med förslag till ny lag om försäkringsrörelse m. m. (SOU 1946: 33 och 34). Häröver ha yttranden avgivits av åtskilliga myndigheter och sammanslutningar.

Innan en redogörelse lämnas rörande det föreliggande förslaget må erinras om tre vid 1945 års riksdag väckta motioner (I: 197 samt II: 316 och 419) avseende i huvudsak försäkringsväsendets framtida organisation. I anledning av motionerna anhöll riksdagen i skrivelse den 30 juni 1945 (nr 530), att Kungl. Maj:t måtte *dels* låta verkställa en allsidig och förutsätt-

ningslös utredning med syfte att åstadkomma en genomgripande centralisering och rationalisering av försäkringsverksamheten, däri inbegripet om och i vilken utsträckning det privata försäkringsväsendet borde överföras till det allmänna och i samband därmed i vad mån flera försäkringsgrenar borde göras obligatoriska, samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kunde föranleda, dels skyndsamt låta utarbета och framlägga förslag till provisorisk lagstiftning till förhindrande av att nya och ur det allmännas synpunkt icke önskvärda försäkringsanstalter bildades eller redan bestående försäkringsföretag började ny icke önskvärd verksamhet under den tid frågor rörande försäkringsverksamhetens framtida utformning vore under utredning.

Riksdagens sålunda uttalade önskemål ha sedermera efterkommit. Redan vid samma riksdags höstsession antogs lagen om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse, vilken utfärdades den 14 december 1945 (nr 845), den s. k. *spärrlagen*. Lagen innebär, att koncession för nytt försäkringsbolag må beviljas endast såframt detta finnes från allmän synpunkt önskvärt. Enahanda bestämmelse gäller för det fall, att bestående bolag önskar upptaga försäkringsgren, som bolaget icke förut drivit. Lagen gällde ursprungligen till och med den 31 december 1947; giltighetstiden har sedermera förlängts ytterligare ett år. Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 26 oktober 1945 tillkallade dåvarande chefen för handelsdepartementet sju utredningsmän med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning rörande de i riksdagsskrivelsen angivna problemkomplexen. För denna utredning har antagits benämningen *1945 års försäkringsutredning*. Enligt de direktiv, som utfärdats för utredningen, skall densamma taga ställning till alla problem av betydelse på försäkringsväsendets område. Utredningen har att förutsättningslöst pröva, huruvida eller i vad mån den enskilda försäkringsverksamheten bör överföras i statlig regi. I utredningsuppdraget ingår vidare, bland annat, att granska den ekonomiska effektiviteten jämväl hos den försäkringsverksamhet som nu bedrivs av staten.

Till förebyggande av missförstånd må anmärkas, att — i överensstämmelse med den i propositionen använda terminologien — med uttrycket *försäkringsutredningen* i det följande åsyftas 1942 års utredning.

Behovet av ny försäkringslag.

Föredraganden, statsrådet Kock, har i propositionen inledningsvis till behandling upptagit frågan, huruvida i nuvarande läge — medan en omfattande undersökning rörande försäkringsväsendets fundamentala spörsmål pågår — skäl finnas att genomföra ny lagstiftning om försäkringsrörelse. Beträffande de av föredraganden därvid anförda synpunkterna torde få hänvisas till propositionen (s. 147 f). Sammanfattningsvis har föredraganden — under åberopande bl. a. av förenämnda remissyttranden och särskilt vad 1945 års

försäkringsutredning i sitt yttrande anfört — framhållit, att övertvägande skäl syntes tala för att frågan om ny lag om försäkringsrörelse utan dröjsmål förelades riksdagen. Föredraganden har i detta sammanhang funnit angeläget betona, att antagandet av ny lag i ämnet icke finge tillåtas i någon mån binda det pågående reformarbetet på detta rättsområde.

Översikt över propositionens innehåll.

Förslaget till ny lag om försäkringsrörelse.

I propositionen framhålls, att gällande regler angående *koncession* för försäkringsbolag taga sikte på den formellt-rättsliga grundvalen för det tillämnade företaget. I praxis — åtminstone under de båda senaste decennierna — ha bestämmelserna ansetts icke tillåta ett bedömande av företagets ändamålsenlighet eller liknande omständigheter. Även om det exempelvis stått klart, att behov av ett nytt försäkringsbolag icke förelegat, har koncessionsmyndigheten ansett sig förhindrad vägra stadfästelse å bolagsordningen, förutsatt att denna uppfyllt de i lagen uppställda formella kraven. Icke heller har koncessionsprövningen ansetts omfatta den betydelsefulla frågan, huruvida i ömsesidigt bolag representationsfrågan lösts på ett tillfredsställande sätt i bolagsordningen.

Förslaget upptar föreskrifter angående en materiell koncessionsprövning. För koncession förutsattes sålunda (4 och 166 §§), att den tillämnade rörelsen finnes behöfelig och även eljest ägnad att främja en sund utveckling av försäkringsväsendet. Detsamma skall gälla där ett bestående bolag avser att utvidga rörelsen till ny försäkringsgren eller nytt verksamhetsområde eller avser att åvägabringa en väsentlig omläggning av rörelsen. I fråga om ömsesidigt försäkringsbolag skall vid koncessionsprövningen beaktas, huruvida frågan om försäkringstagarnas inflytande i företaget blivit på tillfredsställande sätt löst i bolagsordningen. Det förutsattes att i större ömsesidiga företag bolagsstämmans befogenheter komma att utövas av en delegeradeförsamling.

Gemensam koncessionsmyndighet för samtliga försäkringsbolag, vilka äro underkastade lagens bestämmelser, är Kungl. Maj:t. Detta innebär en ändring beträffande läns- och häradsbolagen, för vilka vederbörande länsstyrelse hittills varit koncessionsmyndighet.

I detta sammanhang må framhållas, att enligt förslaget läns- och häradsbolagen jämväl i övrigt skola vara underkastade samma bestämmelser som riksbolagen. Dock förekomma vissa undantagsregler, vilka närmast avse de lokalt begränsade bolagen; här må hänvisas till 100 § 1 mom. andra stycket, jämfört med 206 §, samt 204 § 1 mom. andra stycket och 285 § första stycket.

Även ränte- och kapitalförsäkringsanstalterna skola enligt förslaget jämföras med riksbolagen.

De s. k. sockenbolagen, vilka icke äro underkastade bestämmelserna i gällande försäkringslag, beröras icke av lagförslaget.

I fråga om koncession må slutligen anmärkas, att förslaget såsom en nyhet stadgar förbud mot att i samma bolag förena livsförsäkringsrörelse med försäkringsrörelse av annat slag, såframt icke särskilda skäl äro därtill.

Beträffande spørsmålet huruvida skäl finnas att inom livförsäkringen bibehålla den s. k. *folkförsäkringen* såsom en fristående bransch framhålles i propositionen, att slutlig ställning härtill bör tagas först då frågan om livförsäkringsverksamhetens framtida organisation lösts, vilken fråga för närvarande utredes av 1945 års försäkringsutredning. Under förhandenvarande omständigheter har det icke synts föredragande statsrådet lämpligt att nu lagstiftningsvägen vidtaga ändringar beträffande folkförsäkringens allmänna karaktär. Desto hellre säger sig statsrådet ha kunnat intaga denna ståndpunkt, som dels differensen i premienivå mellan stor och liten försäkring redan nu icke oväsentligt minskats, dels ock de allmänna koncessions- och tillsynsbestämmelserna i förslaget — innefattande skärpta krav på folkförsäkringsverksamheten — synts statsrådet innebära betryggande garanti för att folkförsäkringstagarna verkligen skola komma i åtnjutande av de särskilda förmåner och tjänster, som enligt de stadfästa grunderna tillförsäkras dem.

I gällande lag stadgas, att ett belopp motsvarande *livförsäkringsfonden* skall redovisas i vissa i lagen angivna slag av värdehandlingar eller ock i särskilda tillgångar av annan art. Härutinnan föreslås åtskilliga ändringar. Beträffande dem må hänvisas till vad nedan anföres vid 274 §.

Propositionen innehåller betydelsefulla nyheter i fråga om *livförsäkringens tekniska bestämmelser*. Det i gällande lag tillämpade systemet med särskilda s. k. grunder för verksamheten, vilka stadfästas av administrativ myndighet och innehålla det statistiskt-matematiska underlaget för beräkning av premier m. m., bibehålles. Men medan gällande lag endast föreskriver att premierna skola beräknas på betryggande sätt — den s. k. soliditets- eller trygghetsprincipen — uppställles i propositionen därjämte krav på att premierna skola vara skäligt avvägda i förhållande till de förmåner försäkringen medför. Detta har i propositionen benämnts *skälighetsprincipen*. Tillsynen över skälighetsprincipens tillämpning skall tillkomma försäkringsinspektionen.

Såväl soliditets- som skälighetsprincipen har kommit till uttryck i lagen (263 §). Vad beträffar den senare avses densamma i praktiken främst komma att innebära krav på att varje livförsäkringsbolag skall iaktta sparsamhet med avseende på sina omkostnader samt tillämpa ändamålsenliga regler för fördelning av uppstående vinst mellan försäkringstagarna. Inom ramen för de grundläggande principerna om soliditet och skälighet kunna olika anordningar tänkas i fråga om de beräkningar av premier, fonder och återbäring, som livförsäkringsbolagen ha att utföra. Det har icke synts

lämpligt att på detta område binda utvecklingen genom mer eller mindre snäva lagbestämmelser. Tvärtom har det ansetts önskvärt att inom rimliga gränser bereda utrymme för växlande tekniska anordningar. I detta syfte ha bland lagens regler av försäkringsteknisk art endast sådana allmänna föreskrifter upptagits, vilka ansetts erforderliga för upprätthållande av soliditets- och skälighetsprinciperna under växlande betingelser för verksamheten, exempelvis fluktuationer i fråga om ränta och dödlighet. Tekniska detaljbestämmelser ha däremot icke ansetts besitta den grad av allmängiltighet, som måste krävas för upptagande i lagen. Bestämmelser av sådan karaktär skola i stället upptagas i grunderna. Eftersom ändring i dessa kan åvägbringas i administrativ ordning, vinnes genom den nämnda anordningen ökade möjligheter till smidig anpassning.

De överskott å ett livförsäkringsbolags rörelse, vilka normalt uppkomma därigenom att premierna innehålla vissa säkerhetstillägg, skola regelmässigt i första hand tagas i anspråk för rörelsens konsolidering genom att överföras till särskilda fonder. Genom uppläggande av dylika fonder sörjer bolaget för den stabilitet hos rörelsen som soliditetsprincipen kräver. Å andra sidan fordrar skälighetsprincipen, såsom redan anmärkts, att den verkliga kostnaden för försäkringarna icke ställer sig högre än vad som kan anses motsvara värdet av de tjänster, försäkringarna medföra; om denna princip skall kunna upprätthållas måste bolagets vinstsystem vara så anordnat, att en försäkrings bidrag till konsolideringsfonderna senast i samband med försäkringens upphörande åter frigöres ur dessa och i en eller annan form återbäres till försäkringstagaren, allt dock endast såframt icke konsolideringshänsyn lägga hinder i vägen härför.

En konsekvens av skälighetsprincipen är, att i livförsäkringsaktiebolag aktieägarnas rätt till utdelning blir begränsad. Det förutsättes, att utdelningsrätten skall bestämmas i bolagsordningen. Eftersom bolagsordningen kräver stadfästelse av koncessionsmyndigheten, bli reglerna angående utdelningsbegränsningen underkastade denna myndighets prövning.

I terminologiskt hänseende har i förslaget genomförts den ändringen i jämförelse med gällande lag, att distinktionen mellan »vinst» och »premieåterbäring» försvunnit. För dessa använder förslaget den gemensamma benämningen *återbäring*. I förslaget har icke upptagits den nu tillämpade anordningen med förutberäkning av återbäring.

I syfte att ytterligare trygga livförsäkringstagarnas rätt innehåller förslaget bestämmelser om att återbäring, som tilldelats försäkringstagarna men ännu icke utbetalats till dem, skall redovisas såsom en del av försäkringsfonden. Detta innebär skyldighet för bolaget att redovisa beloppet i särskilt kvalificerade värdehandlingar, vilka därjämte skola pantsättas för försäkringstagarnas säkerhet. Den del av återbäringen, som i lagen behandlas på sätt nu nämnts, kallas *tilldelad återbäring*.

Livförsäkringsfonden skall i övrigt — liksom hittills — bestå av premiereserv och ersättningsreserv, därvid premiereserven motsvarar värdet av

bolagets ansvarighet på grund av löpande försäkringar och ersättningsreserven ansvarigheten i anledning av redan inträffade försäkringsfall. I fråga om livförsäkring föreligger därjämte skyldighet att göra avsättning till utjämningsfond — avsedd för utjämning av sådana ojämnheter i det ekonomiska förloppet, som härröra av växlingar i dödlighet, sjuklighet eller invaliditet — samt återbäringsfond och säkerhetsfond. Av bolagets årsvinst kan avsättning ske till en särskild regleringsfond.

Enligt förslaget skola grunderna innehålla regler för avsättningsskyldigheten beträffande utjämningsfonden och återbäringsfonden. Avsättningen är icke att anse såsom en disposition av årsvinsten utan skall redovisas i vinst- och förlusträkningen. Årsvinsten framkommer således först sedan nämnda avsättning skett. Säkerhetsfonden skall däremot, liksom enligt gällande lag, uppbyggas genom avsättningar av årsvinsten. Medel, som tillförts de nu nämnda fyra fonderna, skola anses tillkomma försäkringstagarna och få sålunda icke användas för annat ändamål, exempelvis till utdelning åt aktieägare. Däremot ligger det i sakens natur, att dessa medel kunna tillgripas för täckande av förlust å bolagets rörelse, dock endast sedan övriga härför tillgängliga medel tagits i anspråk.

I anslutning till skälighetsprincipen har i propositionen upptagits frågan huruvida livförsäkringstagare borde tillerkännas en ovillkorlig rätt till andel i bolagets överskott. Härom framhöll försäkringsutredningen, att drivande av livförsäkringsrörelse utan vinstdelaktighet för försäkringstagarna vore oförenligt med skälighetsprincipen. Endast i särskilda undantagsfall borde det tillåtas, att livförsäkringstagarna uteslötes från vinstdelaktighet. En ändring av villkoren på denna punkt i redan träffade försäkringsavtal borde enligt utredningens mening genomföras. Utredningen underströk önskvärdheten av ett klart uttalande i denna fråga av statsmakterna till stöd för lagtillämpningen vid stadfästelse å försäkringstekniska grunder. Utredningen anmärkte, att dess förslag visserligen kunde synas innebära en modifikation av den på privaträttens område vedertagna grundsatsen, att nya lagbestämmelser icke borde förlänas tillbakaverkande kraft, men tillade, att det i förevarande fall vore fråga om ett rättsområde där de sociala synpunkterna gjorde sig starkt gällande; enligt nutida uppfattning måste livförsäkringsverksamhetens sociala funktion stå i förgrunden och det privatekonomiska företagarintresset träda tillbaka. Av särskild betydelse ansåge utredningen det vara, att de livförsäkringsbolag, som infört grundsatsen om obegränsad vinsträtt, gjort detta även beträffande försäkringar, vilka ursprungligen tecknats utan sådan rätt. Det kunde förmodas, att övriga bolag under alla förhållanden förr eller senare av konkurrensskäl skulle se sig nödsakade att anpassa sig efter utvecklingen.

Spörsmålet berördes i det av Svenska försäkringsbolags riksförbund avgivna remissyttrandet. Man finge enligt förbundets mening icke förbise möjligheten av nya försäkringsformer, så gestaltade, att en modifierad premie uppvägs av att försäkringen icke medförde rätt till återbäring. Det vore

icke utan vidare givet, att dylika försäkringar, därest rörelsen gäve överskott, skulle erhålla detta överskott, medan de, om underskott uppstode, skulle stödjas av andra försäkringar. Sådana försäkringar, som här åsyftades, hade vunnit stor utbredning i bl. a. England och U. S. A. Ett kategoriskt uttalande från statsmakternas sida om oinskränkt rätt till återbäring be-tecknade riksförbundet såsom direkt olämpligt.

I propositionen har föredragande statsrådet i detta ämne anfört följande:

Vad angår frågan om försäkringstagarnas vinsträtt är jag i princip ense med utredningen. Detta gäller även den ståndpunkt utredningen intagit be-träffande sådana försäkringar, som ursprungligen tecknats utan vinsträtt. Visserligen bör enligt en allmänt erkänd rättsgrundsats på privaträttens om-råde nya lagbestämmelser icke få återverka på bestående avtal. Å andra si-dan torde det — såsom utredningen framhållit — få anses befogat att göra avsteg härifrån då det gäller att tillgodose viktiga sociala intressen. En så-dan situation föreligger här. Principen om försäkringstagarnas vinsträtt torde, enligt vad jag inhämtat, omfattas bland livförsäkringens målsmän i vida kretsar. Härom bär också de senaste decenniernas utveckling vittne. Klart är emellertid, att principen bör tillämpas endast i fall där detta finnes betingat av skälighetskravet. Utredningen har själv tänkt sig möjligheten av undantag i fråga om de s. k. korttidsförsäkringarna. Även i andra fall kan det tänkas att en avvägning mellan skilda intressen talar emot en utfäs-telse om vinsträtt. Hithörande frågor torde böra lösas i rättstillämpningen. Att man därvid av praktiska skäl kan finna det motiverat att medgiva viss kvalifikationstid innan vinsträtten inträder, anser jag uppenbart.

De *bolagsrättsliga bestämmelserna* i propositionen ha anpassats till nya ak-tiebolagslagen, dock med åtskilliga avvikelser betingade av försäkringsvä-sendets egenart. Koncessionssystemet har ansetts motivera en väsentlig för-enkling, jämfört med aktiebolagslagen, av reglerna för bolagsbildning. Reg-lerna om ökning och nedsättning av aktiekapital ansluta sig nära till vad som gäller för allmänna aktiebolag; ökning av aktiekapitalet genom s. k. fondemission skall dock endast få ske i sådant försäkringsaktiebolag, som uteslutande eller huvudsakligen driver annan rörelse än livförsäkringsrörel-se. Skäl ha icke ansetts föreligga att efterbilda nya aktiebolagslagens regler angående fria och bundna aktier. Ej heller har det funnits påkallat att be-träffande försäkringsaktiebolag i lagen upptaga regler om rätt för aktie-ägarminoritet att påkalla vinstutdelning eller att utse s. k. grupprevisor. Sty-relsen för försäkringsbolag skall bestå av minst tre ledamöter; styrelsen skall utse verkställande direktör. Beträffande utseende av verkställande direktör öppnas dock vissa möjligheter till dispens såvitt angår ömsesidiga bolag. De grundläggande reglerna i aktiebolagslagen angående årsredovisning hava upptagits i lagförslaget. Däremot har aktiebolagslagens schema för balans-räkning samt för vinst- och förlusträkning icke ansetts tillämpliga för för-säkringsbolagens förhållanden och sålunda icke efterbildats i förslaget. I stället föreslås, att närmare bestämmelser om balansräkning samt om vinst- och förlusträkning skola utfärdas av Kungl. Maj:t. Detsamma skall enligt förslaget gälla om koncernredovisning. Propositionen bygger på tanken att redovisningen så långt möjligt bör specificeras för varje försäkringsgren, som omfattas av bolagets rörelse.

Förslaget till lag angående införande av nya lagen om försäkringsrörelse.

Enligt detta förslag skall nya lagen lända till efterrättelse från och med den 1 januari 1949. Lagen skall äga tillämpning jämväl å försäkringsbolag, som registrerats enligt bestämmelserna i äldre lag. Styrelsen för sådant försäkringsbolag må hos Konungen göra ansökan om stadfästelse å den ändring av bolagsordning och grunder, som erfordras för vinnande av överensstämmelse med föreskrifterna i den nya lagen. Konungen prövar ansökningen enligt bestämmelserna i nya lagen; prövningen skall dock icke avse frågan huruvida bolagets rörelse är behövlig. Ansökan som nu nämnts skall göras inom sex månader efter det nya lagen trätt i kraft. Där så finnes påkallat må i dispensväg tiden kunna utsträckas till högst två år. Innan frågan om koncession avgjorts äger bolaget fortsätta sin verksamhet enligt bestämmelserna i äldre lag i den mån ej Konungen förordnat att föreskrifter i nya lagen skola tillämpas.

Utskottet.**Allmänna synpunkter.**

Sedan nu gällande försäkringslag för mer än trettio år sedan tillkom, har det sociala och ekonomiska livet undergått betydande förändringar. Det är då också naturligt, att, även om den offentlighetsrättsliga försäkringslagstiftningen tid efter annan underkastats partiella reformer, den numera är i behov av en mera fullständig översyn.

För enskild försäkringsverksamhet grundläggande spörsmål — bl. a. frågan huruvida skäl finnas att överföra försäkringsverksamheten, helt eller delvis, i allmän regi — äro för närvarande föremål för en omfattande utredning. Den frågan uppställer sig då, om icke resultatet av det pågående utredningsarbetet lämpligen borde avvaktas innan en modernisering av försäkringslagen nu genomföres. Vid överbägande av detta spörsmål har utskottet funnit avgörande betydelse böra tillmätas de skäl, som i propositionen och i de däri refererade yttrandena anförts till förmån för en omedelbar revision av gällande försäkringslag. Utskottet vill emellertid i detta sammanhang understryka föredragande statsrådets uttalande om att den revision beträffande försäkringslagstiftningen, som sålunda nu kan komma att genomföras, icke får binda det fortsatta reformarbetet på detta område.

De föreliggande lagförslagen bära i mångt och mycket sin prägel av det däri genomförda koncessionssystemet. I övrigt har i förslagen uppmärksamheten huvudsakligen ägnats livförsäkringen och den därmed jämställda personförsäkringen. Förslagen äro enligt utskottets mening i det stora hela väl avvägda. I vissa hänseenden finner utskottet likväl ändringar eller förtydliganden erforderliga. Utskottet kommer i det följande att behandla sådana spörsmål.

I lagförslagen saknas närmare bestämmelser om ordningen för *delägarnas inflytande i ömsesidigt försäkringsbolag*. Däremot förutsättes i propositionen, att koncessionsprövningen för sådant bolag skall omfatta jämväl detta spörsmål. Föredragande statsrådet har framhållit, att en tillfredsställande lösning av representationsfrågan utgör ett oavvisligt koncessionsvillkor. Det är enligt statsrådets mening naturligt, att åt delägarna förbehålles ett bestämmande inflytande i företaget. Personer, som tillskjutit garantikapital (garanter), äga emellertid anspråk på medbestämmanderätt. En avvägning mellan dessa intressegrupper har statsrådet funnit endast under särskilda förhållanden böra genomföras så, att det avgörande inflytandet frånhändes delägarna. I detta sammanhang har statsrådet anmärkt, att ett moderbolag kan äga anspråk på inflytande i ett dotterbolag även sedan garantikapitalet återbetalats; dock har det syntts statsrådet i regel böra ankomma på försäkringstagarna själva att avgöra, huruvida i ett givet fall koncernformen vore ändamålsenlig eller icke.

Praktiska skäl torde enligt statsrådets mening göra det ofrånkomligt, att i stora ömsesidiga bolag tillskapa ett särskilt instrument för delägarinflytandet, en delegeradeförsamling. I anslutning härtill har uppställts frågan huruvida annan än den, som själv är försäkringstagare i bolaget, borde tillåtas taga säte i delegeradeförsamlingen. Även om skäl kunde anföras för en sådan begränsning av behörigheten, vore enligt statsrådets uppfattning det väsentliga att till uppdraget förvärva personer, som vore väl kvalificerade för detsamma.

Spörsmålet om delegeradeförsamlingens sammansättning har närmare utvecklats jämväl av en ledamot i lagrådet, som därvid — ehuru från annan utgångspunkt än föredragande statsrådet — biträtt ståndpunkten att behörigheten att vara delegerad icke ovillkorligen borde begränsas till personer, som äro försäkringstagare i bolaget.

Lagförslagen innehålla icke regler om representation för försäkringstagarna i försäkringsaktiebolag. Ej heller har upptagits någon bestämmelse om att den ena eller den andra företagstypen bör ges företräde för försäkringsrörelse av visst slag. Beträffande dessa frågor har föredragande statsrådet emellertid i propositionen (s. 184 f) uttalat vissa allmänna synpunkter att beaktas vid koncessionsprövningen, därvid statsrådet särskilt framhållit önskvärdheten av att försäkringstagarna bereddes inflytande också i försäkringsaktiebolagen.

Nu nämnda spörsmål ha berörts i motionen I: 276. Däri har yrkats, att riksdagen måtte finna sig icke böra för närvarande förorda särskilda koncessionsregler rörande associationsform och former för försäkringstagares inflytande i riksförsäkringsbolag, ävensom att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t hemställa, att frågan om associationsform och representation för försäkringstagarna i riksförsäkringsbolag måtte göras till föremål för ny utredning.

Vad först beträffar representationen i ömsesidiga försäkringsbolag bör man enligt utskottets mening vid ett bedömande av förevarande spörsmål

utgå ifrån att den ömsesidiga företagstypen bygger på kooperativ grund. Därav följer, att det bestämmande inflytandet i företaget bör tillkomma försäkringstagarna. Utskottet ansluter sig till vad som i detta hänseende anförts av föredragande statsrådet. Såsom ock anmärkts i propositionen kan emellertid i vissa fall anledning förekomma att i större eller mindre grad jämka delägarinflytandet. Så är förhållandet i fall, då garantikapital förskjutits. Här torde likväl böra gälla, att garantens inflytande skall upphöra, då garantikapitalet icke längre erfordras för rörelsens ändamålsenliga bedrivande. Å andra sidan måste tillses, att i ett koncernförhållande moderbolagets rätt till inflytande i ett ömsesidigt dotterbolag tryggas. Detta kan nämligen vara enda möjligheten att rationellt ordna arbetet inom koncernen eller att hålla den samman. Enligt utskottets mening är det sålunda icke tillrådligt att göra frågan om koncernformens bibehållande eller icke beroende av försäkringstagarnas i dotterbolaget avgörande. Utskottet förutsätter, att vad nu anförts kommer att beaktas vid koncessionsprövningen för ömsesidiga bolag.

Utskottet ansluter sig till föredragande statsrådets uttalande, att det i regel torde bliva ofrånkomligt att i stora ömsesidiga bolag låta en delegeradeförsamling övertaga bolagsstämmans befogenheter. Sannolikt torde det i praxis komma att visa sig ändamålsenligt att genomföra nämnda anordning även i medelstora bolag. Vad angår behörigheten bör enligt utskottets mening den synpunkten vara ledande, att endast den som själv är delägare i företaget skall äga deltaga i avgörandet av företagets angelägenheter. Avsteg härifrån torde böra ifrågakomma endast under särskilda betingelser.

Beträffande spörsmålen i övrigt om associationsform och om försäkringstagarnas inflytande falla dessa inom ramen för det åt 1945 års försäkringsutredning anförtrodda uppdraget. Utskottet finner med hänsyn härtill icke anledning att närmare ingå härpå.

På grund av vad nu anförts finner sig utskottet icke kunna tillstyrka nyssnämnda motion.

En betydelsefull nyhet i förslaget är, att den s. k. *skälighetsprincipen* i livförsäkring kommit till uttryck i lagen. De bestämmelser, som upptagits i detta ämne, måste anses utgöra en garanti för att livförsäkringens nettopremier komma att hållas på skälig nivå samt att uppkommande överskott bliva på skäligt sätt fördelade mellan försäkringstagarna. En konsekvens av skälighetsprincipen är att allt överskott, som uppstår å livförsäkringsrörelse, skall anses tillhöra försäkringstagarna, dock med den inskränkningen — då rörelsen bedrivs i aktiebolagsform — att aktieägarna skola äga rätt till skälig utdelning, vilken bestämmes i bolagsordningen. I den mån överskotten icke omedelbart disponeras för återbäring till försäkringstagarna utan för längre eller kortare tid fonderas i rörelsen är det uppenbart, att ifrågavarande fondmedel skola anses tillkomma försäkringstagarna.

Under särskilda betingelser kan det anses motiverat att göra avsteg från principen om *försäkringstagarnas vinsträtt*. I propositionen har i detta hänse-

ende pekats på de s. k. korttidsförsäkringarna. Såsom framhållits i ett i propositionen refererat remissyttrande (s. 242 f) kunna vidare fall förekomma, där premien från början reducerats med hänsyn till att försäkringstagaren icke skall äga rätt till uppkommande vinst. Av större betydelse är likväl spörsmålet, huruvida principen bör göras tillämplig även å redan tecknade livförsäkringar. Utskottet kan för sin del instämma i våd föredragande statsrådet i detta hänseende anført. Enligt utskottets mening bör sålunda i princip vinstdelaktighet tillerkännas försäkringstagarna även beträffande redan tecknade försäkringar.

Enligt förordningen den 27 juni 1927 om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar skall svenskt aktiebolag, som vid bolagets upplösning utskiftar tillgångar, till staten erlægga *utskiftningsskatt* å därvid utskiftat belopp.

I de likalydande motionerna I: 275 och II: 427 har anförts, bland annat, att vid de sammanslagningar av försäkringsbolag, som bleve aktuella i samband med ikraftträdandet av den nya försäkringslagen, det givetvis icke vore avsett, att någon verklig utskiftning av tillgångar skulle äga rum. De konsolideringsfonder, som avsatts under gångna år, komme alltjämt att kvarstå i rörelsen för säkerställande av gentemot försäkringstagarna gjorda utfästelser. Försäkringsverksamheten vore till sin natur sådan, att den med nödvändighet krävde en stark konsolidering för att kunna möta förskjutningar med avseende på de ekonomiska betingelserna för verksamheten eller kostningar i fråga om skadeförloppet. Det torde enligt motionärernas mening ligga i öppen dag, att försäkringsbolagen icke kunde vara benägna att lämna sin medverkan till fusioner, om dessa skulle leda till att de nödvändiga konsolideringsfonderna skulle kraftigt minskas genom utskiftningsskatten. Den grundläggande principen borde vara, att utskiftningsskatt ej skulle komma i fråga i vidare mån än då tillgångar verkligen »utskiftades», d. v. s. uttoges ur rörelsen och sålunda ej längre komme att tjäna det syfte för vilket de avsetts, nämligen tryggandet av försäkringstagarnas rätt. Motionerna utmynna i yrkande att riksdagen för sin del ville besluta, att utskiftningsskatt icke skall utgå i det fall att försäkringsaktiebolag upphör på grund av fusionering med annat försäkringsbolag, som äger samtliga aktier i det upphörande bolaget, samt att vederbörande utskott ville utforma de författningsbestämmelser, som härför erfordrades.

Utskottet har tagit del av en den 10 december 1947 till Kungl. Maj:t (i finansdepartementet) ingiven underdånig skrivelse från Svenska försäkringsbolags riksförbund med begäran om åtgärder i syfte att befria försäkringsaktiebolag från skyldigheten att utgiva utskiftningsskatt vid fusion. I skrivelsen ha anförts i stort sett samma synpunkter som i nyssnämnda motioner. Därjämte har utskottet tagit del av utlåtanden, som i anledning av remiss avgivits över förbundets skrivelse. Av de fem myndigheter, som avgivit utlåtande, ha tre, nämligen försäkringsinspektionen, överståthållarämbetet och länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, tillstyrkt förbundets hemställan eller

eljest uttalat sig i positiv riktning. Av de båda övriga har statskontoret icke funnit något att erinra mot att åtgärder vidtoges i framställningens syfte, medan länsstyrelsen i Malmöhus län avstyrkt bifall till framställningen.

Det bör anmärkas, att i försäkringsutredningens betänkande starkt betonades önskvärdheten från allmän synpunkt av en reduktion av antalet företagsenheter på försäkringsväsendets område. Av vissa remissyttranden framgår, att försäkringsväsendets egna målsmän äro beredda att söka tillmötesgå önskemålen om en reduktion. I det framlagda lagförslaget ha upptagits ändrade bestämmelser om överlåtelse av försäkringsbestånd, vilka underlätta sammanslagning av försäkringsbolag. Sedan ett försäkringsaktiebolags hela försäkringsbestånd överlåtits, är bolaget skyldigt att träda i likvidation och att i samband därmed erlagga utskiftningsskatt, även om någon utskiftning i egentlig mening icke förekommer. Ett erläggande av utskiftningsskatt i dylikt fall är enligt utskottets mening ägnat att försämra försäkringstagarnas rättsläge genom att bolagets konsolidering minskas. I särskild grad gäller detta i fråga om livförsäkringen, där konsolideringsfonderna i det väsentliga skola anses tillkomma försäkringstagarna.

Utskottet håller före, att om man med hänsyn till allmänna synpunkter önskar få till stånd en reduktion av antalet företagsenheter, detta manar det allmänna att så långt möjligt söka undanröja hindren för bolagens koncentrationssträvanden. Såsom ovan anmärkts, måste gällande bestämmelser om utskiftningsskatt anses ägnade att — såvitt angår försäkringsaktiebolag — motverka sådana strävanden. Bestämmelserna kunna beträffande försäkringsfusioner få konsekvenser, som icke torde stå i överensstämmelse med vad man avsåg vid lagstiftningens genomförande. En uppmjukning av bestämmelserna kan sålunda anses motiverad. Densamma bör emellertid gälla endast det fall, att koncernförhållande föreligger och moderbolaget äger samtliga aktier i dotterbolaget. Uppenbart är, att skattebefrielse icke bör medgivas, med mindre garanti finnes för att vinst, som på grund av sammanslagningen kan uppkomma för moderbolaget, icke användes till ökad utdelning till aktieägarna i detta.

Lagtekniskt kan frågan lösas genom en undantagsbestämmelse i utskiftningsskatteförordningen eller i en särskild därtill anknuten förordning. Med hänsyn till att utskiftningsskatteförordningen kan väntas inom en nära framtid bli föremål för en allmän översyn, vilken icke nu bör föregripas, samt med hänsyn jämväl till fördelarna av en diskretionär prövning från fall till fall har utskottet likväl ansett den lösningen böra förordas, att Kungl. Maj:t bemyndigas att i förekommande fall medgiva befrielse från skattskyldighet enligt utskiftningsskatteförordningen. Ett sådant bemyndigande har tidigare i ett par fall lämnats.

Härefter övergår utskottet till detaljbestämmelserna i förslagen, i den mån de icke berörts i det föregående.

Förslaget till lag om försäkringsrörelse.

4 §.

I denna paragraf angivas de allmänna förutsättningarna för erhållande av koncession. Enligt 1 mom. tredje stycket får koncession beviljas endast såframt den tillämnade rörelsen finnes behöfelig och även eljest ägnad att främja en sund utveckling av försäkringsväsendet.

I de likalydande motionerna I: 273 och II: 429 har yrkats, att i nyssnämnda stadgande orden »behöfelig och även eljest» måtte utgå. Enahanda yrkande har i motionerna framställts beträffande 166 § 1 mom. tredje stycket, varjämte i motionerna hemställts, att därest nämnda yrkanden vunne bifall, därav betingad ändring måtte vidtagas i 4 § 3 mom. promulgationslagen. I motionerna har framhållits, att de citerade orden saknade självständig betydelse; tillräckligt utrymme för den behovsprövning, som kunde vara erforderlig, torde enligt motionärernas mening erhållas genom villkoret, att verksamheten skall vara ägnad att främja en sund utveckling av försäkringsväsendet.

Enligt utskottets åsikt tala öfvervägande skäl för den avfattning förslaget i denna del erhållit. Visserligen torde i regel någon motsättning icke föreligga mellan de kvantitativa och kvalitativa synpunkterna; förefinnes behov av ett nytt försäkringsbolag, är tillkomsten av ett sådant i allmänhet ägnad att främja en sund utveckling. Såsom föredragande statsrådet framhållit måste emellertid behovsfrågan betraktas såsom ett särskilt betydelsefullt led i koncessionsprövningen. Av stor vikt är att åstadkomma en lämplig avvägning av antalet företag. Med hänsyn till vad sålunda anförts finner sig utskottet icke kunna biträda motionärernas yrkanden.

6 §.

Denna paragraf upptar bestämmelser om bolagsordningens innehåll. Medan gällande lag allenast föreskriver att bolagsordningen skall angiva föremålet för bolagets verksamhet, har i förevarande paragraf stadgats, att i bolagsordningen tillika skall angivas, huruvida verksamheten skall avse såväl direkt försäkring som återförsäkring. Försäkringsutredningen anförde i sina motiv, att det med hänsyn till koncessionsreglernas utformning vore av vikt, att föremålet för bolagets verksamhet noggrant bestämdes i bolagsordningen. Beviljad koncession omfattade nämligen endast den eller de försäkringsgrenar, vilka angåves i bolagsordningen. Enligt hittillsvarande praxis hade bolagen ägt att utan inskränkning taga upp återförsäkringsaffär i den bransch, vari bolaget bedreve direkt affär. Utredningen ansåge, att icke blott varje försäkringsgren utan även rätten att driva direkt respektive indirekt affär borde göras till föremål för särskild koncessionsprövning. Föredragande statsrådet har i propositionen anslutit sig till utredningens ståndpunkt och därvid särskilt understrukt, att koncession borde meddelas för en eller flera klart preciserade försäkringsgrenar. I anslutning till vad som anförts i ett remissyttrande har statsrådet likväl funnit, att kravet på

ett tydligt angivande av verksamheten i bolagsordningen kunde jämkas i den mån praktiska hänsyn talade härför. Hithörande spörsmål borde överlämnas åt rättstillämpningen.

Inom utskottet har starkt betonats, att ett snävt angivande i bolagsordningen av föremålet för verksamheten kan medföra allvarliga olägenheter för rörelsen. Sålunda har framhållits, att utomlands förekomme ett flertal försäkringsformer utan motsvarighet i vårt land. Det hade inträffat, att svenska återförsäkringsgivare nödgats avböja förmånliga utländska återförsäkringsaffärer av den anledningen, att däri inginge en försäkringsgren, som icke omfattades av bolagets koncession. Det måste i detta sammanhang beaktas, att återförsäkringsavtal med utländska företag ofta icke avsåge enstaka branscher utan ett komplex av flera branscher. Ytterligare har inom utskottet påpekats, att man flestades utomlands förbjöde utländskt återförsäkringsbolag att teckna återförsäkringsavtal i andra branscher än dem, för vilka bolaget hade koncession i hemlandet; en tendens till skärpning av utländsk lagstiftning i detta hänseende vore för närvarande märkbar. Att i bolagsordningen söka precisera en mångfald utländska försäkringsgrenar medförde uppenbara praktiska svårigheter och kunde för övrigt med hänsyn till försäkringsväsendets snabba utveckling aldrig göras ens tillnärmelsevis fullständigt.

Enligt utskottets mening skulle syftet med de i lagförslaget upptagna koncessionsreglerna lätt kunna förfelas, om icke för varje bolag föremålet för verksamheten tydligt angåves och avgränsades i bolagsordningen. Ett eftergivande av specifikationskravet skulle nämligen bereda bolagen möjlighet att utan koncessionsmyndighetens prövning utvidga verksamheten med nya grenar. Å andra sidan står det klart, att kravet på specifikation kan medföra praktiska olägenheter — icke minst i fråga om bolagens återförsäkringsrörelse i utlandet — vilka icke kunna lämnas obeaktade. Här föreligger sålunda en avvägningsfråga. De praktiska synpunkterna torde i stor utsträckning tillgodoses om all återförsäkringsrörelse i utlandet betraktas såsom en försäkringsgren. Detta synes icke behöva inge betänkligheter. Det kan snarare anses motiverat att gå ännu ett steg på denna väg och såsom en försäkringsgren rubricera all inhemsk återförsäkring. Klart är också, att om koncession beviljats för särskilda slag av försäkringar detta bör medföra rätt för bolaget att sammanföra två eller flera av dem till en kombinerad försäkring. Och detta torde kunna medgivas även om den kombinerade försäkringen skulle komma att innesluta någon försäkringsform, för vilken bolaget icke haft särskild koncession, förutsatt att denna försäkringsform utgör ett relativt underordnat moment i den kombinerade försäkringen. Däremot förefaller det mera tveksamt, huruvida de praktiska synpunkterna kunna tillerkännas sådan tyngd att de i särskilda fall motivera ytterligare eftergifter i fråga om specifikationskravet. Utskottet vill icke förneka att skäl härtill kunna föreligga. Enligt utskottets mening torde det icke vara uteslutet att träffa en anordning, som tillgodoser såväl de praktiska som de grundläggande koncessionsrättsliga synpunkterna. Exempel-

vis bör det kunna godtagas att bolagsordningen anger vissa klart bestämda verksamhetsgrenar med tillägg att bolaget därjämte äger att efter anmälan till koncessionsmyndigheten upptaga även andra grenar som äro likartade med någon av de i bolagsordningen angivna. I likhet med föredragande statsrådet anser utskottet, att hithörande spörsmål böra överlämnas åt rättstillämpningen.

Den omständigheten att all inhemsk återförsäkringsverksamhet betraktas såsom en försäkringsgren synes icke i och för sig behöva medföra, att koncession för sådan verksamhet ovillkorligen skall omfatta alla försäkringsformer, vilka äro att hänföra till återförsäkring. Så torde visserligen i regel böra ske. I enstaka fall kan det emellertid tänkas förekomma, att ett bolag endast driver rörelse i någon specialbransch i direkt försäkring. Om ett dylikt företag önskar upptaga inhemsk återförsäkring, kan det vara motiverat att begränsa koncessionen härför till vissa återförsäkringsformer eller alternativt att bevilja koncession för inhemsk återförsäkring exklusive vissa angivna former därav. Vad nu sagts, torde i stort sett kunna tillämpas jämväl i fråga om utländsk återförsäkringsaffär.

Utskottet vill i detta sammanhang framhålla, att begreppet försäkringsgren icke har intresse uteslutande från koncessionssynpunkt. Uttrycket förekommer i flera sammanhang, bland annat i redovisningskapitlet (94 och 95 §§). Utskottet anser det visserligen i princip önskvärt, att redovisningen specificeras per försäkringsgren, så långt detta av praktiska skäl är genomförbart, men det står klart, att specifikationen icke kan drivas så långt i fråga om redovisningen som då det gäller att i bolagsordningen angiva föremålet för verksamheten. Detta betyder, att begreppet försäkringsgren får en något växlande innebörd i skilda sammanhang. Några praktiska olägenheter torde icke föranledas härav. Utskottet får vidare hänvisa till vad som anföres vid 95 §.

9 §.

I denna paragraf upptagas de allmänna bestämmelserna angående grundernas innehåll. Sålunda skall enligt första stycket 2. i grunderna för livförsäkring regleras frågan om avsättning till och användning av utjämningsfond.

I de likalydande motionerna I: 271 och II: 421 har yrkats, att i förevarande paragraf och i 173 § måtte upptagas föreskrift om att jämväl frågan om avsättning till och användning av säkerhetsfond skall regleras i livförsäkringsgrunderna. Till stöd härför ha motionärerna anfört bland annat, att reglerna för beräkning av säkerhetsfond kunde utformas rationellare i grunderna än i lagtext. Detta spörsmål har väckts redan i ett remissyttrande och av föredragande statsrådet behandlats i propositionen (s. 251). Statsrådet har därvid funnit säkerhetsfonden utgöra ett så viktigt led i fonderingssystemet, att dess ställning borde — liksom hittills — regleras genom enhetliga bestämmelser i lagen.

Utskottet delar den av föredragande statsrådet uttalade uppfattningen och anser sig därför icke kunna tillstyrka motionärernas yrkande.

66 §.

Paragrafen innehåller regler angående avsättning till och nedsättning av reservfond i försäkringsaktiebolag. Motsvarande bestämmelser beträffande ömsesidigt försäkringsbolag återfinnas i 194 §. Lagrummen innehålla enhetliga regler såvitt angår nedsättning av reservfonden.

I de likalydande motionerna I: 271 och II: 421 har framhållits, att fördelar i olika hänseenden kunde vinnas om en särskild utjämningsfond anknötes till varje försäkringsgren, avsedd att utjämna kastningar i riskförloppet inom den grenen. I anslutning härtill ha motionärerna yrkat sådan ändring av 66 och 194 §§, att medel kunna överföras från reservfonden till försäkringsgrenarnas utjämningsfonder.

Såsom motionärerna själva antytt, torde den av dem skisserade anordningen få praktisk betydelse endast under förutsättning att ändring vidtages i anvisningarna till 30 § kommunalskattelagen. Utskottet finner icke anledning att i förevarande sammanhang till behandling upptaga spørgsmålet om ändring av nämnda lag. Utskottet kan desto hellre intaga denna ståndpunkt som det kan förutses, att det av motionärerna berörda ämnet blir föremål för uppmärksamhet från 1945 års försäkringsutrednings sida. På grund av vad sålunda anförts anser sig utskottet icke kunna tillstyrka det i motionerna framställda yrkandet.

94 §.

I paragrafen upptagas de grundläggande bestämmelserna om balansräknings innehåll och uppställning. Närmare bestämmelser härom skola meddelas av Konungen.

Enligt 5 mom. skall i moderbolags balansräkning upplysning meddelas om sammanlagda beloppet av moderbolagets fordringar hos och skulder till varje dotterbolag, så ock om sammanlagda beloppet av varje dotterbolags fordringar hos och skulder till annat dotterbolag.

I ett remissyttrande har anförts, att bestämmelsen icke borde äga tillämpning i fråga om utländska dotterbolag. Gentemot denna ståndpunkt har föredragande statsrådet anmärkt, att reglerna om redovisning av koncernförhållanden i väsentlig mån skulle förfela sitt syfte, om skyldigheten att lämna upplysning om interna affärsförbindelser icke komme att omfatta de utländska dotterföretagen. Föreskriften måste enligt statsrådets mening anses överensstämma med grunderna för den nya aktiebolagslagen.

Utskottet ansluter sig till den av föredragande statsrådet uttalade meningen. Om bestämmelsen tillämpas på det sätt, att det utländska dotterbolaget icke i den offentliga redovisningen namngives, torde bestämmelsen icke komma att skada moderbolagets affärsintressen.

95 §.

Beträffande vinst- och förlusträkning gäller såsom allmän regel att densamma skall så uppställas, att en med hänsyn till bolagets förhållanden och god köpmannased tillfredsställande redovisning erhålles för huru vinsten eller förlusten för räkenskapsåret uppkommit.

Första stycket tredje punkten i förevarande paragraf innehåller den viktiga bestämmelsen, att, där verksamheten omfattar flera försäkringsgrenar, intäkter och kostnader skola redovisas särskilt för varje verksamhetsgren. Bestämmelsen utgår från den principiella ståndpunkten att varje försäkringsgren bör bära sina egna kostnader.

Mot bestämmelsen har i remissyttrandena riktats kritik, icke från principiell synpunkt men med hänsyn till svårigheterna att i praktiken genomföra densamma. Särskilt har understrukits önskvärdheten av att utvecklingen av de s. k. kombinerade försäkringarna icke försvårades; en kombinerad försäkring borde kunna betraktas såsom en särskild försäkringsgren.

I propositionen har föredragande statsrådet framhållit, att vid avvägningen mellan de motsatta intressen, som gjorde sig gällande beträffande ifrågavarande redovisningsprincip, den synpunkten borde vara ledande, att en i och för sig önskvärd utveckling av försäkringsväsendet icke finge motverkas eller försvåras genom bokföringsregler, som icke framstode såsom motiverade med hänsyn till den offentliga tillsynen över verksamheten. Om erforderlig kontroll kunde vinnas enklare och billigare än genom en ingående analys i bokföringen, borde enligt statsrådets mening i allmänhet denna väg beträdas.

Utskottet vill för sin del understryka önskvärdheten av en specificerad redovisning så långt detta är praktiskt genomförbart. Specificeringen är i allmänhet ägnad att medföra praktiska olägenheter, ju större desto längre specificationskravet drives. Vad beträffar det i förevarande lagrum uppställda kravet på redovisning per försäkringsgren blir den praktiska innebörden härav självfallet beroende på huru begreppet försäkringsgren bestämmes. En legal definition synes icke böra eftersträvas, eftersom förhållandena på detta område icke äro statiska. Avgörande skäl tala sålunda för att begreppsbestämningen överlämnas åt praxis. Utskottet utgår därvid ifrån att begreppet icke bestämmes snävare än som betingas av kravet på överskådlighet och klarhet i redovisningen. En viss generalisering synes kunna medgivas även med hänsyn till lämpligheten av att åstadkomma uniformitet i redovisningen för skilda bolag. Det är självfallet ett intresse för den försäkringssökande allmänheten att utvecklingen av önskvärda försäkringsformer icke stävjas och att företagens förvaltningsarbete icke tynges och fördyras genom alltför detaljerade bokföringsföreskrifter. Det kan förutses att försäkringsbolagen beredas tillfälle att framföra sina synpunkter innan detaljbestämmelser rörande vinst- och förlusträkningens uppställning utfärdas i administrativ ordning.

Det bör här erinras om att försäkringsbolagen enligt 281 § äro skyldiga att till försäkringsinspektionen årligen insända bl. a. redogörelse angående bolagets verksamhet under räkenskapsåret och ställning balansdagen. Redogörelsen skall upprättas enligt anvisningar, som meddelas av inspektionen. På denna väg kunna bolagen sålunda åläggas att avge en så specificerad redovisning, som tillsynsmyndigheten finner erforderlig.

I anslutning till vad som anförts i motionerna I: 271 och II: 421 vill utskottet slutligen framhålla, att en uppdelning på skilda försäkringsgrenar av gemensamma omkostnadsposter självfallet bör kunna ske enligt approximativa metoder. Praktiska synpunkter måste här fälla avgörandet.

166 §.

Denna paragraf innehåller bestämmelser om koncession för ömsesidigt försäkringsbolag. Såsom förut anmärkts, äro bestämmelserna tillämpliga icke blott på riksbolagen utan även på läns- och häradsbolagen.

Enligt utskottets mening tala så starka skäl för att de lokala bolagens koncessionsärenden överflyttas från länsstyrelserna till en central myndighet, att utskottet icke vill motsätta sig en sådan anordning. Såväl försäkringsutredningen som föredragande statsrådet ha starkt understrukt vikten av att koncessionsmyndigheten beaktar lokala förhållanden och genom remissförfarande upprätthåller kontakt med lokala meningsyttringar. Utskottet utgår ifrån att så kommer att ske.

Beträffande koncessionsvillkoren får utskottet hänvisa till vad som anförts vid 4 §.

170 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om bolagsordning för ömsesidigt försäkringsbolag.

Beträffande begreppet försäkringsgren vill utskottet hänvisa till vad som anförts vid 6 och 95 §§.

Vidare må hänvisas till vad utskottet förut anfört rörande försäkringstagnans inflytande i ömsesidigt försäkringsbolag.

Enligt första stycket 15. i förevarande paragraf skall bolagsordningen, där verksamheten avser såväl direkt försäkring som återförsäkring, angiva regler för återförsäkringens begränsning i förhållande till den direkta försäkringen. I anslutning härtill har inom utskottet framhållits vikten av att återförsäkringen i praxis icke begränsades så snävt, att bolagets möjlighet att driva en ur affärsmässig synpunkt väl avvägd rörelse försvårades.

173 §.

Beträffande denna paragraf tillåter sig utskottet hänvisa till vad som anförts vid 9 §.

194 §.

Utskottet får hänvisa till vad som anförts i anslutning till 66 §.

197 §.

Denna paragraf innehåller de grundläggande bestämmelserna angående uttaxering å delägare i ömsesidigt försäkringsbolag.

Uttaxering skall ske för förlust å annan försäkring än personförsäkring, dock endast i den mån förlusten icke varder täckt genom användande av

befintliga till framtida förfogande avsatta medel eller genom nedsättning av reservfonden. Bestämmelsen är såtillvida dispositiv, att i bolagsordningen kunna föreskrivas andra grunder för uttaxeringen. I första stycket andra punkten av förevarande paragraf stadgas nämligen, att om enligt bestämmelse i bolagsordningen delägarnas personliga ansvarighet är begränsad till visst belopp eller om i bolagsordningen intagits föreskrift om att uttaxering i första hand skall ske inom en bestämd grupp av delägare eller eljest i annan ordning än i paragrafen stadgas, uttaxeringen skall därefter jämkas.

Föredragande statsrådet har i specialmotiveringen till paragrafen understrukit, att det sålunda genom bestämmelse i bolagsordningen kan sörjas för att förlust, som kan hänföras till en bestämd försäkringsgren, i första hand täckes genom användande av någon på den verksamhetsgrenen belöpande avsättning eller genom uttaxering bland delägarna inom grenen.

I de likalydande motionerna I:271 och II: 421 ha vissa ändringar påyrkats i första stycket av förevarande paragraf. Till grund för ändringsyrkandena ligger det av motionärerna i annat sammanhang förordade systemet med en särskild utjämningsfond för varje försäkringsgren.

Utskottet har från principiell synpunkt icke något att erinra mot att varje försäkringsgren betraktas såsom en självständig enhet såvitt gäller redovisning och förlusttäckning. Men utskottet vill starkt betona, att principen i praxis icke bör genomföras i sådan utsträckning, att därav uppkomma allvarliga praktiska olägenheter för företaget. Av avgörande betydelse är därvidlag hur begreppet försäkringsgren bestämmes. Utskottet tillåter sig hänvisa till vad härom anförts vid 66 och 95 §§ samt vid 6 §.

Vidkommande det i motionerna framställda yrkandet finner utskottet — under åberopande av vad utskottet anført vid 66 § — detsamma icke böra föranleda någon åtgärd.

263 §.

I denna paragraf komma trygghets- och skälighetsprinciperna till uttryck. Grunderna för livförsäkring skola avse att trygga bolagets förmåga att dels fullgöra sina förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal, dels bereda försäkring till en med hänsyn till försäkringens art skälig kostnad.

Innebörden av skälighetsprincipen har diskuterats i de likalydande motionerna I: 271 och II: 421. I anslutning till vad däri anförts vill utskottet i detta sammanhang framhålla följande.

Skälighetsprincipen måste anses innebära, att de tillgångar, i vilka de försäkringstekniska fonderna redovisas, tillhöra försäkringstagarna. I konsekvens därmed böra också dolda reserver, som uppkommit genom nedskrivning av sådana tillgångar, anses tillkomma försäkringstagarna. Utträder en försäkringstagare ur kollektivet på grund av försäkringsfall eller återköp skall han, utöver försäkringssumman eller återköpsbeloppet, i princip erhålla så stor del av bolagets behållna tillgångar, som skulle tillfallit honom om hela kollektivet upplösts och tillgångarna realiserats. Den andel, som sålunda skall gottgöras den utträdande, uträknas enligt försäkringstekniska metoder, där-

vid en avvägning måste ske mellan den utträdandes och de kvarvarandes intresse. Dessa beräkningsnormer ha sin plats i de tekniska grunderna. Genom att premier och premiereserv beräknas med säkerhetsmarginaler är det sörjt för att under normala förhållanden överskott uppstå i rörelsen. Dessa överskott böra — alltså under normala förhållanden — vara tillfyllest för att gottgöra utträdande försäkringstagare deras vinstandelar även sedan den i lagen föreskrivna avsättningen till säkerhetsfonden skett. Ogynnsamma verkningar av fluktuationer i rörelseresultatet kunna i stor utsträckning förebyggas genom ändamålsenliga regler för användning av utjämningsfonden och regleringsfonden. Skulle å andra sidan — på grund av en ogynnsam utveckling av riskförloppet — säkerhetsmarginalerna visa sig icke förslå till den återbäring, som förutsatts i de stadfästa grunderna, har bolaget självfallet att upprätta och söka stadfästelse å nya grunder. I en situation, då rörelsen fortgående utvecklar sig i ogynnsam riktning, är motionärernas uttalande riktigt, att tillämpningen av skälighetsprincipen blir begränsad av beräkningsreglerna för de försäkringstekniska fonderna, i den utsträckning nedsättning av dylika fonder för tilldelning av återbäring till de utträdande ej är tillåten; sådan nedsättning av de tekniska fonderna är ej medgiven enligt lagförslaget. Men detta torde icke kunna tagas till intäkt för kritik mot det i lagförslaget uppställda försäkringstekniska systemet. Det framstår tvärtom som naturligt att i det nyssnämnda läget omtanken om bolagets konsolidering kommer i främsta rummet. En nedsättning av de tekniska fonderna torde i denna situation i regel böra undvikas. Helt uteslutet är likväl icke att i enstaka fall särskilda förhållanden kunna motivera nedsättning av någon teknisk fond. Om nedsättningen göres beroende av försäkringsinspektionens medgivande torde häri ligga en betryggande garanti mot missbruk. Utskottet föreslår, att en bestämmelse av nu angiven innebörd upptages i 272 § första stycket. Det må tilläggas, att enligt andra stycket i nämnda paragraf försäkringsinspektionen äger medgiva nedsättning av säkerhetsfonden för extraordinärt ändamål.

266 §.

Paragrafen innehåller en definition av begreppet utjämningsfond. Därmed förstås fond som är avsedd för utjämning i livförsäkringsrörelse av sådana ojämnheter i det ekonomiska förloppet, som härröra av växlingar i dödlighet, sjuklighet eller invaliditet.

I de likalydande motionerna I: 271 och II: 421 ha påyrkats vissa ändringar i paragrafens avfattning. Ändringsyrkandet sammanhänger med motionärernas förslag om en särskild utjämningsfond för varje försäkringsgren. Utskottet, som härutinnan får hänvisa till vad som anförts vid 66 §, har funnit sig icke kunna biträda detta förslag. Vid sådant förhållande kan ej heller förevarande ändringsyrkande av utskottet tillstyrkas.

Beträffande begreppsbestämningen i paragrafen har i ett remissyttrande anmärkts, att livförsäkring i lagens mening baserades jämväl på andra riskmått än de i definitionen angivna, såsom giftermålssannolikheter och pupill-

antaganden. I följd härav hemställdes i yttrandet, att bestämmelserna rörande utjämningsfonden måtte kompletteras så, att den kunde disponeras för utjämning beträffande samtliga riskslag. Föredragande statsrådet har förklarat sig icke kunna biträda detta förslag, eftersom utjämningsfonden vore avsedd för slumpmässiga fluktuationer i verksamhetsförloppet samt växlingar i giftermåls- och födelsefrekvensen icke hade sådan karaktär; här vore det nämligen endast fråga om mera långsamma förskjutningar.

Utskottet kan för sin del biträda uppfattningen att utjämningsfonden icke bör få användas i fråga om långsamt fortgående förändringar i giftermåls- och födelsetalen. Emellertid har inom utskottet upplysts, att — enligt erfarenheter från tjänstepensionsförsäkringen — starka slumpmässiga variationer kunna inträffa från år till år beträffande försörjningsplikten hos de personer, som avlida under året. Enligt utskottets mening måste en utjämning av sådana fluktuationer anses ligga inom ramen för fondens syfte. Hinder bör sålunda icke möta för nedsättning av fonden i fall som här nämnts. Eftersom ifrågavarande fluktuationer kunna anses såsom växlingar i det ekonomiska resultatet av dödligheten, torde en ändring av lagtexten icke vara påkallad.

I de nyssnämnda motionerna har uppmärksamheten riktats på ett uttalande av försäkringsutredningen, nämligen att »de belopp, som skola avsättas till utjämningsfond, synas liksom hittills lämpligen kunna utgöras av vissa av de explicita eller implicita säkerhetstillägg, som under året beräknas komma att bli disponibla i rörelsen». Utskottet vill för sin del i detta sammanhang endast framhålla vikten av att grunderna beträffande utjämningsfonden utformas på sådant sätt, att fonden kan tjäna som en buffert mot alla tillfälliga växlingar, vilka härröra av riskförloppet.

Beträffande utjämningsfonden tillåter sig utskottet vidare hänvisa till vad som anförts vid 263 §.

271 §.

I paragrafen regleras skyldigheten för försäkringsbolag, som meddelar livförsäkring, att göra avsättning till säkerhetsfond. Avsättningsskyldighet föreligger i den mån summan av utjämningsfonden och säkerhetsfonden understiger 5 procent av viss i lagrummet angiven del av premiereserven för livförsäkring, ävensom i den mån säkerhetsfonden ensam understiger 2½ procent av nämnda del av premiereserven. Avsättning skall ske av årsvinsten.

I motionerna I: 271 och II: 421 ha ändringar påyrkats i paragrafen i syfte att tillgodose motionärernas önskemål om att få skyldigheten att göra avsättning till säkerhetsfond reglerad i grunderna. Utskottet kan, såsom framgår av vad utskottet anført vid 9 §, icke biträda en sådan anordning.

Naturligt är, och så har uppenbarligen varit avsikten i lagförslaget, att utjämningsreserven (enligt gällande ordning bestämd i grunderna) vid den nya lagstiftningens ikraftträdande automatiskt övergår till utjämningsfond i nya lagens mening. Enligt vad som upplysts för utskottet torde i flera bolag vid övergången säkerhetsfonden och utjämningsfonden komma att till-

hopa överstiga 5 procent av ifrågavarande del av premiereserven, medan säkerhetsfonden ensam understiger $2\frac{1}{2}$ procent därav. I en sådan situation föreligger avsättningsskyldighet enligt lagförslaget. Den nya lagstiftningen kan i detta hänseende tänkas få i viss mån ojämna verkningar för bolagen under ett övergångsskede. Några praktiska olägenheter torde dock icke behöva uppkomma härav. Enligt ett tillägg, som utskottet föreslår till 272 § första stycket, skall försäkringsinspektionen äga medgiva nedsättning av bl. a. utjämningsfonden när särskilda skäl äro därtill. Dylika skäl till nedsättning måste anses föreligga i den nyss angivna situationen. På denna väg kunna sålunda bokföringsmässigt medel överföras från utjämningsfonden till säkerhetsfonden.

272 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser angående villkor för nedsättning av de särskilda fonderna för livförsäkring.

I motionerna I: 271 och II: 421 har påyrkats dels att första stycket måtte erhålla annan avfattning, dels att andra stycket måtte utgå. Vad motionärerna sålunda yrkat äger samband med deras förslag att reglerna rörande säkerhetsfonden borde överflyttas från lagen till de tekniska grunderna. Utskottet har funnit sig icke kunna tillstyrka detta förslag.

Av skäl, som utvecklats vid 263 §, föreslår utskottet ett tillägg till första stycket i förevarande paragraf.

274 §.

I paragrafen upptagas bestämmelser angående redovisning av försäkringsfonden för livförsäkringar.

Såsom en nyhet, jämfört med gällande lag, innehåller lagrummet bestämmelser om fri placeringsrätt beträffande viss del av försäkringsfonden för egen räkning. Försäkringsutredningen förordade i sitt betänkande fri placeringsrätt beträffande 10 procent av nämnda del av fonden. I det nu framlagda förslaget har kvoten bestämts till endast 5 procent. Föredragande statsrådet har i anslutning därtill framhållit, att fri placeringsrätt för livförsäkringsfonden innebure beträdande av nya vägar. Konsekvenserna härav kunde icke med säkerhet överblickas. Detta manade till försiktighet. Intill dess närmare erfarenhet vunnits torde enligt statsrådets mening en begränsning av den fria placeringsrätten till 5 procent av fonden få anses som en lämplig avvägning.

Hithörande spörsmål ha tagits upp till behandling i olika motioner. I motionerna I: 272 och II: 420 har yrkats, att den fria placeringsrätten måtte bestämmas på sätt försäkringsutredningen förordat. I motionerna I: 271 och II: 421 har anförts, att den fria placeringsrättens omfattning lämpligen borde göras beroende av bolagens allmänna ekonomiska ställning. Motionärerna framhålla, att då ett bolag avsatt tillräckliga konsolideringsfonder och företagit betydliga nedskrivningar, farhågorna för den fria placeringen ur säkerhetssynpunkt kunde bedömas på ett helt annat sätt än för bolag med obetydliga synliga och osynliga reserver. Med utgångspunkt härifrån ha motio-

närerna yrkat sådan ändring av andra stycket i förevarande paragraf, att försäkringsinspektionen bemyndigas för varje särskilt bolag fastställa omfattningen av den fria placeringsrätten, dock högst 20 procent av ifrågavarande del av fonden.

Det föreliggande förslaget innehåller såtillvida en begränsning i den fria placeringsrätten, att densamma icke får utnyttjas för placering i aktier. Också denna fråga beröres i sistnämnda båda motioner. Däri påyrkas fri placeringsrätt i aktier till högst ett av försäkringsinspektionen fastställt belopp. Motionärerna förutsätta, att kvoten bestämmes särskilt för varje bolag med hänsyn till bolagets individuella förhållanden.

Vid övervägande av det nu berörda problemkomplexet har utskottet fäst särskilt avseende vid att placeringsbehovet för livförsäkringsfonden i framtiden kommer att ökas även av den anledningen, att enligt 262 § den s. k. tilldelade återbäringen skall ingå såsom en del av fonden. Det kan beräknas att den tilldelade återbäringen i genomsnitt kommer att motsvara omkring 5 procent av livförsäkringsfonden. Den uppmjukning av placeringsbestämmelserna, som det uppenbarligen varit avsikten att åvägbringa genom reglerna om fri placeringsrätt, motverkas sålunda av föreskrifterna om tilldelad återbäring. Begränsas den fria placeringsrätten till endast 5 procent, torde anordningen icke innebära någon lättnad för bolagen. Det bör vidare beaktas, att reglerna angående den offentliga tillsynen ge försäkringsinspektionen vidsträckta befogenheter att ingripa mot bolagen, särskilt i vad gäller företagens soliditet. Jämförelser med utlandet ge också vid handen, att man flerstädes i länder, likartade med vårt, i betydande utsträckning lämnat företagen fria händer vid kapitalplaceringen.

Vad statsrådet framhållit därom, att ett beträdande av nya vägar manar till försiktighet, är uppenbarligen riktigt. Mot bakgrunden av vad nyss anförts hyser utskottet emellertid den uppfattningen, att en viss utvidgning av den fria placeringsrätten utöver den gräns, som föreslagits i propositionen, icke behöver innebära ett åsidosättande av försiktighetens bud. För förslaget om en avvägning med hänsyn till förhållandena i varje särskilt bolag tala otvivelaktigt vissa skäl. Å andra sidan ställer detta tillsynsmyndigheten inför ömtåliga avgöranden, och anordningen är därjämte ägnad att icke oväsentligt öka myndighetens arbete. En mekanisk regel, lika för alla bolag, är enligt utskottets mening att föredraga. Utskottet vill för sin del — i likhet med försäkringsutredningen — förordna en till 10 procent bestämd fri placering. Det saknas anledning förutsätta annat än att företagen skola visa försiktighet och måtta vid de fria placeringarna. Bli erfarenheterna gynnsamma, bör det vara möjligt att småningom utvidga den fria sektorn.

Beträffande förbudet mot livförsäkringsfondens placering i aktier finner utskottet ej skäl att avvika från Kungl. Maj:ts förslag.

Såsom ovillkorligt tillåtna placeringsobjekt upptagas i gällande lag skuldförbindelser, för vilka bolaget äger säkerhet genom inteckning i fast egen-

dom inom $\frac{2}{3}$ av senast fastställda taxeringsvärde. Denna lånegräns har bibehållits såväl i försäkringsutredningens förslag som i det nu framlagda förslaget. Jämväl detta spörsmål har behandlats i flera motioner.

I motionerna I: 272 och II: 420 har — under åberopande av vad som anförts i ett i propositionen refererat remissyttrande — den meningen uttalats, att en högre lånegräns vore motiverad åtminstone beträffande försäkringsbolagens egna fastigheter. Motionärerna ha till stöd härför framhållit, att några marginaler för oguldna skatter, kostnader och räntor icke behöfve förutsättas beträffande dessa fastigheter ävensom att den allmänna standarden samt underhållet och skötseln genomsnittligt måste anses vara av avsevärt högre klass än för fastigheter i allmänhet. Motionärerna ha yrkat, att lånegränsen måtte bestämmas till $\frac{3}{4}$ av taxeringsvärdet i fråga om fast egendom, som försäkringsbolag självt äger antingen direkt eller indirekt genom för ändamålet bildat bolag eller förening.

I motionerna I: 271 och II: 421 har påpekats bl. a., att 1945 års bankkommitté numera avgivit betänkande med förslag till omläggning av statskreditgivningen till en statlig kreditgarantigivning (SOU 1947: 86). I betänkandet har förutsatts, att enskilda kreditgivare, däribland försäkringsbolagen, skulle efter avtal med staten ge enhetliga krediter för såväl jordbruks- som annan fastighet från botten till en övre gräns, som för olika slag av fastigheter skulle variera mellan 85 och 100 procent av ett värde, fastställt enligt samma principer, som nu tillämpades vid statens byggnadslånebyrås värdering. Motionärerna ha framhållit, att det för genomförande av bankkommitténs förslag torde bli nödvändigt att för fastigheter med statsgaranti utsträcka området för deponerbara inteckningar till den tilltänkta undre gränsen för statsgarantien. Även om bankkommitténs förslag icke skulle komma att genomföras i den form som kommittén tänkt sig, kvarstode dock svårigheten att täcka luckan mellan primärkrediten och tertiärkrediten vid den nuvarande statliga kreditgivningen. Motionerna utmynna i yrkande om ett tillägg till 274 § första stycket 6. av innehåll, att i fall där kreditgivningen sker i anslutning till statlig kredit eller statlig kreditgaranti de i lagrummet angivna gränserna för inteckningarnas förmånsrättsläge må höjas till undre gränsen för den statliga krediten eller kreditgarantien.

Utskottet vill framhålla, att grundläggande frågor på fastighetskreditens område för närvarande äro föremål för utredning. Vad särskilt beträffar frågan om anordnande av en statlig kreditgarantigivning må anmärkas, att densamma icke — enligt vad utskottet inhämtat — torde komma att underställas den nu pågående riksdagens prövning i vidare mån än beträffande fastigheter å landsbygden. Dessa sakna emellertid nämnvärd betydelse för försäkringsbolagens investeringar. Och det kan uppenbarligen icke komma i fråga att nu utforma nya regler för försäkringsbolagens kreditgivning beträffande fastigheter i tätorter på grundval av bankkommitténs förslag i ämnet. Försäkringsbolagens medverkan på detta område utgör endast en del av ett större problemkomplex, vilket bör lösas enhetligt och i ett sammanhang. Även om vissa skäl otvivelaktigt tala till förmån för en högre låne-

gräns beträffande försäkringsbolagens egna fastigheter, kan utskottet i nuvarande läge icke tillstyrka en undantagsbestämmelse beträffande dem. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om den lättnad som beretts bolagen genom den av utskottet förordade utvidgningen av den fria placeringsrätten. Denna kan väntas få sin huvudsakliga betydelse beträffande just fastighetskrediter över $\frac{2}{3}$ -gränsen.

295 §.

I paragrafen upptagas regler angående frivillig överlåtelse av försäkringsbestånd från ett bolag till ett annat.

Utskottet finner icke anledning till erinran mot bestämmelserna. Såsom framgår av vad som anföres vid 1 § promulgationslagen föreslår utskottet, att vad i förevarande paragraf stadgas skall äga tillämpning från och med den 1 juli 1948.

302 §.

I paragrafen stadgas skyldighet för styrelsen och verkställande direktören att övervaka att anskaffningen av försäkringar sker på sätt som överensstämmer med god försäkringssed. Konungen skall äga meddela närmare bestämmelser härom.

Beträffande denna paragraf må hänvisas till förenämnda, till utskottet överlämnade promemoria från överdirektören O. A. Åkesson (se *Bilaga*).

I den situation, som inträtt genom uppsägningen av hittills gällande överenskommelser mellan bolagen, anmäler sig först frågan, huruvida anledning alltjämt finnes för det allmänna att i en eller annan form öva tillsyn över ackvisitionsarbetet eller om denna uppgift kan överlämnas åt bolagsledningarna att själva ombesörja. Bland försäkringsväsendets målsmän torde meningarna härom vara delade. Det måste — såvitt utskottet kan döma — anses såsom ett av den enskilda försäkringsverksamhetens mest vitala problem att giva ackvisitionsarbetet en karaktär, som präglas av effektivitet men samtidigt av ansvar inför uppgiften. Här förskjutas perspektiven efter hand under ständig påverkan från den sociala och ekonomiska utvecklingen, som skapar nya försäkringsbehov men också öppnar nya möjligheter att tillgodose dem. Enligt utskottets mening måste lämpligt avvägda föreskrifter tjäna försäkringsväsendets positiva krafter såsom ett instrument för skapande och upprätthållande av sunda förhållanden i ackvisitionsarbetet. Med hänsyn till frågans sociala betydelse måste det även från allmän synpunkt te sig önskvärt med en viss offentlig kontroll över detta arbete. Ackvisitionsarbetet företer starkt skiftande drag. Av bestämmelserna måste därför fordras, att desamma besitta på en gång stringens och smidighet. Det ligger stor vikt på att möjligheterna till anpassning efter marknadens växlande problemställningar icke motverkas.

Föreskrifter angående ackvisitionen förutsätta att ett särskilt organ finnes för att övervaka efterlevnaden. Det kan synas praktiskt att anförtro denna uppgift åt försäkringsinspektionen. Emellertid måste beaktas, att frå-

gor av den natur, varom här är fråga, ligga vid sidan av inspektionens egentliga tillsynsverksamhet. Och det kan icke anses lämpligt att utsträcka försäkringsinspektionens befogenheter till detta område.

Lämpligare torde vara att i största möjliga utsträckning efterbilda den hittills praktiserade anordningen och sålunda tillskapa en särskild nämnd med av Kungl. Maj:t utsedda ledamöter, vilken har att övervaka efterlevnaden av de administrativa föreskrifterna. En sådan nämnd kan förlänas mer eller mindre vittgående befogenheter. Detta spörsmål sammanhänger nära med utformningen av de administrativa bestämmelserna. Om däri endast upptagas regler av allmän innebörd, torde det bli ofrånkomligt att utrusta nämnden med vittgående befogenheter. I den mån anskaffningsverksamheten däremot i detalj regleras i de administrativa bestämmelserna kunna nämndens uppgifter begränsas. Vägande synpunkter kunna anföras för vardera alternativet. Utskottet har ansett sig icke böra taga bestämd ståndpunkt härtill. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t att med beaktande av alla på frågan inverkan faktorer här göra en lämplig avvägning. Utskottet anser sig kunna utgå ifrån att de berörda parterna därvid skola få tillfälle att framföra sina synpunkter.

Lämpligt torde vara att bemyndigandet för Kungl. Maj:t att utse en särskild nämnd tydligt kommer till uttryck i lagen. Utskottet föreslår sålunda ett tillägg till förevarande paragraf av innehåll, att, om särskilda bestämmelser angående anskaffningsverksamheten meddelas, Konungen tillika må förordna, att frågor rörande denna verksamhet skola, på sätt och i den omfattning som angives i bestämmelserna, handläggas av en av Konungen utsedd nämnd.

Utskottet vill slutligen instämma i föredragande statsrådets uttalande därom, att administrativa bestämmelser i ämnet torde böra utfärdas endast såframt icke bolagen genom frivilliga överenskommelser själva på tillfredsställande sätt reglera anskaffningsfrågorna.

336 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser i syfte att förhindra att försäkringsbolag på grund av aktieinnehav får ett dominerande inflytande i företag utanför försäkringsväsendets eget område.

I försäkringsutredningens betänkande har uppmärksamheten riktats på de förvaltningsbolag, vilka bruka bildas för förvaltning av försäkringsbolagens fastigheter. Denna förvaltningsform erbjöde enligt utredningens mening påtagliga praktiska fördelar och borde icke motverkas av den föreslagna spärregeln om en till viss kvot av det nominella aktiekapitalet begränsad placeringsrätt. Utredningen förutsatte att medgivande till obegränsat förvärv av aktier i sådana bolag komme att lämnas.

Utskottet kan ansluta sig till försäkringsutredningens uttalande och förordar därjämte, bl. a. i syfte att vinna överensstämmelse med nya aktiebolagslagens terminologi, en jämkning av andra stycket i paragrafen.

Förslaget till lag angående införande av nya lagen om försäkringsrörelse.**1 §.**

Tiden för nya lagens ikraftträdande har i propositionen satts till den 1 januari 1949.

I de likalydande motionerna I: 274 och II: 428 har föreslagits sådan ändring av paragrafen, att bestämmelserna i 295 § försäkringslagen om frivillig överlåtelse av försäkringsbestånd bli tillämpliga snarast möjligt under år 1948.

Vad motionärerna anfört till stöd för nämnda yrkande finner utskottet böra beaktas. Utskottet föreslår sådan ändring av paragrafen, att bestämmelserna om frivillig överlåtelse av försäkringsbestånd träda i kraft den 1 juli 1948.

2 §.

Såsom framgår av vad utskottet anfört vid 1 § föreslår utskottet, att vad i 295 § nya lagen är stadgat skall äga tillämpning redan från och med den 1 juli 1948, medan lagen i övrigt skall lända till efterrättelse först från och med den 1 januari 1949. Det har icke syntts utskottet erforderligt att såsom följd av tillägget till 1 § vidtaga ändring av förevarande paragraf. Klart är, att bestämmelserna i gällande lag om frivillig överlåtelse av försäkringar upphöra att gälla, då 295 § nya lagen träder i kraft.

I övrigt har utskottet vid sin granskning av förslagen icke funnit anledning till erinran.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

A) att riksdagen — med förklarande, att riksdagen funnit vissa ändringar böra vidtagas i de genom propositionen framlagda lagförslagen — måtte för sin del antaga följande förslag till

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

1) Lag om försäkringsrörelse.

Härigenom förordnas som följer.

Inledande bestämmelser.

1 §.

Försäkringsrörelse må, där ej annat följer av vad i lag eller författning är stadgat, drivas endast av *försäkringsaktiebolag* eller *ömsesidigt försäkringsbolag*, som därtill erhållit Konungens tillåtelse (koncession).

Om utländsk försäkringsanstalts rätt att driva försäkringsrörelse här i riket stadgas särskilt.

2 §.

Försäkringsbolag må icke driva annan rörelse än försäkringsrörelse. Med livförsäkringsrörelse må ej förenas försäkringsrörelse av annat slag, med mindre särskilda skäl äro därtill.

Vad nedan i denna lag särskilt stadgas angående livförsäkring skall äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personförsäkring, som meddelas för livstid eller för längre tid än tio år.

3 §.

Försäkringsbolag skola, på sätt i denna lag sägs, stå under tillsyn av en för hela riket gemensam försäkringsinspektion.

Hos försäkringsinspektionen skall föras försäkringsregister för inskrivning av de uppgifter, vilka enligt denna lag skola för registrering anmälas eller vilkas intagande i registret eljest är eller varder föreskrivet.

I. Om försäkringsaktiebolag.

Om försäkringsaktiebolags bildande.

4 §.

1 mom. De som vilja stifta försäkringsaktiebolag skola upprätta bolagsordning samt därå söka Konungens stadfästelse. Avser bolagets rörelse livförsäkring eller avser rörelsen annat slag av försäkring för all framtid eller

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

för längre tid än tio år, skola tillika enligt vad i 9 § sägs upprättas särskilda grunder för verksamheten samt därå sökas Konungens stadfästelse. Bolagsordningen och grunderna skola vara försedda med stiftarnas bevittnade namnunderskrifter.

Konungen prövar bolagsordningens och grundernas överensstämmelse med denna lag samt lag och författning i övrigt, så ock om och i vad mån därutöver, med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av bolagets rörelse, särskilda bestämmelser må erfordras.

Finnes den tillämnade rörelsen behöflig och även eljest ägnad att främja en sund utveckling av försäkringsväsendet, stadfäster Konungen bolagsordningen och grunderna samt beviljar koncession tillsvidare eller, där särskilda omständigheter föranleda därtill, för bestämd tid, högst tio år, och därutöver intill slutet av då löpande räkenskapsår.

2 mom. Å beslut om ändring av stadfäst bolagsordning eller stadfästa grunder skall ock sökas Konungens stadfästelse. Avser ändringen utvidgning av bolagets rörelse till ny försäkringsgren eller nytt verksamhetsområde eller avser ändringen en väsentlig omläggning av rörelsen skall vad om koncession för nytt bolag är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Konungen må uppdraga åt försäkringsinspektionen att i Konungens ställe meddela stadfästelse å ändringsbeslut i annat fall än i första stycket andra punkten sägs.

3 mom. Ansökan om stadfästelse skall inlämnas till försäkringsinspektionen.

Avser ansökningen koncession för nytt bolag, skola stiftarna i ansökningen uppgiva namn och postadress för ombud, som äger å stiftarnas vägnar mottaga handlingar och meddelanden (stiftarombud).

Ansökan om ändring av stadfäst bolagsordning eller stadfästa grunder skall, sedan beslut om ändringen fattats, göras av styrelsen eller verkställande direktören. Vid ansökningen skall fogas enligt 341 § andra stycket bestyrkt avskrift av protokoll som förts i ärendet.

5 §.

Stiftare av försäkringsaktiebolag skall vara myndig här i riket bosatt svensk medborgare, svenskt aktiebolag eller ömsesidigt försäkringsbolag eller svenskt handelsbolag, däri varje obegränsat ansvarig bolagsman är myndig här i riket bosatt svensk medborgare, eller svensk ekonomisk förening. Svenska staten samt svensk kommun må ock vara stiftare.

Den som är i konkurstillstånd kan ej vara stiftare.

Stiftarna skola vara till antalet minst tre.

6 §.

Bolagsordning för försäkringsaktiebolag skall angiva:

1. bolagets firma;
2. föremålet för bolagets verksamhet med särskilt angivande, huruvida verksamheten skall avse såväl direkt försäkring som återförsäkring;

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

3. beträffande direkt försäkring här i riket området för sådan verksamhet;

4. aktiekapitalet eller, där detta skall kunna utan ändring av bolagsordningen bestämmas till lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet;

5. akties nominella belopp;

6. den ort inom riket, där bolagets styrelse skall hava sitt säte;

7. antalet styrelseledamöter och, där suppleanter för dem skola finnas, antalet styrelsesuppleanter, antalet revisorer, tiden för styrelseledamots och revisors uppdrag, så ock, där styrelseledamot och styrelsesuppleant eller revisor och revisorssuppleant ej skola väljas å bolagsstämma, huru de skola tillsättas, ävensom i vilken omfattning revisorerna skola vara auktoriserade revisorer eller godkända granskningsmän;

8. huruvida mer än en ordinarie bolagsstämma skall årligen hållas, samt vilka ärenden som skola förekomma å ordinarie stämma, utöver dem vilka enligt 118 § skola förekomma å stämma som i 113 § sägs, eller, där flera ordinarie stämmor skola hållas, å envar av dem;

9. tiden för ordinarie bolagsstämmas hållande, vilken tid, i fråga om stämma som i 113 § sägs, skall bestämmas till viss period, icke överstigande tre månader, inom sex månader från nästföregående räkenskapsårs utgång;

10. det sätt, varpå kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden bringas till aktieägarnas kännedom, ävensom den tid före stämma, då föreskrivna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna;

11. de grunder, enligt vilka skall förfogas över uppkommen vinst, med särskilt angivande i fråga om livförsäkringsrörelse i vad mån avsättning skall ske till regleringsfond; samt

12. beträffande annan försäkring än livförsäkring, regler för begränsning av den ansvarighet bolaget må utan återförsäkring ikläda sig på en och samma risk.

Antalet styrelseledamöter, styrelsesuppleanter och revisorer kan så bestämmas, att lägsta och högsta antalet anges.

7 §.

Försäkringsaktiebolags firma skall innehålla ordet försäkringsaktiebolag.

Ny firma skall tydligt skilja sig från annat, förut i laga ordning registrerat, ännu bestående försäkringsbolags firma, så ock från benämning å utländsk försäkringsanstalt, som är allmänt känd här i riket.

8 §.

Aktiekapitalet skall bestämmas med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av den tillämnade rörelsen samt fördelas i aktier å lika belopp i svenskt mynt. Där aktiekapitalet skall, utan ändring av bolagsordningen, kunna bestämmas till lägre eller högre belopp, må lägsta beloppet (minimikapitalet) ej utgöra mindre än tredjedelen av högsta beloppet (maximikapitalet).

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Aktie må ej lyda å belopp understigande femtio kronor.

Vad för aktie skall inbetalas må ej bestämmas till lägre belopp än det, varå aktien skall lyda (nominella beloppet). Betalningen skall erläggas i penningar, där den ej må annorledes fullgöras efter vad i denna lag sägs. Sedan för aktie full betalning blivit erlagd, vare aktieägaren icke pliktig att ytterligare tillskjuta något.

Aktie vare mot bolaget odelbar. Å aktierna skola utfärdas brev, vilka ställas till viss man.

9 §.

För livförsäkring skola grunder upprättas beträffande

1. beräkning av försäkringspremier och premiereserv;
2. avsättning till och användning av utjämningsfond;
3. försäkringstagares rätt till återköp och fribrev;
4. belåning av försäkringsbrev hos bolaget;
5. verkan av underlåten premiebetalning;
6. försäkringstagares rätt när, annorledes än av anledning som avses under 3 eller 5, försäkringen upphör i förtid eller bolaget eljest är fritt från ansvarighet för försäkringsfall;
7. återbäring till försäkringstagarna; samt
8. begränsning av den ansvarighet bolaget må utan återförsäkring ikläda sig på en och samma risk.

Skall försäkring, som ej är att hänföra till personförsäkring, meddelas för all framtid eller för längre tid än tio år, skola grunder upprättas för beräkning av premiereserv för sådana försäkringar ävensom för bestämmande av försäkringstagares rätt när sådan försäkring upphör i förtid eller bolaget eljest är fritt från ansvarighet för försäkringsfall.

Om grunder för livförsäkring stadgas vidare i 263—265, 267—270 och 273 §§.

10 §.

1 mom. Skall för bolag, vars aktiekapital skall kunna utan ändring av bolagsordningen bestämmas till lägre eller högre belopp, förbehåll träffas om aktiekapitalets nedsättning genom inlösen av aktier enligt bestämda grunder efter vad i 60 § sägs,

eller skall förbehåll träffas enligt 65 § 1 mom. om rätt för aktieägare att vid akties övergång lösa aktien eller enligt 65 § 2 mom. om inskränkning i rätten att förvärva aktie eller enligt 344 § om tvisters avgörande av skiljemän,

eller skola, i den mån sådant må ske, grunderna för utövande av rösträtt och fattande av beslut å bolagsstämma avvika från vad därom finnes föreskrivet i 111, 125, 127 och 134 §§,

eller skall bolaget driva försäkringsrörelse i utlandet,

eller skall bolagets verksamhet upphöra efter viss tid eller under visst villkor,

varde bestämmelse härom intagen i bolagsordningen.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Skall kalenderåret ej utgöra bolagets räkenskapsår, varde räkenskapsåret angivet i bolagsordningen.

Där ej alla aktier skola medföra samma rätt, skall bolagsordningen angiva det belopp, vartill aktier av olika slag må kunna utgivas, och den rätt de skola medföra. Skola aktierna icke medföra lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst, skall, såframt aktiekapitalet skall kunna utan ändring av bolagsordningen bestämmas till lägre eller högre belopp, i bolagsordningen särskilt angivas den rätt till teckning eller erhållande av nya aktier, som vid aktiekapitalets ökning må tillkomma varje slag av aktier.

Skall om användande av bolagets behållna tillgångar vid dess upplösning gälla annat än i denna lag stadgas, varde bestämmelse härom intagen i bolagsordningen.

2 mom. Ej må i bolagsordningen bestämmas annan inskränkning i rätten att förfoga över aktie än i 65 § sägs.

Ej heller må i bolagsordningen intagas bestämmelse, som inskränker bolagsstämmas rätt att besluta om bildande av stiftelse enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser eller om överföring av vinstmedel till sådan stiftelse.

11 §.

Sedan koncession beviljats, skola stiftarna upprätta teckningslista. Teckningslistan, som skall vara försedd med stiftarnas bevittnade namnunderskrifter, skall angiva:

1. det belopp som skall inbetalas för aktie;
2. den tid, ej överstigande två år från bolagets bildande, inom vilken inbetalning av aktie skall ske, samt, där inbetalningen må äga rum i poster, tiden för varje inbetalning;
3. där i bolagsordningen minimi- och maximikapital angivits men allenast visst belopp understigande maximikapitalet skall få tecknas, storleken av detta belopp; samt
4. den tid, inom vilken konstituerande stämma skall hållas; tiden må ej överstiga sex månader från det koncession beviljats.

Äga andra än stiftare teckna aktier, må i teckningslistan föreskrivas, att tilldelning av aktier, som ej tillkomma stiftarna på grund av teckning före listans framläggande, skall ske efter stiftarnas bestämmande. Meddelas ej sådan föreskrift, skall i teckningslistan angivas den beräkningsgrund, efter vilken de aktier, som tecknas efter listans framläggande, i händelse av överteckning skola å konstituerande stämman fördelas mellan tecknarna.

Angående påskrift å listan, där inbetalning å tecknad aktie må för bolaget insättas på bankräkning, stadgas i 331 §.

12 §.

Teckning av aktier skall ske å teckningslistan i huvudskrift eller i avskrift som bestyrkts av notarius publicus eller landsfiskal eller av stiftarna. Vid teckningslistan skola vara fogade på enahanda sätt styrkta avskrifter av koncessionen, bolagsordningen och i 9 § omförmälda grunder.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Innan teckningslistan framlägges i huvudskrift eller avskrift, skall teckning av stiftarna hava ägt rum med angivande av dagen därför.

13 §.

Varje stiftare skall teckna minst en aktie. Av annan än stiftare må tecknas allenast det antal aktier, vilket återstår efter den teckning, som gjorts av stiftarna innan teckningslistan framlägs. Å varje lista skall finnas uppgift om det antal aktier, som envar av stiftarna tecknat, så ock om dagen för listans framläggande.

När aktieteckning sker, böra tecknarna vid sina namn ange yrke och postadress.

14 §.

Ej må stiftare eller annan av bolaget för dess bildande njuta gottgörelse utöver ersättning för utgifter, som för bildandet varit uppenbarligen nödvändiga. Ej heller må stiftare förbehålla sig eller annan särskild förmån eller rättighet.

15 §.

Aktieteckning vare ogiltig, där den göres annorledes än å teckningslista i huvudskrift eller sådan avskrift som i 12 § sägs, eller där listan saknar uppgift om aktieteckning av stiftarna efter vad i 13 § stadgas.

Aktieteckning med villkor vare ock ogiltig.

16 §.

Har ej beslut om bolagets bildande fattats å konstituerande stämma inom den i teckningslistan föreskrivna tiden eller å stämma, till vilken frågan uppskjutits enligt 20 §, vare aktieteckningen icke vidare bindande.

Samma lag vare, där genom lagakraftätagande beslut frågan om bolagets registrering förklarats förfallen eller ansökan om bolagets registrering blivit avslagen.

17 §.

Ej må, sedan bolaget registrerats, sådan grund för aktietecknings ogiltighet, som avses i 15 § och 16 § första stycket, göras gällande, utan så är att den hos försäkringsinspektionen anmäls före registreringen.

18 §.

Konstituerande stämma skall utlysas av stiftarna att inom tid, som blivit bestämd i teckningslistan, hållas å ort inom riket. Kallelsen skall senast två veckor före stämman kungöras i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där bolagets styrelse skall hava sitt säte. Skriftlig kallelse skall ock med posten avsändas till varje aktietecknare, som vid sitt namn angivit postadress.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Skall efter vad i 20 § sägs till fortsatt stämma anstå med avgörande av frågan huruvida bolaget skall komma till stånd, skall kallelse till den fortsatta stämman utfärdas i den ordning varom i första stycket stadgas. Kallelsen skall angiva de ärenden som skola förekomma.

19 §.

Å konstituerande stämman skola stiftarna i huvudskrift framlägga teckningslistan jämte de handlingar, av vilka enligt 12 § avskrifter skola vara fogade vid densamma. Har aktieteckning skett å avskrifter av teckningslistan, skola ock dessa framläggas. Om tilldelning av aktier skall ske efter stiftarnas bestämmande, skall framläggas en av stiftarna undertecknad handling med uppgift om tilldelningen.

Stämman skall öppnas av den stiftarna därtill utsett. Där de närvarande ej enhälligt utse ordförande, åligger det den som öppnat stämman att såsom ordförande leda förhandlingarna, till dess röstlängd blivit godkänd och ordförande valts.

Å stämman skall ordföranden upprätta förteckning över närvarande aktietecknare. Visar någon att rätt till aktier övergått å honom, skall han upptagas i förteckningen med angivande av aktietecknaren. Företrädes någon av ombud, skall jämväl ombudet upptagas. Har enligt föreskrift i teckningslistan tilldelning av aktier skett efter stiftarnas bestämmande, skall i förteckningen över närvarande för envar angivas det antal aktier, som tillkommer honom. I annat fall skall ordföranden upprätta förslag till aktiernas fördelning, upptagande för varje aktietecknare det antal aktier, som skall tillkomma honom. Visar någon att rätt till aktier övergått å honom, skall han upptagas i fördelningsförslaget med angivande av aktietecknaren. Därefter skall i förteckningen över närvarande anteckning göras om det antal aktier, som enligt fördelningsförslaget tilldelas envar av dem. Sedan förteckningen enhälligt eller efter en på grundval av densamma företagen omröstning godkänts med eller utan ändring, länder förteckningen till efterrättelse såsom röstlängd.

Utvisa ej teckningslistorna, att det belopp, vartill aktiekapitalet jämlikt bolagsordningen lägst må sättas, är fulltecknat, vare frågan om bolagets bildande förfallen. Samma lag vare, där det belopp, för vilket enligt föreskrift i teckningslistan tilldelning skett efter stiftarnas bestämmande, icke uppgår till minimikapitalet.

Har tilldelning av aktier ej skett efter stiftarnas bestämmande, skall beslut fattas om tilldelning av aktier till tecknarna eller dem å vilka rätt till aktier visats hava övergått, och skall, där med anledning av beslutet jämkning erfordras i röstlängden, sådan vidtagas. Uppgår ej det belopp, därför tilldelning sker, till minimikapitalet, vare ock frågan om bolagets bildande förfallen.

I den mån på grund av aktieteckning tilldelning av aktier ej sker, vare överskjutande teckning förfallen.

Vid fortsatt stämma, varom i 20 § förmäles, skall ny röstlängd upprättas.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

20 §.

Å konstituerande stämman skall till avgörande företagas, huruvida bolaget skall komma till stånd. Biträdes beslut om bolagets bildande av samtliga närvarande röstberättigade, eller finnas vid omröstning de flesta röstande med ett sammanlagt aktiebelopp av mer än halva det vid stämman företrädde aktiekapitalet och minst en fjärdedel av hela aktiekapitalet hava förenat sig därom, skall bolaget anses bildat. I annat fall vare frågan om bolagets bildande förfallen.

Där minst en fjärdedel av de röstande eller ock röstande med ett sammanlagt aktiebelopp av minst en fjärdedel av det vid stämman företrädde aktiekapitalet påfordra det, skall med avgörande av frågan, huruvida bolaget skall komma till stånd, anstå till behandling å fortsatt stämma, som utsättes till viss dag minst fyra och högst sex veckor därefter. Å fortsatt stämma varde frågan om bolagets bildande avgjord utan vidare uppskov.

21 §.

Är försäkringsaktiebolag bildat, skall val av styrelse och revisorer förättas.

Sker det ej å konstituerande stämman, åligger det stiftarna att senast en månad därefter i den ordning, som skall gälla för kallelse till ordinarie bolagsstämma, utlysa särskild stämma för ändamålet att hållas så snart ske kan. Uraktlåtes det, skall försäkringsinspektionen på ansökan av aktieägare ofördröjligen i samma ordning kalla aktieägarna till sådan stämma.

I fråga om orten för särskild stämma skall gälla vad om ort för bolagsstämma är stadgat i 115 §.

22 §.

Å konstituerande stämman, så ock å särskild stämma enligt 21 § skall, med de avvikelser som föranledas av bestämmelserna i 20 §, vad i 111 § är stadgat om utövande av rösträtt och fattande av beslut å bolagsstämma äga motsvarande tillämpning; dock skall underlåtenhet att fullgöra inbetalning å aktie icke medföra hinder mot utövande av rösträtt.

Vid konstituerande stämman och särskild stämma enligt 21 § skall genom stiftarnas försorg föras protokoll. Rörande detta protokoll skall vad i 110 § är stadgat äga motsvarande tillämpning.

23 §.

I fråga om talan å beslut, som fattats på konstituerande stämman eller särskild stämma enligt 21 §, skall vad om talan å bolagsstämmobeslut är stadgat i 131 § 1 mom. första stycket och andra stycket första punkten samt 2 mom. så ock i 132 § äga motsvarande tillämpning. Har bolaget i strid mot vad i 304 § 1 mom. sägs blivit registrerat, ehuru sådan grund till klander mot beslutet om bolagets bildande förelåg som avses i 131 § 1 mom. andra och tredje styckena, vare beslutet gällande, om klandertalan ej väckts inom föreskriven tid eller väckt klandertalan ogillats.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

24 §.

Sedan styrelse och revisorer utsetts, må bolaget enligt föreskrifterna i denna lag registreras, såframt bolagets aktiekapital, som är det tecknade belopp, för vilket tilldelning av aktier ägt rum, efter avdrag för aktier som må hava förklarats förverkade enligt 39 §, uppgår till minimikapitalet, samt minst hälften av aktiekapitalet erlagts genom betalning i penningar eller därmed enligt 331 § jämställd betalning.

25 §.

Innan bolaget registrerats, kan det ej förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter, ej heller inför domstol eller annan myndighet söka, kära eller svara. Sedan styrelse blivit utsedd, äge den dock föra talan i mål rörande bolagsbildningen, så ock eljest vidtaga åtgärd för utbekommande av tecknat aktiebelopp.

Handla stiftare eller ock styrelsen, verkställande direktören eller annan, som enligt 80 § är ställföreträdare för bolaget, eller aktieägare å bolagets vägnar, innan det registrerats, skola de, som deltagit i åtgärden eller beslut därom, svara för uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld; vare tillika, där avtal träffats med någon som saknade kännedom om att bolaget var oregistrerat, en för alla och alla för en skyldiga att ställa betryggande säkerhet för förpliktelse, som ej skola omedelbart fullgöras.

26 §.

Har styrelsen, verkställande direktören eller annan ställföreträdare, som avses i 80 §, ingått avtal för oregistrerat bolag, vare avtalet, där registrering sker, gällande från registreringen, såvida icke den med vilken avtalet slöts utövar den rätt att frånträda avtalet, som på grund av vad i andra stycket stadgas må tillkomma honom.

Den med vilken avtalet slöts äge frånträda avtalet, innan det kommit eller enligt vad i 316 § sägs skall anses hava kommit till hans kännedom, att bolaget registrerats. Visste han att bolaget var oregistrerat, må han dock ej, med mindre förbehåll träffats, frånträda avtalet i annat fall än då ansökan om registrering icke gjorts inom den i 29 § stadgade tiden eller då ansökan, som gjorts inom denna tid, av försäkringsinspektionen avslagits.

Frånträde skall anses hava ägt rum, när meddelande därom inlämnats för befordran med post eller telegraf eller eljest på ändamålsenligt sätt avsänts till ställföreträdare, som ingått avtalet, eller till annan, som utsetts att vara styrelseledamot, verkställande direktör eller firmatecknare. Den med vilken avtalet slöts vare pliktig att, på förfrågan huruvida han vill vidbliva avtalet, inom skäligen tid giva besked därom. Förklarar han sig vilja vidbliva avtalet eller underlåter han att inom skäligen tid giva besked, skall han vara bunden av avtalet som om han vetat att bolaget var oregistrerat.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

27 §.

Blir enligt 26 § avtal bindande för bolaget, må ansvarighet varom i 25 § andra stycket stadgas ej göras gällande, utom såvitt angår förpliktelse som skolat fullgöras före bolagets registrering. Ej heller må på grund av sådan förpliktelse talan väckas, sedan ett år förflutit från registreringen.

28 §.

Varder bolaget ej registrerat, vare styrelseledamöterna, en för alla och alla för en, ansvariga för att vad styrelsen uppburit å tecknade aktier återbäres till aktieägarna, efter avdrag för kostnad till följd av åtgärd som må vidtagas enligt 25 § första stycket. Återbäringen skall ock omfatta förkovran, där sådan uppkommit.

29 §.

Ansökan om bolagets registrering skall av styrelsen och verkställande direktören göras senast ett år från det koncession beviljats.

Ansökningen skall beträffande styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktören och vice verkställande direktör innehålla uppgift om fullständiga namnet ävensom hemvist, så ock förklaring att dessa personer äro svenska medborgare och ej äro omyndiga. Där enligt denna lag eller bolagsordningen revisor skall vara auktoriserad revisor eller godkänd granskningsman, skola beträffande sådan revisor och suppleant för denne lämnas enabanda uppgifter under angivande att han är auktoriserad revisor eller godkänd granskningsman.

I ansökningen skall uppgivas, av vilka och huru bolagets firma skall tecknas, där den ej tecknas av styrelsen eller av verkställande direktören allenast på grund av denna lag. Skall firman tecknas av annan person än som avses i andra stycket första punkten, gälle vad där är stadgat även i fråga om sådan firmatecknare.

Bolagets postadress skall angivas.

Vid ansökningen skola fogas:

1. de listor å vilka aktieteckningen ägt rum;
2. avskrift av protokollet vid konstituerande stämman så ock, om särskild stämma hållits, avskrift av det därvid förda protokollet;
3. två avskrifter av koncessionen, bolagsordningen och i 9 § omförmälda grunder; samt
4. en av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören under-tecknad handling, innehållande *dels* uppgift om det tecknade belopp, för vilket tilldelning av aktier ägt rum, samt om det belopp, för vilket aktier må hava förklarats förverkade enligt 39 §, ävensom därom huru mycket av det belopp, vartill aktiekapitalet sålunda uppgår, blivit inbetalt, *dels ock* försäkran att den anmälda inbetalningen på aktiekapitalet blivit verkställd genom betalning i penningar eller därmed enligt 331 § jämställd betalning.

I femte stycket angivna avskrifter skola vara bestyrkta på sätt i 341 § andra stycket stadgas.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Har ej varje styrelseledamot och styrelsesuppleant samt verkställande direktören och vice verkställande direktör, så ock i övrigt envar, som ensam eller i förening med annan är bemyndigad att teckna bolagets firma, å ansökningen egenhändigt skrivit sin av vittnen styrkta namnteckning, skall vid ansökningen fogas en särskild bilaga, därå namnteckningen finnes och blivit styrkt av vittnen.

Där full betalning för aktier erlagts vid tiden för ansökningen, skall den i femte stycket 4 omförmälda handlingen jämväl innehålla uppgift om sammanlagda nominella beloppet av till fullo betalda aktier.

Om aktiebrev och aktiebok.

30 §.

Aktiebrev skola undertecknas av styrelsen samt angiva bolagets firma, ordningsnummer å den eller de aktier, varå breven lyda, akties nominella belopp och dagen för utfärdandet. Styrelseledamots namnteckning må kunna återgivas genom tryckning eller på annat dylikt sätt; dock skall varje aktiebrev vara egenhändigt underskrivet av minst en styrelseledamot.

Kunna, då aktiebrev utgivas, enligt bolagsordningen aktier av olika slag finnas, skall aktieslaget anmärkas i aktiebreven. Har i bolagsordningen intagits förbehåll, som i 60 eller 65 § sägs, varde ock den i förbehållet bestämda inskränkningen angiven i varje brev å aktie som den avser.

Aktiebrev må ej utgivas, med mindre full betalning erlagts för den eller de aktier varå brevet lyder. Utgivande av aktiebrev må ej äga rum, innan registrering skett därom, att full betalning erlagts för aktier tillhopa motsvarande det i bolagsordningen bestämda minimikapitalet. Vid ökning av aktiekapitalet må brev utgivas å högst så många aktier som enligt 57 § registrerats såsom till fullo betalda. Angående utgivande av brev å nya aktier vid sådan ökning av aktiekapitalet, som avses i 59 § stadgas i nämnda paragraf. Aktiebrev må ej till aktieägaren utgivas, med mindre denne införts i aktieboken.

Angående utdelningskuponger till aktiebrev är stadgat i lagen om skuldebrev.

31 §.

Efter det bolaget bildats och styrelse valts, må utgivas bevis om rätt till aktie, vilket skall till bolaget återställas vid utbekommande av brev å aktien. Sådant bevis (interimsbevis) skall ställas till viss man och undertecknas av styrelsen på sätt i 30 § är stadgat om aktiebrev eller ock genom bank, därvid å beviset skall angivas att det undertecknats av banken enligt fullmakt. Beviset skall innehålla de uppgifter, som i nämnda paragraf angivas. Interimsbevis må ej till aktieägaren utgivas, med mindre denne införts i aktieboken.

Om verkställd teckning av aktie må utgivas bevis, däri upptages förbehåll att aktiebrev eller interimsbevis å aktien ej må utbekommas av aktietecknaren eller den till vilken hans rätt övergått, med mindre beviset återställs.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Sådant bevis (teckningsbevis) skall ställas till viss man och undertecknas av stiftarna eller av styrelsen efter vad i 30 § är stadgat om aktiebrev eller ock genom bank på sätt i första stycket är föreskrivet om interimbevis. Beviset, däri skall angivas bolagets firma, akties nominella belopp och dagen för utfärdandet, skall innehålla de uppgifter som i 30 § andra stycket angivas.

Å interimbevis eller teckningsbevis skall genom styrelsens försorg på begäran antecknas belopp som inbetalts å aktien.

Teckningsrättsbevis och delbevis, varom stadgas i 51, 59 och 334 §§, må ställas till viss man eller till innehavaren och skola undertecknas på sätt om interimbevis i första stycket är föreskrivet.

32 §.

1 mom. Har aktiebrev blivit av någon, som hade det i händer, överlåtet och kommit i förvärvarens besittning; finnes sedan, att den som verkställde överlåtelsen ej var rätte aktieägaren eller behörig att å dennes vägnar förfoga över aktiebrevet, äge nye innehavaren ändock företräde till aktien, där han var i god tro och överlåtaren kunde till stöd för sin rätt åberopa lydelsen av sammanhängande, till honom fortgående skriftliga överlåtelser till viss man eller in blanco.

Förvärvaren skall anses hava varit i ond tro, ej allenast där han visste, att den, som verkställde överlåtelsen, icke var den, å vilken handlingen var ställd eller senast överlåten, eller berättigad att handla å dennes vägnar, utan ock där han försummat att med skälig omsorg pröva, huruvida så var fallet. Huruvida tidigare överlåtelse är äkta och i övrigt giltig, vare förvärvaren ej pliktig att pröva, med mindre särskild anledning därtill föreligger.

Vad nu är sagt om överlåtelse av aktiebrev gälle ock i fråga om pantsättning av dylik handling.

2 mom. Har den, som till grund för förvärv av aktiebrev åberopar annat fång än överlåtelse, blivit införd i aktieboken, skall vid senare överlåtelse eller pantsättning av aktiebrevet vad i 1 mom. är stadgat äga tillämpning jämväl med avseende å förstnämnda fång.

3 mom. Vad i 1 och 2 mom. är stadgat om aktiebrev skall äga motsvarande tillämpning i fråga om interimbevis, så ock beträffande teckningsrättsbevis och delbevis, som avses i denna lag, där det är ställt till viss man.

Är teckningsrättsbevis eller delbevis ställt till innehavaren och har det blivit av någon, som hade det i händer, överlåtet och kommit i förvärvarens besittning; finnes sedan, att överlåtaren ej var rätte ägaren eller behörig att å dennes vägnar förfoga över beviset, äge nye innehavaren ändock företräde till beviset, utan så är att han visste, att den andre ej ägde överlåta handlingen, eller han åsidosatt den aktsamhet som, efter omständigheterna, skäligen bort iakttagas. Vad nu är sagt om överlåtelse av teckningsrättsbevis och delbevis, som är ställt till innehavaren, gälle ock beträffande pantsättning av dylikt bevis.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

4 mom. Överlåtelse eller pantsättning av aktiebrev eller interimsbevis eller av teckningsrättsbevis eller delbevis, som avses i denna lag, vare ej gällande mot överlåtarens eller pantsättarens borgenärer, med mindre den till vilken överlåtelse eller pantsättning skett fått handlingen i besittning.

33 §.

Överlåter någon teckningsbevis, äge överlåtelsen ej verkan mot överlåtarens borgenärer, med mindre den till vilken överlåtelse skett fått beviset i besittning. Varder sådant bevis överlåtet till flera, skall den som i god tro fått beviset i besittning äga företräde.

Vad nu är sagt i fråga om överlåtelse av teckningsbevis gälle ock beträffande pantsättning av dylikt bevis.

34 §.

Aktiebrev, interimsbevis, teckningsbevis eller delbevis, som i samband med dödning utgives i stället för annat sådant brev eller bevis, skall innehålla uppgift därom.

Utgives aktiebrev i utbyte mot annat, skall det nya aktiebrevet innehålla, att det trätt i stället för annat, samt uppgift om dagen för det äldre aktiebrevets utfärdande. Då utbyte av aktiebrev skett, skall det äldre aktiebrevet i betryggande ordning makuleras.

35 §.

1 mom. Över försäkringsaktiebolags samtliga aktier har styrelsen att ofördröjligen efter bolagets bildande upplägga en aktiebok. Denna må bestå av betryggande lösblads- eller kortsystem.

I aktieboken skola genom styrelsens försorg aktierna upptagas i nummerföljd med uppgift å aktietecknarna.

Av förvärvare vid konstituerande stämman eller hos styrelsen anmälda och styrkta förändringar i äganderätten till aktie skola ofördröjligen införas i aktieboken. Där lösningsrätt enligt 65 § 1 mom. tillkommer aktieägare, må införelse dock ej ske, förrän det visat sig att lösningsrätten icke begagnas. Om förvärv av aktie ägt rum annorledes än genom överlåtelse, skall, om förvärvet ej införts i aktieboken, införelse däraf ske, när senare förvärv av aktien införas. Har förvärv av aktie ägt rum annorledes än genom överlåtelse, skall fångets beskaffenhet anmärkas i aktieboken. I denna skall antecknas dagen då införelse sker.

Det åligger styrelsen att omedelbart före bolagsstämma vara tillstådes för att pröva de frågor om nya aktieägares införande i aktieboken som då kunna yppas. Dock skall, där i bolagsordningen enligt 106 § rätten till deltagande i bolagsstämmas förhandlingar gjorts beroende av att anmälan därom sker viss tid före stämman, styrelsesammanträde för prövning av frågor som nyss sagts hållas omedelbart före anmälningstidens utgång.

Styrelsen skall hålla aktieboken tillgänglig för envar som vill taga kännedom om densamma.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

2 mom. Där hinder på grund av lösningsrätt ej möter mot införing i aktieboken, må styrelsen ej vägra att såsom ägare införa den som företer aktiebrev, såframt han kan till stöd för sin rätt till aktien åberopa lydelsen av sammanhängande, till honom fortgående skriftliga överlåtelse. Är sista överlåtelsen tecknad in blanco, må införing ej ske med mindre namnet utsättes i överlåtelsen.

Vad i första stycket sägs skall äga motsvarande tillämpning vid införing av förvärv på grund av skriftlig överlåtelse av aktiebrev, om förvärvet skett efter förvärv som ägt rum annorledes än genom överlåtelse och sistnämnda fång blivit infört i aktieboken.

Den till vilken aktie övergått vare ej gentemot bolaget att anse såsom aktieägare, innan han införts i aktieboken.

När ny ägare av aktie införes i aktieboken, skall brevet förses med påskrift om införingen med angivande av dagen därför. Har förvärvet skett annorledes än genom överlåtelse, skall tillika fångets beskaffenhet anmärkas i påskriften.

3 mom. Vad i 1 och 2 mom. är stadgat skall äga motsvarande tillämpning, när interimsbevis å aktie utfärdats. I fråga om teckningsbevis skola bestämmelserna i 2 mom. sista stycket äga motsvarande tillämpning.

Om inbetalning av aktiekapital.

36 §.

Senast inom två år från försäkringsaktiebolags bildande skall aktie till fullo betalas.

Ej må kvittning ske av skuld på grund av aktieteckning mot fordran hos bolaget, med mindre styrelsen det medgiver. Kvittning må icke medgivas, där den skulle lända till nackdel för bolaget eller dess borgenärer.

Innan styrelse valts, må inbetalning å aktie verkställas allenast genom insättning för bolaget å bankräkning varom stadgas i 331 §.

37 §.

Där aktietecknare ej före eller vid bolagets bildande erlägger full betalning för aktie, åligger det honom att efter anmaning av styrelsen avlämna till bolaget ställd skriftlig förbindelse å återstoden. Denna förbindelse, som skall innehålla aktiens nummer, må icke återställas, förrän aktien blivit till fullo gulden eller betalningsskyldighet för aktietecknaren icke längre föreligger enligt 40 §. Fordran å oguldet aktiebelopp må, ändå att förbindelse utfärdats, ej av bolaget överlåtas eller pantsättas.

Försummar aktietecknare att inom en månad efter anmaning avlämna förbindelse, vare hela det belopp, som skall inbetalas för aktien, förfallet till betalning.

Anmaning skall innehålla erinran om påföljden av att den ej efterkommes. Anmaning skall anses vara given, när den kungjorts på det sätt, som

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

gäller för kallelse till ordinarie bolagsstämma, samt, där aktietecknarens postadress uppgivits eller upplysning om adressen utan väsentlig omgång eller tidsutdräkt kan inhämtas, till honom försänts i rekommenderat brev.

38 §.

Har aktietecknare överlåtit aktie å annan, vare denne, om han på anmälan införes såsom ägare i aktieboken, skyldig att fullgöra återstående inbetalning å aktien och avlämna förbindelse enligt 37 §. Aktietecknaren vare ändock pliktig att fullgöra sådan skyldighet, såframt ej styrelsen medgiver befrielse därifrån.

Vad nu är sagt skall, där aktie överlåtes vidare, äga motsvarande tillämpning i avseende å överlåtare och ny ägare.

39 §.

Fullgöres ej inbetalning å aktie i rätt tid, äger styrelsen utsöka det förfallna beloppet, och skall ränta därå gäldas efter sex procent om året från förfallodagen.

Verkställes ej inbetalning inom en månad efter anmaning, äger styrelsen, där annan anmäler sig vilja övertaga aktien, förklara denna övertagen av honom eller, i annat fall, förklara aktien förverkad. Då aktie förklarats förverkad, kan vad å aktien inbetalts ej återfordras. Har aktie förklarats övertagen av annan, må ej heller vad som tidigare inbetalts återfordras, förrän den som övertagit aktien till fulla betalt denna.

Har från aktietecknare aktie övergått å annan, må aktien ej av styrelsen förklarats övertagen eller förverkad, med mindre anmaning enligt andra stycket gjorts hos den som senast i aktieboken införts såsom ägare till aktien.

I avseende å den, som förklarats hava övertagit aktie, skall vad om aktietecknare är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Beträffande anmaning, som i denna paragraf sägs, skall gälla vad i 37 § tredje stycket är stadgat.

40 §.

Ändå att befrielse från betalningsskyldighet medgivits aktietecknare enligt 38 § eller aktie av styrelsen förklarats övertagen eller förverkad, vare aktietecknaren, där bolaget försättes i konkurs på ansökan som gjorts inom två år från utgången av den för aktiernas inbetalning bestämda tiden, skyldig att, såvitt borgenärens rätt därpå beror, fullgöra återstående inbetalning å aktien. Vad nu är stadgat beträffande aktietecknaren gälle, där betalningsskyldighet mot bolaget uppkommit för ny ägare eller där aktie förklarats övertagen av annan, jämväl denne.

41 §.

Varder, efter det ansökan om bolagets registrering gjorts, ytterligare inbetalning å aktier fullgjord, skall inom sex månader efter inbetalningen anmälan om sålunda inbetalt belopp göras för registrering. Anmälningen, som skall vara undertecknad av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören, skall innehålla försäkran att den anmälda inbetalningen på

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

aktiekapitalet blivit verkställd genom betalning i penningar eller därmed enligt 331 § jämställd betalning eller ock genom kvittning mot skuld till aktietecknare. Därvid skall angivas, huru mycket som guldits genom betalning och huru mycket som guldits genom kvittning, och skall, där kvittning skett, tillika försäkras att den enligt styrelsens och verkställande direktörens mening icke länt till nackdel för bolaget eller dess borgenärer.

I anmälningen skall ock för registrering uppgivas sammanlagda nominella beloppet av alla de aktier som vid tiden för anmälningarna äro till fullo inbetalda.

42 §.

Har ej enligt 29 § eller, inom sex månader efter utgången av den för aktiernas inbetalning bestämda tiden, enligt 41 § anmälts, att full betalning behörigen erlagts för aktier med sammanlagt nominellt belopp ej understigande det i bolagsordningen bestämda minimikapitalet, skall försäkringsinspektionen till bolaget avlåta skrivelse med anmaning att inom en månad därefter inkomma med anmälan att betalningen fullgjorts. Efterkommes ej anmaningen, åligge det inspektionen att härom lämna meddelande till rätten, som förelägger bolaget att inom viss tid, minst två och högst fyra månader, inkomma med bevis från inspektionen att anmälan om inbetalningen registrerats vid äventyr att bolaget eljest förklaras skola träda i likvidation. Fullgöres ej föreläggandet, förklare rätten att bolaget skall träda i likvidation.

I beslutet meddele rätten föreläggande som i 135 § första stycket sägs; och skall vad i andra stycket samma paragraf är stadgat om meddelande och underrättelse till försäkringsinspektionen äga motsvarande tillämpning.

43 §.

Hava, sedan ansökan om bolagets registrering gjorts, aktier förklarats förverkade, skall aktiekapitalet anses minskat med det belopp, som svarar mot de förverkade aktierna; och åligger det styrelsen och verkställande direktören att för registrering av minskningen ofördröjligen anmäla antalet förverkade aktier. Om å dessa aktier något var inbetalt och registrering därav skett, skall anmälningen innehålla uppgift därom; och skall i registret införas, att det belopp, som förut registrerats såsom inbetalt å aktiekapitalet, minskats med det belopp, som inbetalts å de förverkade aktierna.

Om aktiekapitalets ökning.

44 §.

Ökning av aktiekapitalet medelst ny aktieteckning må beslutas av bolagsstämma. Erfordras för beslutet ändring av vad i bolagsordningen stadgas om aktiekapitalet, må beslutet fattas först sedan stadfästelse å ändringen meddelats.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Förslag till ökningsbeslut, så ock ett av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören undertecknat yttrande över den föreslagna kapitalökningens betydelse för bolaget skola genom styrelsens och verkställande direktörens försorg dels minst en vecka före bolagsstämman hållas hos bolaget tillgängliga för aktieägarna dels ock framläggas å stämman. Där ej balansräkningen för nästföregående räkenskapsår fastställs å stämman, skola ock efter vad nyss sagts hållas tillgängliga och framläggas å stämman:

1. avskrift av den senaste fastställda balansräkningen, försedd med anteckning om bolagsstämmans beslut rörande bolagets vinst eller förlust, samt avskrift av förvaltningsberättelsen och revisionsberättelsen för det år balansräkningen avser;

2. en av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören undertecknad berättelse, däri upplysning lämnas, i den mån det finnes kunna ske utan förfång för bolaget, om händelser av väsentlig betydelse för dess ställning vilka inträffat efter förvaltningsberättelsens avgivande; samt

3. ett av revisorererna avgivet yttrande över berättelsen.

45 §.

Beslutet om aktiekapitalets ökning skall angiva:

1. det belopp, varmed aktiekapitalet må ökas;

2. där enligt bolagsordningen aktier av olika slag kunna finnas, till vilket aktieslag de nya aktierna skola hänföras;

3. den företrädesrätt att teckna nya aktier, som enligt denna lag eller bolagsordningen må tillkomma aktieägare;

4. den tid, ej understigande en månad från den dag då beslutet enligt 49 § kungjorts i tidningarna, inom vilken aktieägare må begagna företrädesrätt till teckning;

5. akties nominella belopp och det belopp som skall inbetalas för aktie;

6. den beräkningsgrund, efter vilken vid övertäckning de aktier som icke tecknats med företrädesrätt skola av styrelsen fördelas, där ej föreskrift meddelas att fördelningen skall ske enligt styrelsens bestämmande; samt

7. det räkenskapsår, för vilket vinstutdelning å de nya aktierna först må utgå, varvid dock detta år må bestämmas senast till året efter det räkenskapsår, under vilket aktierna skolat till fulla inbetalas.

I ökningsbeslutet skall ock angivas det belopp, vartill aktiekapitalet uppgår vid beslutets fattande, och vad därav svarar mot aktier som registrerats såsom till fulla inbetalda. Har ökning av aktiekapitalet förut beslutats, skall beträffande sista ökningen anmärkas, huruvida aktier som icke förklarats förverkade ännu ej registrerats såsom till fulla inbetalda.

Bestämmelse må i ökningsbeslutet meddelas, att det tecknade belopp, för vilket tilldelning av nya aktier sker, skall uppgå till visst angivet minimibelopp för att aktieteckningen skall bliva bindande.

I fall, då beträffande de nya aktierna skall gälla sådant förbehåll om aktiekapitalets nedsättning genom inlösen av aktier som avses i 60 §, skall i beslutet intagas erinran därom.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

46 §.

Bestämmelsen i 8 § tredje stycket om förbud mot att erlægga betalning för aktie annorledes än i penningar ävensom bestämmelsen i 14 § andra punkten om förbud mot förbehåll om särskild förmån eller rättighet vid aktieteckning gälle ock vid aktiekapitalets ökning.

Angående kvittning av skuld på grund av aktieteckning mot fordran hos bolaget stadgas i 55 § andra stycket.

47 §.

Bolagsstämmans beslut om aktiekapitalets ökning skall av styrelsen eller verkställande direktören ofördröjligen anmälas för registrering.

Vid anmälningen skola fogas två enligt 341 § andra stycket bestyrkta avskrifter av protokoll rörande beslutet, så ock i huvudskrift och avskrift det i 44 § andra stycket första punkten omförmälda yttrandet samt berättelse och yttrande som avses i nämnda stycke 2 och 3.

Om villkor för registrering av beslutet är stadgat i 308 § 1 mom.

48 §.

Sedan bolagsstämman fattat beslut om aktiekapitalets ökning, skola teckningslista och kungörelse om beslutet upprättas samt undertecknas av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören.

I såväl teckningslistan som kungörelsen skall upptagas bolagsstämmans beslut om aktiekapitalets ökning. Har i ökningsbeslutet bestämmelse ej meddelats om tiden för inbetalning av nya aktier, skall sådan bestämmelse upptagas i teckningslistan och kungörelsen. Då bolagsordningen innehåller förbehåll som i 65 § sägs, skall i teckningslistan och kungörelsen intagas erinran därom.

I teckningslistan skall upptagas förteckning över de handlingar som skola enligt 52 § vara fogade vid listan. Angående påskrift å listan, där inbetalning å tecknad aktie må för bolaget insättas på bankräkning, stadgas i 331 §.

49 §.

Sedan ökningsbeslutet registrerats, låte styrelsen och verkställande direktören införa kungörelsen i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där styrelsen har sitt säte. Det åligger ock styrelsen och verkställande direktören att ofördröjligen i rekommenderat brev om bolagsstämmans beslut underrätta varje aktieägare, om vars postadress upplysning utan väsentlig omgång eller tidsutdräkt kan inhämtas.

50 §.

Där alla förutvarande aktier medföra lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst, vare varje aktieägare berättigad att, i den mån det kan ske, av de nya aktierna efter teckning erhålla det antal som svarar mot hans

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

andel i det förutvarande aktiekapitalet. Finnas aktier av olika slag och medföra dessa icke lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst, skall i fråga om företrädesrätten till teckning av nya aktier gälla vad i bolagsordningen föreskrives.

51 §.

Där den företrädesrätt till teckning, som tillkommer en förutvarande aktie, icke avser en eller flera nya aktier, vare aktieägare berättigad att för varje aktie utbekomma ett eller flera teckningsrättsbevis av innehåll, att innehavaren av beviset äger rätt att teckna en aktie mot avlämnande av det antal teckningsrättsbevis som erfordras för rätt att teckna en aktie.

Ej må teckningsrättsbevis utlämnas till aktieägare, innan registrering av beslutet om ökning skett. Aktieägare vare skyldig att förete det aktiebrev, varå rätten att erhålla teckningsrättsbevis grundas; och skall genom styrelsens försorg sådant aktiebrev förses med påskrift att teckningsrättsbevis utlämnats.

Hava teckningsrättsbevis ej utfärdats, vare aktieägare, som vill begagna honom tillkommande företrädesrätt till teckning av nya aktier, skyldig att vid aktieteckningen förete det eller de aktiebrev varå teckningsrätten grundas; och skall genom styrelsens försorg sådant aktiebrev förses med påskrift att teckningsrätten begagnats.

Hava teckningsrättsbevis utfärdats, skola de vid aktieteckningen återställas.

52 §.

Teckning av de nya aktierna skall ske å teckningslistan i huvudskrift eller i avskrift, som bestyrkts på sätt i 341 § andra stycket stadgas.

Vid teckningslistan skola vara fogade ett exemplar av bolagsordningen samt i avskrift de enligt 44 §, jämte förslaget till ökningsbeslut, framlagda handlingarna, så ock avskrift av kungörelsen om ökningsbeslutet samt i huvudskrift eller avskrift av styrelsen eller verkställande direktören undertecknad uppgift om de tidningar, i vilka kungörelsen om ökningsbeslutet varit införd, och om dagen därför, eller ock ett exemplar av dessa tidningar.

Å varje teckningslista skall finnas uppgift om dagen för listans framläggande.

När aktieteckning sker, böra tecknarna vid sina namn angiva yrke och postadress.

53 §.

Teckning av ny aktie vare ogiltig, där den ej göres å teckningslista i huvudskrift eller sådan avskrift som i 52 § sägs.

Har ny aktie tecknats med villkor, vare aktieteckningen ogiltig, såframt ej, efter vad i 45 § tredje stycket stadgas, bestämmelse om villkoret meddelats i beslutet om aktiekapitalets ökning eller ock aktietecknaren, innan tilldelning av aktier sker, frånträtt villkoret.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Ej må sådan grund för aktieteckningens ogiltighet, som i första och andra styckena avses, göras gällande, utan så är att den anmälts hos försäkringsinspektionen, i fall då i ökningsbeslutet bestämmelse upptagits om viss miniteckning, innan registrering skett i anledning av anmälan om sådan teckning enligt vad i 56 § stadgas och eljest innan registrering jämlikt 57 § ägt rum i anledning av anmälan, som gjorts efter det aktien till fullo betalats.

54 §.

Sedan teckningen av nya aktier avslutats skall ofördröjligen genom styrelsens försorg tilldelning av nya aktier till aktietecknarna ske med tillämpning av vad i 50 § samt i ökningsbeslutet enligt 45 § första stycket 6 är föreskrivet. Rörande tilldelningen skall skriftlig uppgift upprättas och under-tecknas av styrelsen. Aktierna skola genom styrelsens försorg ofördröjligen upptagas i aktieboken.

55 §.

Senast ett år från det bolagsstämmans beslut om aktiekapitalets ökning fattades eller om registrering av ökningsbeslutet vägrats och besvär däröver anförts, inom ett år från det besvären blivit bifallna, skall full betalning för ny aktie erläggas.

Ej må kvittning ske av skuld på grund av ny aktieteckning mot fordran hos bolaget, med mindre styrelsen det medgiver. Kvittning må icke medgivas, där den skulle lända till nackdel för bolaget eller dess borgenärer.

Vad i 37—40 §§ finnes stadgat om skyldighet att erlägga betalning å aktie och avlämna förbindelse samt om påföljd av underlåtenhet att fullgöra sådan skyldighet skall vid ny aktieteckning äga motsvarande tillämpning i avseende å aktietecknare som ej vid teckningen erlagt full betalning.

56 §.

Har i beslutet om aktiekapitalets ökning upptagits bestämmelse om miniteckning, skall inom sex månader från det beslutet fattades eller, om registrering av ökningsbeslutet vägrats och besvär däröver anförts, inom sex månader från det besvären blivit bifallna, för registrering anmälas det tecknade belopp, för vilket tilldelning av nya aktier skett, där beloppet uppgår till det i ökningsbeslutet angivna minimibeloppet.

Vid anmälningen, som skall vara undertecknad av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören, skola fogas:

1. teckningslistorna, så ock avskrift av desamma;
2. ett exemplar av de tidningar, i vilka kungörelsen angående bolagsstämmans beslut om ökningen varit införd; samt
3. avskrift av den i 54 § omförmälda uppgiften rörande tilldelningen av nya aktier.

Sker ej registrering i anledning av anmälan enligt första stycket och varder till följd därav, enligt vad i 308 § 2 mom. sägs, i registret antecknat att

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

den tidigare anteckningen om ökningsbeslutets registrering avföres ur registret, vare aktieteckningen icke vidare bindande, och skall vad å de tecknade aktierna inbetalats återbäras till aktietecknarna jämte fem procent ränta därå.

57 §.

1 mom. Senast sex månader efter utgången av den för inbetalning av de nya aktierna bestämda tiden skall, där ej anteckningen om ökningsbeslutets registrering avförts ur registret efter vad i 308 § 2 mom. sägs, för registrering anmälas, huru många nya aktier som till fullo betalats.

Anmälningen, som skall vara undertecknad av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören, skall innehålla försäkran att den anmälda inbetalningen på aktiekapitalet blivit verkställd genom betalning i penningar eller därmed enligt 331 § jämställd betalning eller ock genom kvittning mot skuld till aktietecknare. Därvid skall angivas huru mycket som guldits genom betalning och huru mycket som guldits genom kvittning; och skall, där kvittning skett, tillika försäkras, att kvittningen icke länt till nackdel för bolaget eller dess borgenärer.

I anmälningen skall, där ej anmälan skett enligt 56 §, för registrering uppgivas det tecknade belopp, för vilket tilldelning av nya aktier skett. Vid anmälningen skola i sådant fall fogas i nämnda paragraf andra stycket omförmälda handlingar och tidningar.

Om villkor för registrering är för visst fall stadgat i 308 § 3 mom.

2 mom. Varda efter anmälan som avses i 1 mom. nya aktier ytterligare till fullo betalda, skall inom sex månader efter inbetalningen antalet sådana aktier anmälas för registrering. Anmälningen skall vara undertecknad av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören samt innehålla försäkran som i 1 mom. andra stycket sägs.

3 mom. Aktiekapitalet skall, så snart registrering skett i anledning av anmälan enligt 1 eller 2 mom. anses ökat med sammanlagda nominella beloppet av det antal nya aktier som anmälts hava till fullo betalats.

4 mom. Om nya aktier förklaras förverkade, skola inom sex månader därefter styrelsen och verkställande direktören för registrering anmäla antalet förverkade aktier. Med sådan anmälan skall dock anstå, till dess anmälan sker jämlikt 1 mom.

58 §.

Utan hinder av vad i 44—57 §§ finnes stadgat må styrelsen besluta aktiekapitalets ökning under förutsättning av bolagsstämmans godkännande. I sådant fall skall vad i nämnda paragrafer är föreskrivet äga motsvarande tillämpning, därvid dock skall iakttagas vad nedan är särskilt stadgat.

Sedan styrelsen fattat beslut om aktiekapitalets ökning, må kungörelse och underrättelse om beslutet samt aktieteckning ske.

Å bolagsstämmans beslut om godkännande av styrelsens ökningsbeslut samt å styrelsens och verkställande direktörens skyldighet att viss tid före

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

stämma hålla handlingar tillgängliga och på stämman framlägga handlingarna skola bestämmelserna i 44 § äga tillämpning.

Vad i 47, 55 och 56 §§ sägs beträffande bolagsstämmas beslut om aktiekapitalets ökning skall tillämpas å bolagsstämmas beslut om godkännande av kapitalökningen.

Innan ökningsbeslutet godkänts av bolagsstämman, må ej de nya aktierna upptagas i aktieboken eller den i 57 § 1 mom. föreskrivna anmälningen för registrering äga rum.

59 §.

1 mom. Finnas i försäkringsaktiebolag, som uteslutande eller huvudsakligen driver annan rörelse än livförsäkringsrörelse, enligt den för nästföregående räkenskapsår fastställda balansräkningen och bolagsstämmas beslut i anledning av bolagets vinst enligt balansräkningen, besparade vinstmedel, må aktiekapitalet ökas genom överföring av sådana vinstmedel. Överföring må dock icke ske av medel som avsatts till någon för livförsäkringsrörelse avsedd fond eller till reservfond.

I avseende å ökningsbeslutet skall gälla vad i 44 § första stycket är stadgat. Ökningsbeslutet skall ange det belopp varmed aktiekapitalet skall ökas och, där enligt bolagsordningen aktier av olika slag kunna finnas, till vilket aktieslag de nya aktierna skola hänföras. Tillika skall beträffande ökningsbeslutets innehåll gälla vad i 45 § första stycket 7 och andra stycket sägs.

Förslag till ökningsbeslut skall genom styrelsens och verkställande direktörens försorg dels minst en vecka före bolagsstämman hållas hos bolaget tillgängligt för aktieägarna dels ock framläggas å stämman. Är stämman ej ordinarie bolagsstämma som avses i 113 §, skola ock efter vad nyss sagts hållas tillgängliga och framläggas å stämman:

1. avskrift av den för nästföregående räkenskapsår fastställda balansräkningen, försedd med anteckning om bolagsstämmas beslut rörande bolagets vinst eller förlust, samt avskrift av förvaltningsberättelsen och revisionsberättelsen för samma år;

2. en av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören undertecknad handling, innehållande dels upplysning, i den mån det finnes kunna ske utan förfång för bolaget, om händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning, vilka inträffat efter förvaltningsberättelsens avgivande, dels ock försäkran, att anledning ej yppats att balansräkningen upprättats i strid mot bestämmelserna i 93 §; samt

3. ett av revisorerna avgivet yttrande över sistnämnda handling.

Där alla förutvarande aktier medföra lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst, vare varje aktieägare berättigad att av de nya aktierna erhålla det antal, som svarar mot hans andel i det förutvarande aktiekapitalet. Finnas aktier av olika slag och medföra dessa icke lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst, skall i fråga om rätten att erhålla nya aktier gälla vad i bolagsordningen föreskrives. Där den rätt att erhålla nya aktier som enligt första punkten eller bolagsordningen tillkommer en förutvarande ak-

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

tie icke avser en eller flera nya aktier, vare aktieägare berättigad att för varje aktie utbekomma ett eller flera delbevis av innehåll, att innehavaren av beviset äger rätt att utbekomma en ny aktie mot avlämnande av det antal delbevis som erfordras för utbekommande av en ny aktie.

2 mom. Beslutet om ökningen skall genom styrelsens och verkställande direktörens försorg kungöras på sätt i 49 § stadgas. Ökningsbeslutet skall därefter av styrelsen eller verkställande direktören anmälas för registrering. Vid anmälningen skola fogas *dels* två enligt 341 § andra stycket bestyrkta avskrifter av protokoll som förts i ärendet, *dels* ett exemplar av de tidningar, i vilka beslutet varit infört, *dels ock* avskrift av den för nästföregående räkenskapsår fastställda balansräkningen eller, där beslutet ej fattats å ordinarie bolagsstämma som avses i 113 §, av de handlingar, som efter vad i 1 mom. tredje stycket sägs skola hava framlagts å bolagsstämman.

Aktiekapitalet skall, så snart registrering av beslutet skett, anses ökat med det belopp, som enligt beslutet skall överföras till aktiekapitalet.

De nya aktierna skola i aktieboken upptagas i nummerföljd.

Ej må delbevis eller brev å ny aktie utlämnas till aktieägare, innan registrering av beslutet om ökningen skett och aktieägaren företett det eller de aktiebrev, varå rätten att erhålla delbevis eller ny aktie grundas. Genom styrelsens och verkställande direktörens försorg skall sådant aktiebrev förses med påskrift att delbevis eller brev å ny aktie utlämnats. När brev å ny aktie utlämnas, skall ägaren införas i aktieboken.

3 mom. Är försäkringsaktiebolag moderbolag, må ökning av aktiekapitalet i den ordning varom i 1 mom. stadgas ej ske medelst överföring av större del av bolagets vinst än som enligt 68 § må såsom vinstutdelning utbetalas till aktieägarna.

Har förslaget om ökningen av aktiekapitalet väckts av styrelsen, skall revisorernas yttrande över den handling, som avses i 1 mom. tredje stycket 2, innehålla uttalande, huruvida, med hänsyn till koncernens ställning och resultatet av dess verksamhet i dess helhet, ökningen av aktiekapitalet får anses stå i strid mot god affärssed.

Om aktiekapitalets nedsättning.

60 §.

I försäkringsaktiebolag, vars aktiekapital kan utan ändring av bolagsordningen bestämmas till lägre eller högre belopp, må aktiekapitalet, såframt förbehåll därom träffats i den vid bolagets bildande stadfästa bolagsordningen, kunna genom inlösen av aktier nedsättas enligt grunder som stadgas i förbehållet, dock ej under det i bolagsordningen bestämda minimikapitalet.

Sådan nedsättning av aktiekapitalet må även äga rum, där efter bolagets registrering stadfästelse meddelats å ändring av bolagsordningen, varigenom förbehåll som avses i första stycket intages i denna. I dylikt fall må dock nedsättningen ske allenast genom inlösen av aktier, utgivna på grund

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

av sådant beslut om ökning av aktiekapitalet, som av bolagsstämman eller, enligt 58 §, av styrelsen fattats, sedan ändringen av bolagsordningen registrerats.

Ej må nedsättning äga rum, där fastställd balansräkning för nästföregående räkenskapsår utvisar sådan ställning, att efter nedsättningen det belopp vartill aktiekapitalet nedsatts och motsvarande del av reservfonden icke skulle vara till fullo täckta.

Då enligt de i förbehållet stadgade grunderna blivit bestämt att vissa aktier skola inlösas, skola styrelsen och verkställande direktören ofördröjligen göra anmälan för registrering av aktiekapitalets nedsättning med motsvarande belopp. Vid denna anmälan skall fogas avskrift av den fastställda balansräkningen för nästföregående räkenskapsår, så ock, där inlösen beslutats av bolagsstämman, två enligt 341 § andra stycket bestyrkta avskrifter av protokollet i ärendet samt i annat fall i två exemplar en av styrelsen och verkställande direktören underskriven handling rörande bestämmandet av vilka aktier som skola inlösas. Då registrering skett, skall aktiekapitalet anses nedsatt, och må inlösen ej dessförinnan ske.

När aktie inlöses, skall aktiebrevet genom styrelsens och verkställande direktörens försorg förses med påskrift om inlösandet.

61 §.

1 mom. Beslut om nedsättning av aktiekapitalet i annat fall än i 60 § sägs fattas av bolagsstämman efter vad i 127 § stadgas.

Förslag till nedsättningsbeslut skall genom styrelsens och verkställande direktörens försorg dels minst en vecka före bolagsstämman hållas hos bolaget tillgängligt för aktieägarna dels ock framläggas å stämman. Där ej balansräkningen för nästföregående räkenskapsår fastställs å stämman, skola ock efter vad nyss sagts hållas tillgängliga och framläggas å stämman:

1. avskrift av den senaste fastställda balansräkningen, försedd med anteckning om bolagsstämmans beslut rörande bolagets vinst eller förlust, samt avskrift av förvaltningsberättelsen och revisionsberättelsen för samma år;

2. en av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören undertecknad berättelse, däri upplysning lämnas, i den mån det finnes kunna ske utan förfång för bolaget, om händelser av väsentlig betydelse för dess ställning, vilka inträffat efter förvaltningsberättelsens avgivande; samt

3. ett av revisorerna avgivet yttrande över berättelsen.

Handlägges nedsättningsfrågan å två stämmor, skall vad i andra stycket sägs gälla beträffande båda stämmorna.

Nedsättningsbeslutet skall ange det belopp varmed aktiekapitalet skall nedsättas och det sätt varpå nedsättningen jämlikt 2 mom. skall genomföras. I beslutet skall ock upptagas föreskrift, att det nedsättningen motsvarande beloppet skall återbetalas till aktieägarna, eller att det skall avsättas till reservfonden eller säkerhetsfonden, eller att det skall avsättas till en särskild

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

fond att användas enligt beslut av bolagsstämman. Rörande olika delar av nämnda belopp kunna olika sådana föreskrifter meddelas.

Inom fyra månader från det nedsättningsbeslutet fattades eller, om klander-talan därå anställes, från det denna talan genom lagakraftägande dom ogillades, skall nedsättningsbeslutet av styrelsen eller verkställande direktören anmälas för registrering. Vid anmälningen skola fogas två enligt 341 § andra stycket bestyrkta avskrifter av protokoll som förts i ärendet, så ock avskrift av den för nästföregående år fastställda balansräkningen eller, där fastställelse av balansräkningen ej skett i samband med nedsättningsbeslutet, av de i andra stycket 1, 2 och 3 omförmälda handlingarna.

Har anmälan ej inkommit inom föreskriven tid, vare nedsättningsbeslutet förfallet.

2 mom. Nedsättning av aktiekapitalet genomföres genom inlösen av aktier, genom indragning av aktier utan återbetalning eller genom minskning av aktiernas nominella belopp eller ock genom sammanläggning av aktier enligt 334 §.

Genom styrelsens och verkställande direktörens försorg skall, när aktie inlöses eller nominella beloppet minskas mot återbetalning av aktiekapital, aktiebrevet förses med påskrift därom. Påskrift skall ock, så snart ske kan, verkställas, när aktie indragits eller nominella beloppet minskats utan återbetalning.

62 §.

1 mom. Beslut om nedsättning av aktiekapitalet enligt 61 § må, där beslutet icke innefattar föreskrift, att det nedsättningen motsvarande beloppet skall avsättas till reservfonden eller säkerhetsfonden, ej bringas till verkställighet utan rättens tillstånd.

Rättens tillstånd skall av styrelsen och verkställande direktören sökas senast inom sex månader efter det nedsättningsbeslutet registrerades. Vid ansökningen skola vara fogade bevis att beslutet blivit registrerat samt avskrift av fastställd balansräkning för nästföregående räkenskapsår, försedd med anteckning om bolagsstämmans beslut rörande bolagets vinst eller förlust. Rätten inhämta försäkringsinspektionens yttrande huruvida eller i vad mån nedsättningen kan komma att inverka på försäkringstagarnas rätt. Finner rätten med hänsyn till yttrandets innehåll nedsättningen icke böra bringas till verkställighet, skall ansökningen genast avslås. I annat fall utfärde rätten kallelse å bolagets borgenärer, med föreläggande för den, som vill bestrida ansökningen, att sist å viss dag, sedan sex månader förflutit, skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid äventyr att han eljest anses hava medgivit ansökningen. Kallelsen varde anslagen i rättens kansli sex månader före inställeledagen samt kungjord i allmänna tidningarna och minst en tidning i orten tre gånger, första gången fem och tredje gången sist två månader innan den dagen inträffar. I kallelsen skall intagas ett kortfattat sammandrag av inspektionens yttrande. Styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fullo förnöjda för sina ford-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

ringar eller medgivit aktiekapitalets nedsättning eller att säkerhet, som av rätten godkännes, ställts för deras fordringar, eller finner rätten, såvitt angår försäkringstagare, med hänsyn till innehållet i inspektionens yttrande nedsättningen ändock böra verkställas, varde ansökningen bifallen.

Har stiftelse, som bildats enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, hos bolaget fordran, som avses i 2 § nämnda lag, utgöre fordringen ej hinder mot bifall till ansökningen, där inför rätten visas att å fordringen avbetalats så stor del som svarar mot nedsättningen av aktiekapitalet.

Om ansökan, som gjorts inom föreskriven tid, så ock om beslut, som meddelats i anledning av ansökningen, skall genom rättens försorg underrättelse ofördröjligen avsändas till försäkringsinspektionen.

Rättens beslut, varigenom tillstånd till nedsättningens verkställande givits, skall inom sex månader sedan beslutet vunnit laga kraft av styrelsen eller verkställande direktören anmälas för registrering. Anmälningen skall vara åtföljd av rättens beslut i huvudskrift eller avskrift, så ock av lagakraftbevis.

Aktiekapitalet skall anses nedsatt, då rättens beslut om tillstånd blivit registrerat.

2 mom. Sådan nedsättning av aktiekapitalet, som avses i 1 mom., vare, där bolaget försattes i konkurs på ansökan som gjorts inom ett år från det rättens beslut om tillstånd till nedsättningen efter verkställd registrering kungjordes i allmänna tidningarna, utan verkan mot borgenär, som ej samtyckt till nedsättningen eller som vid fordringens tillkomst ej ägde eller, enligt vad i 316 § stadgas, skall anses hava ägt kännedom om rättens beslut, varigenom nedsättning medgivits.

63 §.

Innefattar beslut om nedsättning av aktiekapitalet enligt 61 § föreskrift att det nedsättningen motsvarande beloppet skall avsättas till reservfonden eller säkerhetsfonden, skall aktiekapitalet anses nedsatt, då beslutet om nedsättningen blivit registrerat. I sådant fall må vinstutdelning till aktieägare icke äga rum, förrän rättens tillstånd därtill erhållits eller aktiekapitalet enligt verkställd registrering är ökat med ett mot nedsättningen svarande belopp.

Ansökan om rättens tillstånd till sådan vinstutdelning skall göras av styrelsen och verkställande direktören. Vid ansökningen skall fogas bevis att beslutet om nedsättningen blivit registrerat. Rätten inhänte försäkringsinspektionens yttrande huruvida eller i vad mån vinstutdelningen kan komma att inverka på försäkringstagarnas rätt. Finner rätten med hänsyn till yttrandets innehåll vinstutdelning icke böra medgivas, skall ansökningen genast avslås. I annat fall utfärde rätten kallelse å bolagets borgenärer, med föreläggande för den, som vill bestrida ansökningen, att sist å viss dag, sedan tre månader förflutit, skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid äventyr att han eljest anses hava medgivit ansökningen. Kallelsen varde anslagen i rättens kansli tre månader före inställelsedagen samt kungjord i

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

allmänna tidningarna och minst en tidning i orten tre gånger, första gången två månader och tredje gången sist en månad innan den dagen inträffar. I kallelsen skall intagas ett kortfattat sammandrag av inspektionens yttrande. Bestrides ej ansökningen eller styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fullo förnöjda för sina fordringar eller medgivit vinstutdelning eller att säkerhet, som av rätten godkännes ställts för deras fordringar, eller finner rätten, såvitt angår försäkrings-tagare, med hänsyn till innehållet i inspektionens yttrande vinstutdelning ändock böra medgivas, skall rätten lämna tillstånd att utan hinder av nedsättningen vinstutdelning därefter må äga rum.

Har stiftelse, som bildats enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, hos bolaget fordran, som avses i 2 § nämnda lag, utgöre fordringen ej hinder mot bifall till ansökningen om tillstånd till vinstutdelning till aktieägarna; men skall, där sådan vinstutdelning äger rum innan aktiekapitalet enligt verkställd registrering ökats med ett mot nedsättningen svarande belopp, skyldighet åvila bolaget att erlægga betalning för så stor del av stiftelsens fordran vid tiden för nedsättningsbeslutet som vinstutdelningen motsvarar av aktiekapitalet efter nedsättningen. Sådan skyldighet upphöre, när å fordringen avbetalats så stor del som svarar mot nedsättningen av aktiekapitalet.

Rättens beslut, varigenom tillstånd till vinstutdelning givits, skall, sedan det vunnit laga kraft, av styrelsen eller verkställande direktören anmälas för registrering. Anmälningen skall vara åtföljd av rättens beslut i huvudskrift eller avskrift, så ock av lagakraftbevis.

64 §.

Egen aktie må försäkringsaktiebolag ej mot vederlag förvärva i annan ordning än i 60 eller 62 § sägs eller mottaga såsom pant. Ej heller må dotterbolag mot vederlag förvärva eller såsom pant mottaga aktie i moderbolaget. Avtal, som träffats i strid mot förbud varom nu sagts, vare ogillt.

Vad i första stycket är stadgat utgör icke hinder för försäkringsaktiebolag att å auktion inropa för bolagets fordran utmätt aktie, dock med skyldighet att åter avyttra den, så snart det kan ske utan förlust.

Om inskränkning i rätten att förfoga över aktie.

65 §.

1 mom. I bolagsordningen må intagas förbehåll att, om aktie övergår till annan än aktieägare eller till annan än ägare av aktie av visst slag, aktieägarna eller ägarna av aktier av visst slag skola vara berättigade att lösa aktien. Förvärvas flera aktier genom samma fång, må, där ej annat följer av förbehållet, lösningsrätt icke utövas i avseende å mindre antal aktier än fångtet omfattar.

I bolagsordningen skall angivas den ordning, i vilken lösningsrätten må tillkomma aktieägarna inbördes, den tid, ej överstigande två månader räknat

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

från anmälan hos styrelsen om aktiens övergång, inom vilken den som vill begagna sig av lösningsrätten skall göra anmälan därom hos styrelsen, ävensom den tid, ej överstigande en månad räknat från det lösens belopp blivit bestämt, inom vilken lösen skall erläggas. Rörande anmälan hos styrelsen om akties övergång skall ofördröjligen genom styrelsens eller verkställande direktörens försorg meddelande ske till aktieägarna.

Kan överenskommelse icke träffas om lösens belopp, varde, såframt ej föreskrift om dess bestämmande enligt angiven grund intagits i bolagsordningen, beloppet, som skall motsvara aktiens verkliga värde, bestämt av tre skiljemän, utsedda enligt lagen om skiljemän. Åtnöjes ej part med skiljemännens beslut, äge han, där ej annat stadgats i bolagsordningen, draga tvisten under rättens prövning, såframt han väcker sin talan inom tre månader från det beslutet i huvudskrift eller avskrift delgavs honom.

Innan det visar sig att lösningsrätten ej begagnas, äge den till vilken aktie övergått icke utöva annan av aktien härflytande rätt gentemot bolaget än rätten att uppbära vinstutdelning och att, i händelse av aktiekapitalets ökning, utöva aktien tillkommande företrädesrätt till teckning av ny aktie. Av sådan teckning härflytande rättigheter och skyldigheter övergå å den som begagnar sig av lösningsrätten.

Vad ovan är stadgat om rätt att vid övergång av aktie lösa aktien skall äga motsvarande tillämpning, där den som skolat vara underkastad lösningsrätt till aktie, utan att aktien övergår å honom, förvärvar denna tillkommande rätt till erhållande av ny aktie enligt 59 § eller utövar aktien tillkommande företrädesrätt till teckning av ny aktie.

2 mom. I bolagsordningen må ock intagas förbehåll därom, att aktierna i bolaget eller viss del av dem ej må genom teckning eller överlåtelse förvärvas av aktiebolag eller andra samfälligheter eller stiftelser eller av vissa slag av aktiebolag eller andra samfälligheter eller stiftelser eller av annan än svensk medborgare.

Har aktieägare, som enligt förbehållet ej må genom teckning eller överlåtelse förvärva aktier, beträffande vilka förbehållet gäller, annorledes förvärvat sådana aktier, skall förbehållet icke medföra hinder för honom att på grund av den företrädesrätt till teckning eller erhållande av nya aktier, som enligt denna lag eller den vid förvärvet gällande bolagsordningen är förenad med de förvärvade aktierna, bekomma sådana aktier, beträffande vilka förbehållet likaledes gäller.

Om reservfond så ock om bolagsstämmas rätt att genom vinstutdelning eller eljest förfoga över bolagets egendom.

66 §.

Försäkringsaktiebolag skall av årsvinsten å annan rörelse än livförsäkringsrörelse, efter avdrag för vad som åtgår till täckande av möjligen förefintlig förlust å samma rörelse från föregående år, avsätta minst tio procent till reservfond. Vid beräkning av det belopp, som sålunda minst skall avsät-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

tas, må ej från årsvinsten avdragas den andel däri, som kan hava tillerkänts styrelseledamot, verkställande direktören eller annan såsom arvode (tantiem). Avsättning må dock ej ske av medel som erfordras till täckande av förlust vilken uppstått å livförsäkringsrörelse och ej motsvaras av befintliga till framtida förfogande avsatta medel eller av fonder för livförsäkringsrörelsen. Sedan reservfonden uppgått till ett belopp motsvarande tjuugu procent av aktiekapitalet eller det högre belopp, som kan vara föreskrivet i bolagsordningen, må vidare avsättning till fonden upphöra; nedgår fonden under det sålunda stadgade beloppet, skall avsättning därtill ånyo vidtaga.

Till reservfonden skall alltid läggas vad på grund av aktieteckning må hava erhållits för aktierna utöver det nominella beloppet, så ock, där aktie förklarats förverkad, vad dessförinnan blivit inbetalt å aktien.

Nedsättning av reservfonden må beslutas allenast för täckande av förlust, som enligt fastställd balansräkning finnes hava uppstått å bolagets verksamhet i dess helhet, och som icke kan ersättas av befintliga till framtida förfogande avsatta medel. Om användande av medel, som avsatts till reservfond, i visst fall vid nedsättning av aktiekapitalet stadgas i 60 § tredje stycket.

67 §.

1 mom. Ej må till aktieägarna annorledes än i följd av aktiekapitalets nedsättning efter ty i 60 och 62 §§ sägs utbetalas annat än den vinst, som förefinnes enligt fastställd balansräkning för sista räkenskapsåret, i den mån vinsten icke skall avsättas till reservfond eller säkerhetsfond. Angående förbud mot vinstutdelning är för visst fall stadgat i 63 §.

Innan organisationskostnader, som uppförts som tillgång, fullständigt avskrivits, må ej för något år till aktieägare utdelas sammanlagt mera än tre procent å det inbetalda aktiekapitalet.

Har efter försäkringsaktiebolags bildande i bolagsordningen intagits förbehåll, som i 65 § 2 mom. sägs, må, innan förbehållet enligt 30 § andra stycket angivits å aktiebrevet, utdelning å den eller de aktier varå brevet lyder ej äga rum.

2 mom. Varder vinstutdelning beslutad och verkställd i strid mot vad i 1 mom. första eller andra stycket eller 63 § stadgats eller mot bestämmelse i bolagsordningen, vare de, som uppburit sådan utdelning, skyldiga att återbära denna jämte fem procent ränta därå.

Samma lag vare, om utdelning skett av vinst som utvisats av fastställd balansräkning till följd därav att balansräkningen upprättats i strid mot bestämmelserna i 93 och 94 §§; dock må utdelningen ej återkrävas från den, som vid dess uppbärande varken insåg eller bort inse balansräkningens oriktighet.

För brist, som kan uppkomma vid återbäringen, vare de, som medverkat till beslutet om vinstutdelning eller verkställandet av detta eller till upprättandet eller fastställandet av oriktig balansräkning, ansvariga efter de beträffande skadeståndsskyldighet i 320, 323 och 324 §§ stadgade grunderna.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

3 mom. Sker nedsättning av aktiekapitalet medelst inlösen av aktier i strid mot förbehåll som i 60 § sägs eller mot bestämmelserna i nämnda paragraf, eller äger nedsättning av aktiekapitalet rum i förening med återbetalning till aktieägarna enligt 62 § utan iakttagande av vad där i 1 mom. är föreskrivet, skall vad i 2 mom. första och tredje styckena här ovan är stadgat om återbäringsskyldighet och om ansvarighet för brist vid återbäringen äga motsvarande tillämpning.

68 §.

Av moderbolags vinst må, ändå att vinstutdelning eljest är medgiven, så stort belopp ej utdelas att vinstutdelningen, med hänsyn till koncernens ställning och resultatet av koncernens verksamhet i dess helhet, får anses stå i strid mot god affärssed.

Varder vinstutdelning beslutad och verkställd i strid mot vad i första stycket stadgas, vare de, som uppburit utdelning, skyldiga att återbära vad till dem för mycket utdelats jämte fem procent ränta därå; dock må utdelning ej återkrävas från den, som varken insett eller bort inse berörda förhållande.

För brist, som kan uppkomma vid återbäringen, ansvare de, som medverkat till beslutet om vinstutdelningen eller till verkställandet av detsamma, efter de beträffande skadeståndsskyldighet i 320, 323 och 324 §§ stadgade grunderna.

69 §.

Det tillkommer bolagsstämma att i enlighet med bolagsordningens föreskrifter besluta, huruvida och i vad mån utdelning skall ske av den vinst som enligt 67 och 68 §§ må utbetalas till aktieägarna.

Bolagsstämma må ej besluta om användande av bolagets vinstmedel eller övriga tillgångar eller om åtagande av förpliktelser för ändamål, som uppenbarligen är främmande för föremålet för bolagets verksamhet eller för verksamhetens syfte. Dock äge bolagsstämma använda tillgångar till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål, såvitt det med hänsyn till ändamålets beskaffenhet, bolagets ställning och omständigheterna i övrigt får anses skäligt.

Bolagsstämma må ej heller, med mindre annat följer av vad i denna lag eller bolagsordningen är stadgat, besluta om sådan användning av bolagets tillgångar eller eljest om sådan åtgärd, att uppenbarligen fördel beredes vissa aktieägare till nackdel för bolaget eller övriga aktieägare.

Om styrelse, verkställande direktör och firmateckning.

70 §.

För försäkringsaktiebolag skall finnas en styrelse bestående av minst tre ledamöter.

Styrelsen väljes å bolagsstämma; dock må enligt bestämmelse, som intagits i bolagsordningen, en eller flera av ledamöterna kunna tillsättas i annan ordning.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Styrelseledamot, som väljes å bolagsstämma, skall utses för tid intill dess stämma som i 113 § sägs hållits och må icke väljas för längre tid än till och med den stämma som skall äga rum under tredje räkenskapsåret efter valet. Skall mer än en ordinarie stämma årligen hållas, gälla vad nu är sagt den stämma å vilken styrelseval skall förrättas.

Ändå att den tid, för vilken styrelseledamot blivit utsedd, ej gått till ända, må han skiljas från uppdraget genom beslut av den som utsett honom. Styrelseledamot äge ock rätt att avgå före utgången av nämnda tid, dock icke den som är verkställande direktör, så länge han kvarstår i denna befattning. Anmälan om avgång skall göras hos styrelsen, så ock, där styrelseledamot ej är vald å bolagsstämma, hos den som tillsatt honom.

Om styrelseledamot, som är vald å bolagsstämma, entledigas eller eljest avgår eller avlider eller hinder för honom att vara styrelseledamot uppkommer enligt 72 § och suppleant ej finnes, åligger det övriga styrelseledamöter att ofördröjligen föranstalta om val av ny ledamot för tid, som återstår av den tid för vilken den förre blivit vald. Meddelas icke annan föreskrift i bolagsordningen, må dock med valet anstå till nästa ordinarie bolagsstämma där styrelseval skall äga rum, såframt styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter och suppleanter.

71 §.

Styrelsen skall utse en verkställande direktör. Denne må utses inom eller utom styrelsen; dock må i bolagsordningen eller av bolagsstämman föreskrivas, att verkställande direktören skall utses inom styrelsen.

Styrelsen äger förordna vice verkställande direktör att tjänstgöra i verkställande direktörens ställe.

72 §.

Styrelseledamöterna och verkställande direktören skola vara myndiga här i riket bosatta svenska medborgare.

73 §.

Vad i denna lag är stadgat om styrelseledamot och verkställande direktören skall i tillämpliga delar gälla beträffande suppleant och vice verkställande direktör.

I bolagsordningen må närmare bestämmelser upptagas om de förutsättningar, under vilka suppleant eller vice verkställande direktör äger inträda i tjänstgöring, så ock, där flera suppleanter finnas, om ordningen för deras inträde. Sådana bestämmelser må jämväl meddelas av den som utsett suppleanten eller vice verkställande direktören. Bestämmelse som i detta stycke sägs må ej registreras.

Har i fall, då enligt bestämmelse i bolagsordningen som avses i 70 § andra stycket en eller flera styrelseledamöter skola tillsättas i annan ordning än genom val å bolagsstämma, sådan ledamot ej tillsatts, skall av rätten er-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

sättare förordnas på ansökan av styrelseledamot, aktieägare, borgenär eller annan, vars rätt kan vara beroende av att någon finnes som äger företräda bolaget.

74 §.

Verkställande direktören skall handhava den löpande förvaltningen av bolagets angelägenheter. Ledningen och förvaltningen i övrigt tillkommer styrelsen.

Den löpande förvaltningen omfattar ej åtgärd, som med hänsyn till bolagets förhållanden är av osedvanlig beskaffenhet eller av stor betydelse. Där styrelsens beslut icke kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för verksamhetens gång, må dock verkställande direktören vidtaga sådan åtgärd men bör, så snart det kan ske, underrätta styrelsen därom.

75 §.

Det åligger verkställande direktören att under styrelsens inseende sörja för en sådan organisation av bolagets verksamhet, som med hänsyn till bolagets förhållanden må anses tillfredsställande. Han skall ock leda driften av bolagets rörelse och utöva tillsyn över dess befattningshavare.

Styrelsen är pliktig att tillse, att en sådan organisation av bolagets verksamhet finnes som i första stycket sägs. Styrelsen skall vaka över att verkställande direktören fullgör sina åligganden samt, där det med hänsyn till omfattningen eller beskaffenheten av bolagets verksamhet eller eljest finnes påkallat, utfärda instruktioner för verkställande direktören och andra befattningshavare i bolaget. Styrelsen skall tillse, att erforderliga upplysningar angående bolagets förhållanden komma styrelsen till handa på lämpligt sätt och vid lämpliga tider.

Uppkommer förfall för verkställande direktören och finnes ej vice verkställande direktör, svarar styrelsen för de åligganden, som enligt vad ovan sagts skola ankomma på verkställande direktören.

76 §.

Verkställande direktören skall sörja för att bolagets bokföring fullgöres i överensstämmelse med lag samt att medelsförvaltningen är ordnad på betryggande sätt. Styrelsen är pliktig att tillse, att en med hänsyn till bolagets förhållanden och god köpmannased tillfredsställande organisation av bokföringen och medelsförvaltningen finnes, och skall, där organisationen ej jämväl omfattar betryggande kontroll, genom en eller flera särskilt utsedda styrelseledamöter öva tillsyn över bokföringen och medelsförvaltningen.

Om förvaltningen av värdehandlingar, som skola förvaras avskilda från bolagets övriga tillgångar, stadgas vidare i 276 och 277 §§.

77 §.

Inom styrelsen skall en ledamot vara ordförande. Har bolagsstämman ej utsett ordförande eller skall, där en eller flera ledamöter tillsatts i annan ordning än genom val å bolagsstämma, sådan ledamot ej enligt bolagsord-

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

ningen tillika vara styrelsens ordförande, välje styrelsen ordförande. Vid lika röstetal skall valet avgöras genom lottning. Verkställande direktören eller vice verkställande direktör må icke utses till ordförande.

Det åligger ordföranden att tillse att sammanträden hållas då så erfordras. Framställer styrelseledamot eller verkställande direktör som ej tillhör styrelsen begäran om sammankallande av styrelsen, skall hans begäran efterkommas. Verkställande direktören skall, ändå att han ej är styrelseledamot, närvara vid styrelsens sammanträden, där ej styrelsen för visst fall annorledes bestämmer.

Vid styrelsens sammanträden skola föras protokoll, vilka skola till riktigheten bestyrkas av ordföranden och den ledamot styrelsen därtill utser. Ledamot av styrelsen, så ock verkställande direktören, även om han ej är styrelseledamot, är berättigad att på begäran få särskild från styrelsens beslut avvikande mening antecknad till protokollet. Protokollen skola föras i nummerföljd och förvaras på betryggande sätt.

78 §.

Styrelsen är beslutför, där de vid sammanträde tillstädesvarandes antal överstiger hälften av hela antalet styrelseledamöter, såframt ej för beslutföret högre antal föreskrivits i bolagsordningen. Ärende må dock icke företagas, med mindre såvitt möjligt samtliga styrelseledamöter eller, vid förfall för någon av dem, suppleant för honom erhållit tillfälle att deltaga i ärendets behandling.

Såsom styrelsens beslut gälle, där föreskrift om särskild röstpluralitet ej givits i bolagsordningen, den mening, om vilken vid sammanträde de flesta röstande förena sig, och vid lika röstetal den mening, som biträdes av ordföranden. Är styrelsen icke fulltalig, må beslut anses föreligga allenast där av de tillstädesvarande ett antal överstigande en tredjedel av hela antalet styrelseledamöter enat sig.

79 §.

Ledamot av styrelsen eller verkställande direktören må ej handlägga fråga rörande avtal mellan honom och bolaget. Ej heller må han handlägga fråga om avtal mellan bolaget och tredje man, såframt han däri äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot bolagets. Vad sålunda är stadgat, äge motsvarande tillämpning beträffande gåva från bolaget, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot styrelseledamoten, verkställande direktören eller tredje man.

80 §.

Styrelsen äger, i den mån annat icke följer av vad i denna lag är stadgat, att ej mindre handla å bolagets vägnar i förhållande till tredje man än även företräda bolaget inför domstolar och andra myndigheter. Samma behörighet tillkommer ock den eller dem som efter vad i 81—83 §§ sägs äga teckna bolagets firma (firmatecknare); dock äga de, som må utöva firmateckningsrätt allenast i förening, endast i förening företräda bolaget.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Även om verkställande direktören må allenast i förening med annan teckna bolagets firma, äger han i avseende å åtgärd, som efter vad i 74 § är stadgat ankommer på verkställande direktören, ensam företräda bolaget, där fråga ej är om rättshandling som enligt lag skall ske skriftligen.

81 §.

Bemyndigande för styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktören eller vice verkställande direktör att teckna bolagets firma må meddelas av styrelsen, där ej i bolagsordningen blivit bestämt, att sådant bemyndigande icke må meddelas. Styrelsen äge ock bemyndiga annan än nu sagts att teckna bolagets firma, om tillåtelse därtill givits i bolagsordningen eller av bolagsstämman; dock må i dylikt fall bemyndigande ej lämnas den som är omyndig eller den som icke är här i riket bosatt svensk medborgare.

Bemyndigande att teckna bolagets firma må när som helst av styrelsen återkallas.

82 §.

Då bemyndigande att teckna bolagets firma meddelas, äger styrelsen föreskriva, att rätten till firmateckning får av två eller flera personer utövas allenast i förening. I avseende å sådan firmatecknare må ock föreskrivas, att han vid firmateckning bör underskriva sitt namn endast såsom kontrasant. Dylik kontrasant äge teckna bolagets firma endast tillsammans med firmatecknare, som ej är kontrasant.

Föreskrives annan inskränkning i rätten att teckna bolagets firma än i första stycket sägs, må den ej registreras.

I bolagsordningen eller av bolagsstämman må föreskrivas, att bemyndigande att teckna bolagets firma får av styrelsen meddelas allenast två eller flera personer i förening.

83 §.

Verkställande direktören skall äga teckna bolagets firma i förening med en styrelseledamot, där han ej på grund av bestämmelse i bolagsordningen eller enligt styrelsens bemyndigande äger ensam teckna bolagets firma eller ock styrelsen föreskrivit, att han skall äga teckna firman i förening med viss person eller en av vissa personer.

Den rätt att teckna bolagets firma, som på grund av denna lag eller bestämmelse i bolagsordningen tillkommer verkställande direktören, äge ock vice verkställande direktör, då han inträtt för verkställande direktören.

84 §.

Styrelsen eller annan, som jämlikt 80 § är ställföreträdare för bolaget, må ej förfoga över dess tillgångar eller ikläda det förpliktelser eller eljest vidtaga åtgärd i strid mot vad i 69 § andra stycket första punkten och tredje stycket är stadgat beträffande bolagsstämma. Styrelsen äger dock till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål använda tillgång, som i förhållande till bolagets ställning är av ringa betydelse.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

85 §.

I förhållande till bolaget åligger det styrelsen och annan ställföreträdare för bolaget att ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter som meddelas i bolagsordningen eller av bolagsstämman. Annan ställföreträdare än styrelsen vare ock skyldig att ställa sig till efterrättelse föreskrift, som meddelas av styrelsen eller, såvitt angår åtgärd som enligt 74 § ankommer på verkställande direktören, av denne. Dock må styrelsen och annan ställföreträdare för bolaget icke efterkomma föreskrift, där den finnes såsom stridande mot denna lag eller bolagsordningen ej vara gällande, icke heller föreskrift av bolagsstämman om sådan åtgärd avseende förvaltningen av bolagets angelägenheter, vars verkställighet styrelsen finner innebära ett uppenbart åsidosättande av bolagets intressen.

Den, som enligt 79 § icke må för bolaget handlägga fråga om avtal, äge ej heller befogenhet att utan särskilt uppdrag av styrelsen företräda bolaget i avseende å avtalet.

86 §.

Har styrelsen eller annan ställföreträdare för bolaget företagit rättshandling å bolagets vägnar men därvid handlat i strid mot vad i 84 § är stadgat eller mot föreskrift, som avses i 85 §, eller eljest överskridit sin befogenhet, vare rättshandlingen ej gällande mot bolaget, såframt tredje man insåg eller bort inse att sådant överskridande förelåg.

Överskrider verkställande direktören vid företagande av rättshandling den honom enligt 74 § tillkommande förvaltningsrätten, vare utan avseende därå rättshandlingen gällande, såframt tredje man ej insåg eller bort inse att sådant överskridande förelåg.

Om styrelsesuppleant eller vice verkställande direktör företrätt bolaget, vare det förhållandet, att förutsättning för hans inträde i styrelseledamots eller verkställande direktörens ställe saknades, utan verkan gentemot tredje man, där han ej insåg eller bort inse nämnda förhållande.

87 §.

Skriftlig handling, som utfärdas för försäkringsaktiebolag, bör undertecknas med bolagets firma, och skola de, som teckna firman, därvid underskriva sina namn.

Har styrelsen eller annan ställföreträdare för bolaget utfärdat handling utan firmateckning och framgår icke av dess innehåll, att den utfärdats å bolagets vägnar, svare de, som undertecknat handlingen, för vad genom handlingen må hava slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld. Sådan ansvarighet skall dock ej åvila undertecknarna, där av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick, att den utfärdades för bolaget, samt den till vilken handlingen ställts av bolaget erhåller behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det begäran därom framställt eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

88 §.

Angående behörighet för styrelseledamot, så ock för den, som eljest, ensam eller i förening med annan, bemyndigats teckna bolagets firma, att mot-taga delgivning i rättegång mot bolaget är stadgat i rättegångsbalken; och skall vad i sådant avseende gäller äga tillämpning jämväl då annat meddelande skall delgivas bolaget.

89 §.

Vill styrelsen kära till bolaget, skall styrelsen kalla aktieägarna till bolagsstämma för val av ställföreträdare att föra bolagets talan i tvisten. Stämning delgives genom att föredragas å stämman.

90 §.

Utses, efter det ansökan om bolagets registrering gjorts, vice verkställande direktör, eller sker ändring i avseende å de till styrelseledamöter eller styrelsesuppleanter eller till verkställande direktör eller vice verkställande direktör utsedda personerna eller i fråga om rätten att teckna bolagets firma eller ändrar styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktören eller vice verkställande direktör eller eljest någon, som ensam eller i förening med annan äger teckna firman, sitt hemvist eller ändras bolagets postadress, skall styrelsen eller verkställande direktören därom ofördröjligen göra anmälan för registrering. Å denna anmälan skall vad i 29 § andra, tredje och sjunde styckena sägs äga motsvarande tillämpning. Vid anmälan, som ej avser allenast ändring av hemvist eller av bolagets postadress, skall fogas avskrift av protokoll eller annan handling som bestyrker anmälingen.

Rätt att göra anmälan enligt första stycket tillkommer den som beröres av anmälingen.

Om styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning.

91 §

Det åligger styrelsen och verkställande direktören att för varje räkenskapsår avgiva redovisning för förvaltningen av bolagets angelägenheter genom avlämnande av balansräkning, avseende bolagets ställning vid räkenskapsårets utgång (balansdagen), vinst- och förlusträkning samt förvaltningsberättelse. Dessa redovisningshandlingar skola vara underskrivna av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören. Skall enligt 97 § annan redovisningshandling avgivas, må den undertecknas av verkställande direktören ensam.

Har beträffande redovisningshandling avvikande mening antecknats till styrelsens protokoll, skall yttrandet fogas till redovisningshandlingen.

Minst en månad före den bolagsstämma, varom förmäles i 113 §, skola styrelsen och verkställande direktören till revisorerna i huvudskrift eller avskrift avlämna redovisningshandlingarna för det förflutna räkenskapsåret.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

92 §.

Räkenskapsår för försäkringsaktiebolag skall vara helt år, dock må räkenskapsår vid rörelsens början ävensom vid omläggning av räkenskapsår avse del av år eller utsträckas att omfatta högst aderton månader. Såframt ej särskilda förhållanden till annat föranleda, skall kalenderåret vara räkenskapsår.

För försäkringsbolag, hörande till samma koncern, bör såvitt möjligt bestämmas samma räkenskapsår.

93 §.

Jämte vad i bokföringslagen är stadgat skola i avseende å försäkringsaktiebolags inventarium, balansräkning samt vinst- och förlusträkning gälla följande bestämmelser.

1 mom. Tillgång må, såframt ej nedan annorlunda stadgas, icke upptagas vare sig över verkliga värdet eller till högre belopp än det, vartill kostnaderna för dess anskaffning uppgått. Dock må tillgång upptagas till högre belopp än som motsvarar dessa kostnader i fall, där det på grund av särskilda omständigheter må anses tillåtligt jämlikt god köpmannased.

Såsom det verkliga värdet å viss tillgång skall anses försäljningsvärdet efter avdrag för försäljningskostnaderna, om ej på grund av tillgångens beskaffenhet eller andra omständigheter annat värde bör sättas därå jämlikt allmänna bokföringsgrunder och god köpmannased.

2 mom. Utan hinder av vad i 1 mom. stadgas må fastighet, som är avsedd för inrymmande av bolagets huvudkontor, ävensom aktier i dotterbolag samt tillgång på grund av tillskjutet garantikapital i sådant bolag upptagas till högst det belopp, vartill kostnaderna för dylika tillgångars anskaffning uppgått.

I fråga om fastighet som avses i första stycket gälle dock, att avskrivning därå skall efter lämplig avskrivningsplan årligen ske med belopp, som motsvarar fastighetens värdeminskning på grund av ålder och nyttjande eller annan därmed jämförlig orsak, såvitt ej fastighetens verkliga värde uppenbarligen är högre än det, som skulle framkomma efter sådan avskrivning. Finnes till följd av orsak, som ej kan antagas vara övergående, fastighetens verkliga värde vara avsevärt lägre än det värde som erhålles efter vad ovan sägs, skall särskild avskrivning ske, i den mån ej en ökning av den årliga avskrivningen må anses tillfyllest jämlikt allmänna bokföringsgrunder och god köpmannased. Hava under räkenskapsåret kostnader nedlagts för förbättring å fastigheten eller hava sådana kostnader balanserats från tidigare räkenskapsår, må de inräknas i anskaffningskostnaderna.

Beträffande aktier i dotterbolag samt tillgång på grund av tillskjutet garantikapital i sådant bolag gälle, att avskrivning å dylik tillgång skall ske i den mån det må anses erforderligt enligt allmänna bokföringsgrunder och god köpmannased.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Utöver vad i andra stycket tredje punkten är stadgat må ej tillgång, som avses i detta moment, i annat fall än i 3 mom. sägs upptagas till högre värde än det, vartill den var uppförd i närmast föregående balansräkning.

3 mom. Om fastighet som avses i 2 mom. måste anses äga ett bestående värde väsentligt överstigande det belopp, vartill fastigheten är uppförd i närmast föregående balansräkning, må fastigheten utan hinder av vad i sagda moment är stadgat upptagas till högst detta värde, såframt det belopp varmed uppskrivning sker användes till

a) avsättning till försäkringsfond, utjämningsfond, säkerhetsfond, återbäringsfond eller regleringsfond eller

b) erforderlig avskrivning på värdet av andra tillgångar av det slag som avses i 2 mom.

Fastighetens värde må dock ej i något fall uppskrivas över senast fastställda taxeringsvärdet.

4 mom. Osäkra fordringar skola upptagas högst till det belopp varmed de beräknas komma att inflyta. Värdelösa fordringar må icke upptagas såsom tillgång.

5 mom. Under förutsättning att de värdehandlingar, i vilka försäkringsfond jämlikt 274 § första stycket 1—7 eller premiereserv jämlikt 275 §, i vad den hänvisar till 274 § första stycket 1—7, redovisas, beräknas kunna å tider, som med hänsyn till beskaffenheten av bolagets förbindelser prövas tillfredsställande, förvandlas i penningar till belopp motsvarande det bokförda värdet, må värdehandling, som vid räkenskapsårets slut användes till sådan redovisning, kunna, utan hinder av vad i 1 mom. är stadgat, upptagas till samma värde som i närmast föregående balansräkning eller, där värdehandlingen anskaffats under räkenskapsåret, till det belopp, som motsvarar kostnaderna för dess anskaffning.

6 mom. I fall, då bolaget innehar egna aktier, skola de med angivande av nominella beloppet upptagas såsom tillgång allenast inom linjen.

Vid värdering av moderbolags aktier i dotterbolag skall avdrag från det enligt 2 mom. beräknade värdet av aktierna ske för så stor del av värdet som belöper på aktier, vilka dotterbolaget äger i moderbolaget. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning i det fall, då aktier i moderbolaget tillhöra annat dotterbolag däri förstnämnda dotterbolag äger del. Inom linjen skall moderbolagets andel i nominella beloppet av de aktier i moderbolaget, som ägas av dotterbolag, angivas såsom andel i egna aktier.

7 mom. Kostnader för bolagsbildningen eller för ökning av aktiekapitalet, så ock förvaltningskostnader må icke upptagas såsom tillgång.

De i samband med bolagsbildningen och därefter före utgången av andra räkenskapsåret till organisation av bolagets verksamhet använda kostnaderna må, där sådant i bolagsordningen bestämmes, upptagas såsom tillgång intill i bolagsordningen medgivet belopp. Sådana kostnader skola avskrivas med minst en åttondel för varje efter andra räkenskapsåret följande år.

8 mom. Ej må i stället för avskrivning på värdet av tillgångar motsvarande belopp uppföras bland skulderna.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

94 §.

1 mom. I balansräkningen skola tillgångar och skulder fördelas i poster på sätt som må anses påkallat med hänsyn till verksamhetens art och allmänna bokföringsgrunder. Därvid skall iakttagas, att försäkringsfond upptages såsom särskild skuldpost; omfattar bolagets rörelse olika försäkringsgrenar, skall för varje försäkringsgren särskild försäkringsfond upptagas. Driver bolaget livförsäkringsrörelse, skola för denna verksamhetsgren såsom särskilda skuldposter upptagas jämväl följande tekniska fonder, nämligen utjämningsfond, säkerhetsfond, återbäringsfond och regleringsfond.

Närmare bestämmelser angående tillgångars och skulders fördelning i poster samt dessas uppställning och benämning så ock angående redovisning av aktier i andra bolag ävensom andra andelsrättigheter meddelas av Konungen.

2 mom. Fond må ej redovisas under benämningen pensionsfond eller understödsfond eller under annan benämning, som utmärker att fonden bildats för tryggande av pension eller eljest för anställdas eller deras anhörigas välfärd. Har efter vad i lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser är stadgat sådan stiftelse bildats, skall skuld på grund av överföring av medel från bolaget till stiftelsen redovisas i särskild post med upptagande av stiftelsens benämning, därvid skuld på grund av överföring som beslutats vid balansräkningens fastställande, skuld för ränta för det år balansräkningen avser, i den mån den ej avräknats mot utgifter, och skuld på grund av tidigare överföringar skola angivas för sig.

3 mom. Av balansräkningen skall framgå i vad mån tillgångar pantsatts jämlikt 276 och 277 §§ eller föreskrift som meddelats med stöd av 265 §.

4 mom. Inom linjen skall anmärkas sammanlagda beloppet av bolagets borgens- och övriga ansvarsförbindelser, i den mån de icke upptagits bland skulderna.

Inom linjen skall ock angivas sammanlagda beloppet för år av pensioner, utgående på grund av förpliktelse, vilka ej upptagits såsom skuld i balansräkningen eller motsvaras av där upptagen skuld till pensionsstiftelse. Pensionsförpliktelser, som i närmast föregående balansräkning upptagits såsom skuld, må ej redovisas inom linjen.

5 mom. I moderbolags balansräkning skall upplysning meddelas om sammanlagda beloppet av moderbolagets fordringar hos och skulder till varje dotterbolag, så ock om sammanlagda beloppet av varje dotterbolags fordringar hos och skulder till annat dotterbolag.

95 §.

Vinst- och förlusträkning skall så uppställas att en med hänsyn till bolagets förhållanden och god köpmannased tillfredsställande redovisning erhålles för huru vinsten eller förlusten för räkenskapsåret uppkommit. Därvid skall iakttagas, att intäkter och kostnader fördelas i lämpliga poster med hänsyn till verksamhetens art. Omfattar verksamheten flera försäk-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

ringsgrenar, skola intäkter och kostnader beträffande varje verksamhetsgren särskilt redovisas.

Närmare bestämmelser angående vinst- och förlusträkningens uppställning meddelas av Konungen.

96 §.

1 mom. I förvaltningsberättelsen skall, i den mån det finnes kunna ske utan förfång för bolaget, upplysning lämnas om sådana för bedömningen av bolagets ställning och resultatet av dess verksamhet samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning viktiga förhållanden, vilka ej framgå av balansräkningen eller vinst- och förlusträkningen, så ock om händelser av väsentlig betydelse för bolaget, jämväl där de inträffat efter räkenskapsårets slut.

I förvaltningsberättelsen skall uppgivas medelantalet under räkenskapsåret anställda fältmän, med särskilt angivande av antalet yrkesfältmän, samt medelantalet övriga i bolagets tjänst anställda personer. I den mån motsvarande uppgifter ej lämnas i vinst- och förlusträkningen, skall ock i särskilda poster upptagas sammanlagda beloppet av utbetalda löner och ersättningar under räkenskapsåret dels till fältmän, dels till styrelsen samt verkställande direktören och andra personer i ledande ställning, dels ock till övriga befattningshavare i bolaget.

Har tillgång upptagits till högre värde än i senaste fastställda balansräkning eller har tillgång som anskaffats under räkenskapsåret upptagits till högre värde än anskaffningskostnaden, skall redogörelse lämnas för grunden till höjningen, för det belopp varmed höjning skett och, i fall som avses i 93 § 3 mom., jämväl för användningen av beloppet.

Har beträffande avskrivningarna på tillgångar som avses i 93 § 2 mom. eller i andra avseenden någon viktigare ändring vidtagits i förhållande till tidigare balansräkning eller vinst- och förlusträkning, skall redogörelse därför lämnas i förvaltningsberättelsen.

Styrelsen och verkställande direktören skola i förvaltningsberättelsen framställa förslag i anledning av bolagets vinst eller förlust enligt balansräkningen.

2 mom. Har koncernbalansräkning eller koncernredogörelse upprättats efter vad i 97 § sägs, skall i förvaltningsberättelsen för moderbolaget uppgivas resultatet av koncernens verksamhet i dess helhet.

97 §.

I moderbolag skall avgivas koncernbalansräkning, innehållande ett sammandrag av moderbolagets och dotterbolagens balanser, eller koncernredogörelse, däri skall upptagas en sammanställning av koncernbolagens vinster och förluster. Närmare bestämmelser angående koncernbalansräknings och koncernredogörelses uppställning och innehåll meddelas av Konungen.

Undantag från eller inskränkning i skyldigheten att avgiva koncernbalansräkning eller koncernredogörelse må för särskilt fall medgivas av Konungen eller den myndighet Konungen bestämmer.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Om revision.

98 §.

Styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt bolagets räkenskaper skola granskas av minst två revisorer. Revisorerna väljas å bolagsstämma; dock må i bolagsordningen kunna bestämmas, att en eller flera revisorer skola på annat sätt tillsättas att jämte minst en å bolagsstämman vald revisor delta i granskningen.

Då revisorer väljas skola lika många suppleanter väljas.

Angående revisor som förordnas av försäkringsinspektionen stadgas i 285 §.

99 §.

Revisorer och revisorssuppleanter, som väljas av bolagsstämma, skola utses för tid intill dess stämma som i 113 § sägs hållits och må icke väljas för längre tid än till och med den stämma som skall äga rum under tredje räkenskapsåret efter valet. Skall mer än en ordinarie stämma årligen hållas, gälle vad nu är sagt den stämma, å vilken revisorsval skall förrättas. Revisor må, ändå att den tid för vilken han blivit utsedd ej gått till ända, skiljas från uppdraget, där han valts på bolagsstämma, av stämman och eljest genom beslut av den som tillsatt honom.

Om revisor, som är vald på bolagsstämma, entledigas eller eljest avgår eller avlider och suppleant på grund av avgång eller frånfälle ej finnes, åligger det styrelsen att ofördröjligen föranstalta om val av ny revisor. Vad nu är sagt gälle ock, där hinder att vara revisor uppkommer enligt 100 §. Sker valet å annan än ordinarie stämma, där revisorsval skall äga rum, skall uppdraget avse allenast tiden till och med sådan stämma.

Den, som utsetts till revisor eller revisorssuppleant, skall därom ofördröjligen underrättas, om han valts å bolagsstämma, av styrelsen eller verkställande direktören och eljest av den som tillsatt honom.

Skall enligt bolagsordningen revisor vara auktoriserad revisor eller godkänd granskningsman och sker ändring i avseende å därtill utsedd person eller suppleant för denne eller beträffande sådan persons hemvist, skall styrelsen eller verkställande direktören ofördröjligen göra anmälan därom för registrering. Å denna anmälan skall vad i 29 § andra stycket sägs äga motsvarande tillämpning. Vid anmälan, som ej avser allenast ändring av hemvist, skall fogas avskrift av protokoll eller annan handling som bestyrker ändringen.

Rätt att göra anmälan enligt fjärde stycket tillkommer den som beröres av ändringen.

Med auktoriserad revisor och godkänd granskningsman avses av handelskammare i riket auktoriserad revisor och godkänd granskningsman.

100 §.

1 mom. Revisor skall vara myndig här i riket bosatt svensk medborgare. Revisor skall hava den erfarenhet beträffande bokföring och insikt i ekono-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

miska förhållanden som med hänsyn till bolagets verksamhet erfordras för uppdraget.

Omfattar bolagets verksamhetsområde hela riket eller är verksamheten eljest av stor omfattning, skall minst en av revisorerna vara auktoriserad revisor eller godkänd granskningsman.

Till revisor må ej utses den, som är befattningshavare i bolaget eller eljest intager en underordnad eller beroende ställning till styrelseledamot eller verkställande direktören eller till annan befattningshavare i ledande ställning i bolaget, ej heller styrelseledamots, verkställande direktörens eller sådan befattningshavares make eller den, som med honom är i rätt upp- eller nedstigande skyldskap eller svågerlag eller är hans syskon eller med honom är i det svågerlag, att den ene är gift med den andres syskon.

2 mom. Bland revisorerna i moderbolag bör, där det kan ske, en eller flera vara revisorer i dotterbolag.

3 mom. Hava revisorer ej utsetts till antal som i denna lag och bolagsordningen är föreskrivet eller hava revisorer utsetts utan iakttagande av bestämmelse i 1 mom., åligger det styrelsen, styrelseledamot och verkställande direktören att ofördröjligen om förhållandet göra anmälan till försäkringsinspektionen. Anmälan må göras även av aktieägare eller borgenär.

4 mom. Vad i denna paragraf stadgas om revisor skall äga motsvarande tillämpning å revisorssuppleant.

101 §.

Där antalet revisorer utgör minst tre, skola dessa inom sig utse en ordförande att leda revisionen. Revisorerna skola sammanträda så ofta de finna nödigt. Det åligger ordföranden, där sådan utsetts, att kalla till sammanträde.

102 §.

1 mom. Det åligger revisorerna vid fullgörandet av sitt uppdrag att granska bolagets böcker och andra räkenskaper, att taga del av styrelsens och bolagsstämmans protokoll, att verkställa inventering eller kontrollera verkställd inventering av bolagets kassa och övriga tillgångar,

att tillse huruvida bolagets organisation av och kontroll över bokföringen och medelsförvaltningen är tillfredsställande,

att, sedan de redovisningshandlingar som i 91 § omförmålas avgivits för bolaget, granska nämnda redovisningshandlingar, samt

att vidtaga de åtgärder som i övrigt för ett behörigt fullgörande av revisionsuppdraget må vara erforderliga.

Revisorerna hava att ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som meddelas av bolagsstämman och ej innefatta inskränkning i deras i lag stadgade skyldigheter eller eljest strida mot lag eller författning eller mot bolagsordningen.

Om det revisor åvilande granskningsarbetet är av större omfattning, vare han berättigad att därtill anlita hos honom för biträde i revisionsverksamhet anställd, lämplig person såsom medhjälpare efter vad med hänsyn till

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

arbetets art får anses tillbörligt. Rätt att sålunda anlita medhjälpare föreligger icke, såframt bolagsstämman vid valet träffar sådant förbehåll.

Styrelsen och verkställande direktören skola giva revisor tillgång till bolagets böcker, räkenskaper och andra handlingar samt i övrigt det biträde, som av honom påkallas för uppdraget. Av revisor begärd upplysning angående förvaltningen må ej av styrelsen eller verkställande direktören vägras.

2 mom. Är bolaget moderbolag, skola revisorerna granska jämväl avgiven koncernbalansräkning eller koncernredogörelse; och skall revisorernas granskning även i övrigt avse moderbolagets förhållanden till dotterbolagen samt dotterbolagens förhållanden inbördes.

103 §.

Revisorerna skola för varje räkenskapsår avgiva en av dem undertecknad revisionsberättelse, som skall överlämnas till styrelsen minst två veckor före den i 113 § omförmälda bolagsstämman. Revisorerna skola ock inom samma tid till styrelsen återställa de till dem överlämnade redovisningshandlingarna. Därvid skola revisorerna hava å balansräkningen samt vinst- och förlusträkningen tecknat påskrift med yttrande, huruvida dessa handlingar överensstämma med bolagets av dem granskade böcker eller icke, och skall påskriften i övrigt beträffande granskningen innefatta hänvisning till revisionsberättelsen.

104 §.

1 mom. Revisionsberättelsen skall innehålla redogörelse för resultatet av revisorernas granskning samt uttalande, huruvida anmärkning i avseende å de till revisorerna överlämnade redovisningshandlingarna, bolagets bokföring eller inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av bolagets angelägenheter föreligger eller icke. Föreligger anledning till anmärkning, skall denna angivas i revisionsberättelsen. Revisorerna äge ock i berättelsen meddela erinringar, som de anse böra komma till aktieägarnas kännedom.

Revisionsberättelsen skall innehålla särskilt uttalande

angående fastställelse av balansräkningen;

angående ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören; samt

angående styrelsens och verkställande direktörens förslag i anledning av bolagets vinst eller förlust enligt balansräkningen.

Har tillgång upptagits till högre värde än i senaste fastställa balansräkning eller har tillgång som anskaffats under räkenskapsåret upptagits till högre värde än anskaffningskostnaden, skall särskilt uttalande därom göras i revisionsberättelsen.

Revisor, som hyser från de i revisionsberättelsen gjorda uttalandena skiljaktig mening eller eljest finner särskilt uttalande påkallat, äger till revisionsberättelsen foga yttrande därom, såframt han ej avgiver särskild revisionsberättelse.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

2 mom. Revisionsberättelsen för moderbolag skall innehålla särskilt uttalande, huruvida föreslagen vinstutdelning med hänsyn till koncernens ställning och resultatet av koncernens verksamhet i dess helhet får anses stå i strid mot god affärssed. Hava revisorerna saknat erforderliga upplysningar rörande dotterbolags förhållanden, skall detta angivas jämte anledningen därtill.

105 §.

Hör till bolaget stiftelse, som bildats enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, skall revisorernas granskning avse jämväl stiftelsens förvaltning samt dess räkenskaper; och skall vad i 102 § 1 mom. fjärde stycket är stadgat beträffande bolagets styrelse och verkställande direktören äga motsvarande tillämpning å styrelse eller god man för stiftelsen.

Där stiftelse, som i första stycket sägs, står under särskild förvaltning, skola revisorerna, samtidigt med överlämnande till bolagets styrelse av revisionsberättelsen, till styrelsen eller gode mannen för stiftelsen överlämna särskilt yttrande rörande granskningen av stiftelsens förvaltning och räkenskaper. I revisionsberättelsen skola revisorerna yttra sig om granskningen av stiftelsens förvaltning och dess räkenskaper.

Om bolagsstämma.

106 §.

Aktieägares rätt att deltaga i handhavandet av bolagets angelägenheter utövas å bolagsstämma. Där äge varje aktieägare, som införts i aktieboken och anmäler sig till deltagande i förhandlingarna, rösträtt i enlighet med vad i 111 § sägs.

I bolagsordningen må kunna stadgas, att aktieägare för att vinna rätt till deltagande i förhandlingarna skall hos styrelsen anmäla sig viss tid, högst tre dagar, sön- och helgdagar oräknade, före bolagsstämman. Meddelas dylikt stadgande, skola i bolagsordningen jämväl intagas bestämmelser om kungörande av ort och tid för hållande av sådant styrelsesammanträde, som i 35 § 1 mom. sägs.

107 §.

Vill någon själv eller genom ombud utöva rösträtt för aktie, vare han, såframt å bolagsstämman aktieägare med ett sammanlagt aktiebelopp av minst en tiondel av det vid stämman företrädda aktiekapitalet framställt yrkande därom, pliktig att avlämna en av honom egenhändigt underskriven försäkran, att han icke under falskt sken av köp, gåva eller annat förvärv åtkommit aktien utan verkligen förvärvat äganderätt till denna, att han ej heller för att kringgå i lag eller bolagsordningen meddelade bestämmelser om rösträtt förvärvat aktien med skyldighet att åter avyttra den, samt att han fortfarande är ägare av aktien. Har försäkran å tidigare

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

bolagsstämma avlämnats av den uppgivne aktieägaren, vare han allenast pliktig att avlämna försäkran, att förändring i äganderätten till aktien icke ägt rum.

Beträffande aktie, för vilken någon såsom aktieägare tidigare utövat rösträtt, må försäkran ej avfordras denne, med mindre aktieägare hos styrelsen anmält yrkande därom minst fem dagar före stämman. Om sådan anmälan skall genom styrelsens eller verkställande direktörens försorg underrättelse med posten genast avsändas till den yrkandet avser, där uppgift om hans postadress utan väsentlig omgång eller tidsutdräkt kan inhämtas.

Skall försäkran avgivas av förmyndare eller annan ställföreträdare för ägaren, varde den därefter lämpad.

108 §.

Såvitt hinder ej möter, böra styrelsens ledamöter och verkställande direktören närvara vid bolagsstämma så ock minst en av revisorerna, där å stämman redovisning för bolaget skall behandlas eller eljest ärende förekommer av beskaffenhet att revisors närvaro kan anses påkallad. Rätt att närvara vid bolagsstämma tillkommer städse revisor.

109 §.

Ej må någon själv eller genom ombud eller såsom ombud för annan å bolagsstämma deltaga i behandling av fråga rörande avtal mellan honom och bolaget. Ej heller må han deltaga i behandling av fråga om avtal mellan bolaget och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot bolagets. Vad sålunda stadgats äge motsvarande tillämpning beträffande gåva från bolagets sida, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot honom eller tredje man.

Styrelseledamot eller verkställande direktören må ej deltaga i beslut om ansvarsfrihet för förvaltningsåtgärd, för vilken han är ansvarig, eller i val av revisor.

I behandlingen av fråga om överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 295 § äger övertagande bolaget deltaga utan hinder av vad i första stycket sägs.

110 §.

Å bolagsstämma skall styrelsen hålla aktieboken tillgänglig.

Där ej genom föreskrift i bolagsordningen är bestämt vem som skall vara ordförande på bolagsstämma, välje stämman själv ordförande att leda förhandlingarna. Till ordförande må utses den som ej är aktieägare, om annat icke föreskrives i bolagsordningen.

Är ej ordförande bestämd genom bolagsordningen, skall stämman öppnas av styrelsens ordförande eller den styrelsen därtill utsett.

Utse, då ordförande skall väljas, de närvarande ej enhälligt ordförande, åligger det den som öppnat stämman att såsom ordförande leda förhandlingarna, till dess röstlängd blivit godkänd och ordförande valts.

Å stämman skall ordföranden upprätta och till godkännande framlägga en förteckning över närvarande aktieägare och ombud för aktieägare med upp-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

gift å det antal aktier, för vilket envar av dem äger utöva rösträtt. Sedan förteckningen enhälligt eller efter en på grundval därav företagen omröstning godkänts med eller utan ändring, länder förteckningen till efterrättelse såsom röstlängd å stämman; dock att, där stämman uppskjutes till senare dag än nästföljande söckendag, ny förteckning skall upprättas å den fortsatta stämman.

Genom styrelsens försorg skall föras protokoll över förhandlingarna å stämman. I protokollet skola intagas röstlängden, de beslut, som av ordföranden angivits vara fattade av stämman, samt, där röstning skett, dess resultat. Anmärkning skall i protokollet ske om prövning av kallelsen till stämman. Protokollet skall undertecknas eller till riktigheten vitsordas av ordföranden och minst en på stämman utsedd person. Senast inom två veckor efter stämman skall protokollet genom styrelsens och verkställande direktörens försorg hållas hos bolaget tillgängligt för aktieägarna. Protokollen skola på betryggande sätt förvaras.

111 §.

Jämte vad i övrigt i denna lag är stadgat om utövande av rösträtt och fattande av beslut å bolagsstämma gälle:

1. att rösträtt ej må utövas för aktie, å vilken icke fullgjorts förfallen inbetalning eller i fråga om vilken ej, där det skolat ske, avlämnats i 37 eller 55 § omförmäld förbindelse;

2. att varje aktie, för vilken rösträtt må utövas, berättigar till en röst;

3. att frånvarande aktieägares rösträtt må utövas genom ombud;

4. att ingen dock må för egna och andras aktier utöva rösträtt för sammanlagt mer än en femtedel av det på stämman företrädde aktiekapitalet;

5. att såsom bolagets beslut gäller den mening, för vilken de flesta rösterna avgivas;

6. att vid lika röstetal val avgöres genom lottning, men i andra frågor den mening gäller som biträdes av de flesta röstande eller, om jämväl antalet röstande är lika, av stämmans ordförande.

I bolagsordningen må kunna intagas bestämmelser avvikande från vad i första stycket 2—6 stadgas; dock *att* aktieägares rättighet att utöva rösträtt ej får inskränkas utöver vad i första stycket 1 är föreskrivet, *att* olika röstvärde för aktier i bolaget icke må så bestämmas, att röstvärdet för någon aktie överstiger tio gånger röstvärdet för annan aktie, och *att* aktieägares rättighet att genom ombud utöva rösträtt ej får inskränkas i vidare mån än att föreskrift må kunna meddelas därom, att till ombud må utses allenast aktieägare. Utan hinder av vad sålunda stadgas må dels beslut enligt 125 § 2 mom. andra stycket fattas om sådan ändring av bolagsordningen i fråga om röstvärdet för aktier av olika slag som erfordras för att förhindra att förhållandet mellan aktier av olika slag rubbas och dels i beslut om aktiekapitalets ökning föreskrift meddelas, att för ny aktie ej må utövas rösträtt vid bestämmande av vinstutdelning vartill den nya aktien icke medför rätt.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

För egen aktie må försäkringsaktiebolag icke utöva rösträtt, ej heller må av dotterbolag rösträtt utövas för aktie i moderbolaget.

Vad ovan i första stycket 1 stadgats utgör ej hinder för aktieägare att, under det han är förlustig sin rösträtt, med laga verkan deltaga i beslut, för vars giltighet erfordras att samtliga aktieägare förena sig därom. Erfordras för besluts giltighet samtycke av samtliga aktieägare eller ock viss röstpluralitet av de vid bolagsstämma företrädde aktierna eller av bolagets hela aktiekapital, skola aktier, för vilka rösträtt ej må utövas enligt tredje stycket, icke medräknas.

112 §.

Den, som vill föra talan såsom fullmäktig för aktieägare å bolagsstämma skall, där ej aktieägaren å stämman muntligen bemyndigar honom därtill, styrka sin behörighet genom skriftlig dagtecknad fullmakt. Fullmakt vare ej gällande för stämman, som börjar senare än fem år efter fullmaktens utfärdande.

113 §.

Inom sex månader efter utgången av varje räkenskapsår skall hållas ordinarie bolagsstämma, å vilken styrelsen och verkställande direktören hava att framlägga redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen för det sist-förflutna räkenskapsåret.

Genom styrelsens och verkställande direktörens försorg skola de handlingar, som sålunda skola framläggas å stämman, under minst en vecka närmast före denna hos bolaget hållas tillgängliga för aktieägarna i tillräckligt antal exemplar ävensom ofördröjligen översändas till aktieägare som med uppgivande av postadress anhåller därom.

Aktieägare vare berättigad att få ärende hänskjutet till prövning å ordinarie stämman, såframt han hos styrelsen skriftligen framställer yrkande därom minst tio dagar före stämman. Föranleder yrkandet särskilt tillkännagivande och meddelande enligt 116 § andra stycket, skola kostnaderna därför gäldas av den som framställt yrkandet.

114 §.

Styrelsen äger, när den finner lämpligt, kalla aktieägarna till extra bolagsstämma.

Revisorerna må, om deras granskning föranleder därtill, skriftligen med angivande av skälet påfordra, att styrelsen skall utlysa extra bolagsstämma att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske. Efterkommer styrelsen ej inom en vecka sådan påfordran, äge revisorerna på sätt i 115 och 116 §§ är stadgat själva utlysa stämman. Äro icke samtliga revisorer ense om stämmas utlysande, gälle den mening, varom de flesta förena sig, eller vid lika röstetal deras mening som anse extra stämman böra hållas.

Extra bolagsstämma skall ock av styrelsen utlysas, då det för uppgivet ändamål skriftligen påfordras av aktieägare med ett sammanlagt aktiebelopp, utgörande minst en tiondel av hela aktiekapitalet eller den mindre del därav som kan vara bestämd i bolagsordningen.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

115 §.

Bolagsstämma skall sammanträda å den ort, där styrelsen har sitt säte, såframt ej i bolagsordningen blivit bestämt att stämma skall hållas å annan ort inom riket.

Kallelse till bolagsstämma skall utfärdas av styrelsen i enlighet med bolagsordningens föreskrifter. Kallelseåtgärderna skola vara vidtagna senast två veckor före ordinarie och senast en vecka före extra stämma.

Utlyses ordinarie stämma som i 113 § sägs att hållas å annan tid än som bestämts i bolagsordningen, skall senast två veckor före stämman dels kungörelse om stämmans hållande införas i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där bolagets styrelse har sitt säte, dels ock kallelse med posten avsändas till varje i aktieboken införd aktieägare, om vars postadress uppgift kan utan väsentlig omgång eller tidsutdräkt inhämtas. Är i bolagsordningen något ytterligare föreskrivet om kallelse till ordinarie stämma, skall det iakttagas.

Uppskjutes stämma till dag som infaller mer än en månad därefter, skall kallelse jämlikt andra stycket utfärdas till den fortsatta stämman.

Där för giltighet av bolagsstämmobeslut erfordras att det fattas å två på varandra följande stämmor, må kallelse till sista stämman ej ske, innan första stämman hållits. Är icke någon av stämmorna ordinarie, skola mellan dem förflyta minst två månader, och skall till sista stämman kallelse ske i den ordning som i tredje stycket är stadgad. Kallelse i sådan ordning till sista stämman skall jämväl eljest ske, om för besluts giltighet erfordras att det å denna stämma biträdes av minst nio tiondelar utav samtliga röstande eller utav samtliga röstande för aktier av visst slag; dock skall rörande kallelsen med posten gälla, att den skall i rekommenderat brev försändas till aktieägarna eller i sist angivna fall till ägarna av aktier av nämnda slag.

116 §.

I kallelsen till bolagsstämma skola angivas de ärenden, som skola förekomma å stämman, dock vare det ej erforderligt att i kallelse till ordinarie stämma särskilt angiva de ärenden, som enligt denna lag eller bolagsordningen skola där företagas. Under minst en vecka närmast före stämma skall tillika en fullständig förteckning över samtliga ärenden, som skola förekomma å stämman, genom styrelsens och verkställande direktörens försorg hållas hos bolaget tillgänglig för aktieägarna ävensom ofördröjligen översändas till aktieägare, som med uppgivande av postadress anhåller där-om. Skall å stämma förekomma ärende innefattande förslag till ändring av bolagsordningen, varde det huvudsakliga innehållet av ändringen angivet i kallelsen och förteckningen.

Har aktieägare enligt 113 § framställt yrkande om ärendes hänskjutande till prövning på ordinarie stämma å sådan tid att ärendet icke kunnat angivas i kallelsen till stämman, skall genom styrelsens försorg ofördröjligen om ärendets hänskjutande till stämman tillkännagivande äga rum på det sätt,

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

som i bolagsordningen stadgas för kallelse till ordinarie bolagsstämma, samt meddelande med posten avsändas till varje i aktieboken införd aktieägare, om vars postadress uppgift kan utan väsentlig omgång eller tidsutdräkt inhämtas.

Ärende, som ej angivits i kallelsen till stämman eller varom tillkännagivande och meddelande icke ägt rum efter vad i andra stycket stadgas, eller som ej upptagits i förteckningen, må icke vid stämman företagas till avgörande, där ej i fråga om ordinarie stämman ärendet enligt denna lag eller bolagsordningen skall förekomma på stämman eller omedelbart föranledes av ärende som där skall avgöras. Ej heller må ärende angående ändring av bolagsordningen företagas till avgörande å ordinarie eller extra stämman, med mindre föreskriften i första stycket sista punkten iakttagits. Utan hinder av vad sålunda stadgats må dock å såväl ordinarie som extra stämman kunna fattas beslut om utlysande av extra stämman för behandling av visst ärende.

Då särskild kallelse skall ske till fortsatt stämman, skall beträffande kallelsens innehåll och påföljden av att ärende icke angivits i kallelsen vad ovan i denna paragraf är stadgat äga motsvarande tillämpning.

117 §.

Finnes ej styrelse för försäkringsaktiebolag, har försäkringsinspektionen att, på anmälan av verkställande direktören eller aktieägare eller då förhållandet eljest varder för inspektionen kunnigt, ofördröjligen utlysa bolagsstämma. I fråga om ordningen för utlysande av stämman i sådant fall gälle vad i 115 och 116 §§ är stadgat.

Underlåter styrelsen att i föreskriven ordning kalla aktieägarna till ordinarie bolagsstämma eller har styrelsen ej senast två veckor efter påfordran, som i 114 § tredje stycket sägs, utlyst extra bolagsstämma att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske, vare lag som i 288 § 2 och 3 mom. sägs.

118 §.

1 mom. Å ordinarie bolagsstämma, som avses i 113 §, skola till avgörande företagas frågorna om fastställelse av balansräkningen med de ändringar eller tillägg, som må finnas erforderliga, samt om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktören för den tid redovisningen omfattar. Stämman skall ock fatta beslut i anledning av bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.

Med beslut i nämnda frågor skall dock anstå till fortsatt stämman å viss dag minst en och högst två månader därefter, om det påfordras av aktieägare, vilkas sammanlagda röstetal utgör minst en femtedel av röstetalet för samtliga vid stämman företrädde aktier eller som företrädde sammanlagt minst en tiondel av hela aktiekapitalet. Utöver nämnda tid vare uppskov med sådant beslut ej medgivet.

Om skyldighet att inom viss tid till försäkringsinspektionen insända avskrift av balansräkningen jämte andra handlingar stadgas i 281 §.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

2 mom. Där i moderbolag på stämman, som avses i 113 §, yrkande framställles om utdelning av vinst utöver vad i förvaltningsberättelsen föreslagits, skall, om det sålunda framställda yrkandet godkännes av stämman, med beslut i frågan anstå till sådan fortsatt stämman som i 1 mom. sägs. Till den fortsatta stämman skola samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören så ock revisorerna avgiva yttrande, huruvida den yrkade vinstutdelningen med hänsyn till koncernens ställning och resultatet av koncernens verksamhet i dess helhet får anses stå i strid mot god affärssed. Å den fortsatta stämman må beslut ej fattas om högre utdelning än som sålunda yrkats.

119 §.

Styrelsen och verkställande direktören vare pliktiga att å den bolagsstämma, varom förmäles i 113 §, i den mån det av aktieägare äskas och kan ske utan förfång för bolaget, meddela till buds stående närmare upplysningar angående förhållanden, som kunna inverka på bedömandet av värdet av bolagets tillgångar, av dess ställning i övrigt och av resultatet av dess verksamhet samt av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av bolagets angelägenheter. Upplysningsplikten avser även bolagets förhållande till koncernbolag.

Det åligger styrelsen och verkställande direktören att jämväl eljest å bolagsstämma meddela aktieägare upplysning efter vad nu är sagt i avseende å ärende, som skall förekomma å stämman.

Om för lämnande av begärd upplysning erfordras uppgifter, som ej äro tillgängliga å stämman, skall upplysningen inom två veckor därefter skriftligen hos bolaget hållas tillgänglig för aktieägarna ävensom översändas till aktieägare, som framställt begäran om densamma.

Finner styrelsen att begärd upplysning icke kan av styrelsen eller verkställande direktören utan förfång för bolaget lämnas å stämman, skall upplysningen i stället lämnas till bolagets revisorer inom två veckor därefter. Revisorerna skola inom en månad efter stämman till styrelsen avgiva skriftligt yttrande, huruvida den begärda upplysningen lämnats till dem samt huruvida upplysningen enligt deras mening bort föranleda ändring i revisionsberättelsen eller eljest giver anledning till erinran. Där det är fallet, skall ändringen eller erinringen angivas i yttrandet. Revisorernas yttrande skall av styrelsen hållas hos bolaget tillgängligt för aktieägarna samt i avskrift översändas till aktieägare, som framställt begäran om upplysningen.

Om talan mot styrelseledamot, verkställande direktören, stiftare, revisor eller aktieägare.

120 §.

Ansvarsfrihet må ej anses vara styrelseledamot eller verkställande direktören beviljad, såframt aktieägare med ett sammanlagt aktiebelopp, utgörande minst en tiondel av hela aktiekapitalet, röstat däremot.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Äro de som röstat mot ansvarsfrihets beviljande i minoriteten, må i deras aktiebelopp icke inräknas aktie, som aktieägaren bekommit annorledes än genom bodelning, arv eller testamente och för vilken han blivit införd i aktieboken senare än sex månader före den stämman där redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades.

Varder talan å förvaltningen under det räkenskapsår redovisningen avser ej anställd inom sex månader från det redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades på bolagsstämman, vare så ansett som om ansvarsfrihet blivit beviljad.

Om ansvarsfrihet blivit beviljad, må likväl talan kunna anställas mot styrelseledamot eller verkställande direktören på grund av åtgärd, om vars vidtagande eller betydelse för bolaget styrelsen, styrelseledamot eller verkställande direktören uppsåtligen eller av vårdslöshet i redovisningshandlingarna eller eljest till bolagsstämman eller till aktieägarna enligt 119 § tredje stycket eller ock genom bokföringen eller eljest till revisorerna lämnat i väsentliga hänseenden oriktiga eller ofullständiga upplysningar. Talan, som grundas därpå att styrelseledamot eller verkställande direktören begått brottslig handling, må ock eljest kunna mot honom anställas, såframt ej beviljad ansvarsfrihet uppenbarligen avsett även nämnda handling.

121 §.

Har ansvarsfrihet enligt 120 § icke blivit styrelseledamot eller verkställande direktören beviljad, äge aktieägare med aktiebelopp, varom i nämnda paragraf stadgas, å bolagets vägnar föra talan mot honom å förvaltningen. Samma lag vare i fråga om anställande av sådan talan som enligt vad där sägs må anställas utan hinder av att ansvarsfrihet blivit beviljad.

Sedan talan blivit anställd, må den omständigheten, att en eller flera av de aktieägare som anställt talan avstått från denna, ej utgöra hinder för de övriga att fullfölja talan, ändå att deras sammanlagda aktiebelopp är mindre än ovan sagts.

Aktieägare, som enligt första stycket anställt talan mot styrelseledamot eller verkställande direktören, svare för rättegångskostnaderna, dock med rätt att av bolaget erhålla ersättning, i den mån kostnaderna täckas av vad genom rättegången kommit bolaget till godo.

122 §.

Har förslag om anställande av talan för bolaget om skadestånd mot stiftare på grund av bolagsbildningen eller mot revisor på grund av hans uppdrag prövats på bolagsstämman, vare i fråga om aktieägares rätt att å bolagets vägnar föra sådan talan lag som i 121 § sägs, därest förslaget blivit av stämman antaget eller ock biträts av aktieägare med sammanlagt aktiebelopp varom i 120 § stadgas. Rätten att föra talan mot stiftare vare dock ej beroende därav, att aktieägare viss tid varit i aktieboken införd såsom ägare till sina aktier.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Talan må ej anställas mot stiftare sedan tre år förflutit efter bolagets registrering eller mot revisor sedan två år förflutit från det revisionsberättelse eller yttrande, varom förmäles i 44, 58, 59 eller 61 §, framlades å bolagsstämma eller yttrande enligt 119 § avgavs.

Mot aktieägare må bolaget ej väcka talan om skadestånd enligt 320 eller 322 §, sedan två år förflutit efter beslut eller åtgärd därå talan grundas.

Utän hinder av vad i andra och tredje styckena sägs må talan anställas som grundas därpå att stiftare, revisor eller aktieägare begått brottslig handling.

123 §.

Försättes bolaget i konkurs på ansökan, som gjorts inom två år från den stämma där redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades, äge konkursboet, ändå att ansvarsfrihet blivit styrelseledamot eller verkställande direktören beviljad, anställa talan mot honom å förvaltningen under det räkenskapsår redovisningen avser.

Mot stiftare, revisor eller aktieägare äge ock, där bolaget försättes i konkurs på ansökan, vilken gjorts inom tid som i 122 § andra och tredje styckena är för talan i varje särskilt fall föreskriven, konkursboet föra sådan talan.

Talan, varom i denna paragraf stadgas, skall väckas inom sex månader från första borgenärssammanträdet eller, där tiden för anställande av talan för bolaget då ännu ej gått till ända, inom utgången av den tid. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

124 §.

Uppgörelse mellan bolaget och stiftare rörande honom i sådan egenskap åliggande skadeståndsskyldighet vare ej bindande för bolaget eller dess konkursbo, där den träffats innan tid för anställande av talan mot honom gått till ända efter vad ovan är stadgat.

Vad i första stycket sägs skall äga motsvarande tillämpning i fråga om uppgörelse beträffande skadeståndsskyldighet, som åvilar styrelseledamot, verkställande direktören eller revisor. Bolaget vare dock bundet av uppgörelse, som träffats av bolagsstämma. Är fråga om uppgörelse med styrelseledamot eller verkställande direktören, skola revisorerna höras i ärendet. Ej må uppgörelse anses träffad av stämman, om aktieägare med ett sammanlagt aktiebelopp, utgörande minst en tiondel av hela aktiekapitalet, röstat däremot. För aktieägare skadeståndstalan å bolagets vägnar, vare uppgörelse ej gällande med mindre den biträts av honom. Skall fråga om uppgörelse behandlas å stämma, skola, ändå att denna ej är ordinarie, föreskrivna kallelseåtgärder vara vidtagna senast två veckor före stämman.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Om ändring av bolagsordningen och vissa andra fall, då särskild röstpluralitet å bolagsstämma erfordras, så ock om ändring av grunderna.

125 §.

1 mom. Beslut, som innefattar sådan ändring av bolagsordningen att rättsförhållandet mellan redan utgivna aktier rubbas, vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom. Försämras genom beslutet allenast vissa aktiers rätt, erfordras dock samtycke endast av ägarna till nämnda aktier, och skall därjämte angående beslutets fattande å två på varandra följande bolagsstämmor gälla vad här nedan i 2 och 5 mom. är för varje särskilt fall stadgat.

Finnas aktier av olika slag och rubbas genom beslutet rättsförhållandet mellan aktieslagen, erfordras för giltighet av beslutet, utöver vad i 2 eller 5 mom. är stadgat, allenast att beslutet å den sista stämman biträts av nio tiondelar av samtliga röstande för det slag av aktier, vilkas rätt genom beslutet försämras, och att de som biträtt beslutet tillika företrätt nio tiondelar av dessa aktier.

Beträffande beslut om intagande i bolagsordningen av bestämmelse enligt 65 § 1 mom. om lösningsrätt vid övergång av aktie skall vad i första och andra styckena är stadgat äga motsvarande tillämpning.

För giltighet av beslut om sådan ändring av bolagsordningen, att det där bestämda aktiekapitalet eller maximikapitalet höjes eller att det belopp, vartill aktier av visst slag skola kunna utgivas, höjes eller sänkes, eller att nytt aktieslag skall kunna utgivas, erfordras, ändå att genom beslutet rättsförhållandet rubbas mellan aktier av olika slag, iakttagande allenast av vad i 4 och 5 mom. är för varje särskilt fall stadgat.

Beslut, varigenom i bolagsordningen intages förbehåll varom i 65 § 2 mom. förmåles, skall fattas i den ordning som i 5 mom. sägs.

2 mom. Beslut om ändring av bolagsordningen som avser grunderna för utövande av röstträtt och för fattande av beslut å bolagsstämma,

intagande av förbehåll enligt 344 § eller av förbud att klandra skiljedom enligt 65 § 1 mom. eller 335 §,

förlängning av tiden för bolagets bestånd eller borttagande av något för bolagets bestånd stadgat villkor, eller

användningen av bolagets vinst eller av bolagets behållna tillgångar vid dess upplösning,

vare ej giltigt med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor samt å den sista stämman biträts av minst nio tiondelar av samtliga röstande och de som biträtt beslutet tillika företrätt minst tre fjärdedelar av hela aktiekapitalet.

Innebär ett i samband med nedsättningsbeslut enligt 61 § fattat beslut allenast sådan ändring av bolagsordningen i ämne varom i detta mom. förmåles, som erfordras för att förhindra att förhållandet mellan aktier av

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

olika slag rubbas genom nedsättningen, gälle med avseende å sistnämnda beslut vad i 5 mom. stadgas.

3 mom. Beslut avseende ändring av bolagsordningen i fråga om föremålet för bolagets verksamhet vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor samt å den sista stämman biträts av minst två tredjedelar av samtliga röstande och dessa tillika företrätt minst tre fjärdedelar av det på stämman företrädde aktiekapitalet.

4 mom. Där aktier av olika slag finnas och dessa ej medföra lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst, vare beslut om sådan ändring av bolagsordningen, att det i bolagsordningen bestämda aktiekapitalet eller maximikapitalet eller det belopp, vartill aktier skola kunna utgivas av något av nämnda slag, höjes eller ock att nytt aktieslag skall kunna utgivas, icke giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor samt å den sista stämman biträts av minst tre fjärdedelar av samtliga röstande och, där genom beslutet visst aktieslags rätt försämras, de som biträtt beslutet tillika företrätt minst tre fjärdedelar av sistnämnda slag av aktier. I samband med sådant beslut må beslut i samma ordning fattas om den ändring av bolagsordningen, att det belopp, vartill aktier av visst slag skola kunna utgivas, sänkes.

5 mom. Beslut om annan ändring av bolagsordningen än ovan avses vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor och å den sista stämman biträts av minst två tredjedelar av samtliga röstande.

6 mom. Är för giltighet av beslut, som avses i 1—5 mom., något ytterligare villkor bestämt i bolagsordningen, lände ock det till efterrättelse.

126 §.

Beslutas sådan ändring av bolagsordningen, att nytt aktieslag skall kunna utgivas, eller i bolag, där aktier av olika slag finnas, sådan ändring av bolagsordningen, att det där bestämda aktiekapitalet eller maximikapitalet eller det belopp, vartill aktier av visst slag skola kunna utgivas, höjes, skall i beslutet angivas det belopp, vartill aktier av varje särskilt slag skola kunna utgivas, och, där beslutet avser utgivande av nytt aktieslag, den rätt som i förhållande till de förutvarande aktierna skall tillkomma det nya aktieslaget.

Skola aktierna icke medföra lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst, skall i beslutet särskilt angivas den rätt till teckning eller erhållande av nya aktier, som vid aktiekapitalets ökning skall tillkomma varje slag av aktier.

Avser beslut, varigenom i bolagsordningen intages förbehåll, som i 65 § 2 mom. sägs, icke bolagets samtliga aktier, och åsämjas ej aktieägarna beträffande vilka aktier förbehållet skall gälla, varde frågan därom avgjord genom lottning, som anställs å bolagsstämman i sammanhang med beslutet.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

127 §.

Beslut om nedsättning av aktiekapitalet enligt 61 § vare, där icke samtliga aktieägare förenat sig därom, ej giltigt, med mindre beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor och å den sista stämman biträts av minst två tredjedelar av samtliga röstande. Rubbas genom beslutet rättsförhållandet mellan aktierna, erfordras därjämte å den sista stämman samtycke av ägarna av de aktier, vilkas rätt genom beslutet försämras.

Har i bolag, där aktier av olika slag finnas, beslut fattats, som avser nedsättning av aktiekapitalet genom minskning med lika belopp av samtliga aktier av visst slag eller sammanläggning av dessa aktier, och innehåller beslutet tillika, att till reservfonden eller säkerhetsfonden skall avsättas ett mot nedsättningen svarande belopp, vare, änskönt genom beslutet den rätt som tillkommer dessa aktier försämras, beslutet giltigt, där det å sista stämman biträts av minst nio tiondelar av samtliga röstande för nämnda slag av aktier och de som biträtt beslutet tillika företrätt minst tre fjärdedelar av dessa aktier.

Är för giltighet av beslut som ovan sägs något ytterligare villkor bestämt i bolagsordningen, lände det till efterrättelse.

Erfordras för beslut om nedsättning av aktiekapitalet, som avses i 61 §, ändring av vad i bolagsordningen stadgas rörande aktiekapitalet eller rörande akties nominella belopp, skall beslut om sådan ändring av bolagsordningen fattas i sammanhang med nedsättningsbeslutet.

Skall beslut om nedsättning av aktiekapitalet genomföras medelst sammanläggning av aktier, och erfordras enligt 334 § 1 mom. att samtliga aktieägare förena sig om sammanläggningen, vare nedsättningsbeslutet ej gällande, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom.

128 §.

Har beslut fattats om ändring av bolagsordningen enligt 125 § 1 mom. andra stycket eller tredje stycket jämfört med andra stycket eller om nedsättning av aktiekapitalet enligt 127 § andra stycket, vare aktieägare, vars rätt genom beslutet försämras och som å sista stämman röstat mot beslutet, berättigad påkalla, att hans aktier varda efter vad i 335 § stadgas inlösta av de aktieägare, som å nämnda stämman röstat för beslutet, om han å stämman gjort förbehåll därom. Samma rätt tillkomme ock aktieägare, som röstat emot bolagsordningsändring som beslutats enligt 125 § 2 mom. första stycket.

Göres av aktieägare förbehåll som i första stycket sägs, vare, där å samma stämman förnyad prövning av frågan om bolagsordningsändring eller om nedsättning av aktiekapitalet påkallas av aktieägare som röstat för beslutet, detta ej gällande, med mindre det å stämman bekräftas i den ordning som är stadgad angående beslutet å sista stämman.

129 §.

Beslut om ändring av grunderna fattas av styrelsen.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

130 §.

Sedan stadfästelse meddelats å ändring av bolagsordning eller grunder, skall ändringen av styrelsen eller verkställande direktören ofördröjligen anmälas för registrering. Ändringsbeslutet må ej gå i verkställighet innan registrering skett. Vid anmälningen skola fogas två enligt 341 § andra stycket bestyrkta avskrifter av beslutet om stadfästelse.

Avser beslutet sådan ändring av bolagsordningen att däri intages förbehåll som i 65 § sägs, skall vid anmälningen fogas intyg av två personer, att på varje brev å aktie som avses med förbehållet påskrift skett om den i förbehållet bestämda inskränknigen i rätten till aktie; är förbehållet sådant som i 65 § 2 mom. sägs, skall vid anmälningen tillika fogas en av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören underskriven försäkran att såsom ägare till de aktier, som förbehållet avser, icke äro i aktieboken införda andra än som utan hinder av förbehållet må förvärva därmed avsedda aktier.

Om talan å bolagsstämmobeslut.

131 §.

1 mom. Menar styrelsen, styrelseledamot, verkställande direktören eller aktieägare att beslut, som fattats å bolagsstämman, icke tillkommit i behörig ordning eller eljest strider mot denna lag eller bolagsordningen eller grunderna, äge därå tala genom stämning å bolaget. Rätt till sådan talan äge ock den som förmår visa, att styrelsen obehörigen vägrat att införa honom såsom aktieägare i aktieboken.

Grundas talan därpå, att beslutet icke tillkommit i behörig ordning eller att det eljest kränker allenast aktieägarers rätt, skall talan väckas inom tre månader från beslutets dag. Försummas det, vare beslutet gällande.

Hava vid bolagsstämmobeslut, som skall anmälas för registrering, i denna lag eller bolagsordningen upptagna föreskrifter om särskild röstpluralitet icke rätteligen iakttagits, vare, ehuru klandertalan ej väckts, beslutet icke gällande, utan så är att i strid mot 304 § 2 mom. registrering av beslutet ägt rum.

2 mom. Har talan å bolagsstämmobeslut anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att innan målet avgöres förordna att beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där beslutet är av beskaffenhet att böra registreras, meddelande ofördröjligen genom rättens försorg avsändas för registrering.

Domstols dom, varigenom bolagsstämmobeslut upphävts eller ändrats, gälle jämväl för de aktieägare som ej fört talan.

132 §.

Har bolagsstämman bestämt arvode åt styrelseledamot, revisor eller tjänsteman i bolaget eller eljest åt någon för fullgörande av honom meddelat uppdrag, äge aktieägare med ett sammanlagt aktiebelopp, utgörande minst en

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

tiondel av hela aktiekapitalet, inom tre månader från beslutets dag hos rätten göra skriftlig ansökan om prövning av arvodets storlek, därest det förmenas vara för högt; och äge rätten efter vederbörandes hörande jämka arvodet, om det finnes uppenbarligen vara bestämt till oskäligt belopp.

Om förlängning av koncession.

133 §.

Ansökan om förlängning av koncession, som beviljats försäkringsaktiebolog för bestämd tid, skall, ställd till Konungen, inlämnas till försäkringsinspektionen sist sexton månader före utgången av den löpande koncessionen.

Beslut om sådan ansökan skall fattas å ordinarie bolagsstämma. Vid ansökningen skall fogas enligt 341 § andra stycket bestyrkt avskrift av protokoll som förts i ärendet.

Om likvidation och upplösning.

134 §.

Bolagsstämma äger besluta att bolaget skall träda i likvidation. Har försäkringsinspektionen lämnat meddelande till rätten enligt 42 § eller har förhållande inträffat som i 135 § sägs, skall beslutet fattas enligt 111 § första stycket 5 och 6. Samma lag vare beträffande beslut i fall som avses i 139 §. Beslut att bolaget skall träda i likvidation vare eljest icke giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor och å den sista stämman biträts av minst två tredjedelar av samtliga röstande. Är för giltighet av beslutet något ytterligare villkor bestämt i bolagsordningen, lände det till efterrättelse.

Föreligger ej fall som i första stycket andra eller tredje punkten sägs, må bolagsstämman kunna i beslutet föreskriva, att likvidationen skall inträda först å viss kommande dag högst två månader därefter, dock senast å första dagen av nästa räkenskapsår.

135 §.

Har i bolagsordningen fastställd tid för bolagets verksamhet gått till ända, eller har eljest förhållande inträffat, på grund varav enligt bestämmelse i bolagsordningen bolaget skall upphöra med sin verksamhet,

eller har bolagets hela försäkringsbestånd överlåtits, eller har för bestämd tid beviljad koncession gått till ända utan att ny koncession beviljats,

eller har Konungen förklarat koncessionen förverkad, och varder ej på grund av anmälan inom sex veckor därefter enligt 144 § i registret infört att bolaget trätt i likvidation, förklare rätten, på ansökan av styrelseledamot, verkställande direktören eller aktieägare eller på anmälan av försäkringsinspektionen, och efter bolagets hörande, att bolaget skall

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

träda i likvidation; och förelägge rätten bolaget att inom viss tid, ej understigande sex veckor, till rätten ingiva bevis, att registrering skett på grund av anmälan enligt 144 §, vid äventyr att eljest en eller flera likvidatorer förordnas av rätten.

Genom rättens försorg skall till försäkringsinspektionen ofördröjligen avsändas dels för registrering meddelande om beslutet att bolaget skall träda i likvidation, dels ock underrättelse om förordnande av likvidator med angivande av hans fullständiga namn och postadress.

136 §.

Har aktiekapitalet till två tredjedelar eller den mindre del, som kan vara bestämd i bolagsordningen, gått förlorat och har ej, inom fyra månader från den bolagsstämma, å vilken enligt 139 § likvidationsbalansräkning framlagts, bristen blivit fylld eller ock registrering skett därom att aktiekapitalet enligt 63 § nedsatts sålunda att täckning därför föreligger jämlikt likvidationsbalansräkning, äge styrelseledamot, verkställande direktören eller aktieägare hos rätten göra ansökan att bolaget skall förklaras skyldigt att träda i likvidation. Anmälan om förhållande som nu sagts må ock göras av försäkringsinspektionen.

Sker ansökan eller anmälan, skall rätten ofördröjligen utfärda kallelse å bolaget samt å aktieägare, som vilja yttra sig i ärendet, att inställa sig för rätten å utsatt dag, minst två och högst fyra månader därefter, då frågan om bolagets trädande i likvidation skall prövas av rätten. Kallelsen skall delgivas bolaget på sätt om stämning i tvistemål är stadgat. Det åligger styrelsen att genast utlysa bolagsstämma för meddelande om kallelsen.

Visas att aktiekapitalet till den del som i första stycket sägs gått förlorat, och har ej senast å den för ärendets handläggning utsatta dagen anmälts och styrkts att bristen i aktiekapitalet blivit fylld eller att beslut om sådan nedsättning av aktiekapitalet varom i första stycket sägs blivit registrerat, förklare rätten att bolaget skall träda i likvidation. I fråga om beslutet och om förordnande av likvidatorer, så ock om avsändande av meddelande och underrättelse till försäkringsinspektionen skall gälla vad i 135 § är stadgat.

137 §.

Saknar försäkringsaktiebolag till registret anmäld behörig styrelse eller verkställande direktör, vare styrelseledamot, verkställande direktören, aktieägare eller borgenär, så och envar annan, vars rätt kan vara beroende av att någon finnes som äger företräda bolaget, berättigad att hos rätten göra ansökan, att bolaget skall förklaras skyldigt att träda i likvidation.

Där förhållande som avses i första stycket varder för försäkringsinspektionen kunnigt, äger inspektionen därom göra anmälan hos rätten.

Skер ansökan eller anmälan, skall rätten ofördröjligen utfärda kallelse å bolaget samt å aktieägare och borgenärer, som vilja yttra sig i ärendet, att inställa sig för rätten å utsatt dag, då frågan om bolagets trädande i likvidation skall prövas av rätten. Kallelsen skall delgivas bolaget på sätt om stäm-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

ning i tvistemål är stadgat, där upplysning vinnes om någon med vilken delgivning kan äga rum. Härjämte skall kungörelse om kallelsen genom rättens försorg införas i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där bolagets styrelse skall hava sitt säte, minst två och högst fyra månader före inställeldagen. Rätten äge, där så äskas eller eljest finnes erforderligt, förordna en eller flera sysslomän att taga bolagets egendom under vård samt bevaka dess angelägenheter och företräda bolaget till dess rätten meddelat beslut i ärendet.

Styrkes ej innan ärendet företages till avgörande, att behörig styrelse eller verkställande direktör finnes samt att införelse i registret skett, förklare rätten, att bolaget skall träda i likvidation, och förordne en eller flera likvidatorer.

Genom rättens försorg skall till försäkringsinspektionen ofördröjligen avsändas dels för registrering meddelande om beslutet att bolaget skall träda i likvidation, dels ock underrättelse om förordnande av likvidator med angivande av hans fullständiga namn och postadress. Förordnas syssloman, skall ock för registrering ofördröjligen avsändas meddelande därom med angivande av sysslomannens fullständiga namn och hemvist.

138 §.

I ärende varom i 135—137 §§ förmäles skall för de kostnader som sökanden fått vidkännas för delgivning eller kungörelse av kallelse samt för expeditioner i ärendet gottgörelse till honom utgå av bolagets medel, där bolaget förklaras skola träda i likvidation eller rätten eljest prövar skäligt att gottgörelse utgår.

Har ärendet upptagits på grund av anmälan från försäkringsinspektionen, skola kostnaderna för kungörelse och delgivning av kallelse gäldas med bolagets medel. Om dessa ej lämna tillgång därtill, skall kostnaden gäldas av statsverket.

139 §.

Det åligger styrelsen och verkställande direktören att, när helst anledning yppas till antagande att aktiekapitalet till den del som i 136 § sägs gått förlorat, ofördröjligen upprätta särskild balansräkning för utrönande av bolagets ställning (likvidationsbalansräkning).

I likvidationsbalansräkningen skola tillgångarna upptagas till värde, som skall beräknas enligt vad i 93 § 1 mom. andra stycket är stadgat. Tillgångar som avses i 93 § 2 mom. första stycket må dock, även om nämnda värde är lägre, upptagas till det belopp, som motsvarar kostnaderna för deras anskaffning med avdrag av den värdeminskning för vilken enligt sistnämnda moment andra och tredje styckena avskrivning bör äga rum; och må tillgångar som avses i 93 § 5 mom. upptagas på sätt där sägs. I övrigt skall beträffande balansräkningen gälla de bestämmelser som avses i 93 och 94 §§.

Visar likvidationsbalansräkningen att aktiekapitalet till den del som i 136 § sägs gått förlorat, skall styrelsen, sedan yttrande däröver inhämtats av re-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

visorerna, ofördröjligen kalla aktieägarna till bolagsstämma för prövning av balansräkningen och frågan om bolaget skall träda i likvidation. Minst en vecka före stämman skola genom styrelsens och verkställande direktörens försorg avskrift av likvidationsbalansräkningen och av revisorernas yttrande avsändas till försäkringsinspektionen samt huvudskriften eller avskrift hållas hos bolaget tillgänglig för aktieägarna. Huvudskriften skall ock framläggas å stämman.

140 §.

Beslutar bolagsstämma att bolaget skall träda i likvidation, välje stämman en eller flera likvidatorer. Stämman må ock utse en eller flera suppleanter. Enligt bestämmelse, som intagits i bolagsordningen, må en eller flera likvidatorer kunna tillsättas på annat sätt att jämte de å bolagsstämman valda deltaga i likvidationen.

Har rätten enligt 135 eller 136 § förklarat att bolaget skall träda i likvidation, åligger det styrelsen att genast sammankalla bolagsstämma för val av likvidatorer, ändå att ändring sökes i beslutet.

Då likvidatorer utsetts å bolagsstämma eller förordnats av rätten, skall bolaget anses hava trätt i likvidation, såframt ej bolagsstämman, efter vad i 134 § sägs, beslutat att likvidationen skall inträda först å senare dag.

Finnes i bolagsordningen bestämmelse som i första stycket sägs, åligger det styrelsen, verkställande direktören eller likvidator att ofördröjligen giva den som enligt nämnda bestämmelse skall tillsätta likvidator underrättelse om bolagsstämmans eller rättens beslut att bolaget skall träda i likvidation.

Angående likvidator som förordnas av försäkringsinspektionen stadgas i 290 §.

141 §.

Underlåta styrelseledamöterna eller verkställande direktören att fullgöra vad dem åligger enligt 139 §, svare de för bolagets uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

Utser ej bolagsstämma likvidatorer inom fyra månader efter det likvidationsbalansräkning framlagts å stämman, ändå att aktiekapitalet till den del som i 136 § sägs gått förlorat, vare de, som med vetskap om förhållandet deltaga i beslut om fortsättande av bolagets verksamhet eller handla å dess vägnar, ansvariga för uppkommande förbindelser efter vad ovan stadgas. Varder bristen i aktiekapitalet fylld eller beslut om nedsättning av aktiekapitalet som i 136 § sägs registrerat, äge ej ansvarighet rum för förbindelse som därefter uppkommer.

142 §.

Likvidator skall vara myndig här i riket bosatt svensk medborgare.

Uppdraget att vara likvidator gälle intill dess likvidationen blivit avslutad, men den som meddelat uppdraget må när som helst entlediga likvidatorn och utse annan i hans ställe. Bolagsstämma äger ock utse likvidator i stället för likvidator, som förordnats av rätten i annat fall än nedan i fjärde stycket eller i 143 § andra stycket sägs.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Om likvidator, som är vald å bolagsstämma, entledigas eller eljest avgår eller avlider eller hinder för honom att vara likvidator uppkommer enligt första stycket och suppleant ej finnes, åligger det övriga likvidatorer att ofördröjligen sammankalla stämma för val av ny likvidator. Inträffar sådant fall i fråga om likvidator, som blivit tillsatt i annan ordning, skola övriga likvidatorer ofördröjligen underrätta den som tillsatt honom. Finnas ej andra likvidatorer, skall försäkringsinspektionen på ansökan av aktieägare ofördröjligen utlysa bolagsstämma för val av ny likvidator.

Visar likvidator uppenbarligen motvilja eller försummelse vid fullgörande av sitt uppdrag, äge rätten, på anmälan av försäkringsinspektionen eller likvidationsrevisor och efter likvidatorns hörande, entlediga honom och förordna annan i hans ställe. Har rätten entledigat likvidator och i hans ställe förordnat annan, skall underrättelse därom med angivande av dennes fullständiga namn och postadress genom rättens försorg ofördröjligen avsändas till inspektionen.

Vad i denna paragraf är stadgat om likvidator skall i tillämpliga delar gälla beträffande suppleant för likvidator.

143 §.

Finnes försäkringsaktiebolag, som enligt verkställd registrering trätt i likvidation, sedermera sakna till registret anmälda behöriga likvidatorer, skall rätten på ansökan av aktieägare, borgenär eller annan, vars rätt kan vara beroende av att någon finnes som äger företräda bolaget, eller på anmälan av försäkringsinspektionen, där det varder kunnigt för inspektionen, förordna likvidatorer.

Har i fall, då likvidator skall tillsättas enligt bestämmelse i bolagsordningen som avses i 140 § första stycket, sådan likvidator ej tillsatts, skall ersättare förordnas av rätten på ansökan eller anmälan som i första stycket sägs.

Genom rättens försorg skall till försäkringsinspektionen ofördröjligen avsändas underrättelse om förordnande av likvidator med angivande av hans fullständiga namn och postadress.

144 §.

Likvidatorerna skola ofördröjligen för registrering anmäla att bolaget trätt i likvidation eller, där likvidationen efter vad i 134 § sägs skall inträda å viss kommande dag, att bolaget träder i likvidation nämnda dag. Anmäningen skall innehålla uppgift om dagen för val eller rättens förordnande. I övrigt skall beträffande anmälan för registrering rörande likvidator eller suppleant för honom eller i fråga om rätt att under likvidationen teckna bolagets firma eller om ändring av bolagets postadress vad i 29 och 90 §§ är stadgat för där avsedda fall äga motsvarande tillämpning.

145 §.

Å den bolagsstämma, vid vilken likvidatorer utses, skall jämväl väljas en eller flera likvidationsrevisorer att granska likvidatorernas förvaltning och

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

bolagets räkenskaper under likvidationen. Hava likvidatorer förordnats av rätten, skola de ofördröjligen sammankalla aktieägarna till stämma för sådant val. Bolagsstämma må ock utse en eller flera suppleanter. Likvidationsrevisor och suppleant må när som helst entledigas och annan utses i hans ställe.

Vad i 29 §, 99 § tredje, fjärde och femte styckena, 100 §, 101 §, 102 § 1 mom., 105 § första stycket och 114 § är stadgat om revisor och suppleant för revisor, om revisors rättigheter och skyldigheter samt om anmälan eller meddelande för registrering beträffande revisor skall i tillämpliga delar gälla rörande likvidationsrevisor och suppleant, där ej annat följer av vad här nedan är stadgat.

Angående likvidationsrevisor som förordnas av försäkringsinspektionen stadgas i 290 §.

146 §.

Då bolaget trätt i likvidation, åligger det styrelsen och verkställande direktören att ofördröjligen avgiva redovisning för sin förvaltning av bolagets angelägenheter under tid, för vilken redovisningshandlingar ej förut framlagts å bolagsstämma.

Redovisningshandlingarna skola av likvidatorerna ofördröjligen i huvudskrift eller avskrift överlämnas till revisorerna, som hava att inom en månad avgiva revisionsberättelse. Redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen skola av likvidatorerna så snart ske kan framläggas å bolagsstämma; och skall å denna stämma till behandling företagas frågan om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelsens ledamöter och verkställande direktören för den tid redovisningen omfattar.

I fråga om styrelsens och verkställande direktörens redovisning, om revisorernas granskning och revisionsberättelsen, om handlingars framläggande å bolagsstämma, tillhandahållande under viss tid före denna och insändande till försäkringsinspektionen, om behandlingen av frågan om ansvarsfrihet samt om anställande av talan mot styrelseledamot eller verkställande direktören skall i tillämpliga delar gälla vad i 91—96, 102—105, 113, 118, 120—124 och 284 §§ är stadgat. Omfattar den tid, för vilken redovisning skall avgivas enligt första stycket, även föregående räkenskapsår, skall särskild redovisning avgivas för nämnda år och skall därvid jämväl 97 § äga tillämpning.

147 §.

1 mom. Vad i 113, 114 och 117 §§ är stadgat om rätt för aktieägare att få ärende hänskjutet till prövning å bolagsstämma och att påfordra utlysande av stämma skall äga motsvarande tillämpning under likvidation, varvid såsom ordinarie skola anses stämmor enligt 146, 154 och 157 §§.

2 mom. Om kallelse till bolagsstämma under likvidation skall gälla vad om kallelse till extra stämma är stadgat; dock skola föreskrivna kallelseåtgärder vara vidtagna senast två veckor före stämma som avses i 146, 154, 157, 162 eller 163 §.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

148 §.

Det åligger likvidatorerna att ofördröjligen söka kallelse å bolagets okända borgenärer samt upprätta och i bolagets inventariebok införa inventarium och balansräkning.

I inventarium och balansräkning för försäkringsaktiebolag i likvidation skola beträffande tillgångar och skulder som avses i 296 § där omnämnda värdering och beräkning följas. Andra tillgångar skola upptagas till värde som skall beräknas enligt vad i 93 § 1 mom. andra stycket är stadgat. Aktiekapitalet skall i balansräkningen upptagas inom linjen. Finnes skuld till stiftelse, som bildats enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, skall skulden i balansräkningen redovisas i särskild post. I övrigt skall beträffande inventarium och balansräkning för försäkringsaktiebolag i likvidation gälla vad i 7 och 8 §§ bokföringslagen är stadgat.

Likvidatorerna skola ofördröjligen överlämna ett av dem underskrivet exemplar av balansräkningen till likvidationsrevisorerna.

149 §.

Där ej annat föränledes av bestämmelserna i 296—299 §§, skola likvidatorerna förvalta bolagets angelägenheter under likvidationen.

Det åligger likvidatorerna att så snart ske kan förvandla bolagets egendom i penningar, i den mån det erfordras för likvidationen, samt att verkställa betalning av bolagets skulder. Bolagets rörelse må fortsättas allenast i den mån det är nödvändigt för en ändamålsenlig avveckling. Likvidatorerna skola ock föranstalta om skifte av bolagets behållna tillgångar, där ej annat följer av bolagsordningen.

Har likvidator förordnats av försäkringsinspektionen, må bolagets egendom ej avyttras under hand utan hans samtycke. Finnes han hava utan skäl vägrat sitt samtycke, äge inspektionen på ansökan av övriga likvidatorer tillåta försäljningen. Samtycke, som nu är sagt, vare ej av nöden där likvidatorerna vilja till gällande börspris överlåta å fondbörs noterat värdepapper.

Angående förbud mot meddelande av nya försäkringar stadgas i 165 §.

150 §.

Med de inskränkningar, som följa av vad i 149 § samt i 296—299 §§ eller eljest om likvidation är stadgat, skall i fråga om likvidators befogenhet att företräda bolaget så ock om deras rättigheter och skyldigheter i övrigt i tillämpliga delar gälla vad i denna lag är stadgat angående styrelse eller styrelseledamot, och skola likvidatorerna svara jämväl för de åligganden som enligt denna lag ankomma på verkställande direktören. Hava två eller flera likvidatorer utsetts, skall åt en av dem uppdragas att fullgöra verkställande direktörens skyldigheter i avseende å bolagets bokföring och medelsförvaltning.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

151 §.

Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg av orden »i likvidation». I övrigt skall vad i 87 § första stycket finnes föreskrivet i fråga om undertecknande av handling, som utfärdas för bolaget, äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

Har av likvidatorerna eller annan ställföreträdare för bolaget handling utfärdats utan sådan firmateckning som i första stycket sägs, och framgår icke av handlingens innehåll såväl att den utfärdats å bolagets vägnar som ock att bolaget är i likvidation, svare de, som undertecknat handlingen, för vad genom handlingen må hava slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld. Sådan ansvarighet skall dock ej åvila undertecknarna, där av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick, att den utfärdades för bolaget och att detta var i likvidation, samt den till vilken handlingen ställts av bolaget erhåller behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det begäran därom framställt eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

152 §.

Det åligger likvidatorerna att för varje räkenskapsår avgiva redovisning för förvaltningen av bolagets angelägenheter genom avlämnande av balansräkning avseende bolagets ställning balansdagen, likvidationsräkning och förvaltningsberättelse. Har bolaget under räkenskapsåret fortsatt rörelsen eller viss rörelsegren, skall häröver avgivas sådan vinst- och förlusträkning som avses i 95 §. Dessa redovisningshandlingar skola vara underskrivna av samtliga likvidatorer. Vad i 91 § andra stycket är stadgat skall äga motsvarande tillämpning.

Likvidatorerna skola i likvidationsräkningen upptaga redovisning för inkomster och utgifter under räkenskapsåret, därvid inkomsterna å försäljning av bolagets tillgångar skola fördelas efter de i balansräkningen upptagna tillgångsposterna samt bland utgifterna skola för sig upptagas dels belopp, som erlagts i betalning för bolagets skulder, och dels övriga utgifter i lämpliga poster.

I förvaltningsberättelsen skall, i den mån det finnes kunna ske utan förfång för bolaget, upplysning lämnas om likvidationens gång. Hava tillgångar i balansräkningen upptagits till lägre eller högre värde än i närmast föregående balansräkning, skola i förvaltningsberättelsen angivas de belopp, varmed nedsättning eller höjning skett av de under särskild post i balansräkningen upptagna tillgångarnas sammanlagda värde.

Har likvidationen ej avslutats inom två år, skola i nästa förvaltningsberättelse de hinder uppgivas, som därför mött.

Inom två månader efter räkenskapsårets slut skola likvidatorerna till likvidationsrevisorerna i huvudskrift eller avskrift avlämna redovisningshandlingarna.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

153 §.

Inom en månad efter det redovisningshandlingarna överlämnats till likvidationsrevisorerna skola de till likvidatorerna avlämna berättelse över granskningen av deras förvaltning och bolagets räkenskaper för räkenskapsåret. Revisionsberättelsen, som skall vara underskriven av likvidationsrevisorerna, skall innehålla uttalande, huruvida enligt deras mening likvidationen onödigt fördröjes eller icke. Om revisionsberättelsens innehåll i övrigt och om redovisningshandlingarnas återställande och förseende med påskrift skall i tillämpliga delar gälla vad i 103 §, 104 § 1 mom. och 105 § andra stycket andra punkten är stadgat. Hör till bolaget stiftelse som i 105 § sägs, skall vad i andra stycket första punkten av samma paragraf är stadgat äga motsvarande tillämpning.

154 §.

Sedan likvidationsrevisorerna till likvidatorerna avlämnat sin revisionsberättelse, skola likvidatorerna ofördröjligen kalla aktieägarna till bolagsstämma för granskning av redovisningen. Rörande framläggande av redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen å stämman och deras tillhållande åt aktieägarna under viss tid före stämman skall gälla vad i 113 § stadgas.

Angående insändande av redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen till försäkringsinspektionen gäller vad i 284 § stadgas.

155 §.

När den i kallelsen å okända borgenärer utsatta inställelsedagen är förbi och all veterlig gäld blivit betald, skola bolagets tillgångar skiftas. Är någon del av gälden tvistig eller ej förfallen och kan förty eller av annan orsak betalning ej ske, skola till samma gälds betalning erforderliga medel innehållas och återstoden skiftas.

Sker skifte annorledes än nu är sagt, eller befinnas innehållna medel ej lämna tillgång till gälds betalning, vare i händelse av bolagets oförmåga att fullgöra sina förbindelser den, som uppburit något vid skiftet, skyldig att återbära vad han bekommit. För brist, som kan uppkomma vid återbäring, vare likvidatorerna ansvariga efter de beträffande skadeståndsskyldighet i 320, 323 och 324 §§ stadgade grunderna.

156 §.

Aktieägare vare berättigad att vid skifte av bolagets behållna tillgångar bekomma vad å hans aktier belöper i förhållande till hela aktiekapitalet. Innehåller bolagsordningen bestämmelser, som avvika från vad sålunda stadgas, lände de till efterrättelse.

Då utskiftning verkställes, skola aktiebrev genom likvidatorernas försorg förses med påskrift därom.

Förmenar aktieägare att han vid skifte icke bekommit vad på honom belöper enligt första stycket, skall han vid talans förlust anhängiggöra sin

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

talán mot bolaget inom tre månader efter det slutredovisning framlades å bolagsstämman. I fråga om aktieägares återbäringskyldighet och om likvidators ansvarighet skall vad i 155 § stadgas åga motsvarande tillämpning.

Har aktieägare icke inom fem år efter det slutredovisning framlades å bolagsstämman anmält sig att lyfta vad han vid skiftet bekommit, vare han förlostig sin rätt därtill. Åro medlen i förhållande till de skiftade tillgångarna att anse som ringa, åge rätten på anmälan av likvidatorerna förordna att de skola tillfalla allmänna arvsfonden; i annat fall skall vad i 159 § år stadgat åga tillämpning.

157 §.

Sedan likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag, skola de så snart ske kan avgiva slutredovisning för sin förvaltning genom avlämnande av förvaltningsberättelse rörande likvidationens gång från likvidationens början till dess avslutande. Berättelsen skall ock innehålla redogörelse för utskiftning. Vid berättelsen skola fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden. Berättelsen och redovisningshandlingarna skola i huvudskrift eller avskrift avlämnas till likvidationsrevisorerna, vilka hava att inom en månad därefter avgiva en av dem underskriven revisionsberättelse över förvaltningen under likvidationen och återställa handlingarna. Om revisionsberättelsens innehåll och om redovisningshandlingarnas återställande och deras förseende med påskrift skall i tillämpliga delar gälla vad i 103 §, 104 § 1 mom. och 105 § andra stycket andra punkten år stadgat. Hör till bolaget stiftelse som i 105 § sägs, skall vad i andra stycket första punkten av samma paragraf år stadgat åga motsvarande tillämpning.

Efter det revisionsberättelsen avlämnats till likvidatorerna, skola dessa ofördröjligen kalla aktieägarna till bolagsstämman för granskning av slutredovisningen. Angående redovisningshandlingarnas och revisionsberättelsens framläggande å stämman och tillhandahållande åt aktieägarna under viss tid före stämman skall gälla vad i 113 § stadgas; dock åge aktieägare allenast på egen bekostnad bekomma avskrift av nämnda handlingar.

Angående insändande av redovisningshandlingar och revisionsberättelsen till försäkringsinspektionen gäller vad i 284 § stadgas.

158 §.

Då likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag och å bolagsstämman framlagt slutredovisning för sin förvaltning, anses bolaget upplöst; och skall anmälan därom ofördröjligen göras för registrering.

Vid anmälingen, som skall vara undertecknad av samtliga likvidatorer, skola fogas enligt 341 § andra stycket bestyrkt avskrift av protokoll som förts i ärendet ävensom bevis om dagen för utfärdande av kallelsen å okända borgenärer.

159 §.

Yppas, efter det bolaget skall anses upplöst enligt 158 §, tillgång för bolaget eller väckes talán mot bolaget eller uppkommer eljest behov av likvi-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

dationsåtgärd, skall likvidationen fortsättas. Anmälan härom skall av likvidatorerna ofördröjligen göras för registrering.

Beträffande kallelse till den bolagsstämma, som efter likvidationens återupptagande först skall hållas, gälla vad i 115 § tredje stycket är stadgat.

160 §.

Rörande beslut om avträdande av försäkringsaktiebolags egendom till konkurs skall meddelande samtidigt med kungörelsen om beslutet genom konkursdomarens försorg till försäkringsinspektionen avsändas för registrering.

Under konkurs företrädes bolaget såsom konkursgäldenär av styrelsen och verkställande direktören eller, där vid konkursens början sysslomän enligt 137 § eller likvidatorer voro utsedda, av dessa; dock må i behörig ordning kunna utses styrelse i stället för sysslomän ävensom nya styrelseledamöter eller nya likvidatorer.

Det åligger konkursförvaltaren, då konkurs avslutats, att för registrering ofördröjligen avsända meddelande därom med angivande huruvida överskott finnes eller icke. Är konkursförvaltare ej tillsatt, skall sådan anmälan göras av konkursdomaren.

161 §.

Där efter avslutande av försäkringsaktiebolags konkurs överskott ej finnes, anses bolaget upplöst, då konkursen avslutades.

Finnes överskott, skall likvidation verkställas och gäller i avseende därå bestämmelserna i 140—145 samt 147—158 §§. Har ej inom en månad efter konkursens avslutande för registrering anmälts, att bolaget trätt i likvidation, förklare rätten, på ansökan av styrelseledamot, verkställande direktören, aktieägare eller borgenär eller på anmälan av försäkringsinspektionen, att bolaget skall träda i likvidation. I fråga om ärendets handläggning och om beslutet skall i tillämpliga delar gälla vad i 135 § är stadgat.

Hade bolaget, i fall som avses i andra stycket, trätt i likvidation, innan dess egendom avträdades till konkurs, gälla vad i 159 § är stadgat.

162 §.

1 mom. Bolagsstämma äger besluta att talan skall på grund av förvaltningen anställas mot likvidator. Enskild aktieägare äger ock för bolagets räkning men i eget namn föra sådan talan; och skall i dylikt fall vad i 121 § sista stycket är stadgat angående rättegångskostnad äga motsvarande tillämpning.

Talan må ej väckas senare än ett år från det slutredovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades å bolagsstämma. Har likvidator entledigats eller eljest avgått eller avlidit före likvidationens avslutande, skall dock tiden för anställande av talan räknas från den bolagsstämma, varå framlagts redovisningshandlingar och revisionsberättelse avseende det räkenskapsår, då avgången eller frånfallet inträffade. Vad i 120 § fjärde stycket,

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

123 § och 124 § andra stycket är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i avseende å talan mot likvidator och uppgörelse mellan bolaget och likvidator rörande honom i sådan egenskap åliggande skadeståndsskyldighet.

2 mom. Beträffande skadeståndstalan mot likvidationsrevisor skall vad i 1 mom. första stycket är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Talan må ej anställas senare än två år från det slutredovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades å bolagsstämma eller, där fråga är om talan på grund av tillsynen över likvidator som entledigats eller eljest avgått eller avlidit före likvidationens avslutande eller om talan mot likvidationsrevisor, som sålunda avgått eller avlidit, från den bolagsstämma, varå framlagts redovisningshandlingar och revisionsberättelse avseende det räkenskapsår, då avgången eller frånfallet inträffade. Vad i 122 § fjärde stycket, 123 § och 124 § andra stycket är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om talan mot likvidationsrevisor samt om uppgörelse mellan likvidationsrevisor och bolaget.

163 §.

Har försäkringsaktiebolag trätt i likvidation på grund av bolagsstämmas beslut i fall, då i denna lag stadgad anledning därtill icke var för handen eller allenast anledning som i 136 § sägs förelåg, eller har försäkringsaktiebolag trätt i likvidation på grund av rättens beslut enligt nämnda paragraf, och har anledning till likvidation icke senare uppkommit enligt 42 eller 135 §, äger bolagsstämma, såframt brist i bolagets aktiekapital icke föreligger och utskiftning av bolagets tillgångar ännu icke börjat, besluta att likvidationen skall upphöra och bolaget återupptaga sin verksamhet.

Uppkommer fråga om återupptagande av bolagets verksamhet, skall av likvidatorerna upprättas balansräkning efter de grunder varom stadgas i 139 §. Balansräkningen samt en av likvidatorerna underskriven berättelse rörande skälen till återupptagande av bolagets verksamhet skola överlämnas till likvidationsrevisorerna.

Likvidationsrevisorerna skola så snart ske kan över balansräkningen och berättelsen till likvidatorerna avgiva yttrande, som skall innehålla särskilt uttalande, huruvida hinder för verksamhetens återupptagande föreligger enligt första stycket eller icke.

Balansräkningen, berättelsen och yttrandet skola minst en vecka före bolagsstämman hållas hos bolaget tillgängliga för aktieägarna. Dessa handlingar skola jämväl framläggas å stämman.

Bolagsstämmas beslut om likvidationens upphörande och återupptagande av bolagets verksamhet vare icke giltigt, med mindre det fattas i den ordning, som gäller för beslut om bolagets trädande i likvidation i fall då i denna lag stadgad anledning därtill icke är för handen.

För registrering skall ofördröjligen anmälas, att likvidationen skall upphöra och bolagets verksamhet återupptagas. Anmälningen, som skall under-tecknas av samtliga likvidatorer, skall innehålla försäkran, att hinder enligt

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

första stycket mot verksamhetens återupptagande ej föreligger. Vid anmälningen skola fogas två enligt 341 § andra stycket bestyrkta avskrifter av protokoll, som förts i ärendet, samt avskrift av balansräkningen, berättelsen och yttrandet av likvidationsrevisorerna.

Beslutet om återupptagande av bolagets verksamhet må ej gå i verkställighet, innan registrering skett.

164 §.

Har, sedan försäkringsaktiebolag trätt i likvidation, genom domstols lagakraftäggande avgörande bolagsstämmans eller rättens beslut om likvidation blivit upphävt och anteckning därom skett i registret, eller registrering om återupptagande av bolagets verksamhet skett jämlikt 163 §, skola likvidatorerna ofördröjligen kalla aktieägarna till bolagsstämma för val av styrelse och revisorer. Likvidatorerna skola ock för sin förvaltning avgiva slutredovisning, som i 157 § sägs. Redovisningshandlingarna skola avlämnas till likvidationsrevisorerna, vilka hava att inom en månad därefter till likvidatorerna avgiva revisionsberättelse, innefattande särskilt uttalande angående ansvarsfrihet för dem. Sedan handlingarna av likvidatorerna tillställts styrelsen, skall denna ofördröjligen kalla aktieägarna till bolagsstämma för fattande av beslut i fråga om ansvarsfrihet för likvidatorerna. Angående redovisningshandlingarnas och revisionsberättelsens framläggande å stämman och tillhandahållande åt aktieägarna under viss tid före stämman skall gälla vad i 113 § är stadgat; dock äge aktieägare allenast på egen bekostnad bekomma avskrift av nämnda handlingar. Om kallelse till stämman skall gälla vad om kallelse till extra bolagsstämma är stadgat; dock skola föreskrivna kallelseåtgärder vara vidtagna senast två veckor före stämman.

Vad i denna lag rörande styrelseledamot är stadgat beträffande ansvarsfrihet, talan å förvaltningen och uppgörelse med bolaget skall, i fall som avses i första stycket, äga motsvarande tillämpning i avseende å likvidator.

Då genom lagakraftäggande avgörande bolagsstämmans eller rättens beslut om likvidation blivit upphävt, skall anmälan därom för anteckning i registret enligt 313 § första stycket ofördröjligen göras av likvidatorerna.

Angående insändande av redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen till försäkringsinspektionen gäller vad i 284 § stadgas.

165 §.

Har försäkringsaktiebolag trätt i likvidation eller kommit i konkurstillstånd, må nya försäkringar icke meddelas.

Utän hinder av vad i första stycket är stadgat må dock under bolagets likvidation sådan livförsäkring meddelas, som föranledes av gällande försäkringsavtal.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

II. Om ömsesidigt försäkringsbolag.*Om ömsesidigt försäkringsbolags bildande.*

166 §.

1 mom. De som vilja stifta ömsesidigt försäkringsbolag skola upprätta bolagsordning samt därå söka Konungens stadfästelse. Avser bolagets rörelse livförsäkring eller avser rörelsen annat slag av försäkring för all framtid eller för längre tid än tio år, skola tillika enligt vad i 173 § sägs upprättas särskilda grunder för verksamheten samt därå sökas Konungens stadfästelse. Bolagsordningen och grunderna skola vara försedda med stiftarnas bevittnade namnunderskrifter.

Konungen prövar bolagsordningens och grundernas överensstämmelse med denna lag samt lag och författning i övrigt, så ock om och i vad mån därutöver, med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av bolagets rörelse, särskilda bestämmelser må erfordras.

Finnes den tillämnade rörelsen behöfelig och även eljest ägnad att främja en sund utveckling av försäkringsväsendet, stadfäster Konungen bolagsordningen och grunderna samt beviljar koncession tillsvidare eller, där särskilda omständigheter föranleda därtill, för bestämd tid, högst tio år, och därutöver intill slutet av då löpande räkenskapsår.

2 mom. Å beslut om ändring av stadfäst bolagsordning eller stadfästa grunder skall ock sökas Konungens stadfästelse. Avser ändringen utvidgning av bolagets rörelse till ny försäkringsgren eller nytt verksamhetsområde eller avser ändringen en väsentlig omläggning av rörelsen, skall vad om koncession för nytt bolag är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Konungen må uppdraga åt försäkringsinspektionen att i Konungens ställe meddela stadfästelse å ändringsbeslut i annat fall än i första stycket andra punkten sägs.

3 mom. Ansökan om stadfästelse skall inlämnas till försäkringsinspektionen.

Avser ansökningen koncession för nytt bolag, skola stiftarna i ansökningen uppgiva namn och postadress för ombud, som äger å stiftarnas vägnar mottaga handlingar och meddelanden (stiftarombud).

Ansökan om ändring av stadfäst bolagsordning eller stadfästa grunder skall, sedan beslut om ändringen fattats, göras av styrelsen eller verkställande direktören. Vid ansökningen skall fogas enligt 341 § andra stycket bestrykt avskrift av protokoll som förts i ärendet.

167 §.

Stiftare av ömsesidigt försäkringsbolag skall vara myndig här i riket bostatt svensk medborgare. Svenska staten samt svensk kommun må ock vara stiftare.

Den som är i konkurstillstånd kan ej vara stiftare.

Stiftarna skola vara till antalet minst tre.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

168 §.

Delägare i ömsesidigt försäkringsbolag äro försäkringstagarna. Återförsäkringstagare skall dock icke på grund av återförsäkringen anses såsom delägare.

I fråga om livförsäkring och annan personförsäkring ävensom återförsäkring häfta för ömsesidigt försäkringsbolags förbindelser allenast bolagets tillgångar. Beträffande försäkring av annat slag svara delägarna personligen med obegränsad eller till visst belopp begränsad ansvarighet för bolagets förbindelser.

Delägares ansvarighet må göras gällande allenast i den ordning denna lag föreskriver.

169 §.

Ömsesidigt försäkringsbolag må icke, med mindre särskilda skäl till undantag förefinnas, bildas utan garantikapital. Garantikapitalet skall bestämmas med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av den tillämnade rörelsen. Betalning av garantikapital skall erläggas i penningar, där den ej må annorledes fullgöras efter vad i denna lag sägs.

Garantikapitalet skall återbetalas då det ej vidare erfordras för rörelsens ändamålsenliga bedrivande. Angående villkor för återbetalning är vidare stadgat i 193 §.

170 §.

Bolagsordning för ömsesidigt försäkringsbolag skall angiva:

1. bolagets firma;
2. föremålet för bolagets verksamhet med särskilt angivande, huruvida verksamheten skall avse såväl direkt försäkring som återförsäkring;
3. beträffande direkt försäkring här i riket området för sådan verksamhet;
4. den ort inom riket, där bolagets styrelse skall hava sitt säte;
5. antalet styrelseledamöter och, där suppleanter för dem skola finnas, antalet styrelsesuppleanter, antalet revisorer, tiden för styrelseledamots och revisors uppdrag, så ock, där styrelseledamot och styrelsesuppleant eller revisor och revisorssuppleant ej skola väljas å bolagsstämman, huru de skola tillsättas, ävensom i vilken omfattning revisorererna skola vara auktoriserade revisorer eller godkända granskningsmän;
6. huruvida mer än en ordinarie bolagsstämman skall årligen hållas, samt vilka ärenden som skola förekomma å ordinarie stämman, utöver dem vilka enligt 218 § skola förekomma å stämman som i 213 § sägs, eller, där flera ordinarie stämmor skola hållas, å envar av dem;
7. tiden för ordinarie bolagsstämmas hållande, vilken tid, i fråga om stämman som i 213 § sägs, skall bestämmas till viss period, icke överstigande tre månader, inom sex månader från nästföregående räkenskapsårs utgång;
8. grunderna för utövande av rösträtt och fattande av beslut å bolagsstämman med särskilt angivande, huruvida och i vilken mån delägarnas rösträtt skall utövas genom utsedda delegerade och, där garantikapital förskjutes, rösträtt skall tillkomma garant;

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

9. det sätt, varpå kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden kungöras delägarna eller röstberättigade, som icke äro delägare, ävensom den tid före stämman, då föreskrivna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna;

10. där ej för bolagets förbindelser häfta allenast dess tillgångar, intill vilket belopp och i vilken ordning delägarna äro personligen ansvariga för bolagets förbindelser;

11. där bolaget är skyldigt att göra avsättning till reservfond, huru stor del av bolagets årsvinst, som minst skall avsättas till dylik fond, och till vilket belopp reservfonden skall uppgå för att avsättning ej skall behöva äga rum;

12. de grunder, enligt vilka eljest skall förfogas över uppkommen vinst, med särskilt angivande i fråga om livförsäkringsrörelse i vad mån avsättning skall ske till regleringsfond;

13. antal och belopp av försäkringar, som skola vara tecknade, innan bolaget må anses bildat;

14. beträffande annan försäkring än livförsäkring, regler för begränsning av den ansvarighet bolaget må utan återförsäkring ikläda sig på en och samma risk;

15. där verksamheten avser såväl direkt försäkring som återförsäkring, regler för återförsäkringens begränsning i förhållande till den direkta försäkringen;

ävensom, där garantikapital förskjutes:

16. garantikapitalets belopp;

17. i vilken ordning garant skall inbetala tecknat garantibelopp;

18. huruvida och i vilken ordning ränta skall erläggas å garantikapitalet och vinst utdelas till garant, så ock i vilken ordning garantikapitalet skall återbetalas.

Antalet styrelseledamöter, styrelsesuppleanter och revisorer kan så bestämmas, att lägsta och högsta antalet angives.

Bolagsordningen skall jämväl innehålla bestämmelser ej mindre om den tid, ej överstigande sex månader från det koncession beviljats, inom vilken konstituerande stämman skall hållas, än även om grunderna för utövande av rösträtt och fattande av beslut å sådan stämman och å särskild stämman enligt 183 §.

171 §.

Ömsesidigt försäkringsbolags firma skall innehålla orden ömsesidig samt försäkring. I fråga om bolag, vars verksamhet endast avser att meddela försäkring av egendom inom ett län, skall firman angiva området för bolagets verksamhet men må ordet ömsesidig utelämnas.

Ny firma skall tydligt skilja sig från annat, förut i laga ordning registrerat, ännu bestående försäkringsbolags firma, så ock från benämning å utländsk försäkringsanstalt, som är allmänt känd här i riket.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

172 §.

Vid bestämmande av antal och belopp av försäkringar, som skola vara tecknade, innan ömsesidigt försäkringsbolag må anses bildat, skall hänsyn tagas till beskaffenheten av den tillämnade rörelsen och till garantikapitalets storlek.

173 §.

För livförsäkring skola grunder upprättas beträffande

1. beräkning av försäkringspremier och premiereserv;
2. avsättning till och användning av utjämningsfond;
3. försäkringstagares rätt till återköp och fribrev;
4. belåning av försäkringsbrev hos bolaget;
5. verkan av underlåten premiebetalning;
6. försäkringstagares rätt när, annorledes än av anledning som avses under 3 eller 5, försäkringen upphör i förtid eller bolaget eljest är fritt från ansvarighet för försäkringsfall;
7. återbäring till försäkringstagarna; samt
8. begränsning av den ansvarighet bolaget må utan återförsäkring ikläda sig på en och samma risk.

Skall försäkring, som ej är att hänföra till personförsäkring, meddelas för all framtid eller för längre tid än tio år, skola grunder upprättas för beräkning av premiereserv för sådana försäkringar ävensom för bestämmande av försäkringstagares rätt när sådan försäkring upphör i förtid eller bolaget eljest är fritt från ansvarighet för försäkringsfall.

Om grunder för livförsäkring stadgas vidare i 263—265, 267—270 och 273 §§.

174 §.

Skall förbehåll träffas enligt 344 § om tvisters avgörande av skiljemän, eller skall bolaget driva försäkringsrörelse i utlandet, eller skall bolagets verksamhet upphöra efter viss tid eller under visst villkor,

varde bestämmelse härom intagen i bolagsordningen.

Där kalenderåret ej skall utgöra bolagets räkenskapsår, varde räkenskapsåret angivet i bolagsordningen.

Skall om användande av bolagets behållna tillgångar vid dess upplösning gälla annat än i denna lag stadgas, varde bestämmelse härom intagen i bolagsordningen.

175 §.

Sedan koncession beviljats, skall teckning av försäkringar i bolaget ske å teckningslista som upprättats av stiftarna och försetts med deras bevittnade namnunderskrifter. Teckning må ock ske å sådan avskrift av teckningslistan, som bestyrkts av notarius publicus eller landsfiskal eller av stiftarna. Vid teckningslistan skola vara fogade på enahanda sätt styrkta av-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

skrifter av koncessionen, bolagsordningen och i 173 § omförmälda grunder.

När teckning sker, böra tecknarna vid sina namn angiva yrke och post-adress.

176 §.

Ej må stiftare eller annan av bolaget för dess bildande njuta gottgörelse utöver ersättning för utgifter, som för bildandet varit uppenbarligen nödvändiga. Ej heller må stiftare förbehålla sig eller annan särskild förmån eller rättighet.

177 §.

Teckning av försäkring må å konstituerande stämma icke tagas i beräkning där den skett annorledes än å teckningslista i huvudskrift eller sådan avskrift som i 175 § sägs eller där teckningen gjorts med förbehåll.

178 §.

Har ej beslut om bolagets bildande fattats å konstituerande stämma inom den i bolagsordningen föreskrivna tiden eller å stämma, till vilken frågan uppskjutits enligt 182 §, vare teckning av försäkring eller av garantikapital, där sådant skall förskjutas, icke vidare bindande.

Samma lag vare, där genom lagakraftätagande beslut frågan om bolagets registrering förklarats förfallen eller ansökan om bolagets registrering blivit avslagen.

179 §.

Ej må, sedan bolaget registrerats, sådan grund för tecknings ogiltighet, som avses i 177 § och 178 § första stycket, göras gällande, utan så är att den hos försäkringsinspektionen anmälts före registreringen.

180 §.

Konstituerande stämma skall utlysas av stiftarna att inom tid, som blivit bestämd i bolagsordningen, hållas å ort inom riket. Kallelsen skall senast två veckor före stämman kungöras i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där bolagets styrelse skall hava sitt säte. Skriftlig kallelse skall ock med posten avsändas till envar, som tecknat försäkring och vid sitt namn angivit postadress, ävensom till garant, som är röstberättigad.

Skall efter vad i 182 § sägs till fortsatt stämma anstå med avgörande av frågan huruvida bolaget skall komma till stånd, skall kallelse till den fortsatta stämman utfärdas i den ordning varom i första stycket stadgas. Kallelsen skall angiva de ärenden som skola förekomma.

181 §.

Å konstituerande stämman skola stiftarna i huvudskrift framlägga teckningslistan jämte de handlingar, av vilka enligt 175 § avskrifter skola vara fogade vid densamma. Har teckning skett å avskrifter av teckningslistan, skola ock dessa framläggas.

Stämman skall öppnas av den stiftarna därtill utsett. Där de närvarande

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

ej enhälligt utse ordförande, åligger det den som öppnat stämman att såsom ordförande leda förhandlingarna, till dess röstlängd blivit godkänd och ordförande valts.

Å stämman skall ordföranden upprätta förteckning över närvarande röstberättigade. Företrädes någon av ombud, skall jämväl ombudet upptagas. I förteckningen över närvarande skall anteckning göras om det röstetal, som tillkommer envar av dem. Äger någon utöva rösträtt såsom garant, skall detta angivas i förteckningen. Sedan förteckningen enhälligt eller efter en på grundval av densamma företagen omröstning godkänts med eller utan ändring, länder förteckningen till efterrättelse såsom röstlängd.

Utvisa ej teckningslistorna, att försäkringar blivit tecknade till minst det antal och belopp, som i bolagsordningen föreskrivits, vare frågan om bolagets bildande förfallen.

Skall garantikapital förskjutas och styrkes ej å stämman att detsamma blivit inbetalt till den del, som i bolagsordningen föreskrivits, vare lag som i fjärde stycket sägs.

Vid fortsatt stämma, varom i 182 § förmåles, skall ny röstlängd upprättas.

182 §.

Å konstituerande stämman skall till avgörande företagas, huruvida bolaget skall komma till stånd. Dock må beslutas, att med frågans avgörande skall anstå till fortsatt stämma, som utsättes till viss dag minst fyra och högst sex veckor därefter. Å fortsatt stämma varde frågan om bolagets bildande avgjord utan vidare uppskov.

Beslutes att bolaget skall komma till stånd, skall bolaget anses bildat; i annat fall vare frågan om bolagets bildande förfallen.

183 §.

Är ömsesidigt försäkringsbolag bildat, skall val av styrelse och revisorer förrättas.

Sker det ej å konstituerande stämman, åligger det stiftarna att senast en månad därefter i den ordning, som skall gälla för kallelse till ordinarie bolagsstämma, utlysa särskild stämma för ändamålet att hållas så snart ske kan. Uraktlåtes det, har försäkringsinspektionen att då förhållandet varder för inspektionen kunnigt ofördröjligen i samma ordning kalla de röstberättigade till sådan stämma.

I fråga om orten för särskild stämma skall gälla vad om ort för bolagsstämma är stadgat i 215 §.

184 §.

Vid konstituerande stämman och särskild stämma enligt 183 § skall genom stiftarnas försorg föras protokoll. Rörande detta protokoll skall vad i 210 § är stadgat äga motsvarande tillämpning.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

185 §.

I fråga om talan å beslut, som fattats på konstituerande stämman eller särskild stämma enligt 183 §, skall vad om talan å bolagsstämmobeslut är stadgat i 229 § 1 mom. första stycket och andra stycket första punkten samt 2 mom. så ock i 230 § äga motsvarande tillämpning. Har bolaget i strid mot vad i 304 § 1 mom. sägs blivit registrerat, ehuru sådan grund till klander mot beslutet om bolagets bildande förelåg som avses i 229 § 1 mom. andra och tredje styckena, vare beslutet gällande, om klandertalan ej väckts inom föreskriven tid eller väckt klandertalan ogillats.

186 §.

Sedan styrelse och revisorer utsetts så ock, där garantikapital skall förskjutas, minst hälften av garantikapitalet erlagts genom betalning i penningar eller därmed enligt 331 § jämställd betalning samt stadgad skyldighet att avlämna förbindelser, som i 192 § sägs, fullgjorts, må bolaget enligt föreskrifterna i denna lag registreras.

187 §.

Innan bolaget registrerats, kan det ej förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter, ej heller inför domstol eller annan myndighet söka, kära eller svara. Sedan styrelse blivit utsedd, äge den dock föra talan i mål rörande bolagsbildningen, så ock eljest vidtaga åtgärd för utbekommande av tecknat garantibelopp.

Handla stiftare eller ock styrelsen, verkställande direktören eller annan, som enligt 204 §, jämförd med 80 §, är ställföreträdare för bolaget, eller på stämma röstberättigad å bolagets vägnar, innan det registrerats, skola de, som deltagit i åtgärden eller beslut därom, svara för uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld; vare tillika, där avtal träffats med någon som saknade kännedom om att bolaget var oregistrerat, en för alla och alla för en skyldiga att ställa betryggande säkerhet för förpliktelser, som ej skola omedelbart fullgöras.

188 §.

Har styrelsen, verkställande direktören eller annan ställföreträdare, som avses i 204 §, jämförd med 80 §, ingått avtal för oregistrerat bolag, vare avtalet, där registrering sker, gällande från registreringen, såvida icke den med vilken avtalet slöts utövar den rätt att frånträda avtalet, som på grund av vad i andra stycket stadgas må tillkomma honom.

Den med vilken avtalet slöts äge frånträda avtalet, innan det kommit eller enligt vad i 316 § sägs skall anses hava kommit till hans kännedom, att bolaget registrerats. Visste han att bolaget var oregistrerat, må han dock ej, med mindre förbehåll träffats, frånträda avtalet i annat fall än då ansökan om registrering icke gjorts inom den i 191 § stadgade tiden eller då ansökan, som gjorts inom denna tid, av försäkringsinspektionen avslagits.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Frånträde skall anses hava ägt rum, när meddelande därom inlämnats för befordran med post eller telegraf eller eljest på ändamålsenligt sätt avsänts till ställföreträdare, som ingått avtalet, eller till annan, som utsetts att vara styrelseledamot, verkställande direktör eller firmatecknare. Den med vilken avtalet slöts vare pliktig att, på förfrågan huruvida han vill vidbliva avtalet, inom skälig tid giva besked därom. Förklarar han sig vilja vidbliva avtalet eller underlåter han att inom skälig tid giva besked, skall han vara bunden av avtalet som om han vetat att bolaget var oregistrerat.

189 §.

Blir enligt 188 § avtal bindande för bolaget, må ansvarighet varom i 187 § andra stycket stadgas ej göras gällande, utom såvitt angår förpliktelse som skolat fullgöras före bolagets registrering. Ej heller må på grund av sådan förpliktelse talan väckas, sedan ett år förflutit från registreringen.

190 §.

Varder bolaget ej registrerat, vare styrelseledamöterna, en för alla och alla för en, ansvariga för att vad styrelsen uppburit på grund av garantiavtal eller teckning av försäkring i bolaget återbäres till garant eller tecknare efter avdrag för kostnad till följd av åtgärd som må vidtagas enligt 187 § första stycket. Återbäringen skall ock omfatta förkovran, där sådan uppkommit.

191 §.

Ansökan om bolagets registrering skall av styrelsen och verkställande direktören göras senast ett år från det koncession beviljats.

Ansökningen skall beträffande styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktören och vice verkställande direktör innehålla uppgift om fullständiga namnet ävensom hemvist, så ock förklaring att dessa personer äro svenska medborgare och ej äro omyndiga. Där enligt denna lag eller bolagsordningen revisor skall vara auktoriserad revisor eller godkänd granskningsman, skola beträffande sådan revisor och suppleant för denne lämnas enahanda uppgifter under angivande att han är auktoriserad revisor eller godkänd granskningsman.

I ansökningen skall uppgivas, av vilka och huru bolagets firma skall tecknas, där den ej tecknas av styrelsen eller av verkställande direktören allenast på grund av denna lag. Skall firman tecknas av annan person än som avses i andra stycket första punkten, gälle vad där är stadgat även i fråga om sådan firmatecknare.

Bolagets postadress skall angivas.

Vid ansökningen skola fogas:

1. de listor å vilka teckning av försäkringar ägt rum;
2. avskrift av protokollet vid konstituerande stämman så ock, om särskild stämma hållits, avskrift av det därvid förda protokollet; samt

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

3. två avskrifter av koncessionen, bolagsordningen och i 173 § omförmälda grunder.

Dessutom skall, där garantikapital skall förskjutas, vid ansökningen fogas avskrift av garantiavtalet ävensom en av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören undertecknad handling innehållande *dels* uppgift, huru stor del av garantikapitalet som inbetalts, samt huruvida och i vad mån förbindelser, som i 192 § omförmälas, blivit avlämnade, *dels ock* försäkran att den anmälda inbetalningen på garantikapitalet blivit verkställd genom betalning i penningar eller därmed enligt 331 § jämställd betalning.

I femte och sjätte styckena angivna avskrifter skola vara bestyrkta på sätt i 341 § andra stycket stadgas.

Har ej varje styrelseledamot och styrelsesuppleant samt verkställande direktören och vice verkställande direktör, så ock i övrigt envar, som ensam eller i förening med annan är bemyndigad att teckna bolagets firma, å ansökningen egenhändigt skrivit sin av vittnen styrkta namnteckning, skall vid ansökningen fogas en särskild bilaga, därå namnteckningen finnes och blivit styrkt av vittnen.

Om inbetalning och återbetalning av garantikapital.

192 §.

1 mom. Senast inom två år från ömsesidigt försäkringsbolags bildande skall, där garantikapital förskjutes, tecknat garantibelopp till fullo betalas.

Garant vare skyldig att senast vid bolagets bildande avlämna till bolaget ställd skriftlig förbindelse å tecknat garantibelopp, som är oguldet. Fordran å oguldet garantibelopp må, ändå att förbindelse utfärdats, ej av bolaget överlåtas eller pantsättas.

Ej må kvittning ske av skuld på grund av teckning av garantibelopp mot fordran hos bolaget, med mindre styrelsen det medger. Kvittning må icke medgivas, där den skulle lända till nackdel för bolaget eller dess borgenärer.

Innan styrelse valts, må inbetalning av garantibelopp verkställas allenast genom insättning för bolaget å bankräkning varom stadgas i 331 §.

2 mom. Varder, efter det ansökan om bolagets registrering gjorts, ytterligare inbetalning å garantikapital fullgjord, skall inom sex månader efter inbetalningen anmälan om sålunda inbetalt belopp göras för registrering. Anmälningen, som skall vara undertecknad av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören, skall innehålla försäkran att den anmälda inbetalningen på garantikapitalet blivit verkställd genom betalning i penningar eller därmed enligt 331 § jämställd betalning eller ock genom kvittning mot skuld till garant. Därvid skall angivas, huru mycket som guldits genom betalning och huru mycket som guldits genom kvittning, och skall, där kvittning skett, tillika försäkras att den enligt styrelsens och verkställande direktörens mening icke länt till nackdel för bolaget eller dess borgenärer.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

193 §.

Återbetalning av garantikapital må icke ske förrän såsom tillgång uppförda organisationskostnader fullständigt avskrivits samt, där rörelsen avser livförsäkring, säkerhetsfonden stigit till två och en halv procent av den i 271 § nämnda delen av premiereserven.

Beslut om återbetalning må ej bringas till verkställighet utan försäkringsinspektionens tillstånd.

Verkställd återbetalning skall av styrelsen och verkställande direktören ofördröjligen anmälas för registrering.

Om reservfond så ock om bolagsstämmas rätt att genom vinstutdelning eller eljest förfoga över bolagets egendom.

194 §

Ömsesidigt försäkringsbolag skall av årsvinsten å annan rörelse än livförsäkringsrörelse, efter avdrag för vad som åtgår till täckande av möjligen förefintlig förlust å samma rörelse från föregående år, till reservfond avsätta minst det belopp, som angives i bolagsordningen. Vid beräkning av det belopp, som sålunda minst skall avsättas, må ej från årsvinsten avdragas den andel däri, som kan hava tillerkänts styrelseledamot, verkställande direktören eller annan såsom arvode (tantiem). Avsättning må dock ej ske av medel som erfordras till täckande av förlust vilken uppstått å livförsäkringsrörelse och ej motsvaras av befintliga till framtida förfogande avsatta medel eller av fonder för livförsäkringsrörelsen. Sedan reservfonden uppgått till visst i bolagsordningen föreskrivet minimibelopp, må vidare avsättning till fonden upphöra; nedgår fonden under det sålunda stadgade beloppet, skall avsättning därtill ånyo vidtaga.

Nedsättning av reservfonden må beslutas allenast för täckande av förlust, som enligt fastställd balansräkning finnes hava uppstått å bolagets verksamhet i dess helhet, och som icke kan ersättas av befintliga till framtida förfogande avsatta medel.

195 §.

1 mom. Ej må till betalning av ränta enligt garantiavtal eller till utdelning av vinst åt garant användas annat än den vinst, som förefinnes å rörelsen i dess helhet enligt fastställd balansräkning för sista räkenskapsåret, i den mån vinsten icke skall avsättas till reservfond eller säkerhetsfond.

Innan organisationskostnader, som uppförts såsom tillgång, fullständigt avskrivits, må ej för något år såsom ränta eller vinst till garantier utgivas sammanlagt mera än tre procent å det inbetalda garantikapitalet.

2 mom. Varder räntebetalning eller vinstutdelning beslutad och verkställd i strid mot vad i 1 mom. stadgats eller mot bestämmelse i bolagsordningen, vare de, som uppburit sådan betalning eller utdelning, skyldiga att återbära denna jämte fem procent ränta därå.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Samma lag vare, om till räntebetalning eller vinstutdelning använts vinst som utvisats av fastställd balansräkning till följd därav att balansräkningen upprättats i strid mot bestämmelserna i 205 §, jämförd med 93 och 94 §§; dock må betalningen eller utdelningen ej återkrävas från den, som vid dess uppbärande varken insåg eller bort inse balansräkningens oriktighet.

För brist, som kan uppkomma vid återbäringen, vare de, som medverkat till beslutet om räntebetalning eller vinstutdelning eller verkställandet av detta eller till upprättandet eller fastställandet av oriktig balansräkning, ansvariga efter de beträffande skadeståndsskyldighet i 320, 323 och 324 §§ stadgade grunderna.

196 §.

Det tillkommer bolagsstämma att i enlighet med bolagsordningens föreskrifter besluta, huruvida och i vad mån räntebetalning eller vinstutdelning till garant skall ske av den vinst som enligt 195 § må användas för sådant ändamål.

Bolagsstämma må ej besluta om användande av bolagets vinstmedel eller övriga tillgångar eller om åtagande av förpliktelser för ändamål, som uppenbarligen är främmande för föremålet för bolagets verksamhet eller för verksamhetens syfte. Dock äge bolagsstämma använda tillgångar till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål, såvitt det med hänsyn till ändamålets beskaffenhet, bolagets ställning och omständigheterna i övrigt får anses skäligt.

Bolagsstämma må ej heller, med mindre annat följer av vad i denna lag eller bolagsordningen är stadgat, besluta om sådan användning av bolagets tillgångar eller eljest om sådan åtgärd, att uppenbarligen fördel beredes vissa garantier till nackdel för bolaget eller övriga garantier.

Om uttaxering.

197 §.

Uppkommer i ömsesidigt försäkringsbolag förlust å annan försäkring än personförsäkring, skall det belopp, vartill förlusten uppgår, i den mån den icke varder täckt genom användande av befintliga till framtida förfogande avsatta medel eller genom nedsättning av reservfonden, med tillägg av högst en tiondel uttaxeras å dem, som varit delägare i bolaget under hela eller någon del av det räkenskapsår, varunder förlusten uppkommit. Är enligt bestämmelse i bolagsordningen delägarnas personliga ansvarighet begränsad till visst belopp eller har i bolagsordningen intagits föreskrift om att uttaxering i första hand skall ske inom en bestämd grupp av delägare eller eljest i annan ordning än i denna paragraf stadgas, skall uttaxeringen därefter jämkas.

Varder ej förlusten täckt genom uttaxering på sätt i första stycket är stadgat, skall kvarstående förlust utjämnas genom nedsättning av delägars andel i premiereserven med därav betingad nedsättning av försäkringsbelop-

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

pen ävensom av sådana på delägare belöpande ersättningsbelopp, som svara mot försäkringsfall, vilka inträffat under det räkenskapsår, varunder förlusten uppkommit.

Där garantikapital förskjutits, skall vad ovan är stadgat om förlustens täckande genom uttaxering gälla allenast det belopp, varmed förlusten må överstiga det inbetalda garantikapitalet till den del detta icke redan återbetalats till garanterna.

198 §.

Uttaxering enligt 197 § skall, efter det balansräkning för räkenskapsåret blivit av bolagsstämman fastställd, av styrelsen ofördröjligen bringas till verkställighet. Inbetalning av medel som uttaxerats må fördelas på högst sex terminer, dock att sista inbetalningen skall vara gjord inom tre år från styrelsens beslut om verkställighet.

Sådant beslut skall, där ej annat är i bolagsordningen bestämt, minst en månad före varje inbetalningsdag delgivas i den ordning, som finnes stadgad för kungörande av meddelanden till delägarna.

199 §.

Uttaxering skall ske i förhållande till varje delägars försäkringsbelopp.

Vid nedsättning av delägars andel i premiereserven och av ersättningsbelopp som belöpa på delägare skola alla andelar och ersättningsbelopp nedsättas i samma förhållande.

Har någon redan uppburit större ersättning än honom tillkommer efter ersättningsbeloppens nedsättning, är han skyldig att till bolaget återbära vad han sålunda för mycket uppburit.

Om bolagsordningen innehåller bestämmelser, som avvika från vad i denna paragraf är stadgat, vare de gällande.

200 §.

Å delägare uttaxerat belopp, som ej å utsatt tid erlägges, skall ofördröjligen utsökas. Finnes vid utmätning delägare sakna genast utmätningssbar tillgång till det utsökta beloppets fulla gäldande eller varder delägars egendom avträdd till konkurs, skall, i den mån förlust, som jämlikt 197 § skall täckas genom uttaxering, icke genom de erlagda beloppen blivit täckt, i förra fallet vad som brister och i senare fallet vad å delägaren belöper uttagas hos övriga delägare så långt deras ansvarighet räcker; och skola i ty fall de för första uttaxeringen gällande grunder lända till efter rättelse.

201 §.

Avträdes ömsesidigt försäkringsbolags egendom till konkurs, må delägars personliga ansvarighet för bolagets förbindelser göras gällande endast i den mån bolagets tillgångar ej förslå till gäldande av dess skulder samt allenast i den ordning som i 202 och 203 §§ sägs.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

202 §.

Då förslag till slututdelning i bolagets konkurs upprättas, skall, där brist för borgenärerna uppstår, av konkursförvaltningen jämväl upprättas förslag till uttaxering å delägarna, så långt deras ansvarighet räcker, av det belopp som erfordras för bristens täckande. Sådan uttaxering skall verkställas efter de grunder, som stadgas i 197 och 199 §§, dock att uttaxeringen skall ske å dem, som vid tiden för konkursansökningens ingivande voro eller under hela eller någon del av det före nämnda tid närmast förflutna året varit delägare i bolaget.

Underrättelse om förslagets upprättande skall upptagas i den kungörelse, som utfärdas angående utdelningsförslaget, och varde därjämte av rättens ombudsman meddelad delägarna på sätt om kungörande av meddelanden åt dem finnes stadgat. Vad konkurslagen innehåller om tillhandahållande av utdelningsförslag samt om ordningen för klander därå skall äga motsvarande tillämpning i fråga om förslag till uttaxering. Klandertalan å sådant förslag må anställas jämväl av delägare.

203 §.

Sedan förslaget till uttaxering vunnit laga kraft eller prövats av första domstolen i konkurssaken, åligger det konkursförvaltaren att ofördröjligen i den ordning, som finnes stadgat för kungörande av meddelanden åt delägarna, infordra de uttaxerade beloppen.

Infordrat belopp, som ej erlægges å utsatt tid, skall av konkursförvaltaren utsökas; och vare vid utsökningen förslaget till uttaxering lika gällande som domstols lagakraftäggande dom.

Finnes vid utmätning delägare sakna genast utmätningssbar tillgång till det utsökta beloppets fulla gäldande eller varder delägares egendom avträdd till konkurs, gälle vad i 200 § är stadgat.

Är ej förslaget till uttaxering gillat av alla borgenärerna och delägarna, må ej utdelning ske, innan tid för klanders anställande är försutten. Har förslaget överklagats, må ej belopp, som klandret avser, annorledes än mot borgen utdelas, förrän slutlig dom över klandret fallit.

Om styrelse, verkställande direktör och firmateckning.

204 §.

1 mom. Angående styrelse, verkställande direktör och firmateckning skall för ömsesidigt försäkringsbolag gälla vad i fråga om försäkringsaktiebolag stadgas i 70—88 §§, dock med iakttagande att den i 70 § tredje stycket upptagna hänvisningen till 113 § i stället skall avse 213 §, att vad i 73 § tredje stycket sägs om aktieägare skall äga tillämpning å delägare, delegerad och garant i ömsesidigt försäkringsbolag, samt att den i 84 § upptagna hänvisningen till 69 § andra stycket första punkten och tredje stycket skall avse bestämmelserna i 196 § andra stycket första punkten och tredje stycket.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, försäkringsinspektionen må, när särskilda skäl äro därtill, medgiva undantag från föreskrifterna i 71 § att verkställande direktör skall utses samt att det skall ankomma på bolagets styrelse att utse verkställande direktör och vice verkställande direktör, ävensom från bestämmelsen i 77 § att sådan befattningshavare icke må utses till ordförande i styrelsen. Skall verkställande direktör ej utses, uppdrage styrelsen åt en av styrelseledamöterna att fullgöra de skyldigheter, som enligt denna lag åvila verkställande direktören i avseende å bolagets bokföring och medelsförvaltningen, och svare styrelsen i övrigt för de åligganden, som enligt denna lag ankomma på verkställande direktören.

2 mom. Vill styrelsen kära till bolaget, skall styrelsen kalla de röstberättigade till bolagsstämma för val av ställföreträdare att föra bolagets talan i tvisten. Stämning delgives genom att föredragas å stämman.

3 mom. Vad i 90 § stadgas om registreringsanmälan skall lända till efterrättelse jämväl i fråga om ömsesidigt försäkringsbolag, dock skall vad där sägs om 29 § andra, tredje och sjunde styckena i stället avse 191 § andra, tredje och åttonde styckena.

Om styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning.

205 §.

Angående styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning skall för ömsesidigt försäkringsbolag gälla vad i fråga om försäkringsaktiebolag stadgas i 91 och 92 §§, 93 § 1—5, 7 och 8 mom., 94 § 1 och 3—5 mom. samt 95—97 §§; dock att den i 91 § tredje stycket upptagna hänvisningen till 113 § i stället skall avse 213 §.

Om revision.

206 §.

Vad angående revision i försäkringsaktiebolag finnes stadgat i 98—104 §§ skall gälla jämväl i fråga om revision i ömsesidigt försäkringsbolag; därvid skall dock iakttagas, att de i 99 § första stycket och 103 § upptagna hänvisningarna till 113 § i stället skola avse 213 §, att vad i 99 § fjärde stycket sägs om 29 § andra stycket i stället skall avse 191 § andra stycket, samt att vad i 100 § 3 mom. och 104 § 1 mom. första stycket sägs om aktieägare skall äga tillämpning å delägare, delegerade och garant i ömsesidigt försäkringsbolag.

Om bolagsstämma.

207 §.

Delägaras, delegerads och garants rätt att delta i handhavandet av bolagets angelägenheter utövas å bolagsstämma.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

208 §.

Såvitt hinder ej möter, böra styrelsens ledamöter och verkställande direktören närvara vid bolagsstämma så ock minst en av revisorerna, där å stämman redovisning för bolaget skall behandlas eller eljest ärende förekommer av beskaffenhet att revisors närvaro kan anses påkallad. Rätt att närvara vid bolagsstämma tillkommer städse revisor.

209 §.

Ej må någon själv eller genom ombud eller såsom ombud för annan å bolagsstämma deltaga i behandling av fråga rörande avtal mellan honom och bolaget. Ej heller må han deltaga i behandling av fråga om avtal mellan bolaget och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot bolagets. Vad sålunda stadgats äge motsvarande tillämpning beträffande gåva från bolagets sida, så ock beträffande rättgång eller annan talan mot honom eller tredje man.

Styrelseledamot eller verkställande direktören må ej deltaga i beslut om ansvarsfrihet för förvaltningsåtgärd, för vilken han är ansvarig, eller i val av revisor.

I behandlingen av fråga om överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 295 § äger övertagande bolaget deltaga utan hinder av vad i första stycket sägs.

210 §.

Där ej genom föreskrift i bolagsordningen är bestämt vem som skall vara ordförande på bolagsstämma, välje stämman själv ordförande att leda förhandlingarna. Till ordförande må utses den som ej är röstberättigad å stämman, om annat icke föreskrives i bolagsordningen.

Är ej ordförande bestämd genom bolagsordningen, skall stämman öppnas av styrelsens ordförande eller den styrelsen därtill utsett.

Utse, då ordförande skall väljas, de närvarande ej enhälligt ordförande, åligger det den som öppnat stämman att såsom ordförande leda förhandlingarna, till dess röstlängd blivit godkänd och ordförande valts.

Å stämman skall ordföranden upprätta och till godkännande framlägga en förteckning över närvarande röstberättigade och ombud för röstberättigade med uppgift å det röstetal, som tillkommer envar av dem. Sedan förteckningen enhälligt eller efter en på grundval därav företagen omröstning godkänts med eller utan ändring, länder förteckningen till efterrättelse såsom röstlängd å stämman; dock att, där stämman uppskjutes till senare dag än nästföljande söckendag, ny förteckning skall upprättas å den fortsatta stämman.

Genom styrelsens försorg skall föras protokoll över förhandlingarna å stämman. I protokollet skola intagas röstlängden, de beslut, som av ordföranden angivits vara fattade av stämman, samt, där röstning skett, dess resultat. Anteckning skall i protokollet ske om prövning av kallelsen till stämman. Protokollet skall undertecknas eller till riktigheten vitsordas av ordföranden och minst en på stämman utsedd person. Senast inom två vec-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

kor efter stämman skall protokollet genom styrelsens och verkställande direktörens försorg hållas hos bolaget tillgängligt för delägarna så ock för röstberättigade, som ej äro delägare. Protokollen skola på betryggande sätt förvaras.

211 §.

Jämte vad i övrigt i denna lag är stadgat om utövande av rösträtt och fattande av beslut å bolagsstämma gälle:

1. att frånvarande delägars och garants rösträtt må utövas genom ombud, dock att till ombud för delägare ej må utses annan än röstberättigad delägare;

2. att delegerads rösträtt ej må utövas genom ombud;

3. att såsom bolagets beslut gäller den mening, för vilken de flesta röster na avgivas;

4. att vid lika röstetal val avgöres genom lottning, men i andra frågor den mening gäller som biträdes av de flesta röstande eller, om jämväl antalet röstande är lika, av stämmans ordförande.

I bolagsordningen må kunna intagas bestämmelser avvikande från vad i första stycket 1, 3 och 4 stadgas.

212 §.

Den, som vill föra talan såsom fullmäktig för röstberättigad å bolagsstämma, skall, där ej den röstberättigade å stämman muntligen bemyndigar honom därtill, styrka sin behörighet genom skriftlig dagtecknad fullmakt. Fullmakt vare ej gällande för stämman, som börjar senare än ett år efter fullmaktens utfärdande.

213 §.

Inom sex månader efter utgången av varje räkenskapsår skall hållas ordinarie bolagsstämma, å vilken styrelsen och verkställande direktören hava att framlägga redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen för det sistförflutna räkenskapsåret.

Genom styrelsens och verkställande direktörens försorg skola de handlingar, som sålunda skola framläggas å stämman, under minst en vecka närmast före denna hos bolaget hållas tillgängliga för de röstberättigade i tillräckligt antal exemplar ävensom ofördröjligen översändas till röstberättigad som med uppgivande av postadress anhåller därom.

Röstberättigad äge att få ärende hänskjutet till prövning å ordinarie stämman, såframt han hos styrelsen skriftligen framställer yrkande därom minst tio dagar före stämman. Föranleder yrkandet särskilt tillkännagivande enligt 216 § andra stycket, skola kostnaderna därför gäldas av den som framställt yrkandet.

214 §.

Styrelsen äger, när den finner lämpligt, kalla de röstberättigade till extra bolagsstämma.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Revisorerna må, om deras granskning föranleder därtill, skriftligen med angivande av skälet påfordra, att styrelsen skall utlysa extra bolagsstämma att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske. Efterkommer styrelsen ej inom en vecka sådan påfordran, äge revisorerna på sätt i 215 och 216 §§ är stadgat själva utlysa stämma. Äro icke samtliga revisorer ense om stämmas utlysande, gälle den mening, varom de flesta för-ena sig, eller vid lika röstetal deras mening som anse extra stämma böra hållas.

Extra bolagsstämma skall ock av styrelsen utlysas, då det för uppgivet ändamål skriftligen påfordras av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller det mindre antal, som kan vara bestämt i bolagsordningen.

215 §.

Bolagsstämma skall sammanträda å den ort, där styrelsen har sitt säte, såframt ej i bolagsordningen blivit bestämt att stämma skall hållas å annan ort inom riket.

Kallelse till bolagsstämma skall utfärdas av styrelsen i enlighet med bolagsordningens föreskrifter. Kallelseåtgärderna skola vara vidtagna senast två veckor före ordinarie och senast en vecka före extra stämma.

Utlyses ordinarie stämma som i 213 § sägs att hållas å annan tid än som bestämts i bolagsordningen, skall senast två veckor före stämman kungörelse om stämmans hållande införas i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där bolagets styrelse har sitt säte. Är i bolagsordningen något ytterligare föreskrivet om kallelse till ordinarie stämma, skall det iakttagas.

Uppskjutes stämma till dag som infaller mer än en månad därefter, skall kallelse jämlikt andra stycket utfärdas till den fortsatta stämman.

Där för giltighet av bolagsstämmobeslut erfordras att det fattas å två på varandra följande stämmor, må kallelse till sista stämman ej ske, innan första stämman hållits. Är icke någon av stämmorna ordinarie, skola mellan dem förflyta minst två månader, och skall till sista stämman kallelse ske i den ordning som i tredje stycket är stadgad.

216 §.

I kallelsen till bolagsstämma skola angivas de ärenden, som skola förekomma å stämman, dock vare det ej erforderligt att i kallelse till ordinarie stämma särskilt angiva de ärenden, som enligt denna lag eller bolagsordningen skola där företagas. Under minst en vecka närmast före stämma skall tillika en fullständig förteckning över samtliga ärenden, som skola förekomma å stämman, genom styrelsens och verkställande direktörens försorg hållas hos bolaget tillgänglig för de röstberättigade ävensom ofördröjligen översändas till röstberättigad, som med uppgivande av postadress anhåller därom. Skall å stämma förekomma ärende innefattande förslag till ändring av bolagsordningen, varde det huvudsakliga innehållet av ändringen angivet i kallelsen och förteckningen.

Har röstberättigad enligt 213 § framställt yrkande om ärendes hänskjut-

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

tande till prövning på ordinarie stämma å sådan tid att ärendet icke kunnat angivas i kallelsen till stämman, skall genom styrelsens försorg ofördröjligen om ärendets hänskjutande till stämman tillkännagivande äga rum på det sätt, som i bolagsordningen stadgas för kallelse till ordinarie bolagsstämma.

Ärende, som ej angivits i kallelsen till stämman eller varom tillkännagivande icke ägt rum efter vad i andra stycket stadgas, eller som ej upptagits i förteckningen, må icke vid stämman företagas till avgörande, där ej i fråga om ordinarie stämma ärendet enligt denna lag eller bolagsordningen skall förekomma på stämman eller omedelbart föranledes av ärende som där skall avgöras. Ej heller må ärende angående ändring av bolagsordningen företagas till avgörande å ordinarie eller extra stämma, med mindre föreskriften i första stycket sista punkten iakttagits. Utan hinder av vad sålunda stadgats må dock å såväl ordinarie som extra stämma kunna fattas beslut om utlysande av extra stämma för behandling av visst ärende.

Då särskild kallelse skall ske till fortsatt stämma, skall beträffande kallelsens innehåll och påföljden av att ärende icke angivits i kallelsen vad ovan i denna paragraf är stadgat äga motsvarande tillämpning.

217 §.

Finnes ej styrelse för ömsesidigt försäkringsbolag, har försäkringsinspektionen att, på anmälan av verkställande direktören eller röstberättigad eller då förhållandet eljest varder för inspektionen kunnigt, ofördröjligen utlysa bolagsstämma. I fråga om ordningen för utlysande av stämma i sådant fall gälla vad i 215 och 216 §§ är stadgat.

Underlåter styrelsen att i föreskriven ordning kalla de röstberättigade till ordinarie bolagsstämma eller har styrelsen ej senast två veckor efter påfordran, som i 214 § tredje stycket sägs, utlyst extra bolagsstämma att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske, vare lag som i 288 § 2 och 3 mom. sägs.

218 §.

Å ordinarie bolagsstämma, som avses i 213 §, skola till avgörande företagas frågorna om fastställelse av balansräkningen med de ändringar eller tillägg, som må finnas erforderliga, samt om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktören för den tid redovisningen omfattar. Stämman skall ock fatta beslut i anledning av bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.

Med beslut i nämnda frågor skall dock anstå till fortsatt stämma å viss dag minst en och högst två månader därefter, om det påfordras av minst en tiondel av närvarande röstberättigade. Utöver nämnda tid vare uppskov med sådant beslut ej medgivet.

Om skyldighet att inom viss tid till försäkringsinspektionen insända avskrift av balansräkningen jämte andra handlingar stadgas i 281 §.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

219 §.

Styrelsen och verkställande direktören vare pliktiga att å den bolagsstämma, varom förmäles i 213 §, i den mån det av röstberättigad äskas och kan ske utan förfång för bolaget, meddela till buds stående närmare upplysningar angående förhållanden, som kunna inverka på bedömandet av värdet av bolagets tillgångar, av dess ställning i övrigt och av resultatet av dess verksamhet samt av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av bolagets angelägenheter. Upplysningsplikten avser även bolagets förhållande till koncernbolag.

Det åligger styrelsen och verkställande direktören att jämväl eljest å bolagsstämma meddela röstberättigad upplysning efter vad nu är sagt i avseende å ärende, som skall förekomma å stämman.

Om för lämnande av begärd upplysning erfordras uppgifter, som ej äro tillgängliga å stämman, skall upplysningen inom två veckor därefter skriftligen hos bolaget hållas tillgängligt för de röstberättigade ävensom översändas till röstberättigad, som framställt begäran om densamma.

Finner styrelsen att begärd upplysning icke kan av styrelsen eller verkställande direktören utan förfång för bolaget lämnas å stämman, skall upplysningen i stället lämnas till bolagets revisorer inom två veckor därefter. Revisorerna skola inom en månad efter stämman till styrelsen avgiva skriftligt yttrande, huruvida den begärda upplysningen lämnats till dem samt huruvida upplysningen enligt deras mening bort föranleda ändring i revisionsberättelsen eller eljest giver anledning till erinran. Där det är fallet, skall ändringen eller erinringen angivas i yttrandet. Revisorernas yttrande skall av styrelsen hållas hos bolaget tillgängligt för de röstberättigade samt i avskrift översändas till röstberättigad, som framställt begäran om upplysningen.

Om talan mot styrelseledamot, verkställande direktören, stiftare, revisor eller röstberättigad.

220 §.

Ansvarsfrihet må ej anses vara styrelseledamot eller verkställande direktören beviljad, såframt minst en tiondel av samtliga röstberättigade röstat däremot.

Varder talan å förvaltningen under det räkenskapsår redovisningen avser ej anställd inom sex månader från det redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades på bolagsstämma, vare så ansett som om ansvarsfrihet blivit beviljad.

Om ansvarsfrihet blivit beviljad, må likväl talan kunna anställas mot styrelseledamot eller verkställande direktören på grund av åtgärd, om vars vidtagande eller betydelse för bolaget styrelsen, styrelseledamot eller verkställande direktören uppsåtligen eller av vårdslöshet i redovisningshand-

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

lingarna eller eljest till bolagsstämman eller till de röstberättigade enligt 219 § tredje stycket eller ock genom bokföringen eller eljest till revisorerna lämnat i väsentliga hänseenden oriktiga eller ofullständiga upplysningar. Talan, som grundas därpå att styrelseledamot eller verkställande direktören begått brottslig handling, må ock eljest kunna mot honom anställas, såframt ej beviljad ansvarsfrihet uppenbarligen avsett även nämnda handling.

221 §.

Har ansvarsfrihet enligt 220 § icke blivit styrelseledamot eller verkställande direktören beviljad, äge röstberättigade till det antal, som i nämnda paragraf stadgas, å bolagets vägnar föra talan mot honom å förvaltningen. Samma lag vare i fråga om anställande av sådan talan som enligt vad där sägs må anställas utan hinder av att ansvarsfrihet blivit beviljad.

Sedan talan blivit anställd, må den omständigheten, att en eller flera av de röstberättigade som anställt talan avstått från denna, ej utgöra hinder för de övriga att fullfölja talan, ändå att deras sammanlagda antal är mindre än ovan sagts.

Röstberättigade, som enligt första stycket anställt talan mot styrelseledamot eller verkställande direktören, svare för rättegångskostnaderna, dock med rätt att av bolaget erhålla ersättning, i den mån kostnaderna täckas av vad genom rättegången kommit bolaget till godo.

222 §.

Har förslag om anställande av talan för bolaget om skadestånd mot stiftare på grund av bolagsbildningen eller mot revisor på grund av hans uppdrag prövats på bolagsstämman, vare i fråga om röstberättigades rätt att å bolagets vägnar föra sådan talan lag som i 221 § sägs, därest förslaget blivit av stämman antaget eller ock biträts av minst en tiondel av samtliga röstberättigade.

Talan må ej anställas mot stiftare sedan tre år förflutit efter bolagets registrering eller mot revisor sedan två år förflutit från det revisionsberättelse framlades å bolagsstämman eller yttrande enligt 219 § avgavs.

Mot delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, må bolaget ej väcka talan om skadestånd enligt 320 §, sedan två år förflutit efter beslut eller åtgärd därå talan grundas.

Utän hinder av vad i andra och tredje styckena sägs må talan anställas som grundas därpå att stiftare, revisor, delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, begått brottslig handling.

223 §.

Försattes bolaget i konkurs på ansökan, som gjorts inom två år från den stämman där redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades, äge konkursboet, ändå att ansvarsfrihet blivit styrelseledamot eller verk-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

ställande direktören beviljad, anställa talan mot honom å förvaltningen under det räkenskapsår redovisningen avser.

Mot stiftare, revisor, delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, äge ock, där bolaget försättes i konkurs på ansökan, vilken gjorts inom tid som i 222 § andra och tredje styckena är för talan i varje särskilt fall föreskriven, konkursboet föra sådan talan.

Talan, varom i denna paragraf stadgas, skall väckas inom sex månader från första borgenärssammanträdet eller, där tiden för anställande av talan för bolaget då ännu ej gått till ända, inom utgången av den tid. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

224 §.

Uppgörelse mellan bolaget och stiftare rörande honom i sådan egenskap åliggande skadeståndsskyldighet vare ej bindande för bolaget eller dess konkursbo, där den träffats innan tid för anställande av talan mot honom gått till ända efter vad ovan är stadgat.

Vad i första stycket sägs skall äga motsvarande tillämpning i fråga om uppgörelse beträffande skadeståndsskyldighet, som åvilar styrelseledamot, verkställande direktören eller revisor. Bolaget vare dock bundet av uppgörelse, som träffats av bolagsstämma. Är fråga om uppgörelse med styrelseledamot eller verkställande direktören, skola revisorerna höras i ärendet. Ej må uppgörelse anses träffad av stämman, om minst en tiondel av samtliga röstberättigade röstat däremot. För röstberättigad skadeståndstalan å bolagets vägnar, vare uppgörelse ej gällande med mindre den biträts av honom. Skall fråga om uppgörelse behandlas å stämman, skola, ändå att denna ej är ordinarie, föreskrivna kallelseåtgärder vara vidtagna senast två veckor före stämman.

Om ändring av bolagsordningen så ock om ändring av grunderna.

225 §.

Beslut om ändring av bolagsordningen vare ej giltigt, med mindre samtliga röstberättigade förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor och å den sista stämman biträts av minst två tredjedelar av samtliga röstande.

Är för giltighet av beslut som avses i första stycket något ytterligare villkor bestämt i bolagsordningen, lände ock det till efterrättelse.

226 §.

Beslut om ändring av grunderna fattas av styrelsen.

227 §.

Sedan stadfästelse meddelats å ändring av bolagsordning eller grunder, skall ändringen av styrelsen eller verkställande direktören ofördröjligen

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

anmälas för registrering. Ändringsbeslutet må ej gå i verkställighet innan registrering skett. Vid anmälningen skola fogas två enligt 341 § andra stycket bestyrkta avskrifter av beslutet om stadfästelse.

228 §.

Avser ändring av bolagsordningen delägares ansvarighet för bolagets förbindelser, må, där ej samtliga delägare samtyckt till ändringen, beslutet där- om tillämpas endast för tid, som börjar minst ett år efter registrering av ändringsbeslutet.

När registrering skett, skall därom genom styrelsens och verkställande direktörens försorg ofördröjligen dels kungörelse införas i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där bolagets styrelse har sitt säte, dels ock meddelande med posten avsändas till envar delägare, vars postadress är känd. Den, som var delägare i bolaget vid tidpunkten för ändringsbeslutets fattande, men icke samtyckt till ändringen, äger att inom ett år från beslutets registrering, utan iakttagande av eljest stadgad uppsägningstid, häva försäkringsavtalet med rätt för honom att utfå vad å försäkringen belöper av premiereserven, beräknad för den tidpunkt, då försäkringsavtalet upphör att gälla.

Om talan å bolagsstämmobeslut.

229 §.

1 mom. Menar styrelsen, styrelseledamot, verkställande direktören, delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, att beslut, som fattats å bolagsstämman, icke tillkommit i behörig ordning eller eljest strider mot denna lag eller bolagsordningen eller grunderna, äge därå tala genom stämning å bolaget.

Grundas talan därpå, att beslutet icke tillkommit i behörig ordning eller att det eljest kränker allenast den rätt som tillkommer delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, skall talan väckas inom tre månader från beslutets dag. Försummas det, vare beslutet gällande.

Hava vid bolagsstämmobeslut, som skall anmälas för registrering, i denna lag eller bolagsordningen upptagna föreskrifter om särskild röstpluralitet icke rätteligen iakttagits, vare, ehuru klandertalan ej väckts, beslutet icke gällande, utan så är att i strid mot 304 § 2 mom. registrering av beslutet ägt rum.

2 mom. Har talan å bolagsstämmobeslut anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att innan målet avgöres förordna att beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där beslutet är av beskaffenhet att böra registreras, meddelande ofördröjligen genom rättens försorg avsändas för registrering.

Domstols dom, varigenom bolagsstämmobeslut upphävts eller ändrats, gälle jämväl för delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, ändå att han ej fört talan.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

230 §.

Har bolagsstämma bestämt arvode åt styrelseledamot, revisor eller tjänsteman i bolaget eller eljest åt någon för fullgörande av honom meddelat uppdrag, äge röstberättigade, utgörande minst en tiondel av sammanlagda antalet, inom tre månader från beslutets dag hos rätten göra skriftlig ansökan om prövning av arvodets storlek, därest det förmenas vara för högt; och äge rätten efter vederbörandes hörande jämka arvodet, om det finnes uppenbarligen vara bestämt till oskäligt belopp.

Om förlängning av koncession.

231 §.

Ansökan om förlängning av koncession, som beviljats ömsesidigt försäkringsbolag för bestämd tid, skall, ställd till Konungen, inlämnas till försäkringsinspektionen sist sexton månader före utgången av den löpande koncessionen.

Beslut om sådan ansökan skall fattas å ordinarie bolagsstämma. Vid ansökningen skall fogas enligt 341 § andra stycket bestyrkt avskrift av protokoll som förts i ärendet.

Om likvidation och upplösning.

232 §.

Bolagsstämma äger besluta att bolaget skall träda i likvidation. Har förhållande inträffat som i 233 § sägs, skall beslutet fattas enligt 211 § första stycket 3 och 4. Beslut att bolaget skall träda i likvidation vare eljest icke giltigt, med mindre samtliga röstberättigade förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor och å den sista stämman biträtts av minst två tredjedelar av samtliga röstande. Är för giltighet av beslutet något ytterligare villkor bestämt i bolagsordningen, lände det till efterrättelse.

Föreligger ej fall som i första stycket andra punkten sägs, må bolagsstämman kunna i beslutet föreskriva, att likvidationen skall inträda först å viss kommande dag högst två månader därefter, dock senast å första dagen av nästa räkenskapsår.

233 §.

Har i bolagsordningen fastställd tid för bolagets verksamhet gått till ända, eller har eljest förhållande inträffat, på grund varav enligt bestämmelse i bolagsordningen bolaget skall upphöra med sin verksamhet, eller har bolagets hela försäkringsbestånd överlåtits, eller har för bestämd tid beviljad koncession gått till ända utan att ny koncession beviljats, eller har Konungen förklarat koncessionen förverkad,

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

och varder ej på grund av anmälan inom sex veckor därefter enligt 239 § i registret infört att bolaget trätt i likvidation, förklare rätten, på ansökan av styrelseledamot, verkställande direktören, delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, eller på anmälan av försäkringsinspektionen, och efter bolagets hörande, att bolaget skall träda i likvidation; och förelägge rätten bolaget att inom viss tid, ej understigande sex veckor, till rätten ingiva bevis, att registrering skett på grund av anmälan enligt 239 §, vid äventyr att eljest en eller flera likvidatorer förordnas av rätten.

Genom rättens försorg skall till försäkringsinspektionen ofördröjligen avsändas dels för registrering meddelande om beslutet att bolaget skall träda i likvidation, dels ock underrättelse om förordnande av likvidator med angivande av hans fullständiga namn och postadress.

234 §.

Saknar ömsesidigt försäkringsbolag till registret anmäld behörig styrelse eller verkställande direktör, där sådan skall utses, vare styrelseledamot, verkställande direktören, delägare, röstberättigad, som ej är delägare, eller borgenär, så ock envar annan, vars rätt kan vara beroende av att någon finnes som äger företräda bolaget, berättigad att hos rätten göra ansökan, att bolaget skall förklaras skyldigt att träda i likvidation.

Där förhållande som avses i första stycket varder för försäkringsinspektionen kunnigt, äger inspektionen därom göra anmälan hos rätten.

Sker ansökan eller anmälan, skall rätten ofördröjligen utfärda kallelse å bolaget samt å delägare och borgenärer, som vilja yttra sig i ärendet, att inställa sig för rätten å utsatt dag, då frågan om bolagets trädande i likvidation skall prövas av rätten. Kallelsen skall delgivas bolaget på sätt om stämning i tvistemål är stadgat, där upplysning vinnes om någon med vilken delgivning kan äga rum. Härjämte skall kungörelse om kallelsen genom rättens försorg införas i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där bolagets styrelse skall hava sitt säte, minst två och högst fyra månader före inställelsedagen. Rätten äge, där så äskas eller eljest finnes erforderligt, förordna en eller flera sysslomän att taga bolagets egendom under vård samt bevaka dess angelägenheter och företräda bolaget till dess rätten meddelat beslut i ärendet.

Styrkes ej innan ärendet företages till avgörande, att behörig styrelse eller verkställande direktör finnes samt att införelse i registret skett, förklare rätten, att bolaget skall träda i likvidation, och förordne en eller flera likvidatorer.

Genom rättens försorg skall till försäkringsinspektionen ofördröjligen avsändas dels för registrering meddelande om beslutet att bolaget skall träda i likvidation, dels ock underrättelse om förordnande av likvidator med angivande av hans fullständiga namn och postadress. Förordnas syssloman, skall ock för registrering ofördröjligen avsändas meddelande därom med angivande av sysslomannens fullständiga namn och hemvist.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

235 §.

I ärende varom i 233 och 234 §§ förmåles skall för de kostnader som sökanden fått vidkännas för delgivning eller kungörelse av kallelse samt för expeditioner i ärendet gottgörelse till honom utgå av bolagets medel, där bolaget förklaras skola träda i likvidation eller rätten eljest prövar skäligt att gottgörelse utgår.

Har ärendet upptagits på grund av anmälan från försäkringsinspektionen, skola kostnaderna för kungörelse och delgivning av kallelse gäldas med bolagets medel. Om dessa ej lämna tillgång därtill, skall kostnaden gäldas av statsverket.

236 §.

Beslutar bolagsstämman att bolaget skall träda i likvidation, välje stämman en eller flera likvidatorer. Stämman må ock utse en eller flera suppleanter. Enligt bestämmelse, som intagits i bolagsordningen, må en eller flera likvidatorer kunna tillsättas på annat sätt att jämte de å bolagsstämman valda deltaga i likvidationen.

Har rätten enligt 233 § förklarat att bolaget skall träda i likvidation, åligger det styrelsen att genast sammankalla bolagsstämman för val av likvidatorer, ändå att ändring sökes i beslutet.

Då likvidatorer utsetts å bolagsstämman eller förordnats av rätten, skall bolaget anses hava trätt i likvidation, såframt ej bolagsstämman, efter vad i 232 § sägs, beslutat att likvidationen skall inträda först å senare dag.

Finnes i bolagsordningen bestämmelse som i första stycket sägs, åligger det styrelsen, verkställande direktören eller likvidator att ofördröjligen giva den som enligt nämnda bestämmelse skall tillsätta likvidator underrättelse om bolagsstämmans eller rättens beslut att bolaget skall träda i likvidation.

Angående likvidator som förordnas av försäkringsinspektionen stadgas i 290 §.

237 §.

Likvidator skall vara myndig här i riket bosatt svensk medborgare.

Uppdraget att vara likvidator gälle intill dess likvidationen blivit avslutad, men den som meddelat uppdraget må när som helst entlediga likvidatorn och utse annan i hans ställe. Bolagsstämman äger ock utse likvidator i stället för likvidator, som förordnats av rätten i annat fall än nedan i fjärde stycket eller i 238 § andra stycket sägs.

Om likvidator, som är vald å bolagsstämman, entledigas eller eljest avgår eller avlider eller hinder för honom att vara likvidator uppkommer enligt första stycket och suppleant ej finnes, åligger det övriga likvidatorer att ofördröjligen sammankalla stämman för val av ny likvidator. Inträffar sådant fall i fråga om likvidator, som blivit tillsatt i annan ordning, skola övriga likvidatorer ofördröjligen underrätta den som tillsatt honom. Finnas ej andra likvidatorer, skall försäkringsinspektionen på ansökan av delägare

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

eller röstberättigad, som ej är delägare, ofördröjligen utlysa bolagsstämma för val av ny likvidator.

Visar likvidator uppenbarligen motvilja eller försummelse vid fullgörande av sitt uppdrag, äge rätten, på anmälan av försäkringsinspektionen eller likvidationsrevisor och efter likvidatorns hörande, entlediga honom och förordna annan i hans ställe. Har rätten entledigat likvidator och i hans ställe förordnat annan, skall underrättelse därom med angivande av dennes fullständiga namn och postadress genom rättens försorg ofördröjligen avsändas till inspektionen.

Vad i denna paragraf är stadgat om likvidator skall i tillämpliga delar gälla beträffande suppleant för likvidator.

238 §.

Finnes ömsesidigt försäkringsbolag, som enligt verkställd registrering trätt i likvidation, sedermera sakna till registret anmälda behöriga likvidatorer, skall rätten på ansökan av delägare, röstberättigad, som ej är delägare, borgenär eller annan, vars rätt kan vara beroende av att någon finnes, som äger företräda bolaget, eller på anmälan av försäkringsinspektionen, där det varder kunnigt för inspektionen, förordna likvidatorer.

Har i fall, då likvidator skall tillsättas enligt bestämmelse i bolagsordningen som avses i 236 § första stycket, sådan likvidator ej tillsatts, skall ersättare förordnas av rätten på ansökan eller anmälan som i första stycket sägs.

Genom rättens försorg skall till försäkringsinspektionen ofördröjligen avsändas underrättelse om förordnande av likvidator med angivande av hans fullständiga namn och postadress.

239 §.

Likvidatorerna skola ofördröjligen för registrering anmäla att bolaget trätt i likvidation eller, där likvidationen efter vad i 232 § sägs skall inträda å viss kommande dag, att bolaget träder i likvidation nämnda dag. Anmälingen skall innehålla uppgift om dagen för val eller rättens förordnande. I övrigt skall beträffande anmälan för registrering rörande likvidator eller suppleant för honom eller i fråga om rätt att under likvidationen teckna bolagets firma eller om ändring av bolagets postadress vad i 191 § och 204 §, jämförd med 90 §, är stadgat för där avsedda fall äga motsvarande tillämpning.

240 §.

Å den bolagsstämma, vid vilken likvidatorer utses, skall jämväl väljas en eller flera likvidationsrevisorer att granska likvidatorernas förvaltning och bolagets räkenskaper under likvidationen. Hava likvidatorer förordnats av rätten, skola de ofördröjligen sammankalla de röstberättigade till stämma för sådant val. Bolagsstämma må ock utse en eller flera suppleanter. Likvi-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

dationsrevisor och suppleant må när som helst entledigas och annan utses i hans ställe.

Vad i 191 § och 206 §, jämförd med 99 § tredje, fjärde och femte styckena ävensom 100 §, 101 § och 102 § 1 mom., samt i 214 § är stadgat om revisor och suppleant för revisor, om revisors rättigheter och skyldigheter samt om anmälan eller meddelande för registrering beträffande revisor skall i tillämpliga delar gälla rörande likvidationsrevisor och suppleant, där ej annat följer av vad här nedan är stadgat.

Angående likvidationsrevisor som förordnas av försäkringsinspektionen stadgas i 290 §.

241 §.

Då bolaget trätt i likvidation, åligger det styrelsen och verkställande direktören att ofördröjligen avgiva redovisning för sin förvaltning av bolagets angelägenheter under tid, för vilken redovisningshandlingar ej förut framlagts å bolagsstämma.

Redovisningshandlingarna skola av likvidatorerna ofördröjligen i huvudskrift eller avskrift överlämnas till revisorerna, som hava att inom en månad avgiva revisionsberättelse. Redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen skola av likvidatorerna så snart ske kan framläggas å bolagsstämma; och skall å denna stämma till behandling företagas frågan om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelsens ledamöter och verkställande direktören för den tid redovisningen omfattar.

I fråga om styrelsens och verkställande direktörens redovisning, om revisorernas granskning och revisionsberättelsen, om handlingars framläggande å bolagsstämma, tillhandahållande under viss tid före denna och insändande till försäkringsinspektionen, om behandlingen av frågan om ansvarsfrihet samt om anställande av talan mot styrelseledamot eller verkställande direktören skall i tillämpliga delar gälla vad i 205 §, jämförd med 91—96 §§, och 206 §, jämförd med 102—104 §§, ävensom 213, 218, 220—224 och 284 §§ är stadgat. Omfattar den tid, för vilken redovisning skall avgivas enligt första stycket, även föregående räkenskapsår, skall särskild redovisning avgivas för nämnda år och skall därvid jämväl 205 §, jämförd med 97 §, äga tillämpning.

242 §.

1 mom. Vad i 213, 214 och 217 §§ är stadgat om rätt för röstberättigad att få ärende hänskjutet till prövning å bolagsstämma och att påfordra utlysande av stämma skall äga motsvarande tillämpning under likvidation, varvid såsom ordinarie skola anses stämmor enligt 241, 249 och 252 §§.

2 mom. Om kallelse till bolagsstämma under likvidation skall gälla vad om kallelse till extra stämma är stadgat; dock skola föreskrivna kallelseåtgärder vara vidtagna senast två veckor före stämma som avses i 241, 249, 252, 258 eller 259 §.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

243 §.

Det åligger likvidatorerna att ofördröjligen söka kallelse å bolagets okända borgenärer samt upprätta och i bolagets inventariebok införa inventarium och balansräkning.

I inventarium och balansräkning för ömsesidigt försäkringsbolag i likvidation skola beträffande tillgångar och skulder som avses i 296 § där omnämnda värdering och beräkning följas. Andra tillgångar skola upptagas till värde som skall beräknas enligt vad i 205 §, jämförd med 93 § 1 mom. andra stycket, är stadgat. I övrigt skall beträffande inventarium och balansräkning för ömsesidigt försäkringsbolag i likvidation gälla vad i 7 och 8 §§ bokföringslagen är stadgat.

Likvidatorerna skola ofördröjligen överlämna ett av dem underskrivet exemplar av balansräkningen till likvidationsrevisorerna.

244 §.

Där ej annat föranledes av bestämmelserna i 296—299 §§, skola likvidatorerna förvalta bolagets angelägenheter under likvidationen.

Det åligger likvidatorerna att så snart ske kan förvandla bolagets egendom i penningar, i den mån det erfordras för likvidationen, samt att verkställa betalning av bolagets skulder. Bolagets rörelse må fortsättas allenast i den mån det är nödvändigt för en ändamålsenlig avveckling. Likvidatorerna skola ock föranstalta om skifte av bolagets behållna tillgångar, där ej annat följer av bolagsordningen.

Har likvidator förordnats av försäkringsinspektionen, må bolagets egendom ej avyttras under hand utan hans samtycke. Finnes han hava utan skäl vägrat sitt samtycke, äge inspektionen på ansökan av övriga likvidatorer tillåta försäljningen. Samtycke, som nu är sagt, vare ej av nöden, där likvidatorerna vilja till gällande börspris överlåta å fondbörs noterat värdepapper.

Angående förbud mot meddelande av nya försäkringar stadgas i 261 §.

245 §.

Med de inskränkningar som följa av vad i 244 § samt i 296—299 §§ eller eljest om likvidation är stadgat, skall i fråga om likvidators befogenhet att företräda bolaget så ock om deras rättigheter och skyldigheter i övrigt i tillämpliga delar gälla vad i denna lag är stadgat angående styrelse eller styrelseledamot, och skola likvidatorerna svara jämväl för de åligganden som enligt denna lag ankomma på verkställande direktören. Hava två eller flera likvidatorer utsetts, skall åt en av dem uppdragas att fullgöra verkställande direktörens skyldigheter i avseende å bolagets bokföring och medelsförvaltning.

246 §.

Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg av orden »i likvidation». I övrigt skall vad i 204 §, jämförd med 87 § första stycket, fin-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

nes föreskrivet i fråga om undertecknande av handling, som utfärdas för bolaget, äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

Har av likvidatorerna eller annan ställföreträdare för bolaget handling utfärdats utan sådan firmateckning som i första stycket sägs, och framgår icke av handlingens innehåll såväl att den utfärdats å bolagets vägnar som ock att bolaget är i likvidation, svare de, som undertecknat handlingen, för vad genom handlingen må hava slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld. Sådan ansvarighet skall dock ej åvila undertecknarna, där av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick, att den utfärdades för bolaget och att detta var i likvidation, samt den till vilken handlingen ställts av bolaget erhåller behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det begäran därom framställts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

247 §.

Det åligger likvidatorerna att för varje räkenskapsår avgiva redovisning för förvaltningen av bolagets angelägenheter genom avlämnande av balansräkning avseende bolagets ställning balansdagen, likvidationsräkning och förvaltningsberättelse. Har bolaget under räkenskapsåret fortsatt rörelsen eller viss rörelsegren, skall häröver avgivas sådan vinst- och förlusträkning som avses i 205 §, jämförd med 95 §. Dessa redovisningshandlingar skola vara underskrivna av samtliga likvidatorer. Vad i 205 §, jämförd med 91 § andra stycket, är stadgat skall äga motsvarande tillämpning.

Likvidatorerna skola i likvidationsräkningen upptaga redovisning för inkomster och utgifter under räkenskapsåret, därvid inkomsterna å försäljning av bolagets tillgångar skola fördelas efter de i balansräkningen upptagna tillgångsposterna samt bland utgifterna skola för sig upptagas dels belopp, som erlagts i betalning för bolagets skulder, och dels övriga utgifter i lämpliga poster.

I förvaltningsberättelsen skall, i den mån det finnes kunna ske utan förång för bolaget, upplysning lämnas om likvidationens gång. Hava tillgångar i balansräkningen upptagits till lägre eller högre värde än i närmast föregående balansräkning, skola i förvaltningsberättelsen angivas de belopp, varmed nedsättning eller höjning skett av de under särskild post i balansräkningen upptagna tillgångarnas sammanlagda värde.

Har likvidationen ej avslutats inom två år, skola i nästa förvaltningsberättelse de hinder uppgevas, som därför mött.

Inom två månader efter räkenskapsårets slut skola likvidatorerna till likvidationsrevisorerna i huvudskrift eller avskrift avlämna redovisningshandlingarna.

248 §.

Inom en månad efter det redovisningshandlingarna överlämnats till likvidationsrevisorerna skola de till likvidatorerna avlämna berättelse över granskningen av deras förvaltning och bolagets räkenskaper för räkenskaps-

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

året. Revisionsberättelsen, som skall vara underskriven av likvidationsrevisorerna, skall innehålla uttalande, huruvida enligt deras mening likvidationen onödigt fördröjes eller icke. Om revisionsberättelsens innehåll i övrigt och om redovisningshandlingarnas återställande och förseende med påskrift skall i tillämpliga delar gälla vad i 206 §, jämförd med 103 § och 104 § 1 mom., är stadgat.

249 §.

Sedan likvidationsrevisorerna till likvidatorerna avlämnat sin revisionsberättelse, skola likvidatorerna ofördröjligen kalla de röstberättigade till bolagsstämman för granskning av redovisningen. Rörande framläggande av redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen å stämman och deras tillhandahållande åt de röstberättigade under viss tid före stämman skall gälla vad i 213 § stadgas.

Angående insändande av redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen till försäkringsinspektionen gäller vad i 284 § stadgas.

250 §.

När den i kallelsen å okända borgenärer utsatta inställeledagen är förbi och all veterlig gäld blivit betald, skola bolagets tillgångar skiftas. Är någon del av gälden tvistig eller ej förfallen och kan förty eller av annan orsak betalning ej ske, skola till samma gälds betalning erforderliga medel innehållas och återstoden skiftas.

Sker skifte annorledes än nu är sagt, eller befinnas innehållna medel ej lämna tillgång till gälds betalning, vare i händelse av bolagets oförmåga att fullgöra sina förbindelser den, som uppburit något vid skiftet, skyldig att återbära vad han bekommit. För brist, som kan uppkomma vid återbäringen, vare likvidatorerna ansvariga efter de beträffande skadeståndsskyldighet i 320, 323 och 324 §§ stadgade grunderna.

251 §.

Finnas, sedan den i kallelsen å okända borgenärer utsatta inställeledagen är förbi och all veterlig gäld blivit betald eller erforderliga medel därtill avsatta, tillgångar vilka enligt bestämmelse i bolagsordningen kunna fördelas bland dem, som vid bolagets trädande i likvidation voro delägare i bolaget, skall fördelning ske i förhållande till varje delägars försäkringsbelopp, där ej annan fördelningsgrund är bestämd i bolagsordningen.

Förmenar delägare att han vid skifte icke bekommit vad på honom belöper, skall han vid talans förlust anhängiggöra sin talan mot bolaget inom tre månader efter det slutredovisning framlades å bolagsstämman. I fråga om delägars återbäringsskyldighet och om likvidators ansvarighet skall vad i 250 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

Har delägare icke inom fem år efter det slutredovisning framlades å bolagsstämman anmält sig att lyfta vad han vid skiftet bekommit, vare han för-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

lustig sin rätt därtill. Äro medlen i förhållande till de skiftade tillgångarna att anse som ringa, äge rätten på anmälan av likvidatorerna förordna att de skola tillfalla allmänna arvsfonden; i annat fall skall vad i 254 § är stadgat äga tillämpning.

252 §.

Sedan likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag, skola de så snart ske kan avgiva slutredovisning för sin förvaltning genom avlämnande av förvaltningsberättelse rörande likvidationens gång från likvidationens början till dess avslutande. Berättelsen skall ock innehålla redogörelse för utskiftning. Vid berättelsen skola fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden. Berättelsen och redovisningshandlingarna skola i huvudskrift eller avskrift avlämnas till likvidationsrevisorerna, vilka hava att inom en månad därefter avgiva en av dem underskriven revisionsberättelse över förvaltningen under likvidationen och återställa handlingarna. Om revisionsberättelsens innehåll och om redovisningshandlingarnas återställande och deras förseende med påskrift skall i tillämpliga delar gälla vad i 206 §, jämförd med 103 § och 104 § 1 mom., är stadgat.

Efter det revisionsberättelsen avlämnats till likvidatorerna, skola dessa ofördröjligen kalla de röstberättigade till bolagsstämma för granskning av slutredovisningen. Angående redovisningshandlingarnas och revisionsberättelsens framläggande å stämman och tillhandahållande åt de röstberättigade under viss tid före stämman skall gälla vad i 213 § stadgas; dock äge röstberättigad allenast på egen bekostnad bekomma avskrift av nämnda handlingar.

Angående insändande av redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen till försäkringsinspektionen gäller vad i 284 § stadgas.

253 §.

Då likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag och å bolagsstämman framlagt slutredovisning för sin förvaltning, anses bolaget upplöst; och skall anmälan därom ofördröjligen göras för registrering.

Vid anmälningen, som skall vara undertecknad av samtliga likvidatorer, skola fogas enligt 341 § andra stycket bestyrkt avskrift av protokoll som förts i ärendet ävensom bevis om dagen för utfärdande av kallelsen å okända borgenärer.

254 §.

Yppas, efter det bolaget skall anses upplöst enligt 253 §, tillgång för bolaget eller väckes talan mot bolaget eller uppkommer eljest behov av likvidationsåtgärd, skall likvidationen fortsättas. Anmälan härom skall av likvidatorerna ofördröjligen göras för registrering.

Beträffande kallelse till den bolagsstämma, som efter likvidationens återupptagande först skall hållas, gälle, vad i 215 § tredje stycket är stadgat.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

255 §.

Rörande beslut om avträdande av ömsesidigt försäkringsbolags egendom till konkurs skall meddelande samtidigt med kungörelsen om beslutet genom konkursdomarens försorg till försäkringsinspektionen avsändas för registrering.

Under konkurs företrädes bolaget såsom konkursgäldenär av styrelsen och verkställande direktören eller, där vid konkursens början sysslomän enligt 234 § eller likvidatorer voro utsedda, av dessa; dock må i behörig ordning kunna utses styrelse i stället för sysslomän ävensom nya styrelseledamöter eller nya likvidatorer.

Det åligger konkursförvaltaren, då konkurs avslutats, att för registrering ofördröjligen avsända meddelande därom med angivande huruvida överskott finnes eller icke. Är konkursförvaltare ej tillsatt, skall sådan anmälan göras av konkursdomaren.

256 §.

Där efter avslutande av ömsesidigt försäkringsbolags konkurs överskott ej finnes, anses bolaget upplöst, då konkursen avslutades.

Finnes överskott, skall likvidation verkställas och gälle i avseende därå bestämmelserna i 236—240 samt 242—253 §§. Har ej inom en månad efter konkursens avslutande för registrering anmälts, att bolaget trätt i likvidation, förklare rätten, på ansökan av styrelseledamot, verkställande direktören, delägare, röstberättigad, som ej är delägare, eller borgenär eller på anmälan av försäkringsinspektionen, att bolaget skall träda i likvidation. I fråga om ärendets handläggning och om beslutet skall i tillämpliga delar gälla vad i 233 § är stadgat.

Hade bolaget, i fall som avses i andra stycket, trätt i likvidation, innan dess egendom avträdades till konkurs, gälle vad i 254 § är stadgat.

257 §.

Har ömsesidigt försäkringsbolag trätt i likvidation eller kommit i konkurstillstånd, äge garant för fordran på grund av inbetalning av garantibelopp ej njuta betalning ur bolagets tillgångar förrän bolagets övriga skulder blivit till fullo guldna eller erforderliga medel därtill avsatta.

258 §.

1 mom. Bolagsstämma äger besluta att talan skall på grund av förvaltningen anställas mot likvidator. Enskild delägare ävensom röstberättigad, som ej är delägare, äger ock för bolagets räkning men i eget namn föra sådan talan; och skall i dylikt fall vad i 221 § sista stycket är stadgat angående rättegångskostnad äga motsvarande tillämpning.

Talan må ej väckas senare än ett år från det slutredovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades å bolagsstämma. Har likvidator entledi-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

gats eller eljest avgått eller avlidit före likvidationens avslutande, skall dock tiden för anställande av talan räknas från den bolagsstämma, varå framlagts redovisningshandlingar och revisionsberättelse avseende det räkenskapsår, då avgången eller frånfallet inträffade. Vad i 220 § tredje stycket, 223 § och 224 § andra stycket är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i avseende å talan mot likvidator och uppgörelse mellan bolaget och likvidator rörande honom i sådan egenskap åliggande skadeståndsskyldighet.

2 mom. Beträffande skadeståndstalan mot likvidationsrevisor skall vad i 1 mom. första stycket är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Talan må ej anställas senare än två år från det slutredovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades å bolagsstämma eller, där fråga är om talan på grund av tillsynen över likvidator som entledigats eller eljest avgått eller avlidit före likvidationens avslutande eller om talan mot likvidationsrevisor, som sålunda avgått eller avlidit, från den bolagsstämma, varå framlagts redovisningshandlingar och revisionsberättelse avseende det räkenskapsår, då avgången eller frånfallet inträffade. Vad i 222 § fjärde stycket, 223 § och 224 § andra stycket är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om talan mot likvidationsrevisor samt om uppgörelse mellan likvidationsrevisor och bolaget.

259 §.

Har ömsesidigt försäkringsbolag trätt i likvidation på grund av bolagsstämmas beslut i fall, då i denna lag stadgad anledning därtill icke var för handen, och har anledning till likvidation icke senare uppkommit enligt 233 §, äger bolagsstämma, såframt full täckning för bolagets förbindelser finnes samt utskiftning av bolagets tillgångar ännu icke börjat, besluta att likvidationen skall upphöra och bolaget återupptaga sin verksamhet.

Uppkommer fråga om återupptagande av bolagets verksamhet, skall av likvidatorerna upprättas balansräkning efter de grunder varom stadgas i 139 §. Balansräkningen samt en av likvidatorerna underskriven berättelse rörande skälen till återupptagande av bolagets verksamhet skola överlämnas till likvidationsrevisorerna.

Likvidationsrevisorerna skola så snart ske kan över balansräkningen och berättelsen till likvidatorerna avgiva yttrande, som skall innehålla särskilt uttalande, huruvida hinder för verksamhetens återupptagande föreligger enligt första stycket eller icke.

Balansräkningen, berättelsen och yttrandet skola minst en vecka före bolagsstämman hållas hos bolaget tillgängliga för de röstberättigade. Dessa handlingar skola jämväl framläggas å stämman.

Bolagsstämmas beslut om likvidationens upphörande och återupptagande av bolagets verksamhet vare icke giltigt, med mindre det fattas i den ordning, som gäller för beslut om bolagets trädande i likvidation i fall då i denna lag stadgad anledning därtill icke är för handen.

För registrering skall ofördröjligen anmälas, att likvidationen skall upphöra och bolagets verksamhet återupptagas. Anmälningen, som skall under-

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

tecknas av samtliga likvidatorer, skall innehålla försäkran, att hinder enligt första stycket mot verksamhetens återupptagande ej föreligger. Vid anmälingen skola fogas två enligt 341 § andra stycket bestyrkta avskrifter av protokoll, som förts i ärendet, samt avskrift av balansräkningen, berättelsen och yttrandet av likvidationsrevisorerna.

Beslutet om återupptagande av bolagets verksamhet må ej gå i verkställighet, innan registrering skett.

260 §.

Har, sedan ömsesidigt försäkringsbolag trätt i likvidation, genom domstols lagakraftgående avgörande bolagsstämmans eller rättens beslut om likvidation blivit upphävt och anteckning därom skett i registret, eller registrering om återupptagande av bolagets verksamhet skett jämlikt 259 §, skola likvidatorerna ofördröjligen kalla de röstberättigade till bolagsstämma för val av styrelse och revisorer. Likvidatorerna skola ock för sin förvaltning avgiva slutredovisning, som i 252 § sägs. Redovisningshandlingarna skola avlämnas till likvidationsrevisorerna, vilka hava att inom en månad därefter till likvidatorerna avgiva revisionsberättelse, innefattande särskilt uttalande angående ansvarsfrihet för dem. Sedan handlingarna av likvidatorerna tillställts styrelsen, skall denna ofördröjligen kalla de röstberättigade till bolagsstämma för fattande av beslut i fråga om ansvarsfrihet för likvidatorerna. Angående redovisningshandlingarnas och revisionsberättelsens framläggande å stämman och tillhandahållande åt de röstberättigade under viss tid före stämman skall gälla vad i 213 § är stadgat; dock äge röstberättigad allenast på egen bekostnad bekomma avskrift av nämnda handlingar. Om kallelse till stämman skall gälla vad om kallelse till extra bolagsstämma är stadgat; dock skola föreskrivna kallelseåtgärder vara vidtagna senast två veckor före stämman.

Vad i denna lag rörande styrelseledamot är stadgat beträffande ansvarsfrihet, talan å förvaltningen och uppgörelse med bolaget skall, i fall som avses i första stycket, äga motsvarande tillämpning i avseende å likvidator.

Då genom lagakraftgående avgörande bolagsstämmans eller rättens beslut om likvidation blivit upphävt, skall anmälan därom för anteckning i registret enligt 313 § första stycket ofördröjligen göras av likvidatorerna.

Angående insändande av redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen till försäkringsinspektionen gäller vad i 284 § stadgat.

261 §.

Har ömsesidigt försäkringsbolag trätt i likvidation eller kommit i konkurstillstånd, må nya försäkringar icke meddelas.

Utän hinder av vad i första stycket är stadgat må dock under bolagets likvidation sådan livförsäkring meddelas, som föranledes av gällande försäkringsavtal.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

III. Om försäkringsfonden och övriga tekniska fonder så ock om grunder för försäkringsverksamhet.

262 §.

1 mom. I försäkringsbolags balansräkning skall såsom skuld under benämningen försäkringsfond upptagas värdet balansdagen av bolagets ansvarighet på grund av

dels inträffade försäkringsfall (ersättningsreserv),

dels löpande försäkringar (premiereserv),

dels ock, där rörelsen avser livförsäkring, tilldelad återbäring.

Tilldelad återbäring, som förfallit till betalning, skall föras till ersättningsreserven.

2 mom. Hava två eller flera försäkringsbolag, som enligt denna lag äro berättigade att driva försäkringsrörelse, övertagit försäkring under gemensam ansvarighet en för alla och alla för en, vare ett vart av bolagen pliktigt att göra avsättning till försäkringsfond allenast för så stor del av försäkring-
en som, enligt avtal mellan bolagen, belöper på det bolaget.

263 §.

De i 9 § första stycket och 173 § första stycket omförmälda grunderna skola avse att trygga bolagets förmåga att dels fullgöra sina förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal, dels bereda försäkring till en med hänsyn till försäkringens art skäligen kostnad.

Finnas grunderna icke längre fylla det avsedda ändamålet, åligge det styrelsen och verkställande direktören att utan dröjsmål föranstalta om erforderlig ändring av grunderna.

264 §.

1 mom. Grunderna för beräkning av försäkringspremier (premiegrunderna) och premiereserv (premiereservgrunderna) för livförsäkringsrörelse skola innehålla antaganden rörande dödlighet och andra riskmått, räntefot samt omkostnader. Grunderna må ock, där så finnes ändamålsenligt, innehålla föreskrifter om särskilda säkerhetstillägg.

Antagandena rörande dödlighet och andra riskmått, räntefot samt omkostnader skola väljas så, att de kunna anses vart för sig betryggande för den art av försäkringsrörelse varom fråga är; dock må avvikelser härifrån ske i den mån i grunderna ingående föreskrifter om särskilda säkerhetstillägg föranleda därtill.

2 mom. Premiereservgrunderna skola vara så avfattade, att vid envar tidpunkt premiereserven utgör skillnaden mellan kapitalvärdet av bolagets framtida utgifter för löpande försäkringar och kapitalvärdet av de premier bolaget må hava att ytterligare uppbära för dessa försäkringar, ökad med det belopp, som anses erforderligt för mötande av förlust genom försäkringars upphörande i förtid. Där premiegrunderna innehålla föreskrifter om särskilda säkerhetstillägg, skola premiereservgrunderna angiva på vad

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

sätt vid beräkning av kapitalvärdet av framtida utgifter hänsyn skall tagas till dessa säkerhetstillägg.

Premiereservgrunderna skola innehålla regler för beräkning av den del av premiereserven, som må anses belöpa på varje enskild försäkring.

3 mom. Vid bedömande av frågan huruvida ändring av premiereservgrunderna för redan tecknade försäkringar bör ske, må beträffande ett vart antagande hänsyn tagas till den säkerhet, som kan anses vara för handen i övriga antaganden för ifrågavarande försäkringar, samt till storleken av särskilda säkerhetstillägg.

265 §.

1 mom. Erfordras på grund av ändrade förhållanden väsentlig ökning av premiereserven för redan tecknade livförsäkringar, må för bestämd tid meddelas stadfästelse å särskilda premiereservgrunder (övergångsgrunder).

Har bolaget tillfälligt lidit avsevärd förlust till följd av att tillgångarna sjunkit i värde eller dödligheten överstigit den i grunderna antagna eller genom annan liknande omständighet, må ock, såframt anledning icke föreligger till antagande, att bolaget skall råka på obestånd, stadfästelse meddelas å övergångsgrunder, där detta finnes främja försäkringstagarnas intresse.

I övergångsgrunderna må, utan hinder av vad i 264 § 2 mom. är stadgat rörande premiereservgrunder, föreskrivas, att vid beräkning av premiereserven kapitalvärdet av bolagets framtida utgifter skall minskas med kapitalvärdet av överskott, som väntas uppkomma i rörelsen under den tid övergångsgrunderna äro gällande.

Utän synnerliga skäl må övergångsgrunder icke gälla under längre sammanhängande tid än tio år.

2 mom. Beträffande stadfästelse å övergångsgrunder gälle vad i 4 och 166 §§ är stadgat. Såsom villkor för stadfästelse å övergångsgrunder må föreskrivas, att bolaget skall på sätt i 276 § är stadgat sätta jämväl andra värdehandlingar, än där avses, i särskilt förvar.

266 §.

Med utjämningsfond förstås i denna lag fond som är avsedd för utjämnning i livförsäkringsrörelse av sådana ojämnheter i det ekonomiska förloppet, som härröra av växlingar i dödlighet, sjuklighet eller invaliditet.

267 §.

Grunderna för försäkringstagares rätt till återköp och fribrev skola angiva villkoren för åtnjutande av dylik rätt samt innehålla regler för beräkning av återköps- och fribrevsvärden.

268 §.

Grunderna för belåning av försäkringsbrev hos bolaget skola angiva villkoren för belåning ävensom innehålla bestämmelser om lånevärde, räntefot och verkan av underlåten räntebetaling.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

269 §.

Grunderna för verkan av underlåten premiebetalning skola angiva i vilken ordning bolagets ansvarighet vid sådan underlåtenhet kan komma att upphöra eller eljest förändras. Därjämte skola grunderna angiva villkoren för att försäkringen ånyo må träda i kraft (återupplivning).

270 §.

Grunderna beträffande återbäring till försäkringstagarna skola innehålla regler för

1. avsättning till återbäringsfonden samt denna fonds användning;
2. tilldelning av återbäring;
3. förräntning av återbäringsmedel; samt
4. användning av regleringsfond.

Reglerna för tilldelning av återbäring skola angiva den ordning, vari tilldelning skall ske. Tilldelad återbäring skall utbetalas omedelbart eller vid bestämd senare tidpunkt eller ock tillgodoräknas försäkringstagaren såsom nedsättning av premien eller såsom premie för tilläggsförsäkring.

Utfästelse om återbäring må ej göras annorledes än i enlighet med reglerna för tilldelning av återbäring.

271 §.

Försäkringsbolag som meddelar livförsäkring skall på sätt nedan i denna paragraf sägs göra avsättning till säkerhetsfond.

I den mån summan av utjämningsfonden och säkerhetsfonden understiger fem procent av den del av premiereserven för livförsäkring, som är redovisad annorledes än genom värdet av svensk återförsäkringsgivares ansvarighet, så ock i den mån säkerhetsfonden ensam understiger två och en halv procent av nämnda del av premiereserven, skall till säkerhetsfonden avsättas minst en tredjedel av bolagets årsvinst å livförsäkringsrörelsen, sedan möjligen förefintlig förlust å denna rörelse från föregående räkenskapsår täckts. Vid beräkning av det belopp, som sålunda minst skall avsättas, må ej från årsvinsten avdragas den andel däri, som kan hava tillerkänts styrelseledamot, verkställande direktören eller annan såsom arvode (tantiem). Avsättning må dock ej ske av medel, som erfordras till täckande av förlust, vilken uppstått å försäkringsrörelse av annat slag än livförsäkringsrörelse och ej motsvaras av befintliga till framtida förfogande avsatta medel eller av reservfonden samt ej heller, i fall som i 197 § avses, täckes på sätt där sägs.

272 §.

Förutom för ändamål som angivas i grunderna må nedsättning av regleringsfonden, utjämningsfonden och återbäringsfonden ske allenast för

272 §.

Förutom för ändamål som angivas i grunderna må nedsättning av regleringsfonden, utjämningsfonden och återbäringsfonden ske allenast för

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

täckande av förlust enligt vad i 273 § är stadgat.

täckande av förlust enligt vad i 273 § är stadgat, dock att försäkringsinspektionen må medgiva nedsättning av dylik fond när särskilda skäl äro därtill.

Nedsättning av säkerhetsfonden må icke utan försäkringsinspektionens tillstånd äga rum för annat ändamål än i samma lagrum 1 mom. och 2 mom. första stycket sägs.

273 §.

1 mom. Meddelar försäkringsbolag enbart livförsäkring och uppkommer förlust å rörelsen, som ej kan täckas av befintliga till framtida förfogande avsatta medel, skall till täckande av förlusten nedsättning ske av regleringsfonden, säkerhetsfonden, utjämningsfonden och återbäringsfonden i nu angiven ordning.

Varder i ömsesidigt försäkringsbolag förlusten ej täckt på sätt i första stycket sägs, skall kvarstående förlust, i den mån densamma överstiger förefintligt garantikapital, utjämnas genom nedsättning av bolagets ansvarighet för löpande livförsäkringar och tilldelad återbärning.

Nedsättning av ömsesidigt försäkringsbolags ansvarighet enligt andra stycket skall verkställas på sätt som med hänsyn till förlustens orsak och andra omständigheter prövas skäligt. För nedsättningen skola upprättas grunder (nedsättningsgrunder). Beträffande stadfästelse å nedsättningsgrunder gälle vad i 4 och 166 §§ är stadgat.

2 mom. Meddelar försäkringsbolag såväl livförsäkring som försäkring av annat slag och uppkommer förlust å livförsäkringsrörelsen, som ej kan täckas av befintliga till framtida förfogande avsatta medel för livförsäkringsrörelsen, skall till täckande av förlusten nedsättning ske av de i 1 mom. första stycket angivna fonderna. Kvarstår förlust, skall den täckas i första hand genom användande av befintliga till framtida förfogande avsatta medel för rörelsen i övrigt samt i andra hand genom nedsättning av reservfonden.

Varder i ömsesidigt försäkringsbolag förlusten ej täckt på sätt i första stycket sägs, skall vad i 1 mom. andra och tredje styckena finnes stadgat äga motsvarande tillämpning.

Uppkommer i bolag som avses i första stycket förlust å annan försäkring än livförsäkring och kan förlusten ej täckas av befintliga till framtida förfogande avsatta medel eller genom nedsättning av reservfonden skall till täckande av förlusten nedsättning ske av regleringsfonden, utjämningsfonden, återbäringsfonden och säkerhetsfonden i nu angiven ordning; dock att i fall då värdehandlingar vari sådan fond redovisas skola sättas i särskilt förvar på sätt i 276 § sägs fonden icke må nedsättas utan försäkringsinspektionens tillstånd. Vad sålunda stadgats skall ej lända till rubbning av vad i 197 § är föreskrivet om täckande av ömsesidigt försäkringsbolags förlust å annan försäkring än personförsäkring.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

274 §.

Vid envar tidpunkt skall ett belopp motsvarande försäkringsfonden för livförsäkringar vara redovisat i följande slag av värdehandlingar:

1. obligationer eller andra skuldförbindelser, som utfärdats eller garanterats av staten;

2. obligationer utfärdade av Sveriges allmänna hypoteksbank, konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan eller Inteckningsbanken aktiebolag eller av hypoteksaktiebolag, som enligt vad därom finnes stadgat står under tillsyn av bank- och fondinspektionen;

3. av riksbanken, svenskt bankaktiebolag, postsparbanken, svensk sparbank, Svenska jordbrukskreditkassan eller centralkassa för jordbrukskredit utfärdade fordringsbevis, med undantag av sådana för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar, som medföra rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare (förlagsbevis);

4. obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av svensk kommun, som till lånets upptagande eller garanterande erhållit Konungens tillstånd;

5. av svenskt industriföretag utfärdade obligationer, vilka offentligen utbjudits av svenskt bankaktiebolag;

6. skuldförbindelser, för vilka bolaget äger säkerhet genom inteckning i fast egendom inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde, ävensom skuldförbindelser med säkerhet av inteckning i tomträtt inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde och med den ytterligare begränsning med hänsyn till tomträttsavtalets innehåll eller andra omständigheter, som försäkringsinspektionen föreskriver; dock att i varje fall åbyggnad skall, för att inteckning i fastigheten eller tomträten må godkännas, vara brandförsäkrad i försäkringsbolag som avses i denna lag eller i utländsk försäkringsanstalt med rätt att driva försäkringsrörelse här i riket;

7. inhemska eller utländska värdehandlingar, som till sin art och till den säkerhet de erbjuda kunna anses jämförliga med några av de under 1—6 nämnda; dock att värdehandlingar, vilka enligt sin lydelse skola infrias i främmande valuta, må användas för redovisning allenast i den mån de motsvara försäkringsfonden för egen räkning för försäkringar i samma valuta;

eller ock i följande tillgångar av annan art:

8. lån mot säkerhet i bolagets försäkringsbrev inom återköpsvärdet;

9. värdet av återförsäkringsgivares ansvarighet på grund av i återförsäkring övertagna livförsäkringar, dock att värdet av utländsk försäkringsanstalts ansvarighet ej må i vidsträcktare mån användas till redovisning av försäkringsfonden än försäkringsinspektionen med hänsyn till försäkrings-tagarnas säkerhet finner kunna medgivas.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Utan hinder av vad i första stycket är stadgat må ett belopp, motsvarande högst en *tjugondel* av försäkringsfonden för egen räkning för försäkringar i svensk valuta, redovisas i andra värdehandlingar än i första stycket 1—7 avses, dock icke i aktier.

Med försäkringsfond för egen räkning förstås den del av fonden, som icke motsvarar värdet av återförsäkringsgivares ansvarighet.

275 §.

Meddelar försäkringsbolag försäkring av annat slag än personförsäkring och meddelas sådan försäkring för all framtid eller för längre tid än tio år, skall i fråga om redovisning av premiereserv för sådana försäkringar vad i 274 § första stycket 1—7 och 9 samt andra stycket sägs äga motsvarande tillämpning.

276 §.

1 *mom.* De värdehandlingar, i vilka enligt 274 § försäkringsfond eller jämlikt 275 § premiereserv helt eller delvis redovisas, skola förvaras avskilda från bolagets övriga tillgångar och under minst två lås med olika nycklar, av vilka en innehaves av ett av försäkringsinspektionen förordnat ombud. I de sålunda förvarade handlingarna njute försäkringstagarna pant rätt såsom i handfången pant till säkerhet för fullgörandet av bolagets på försäkringsavtalen grundade förbindelser.

Det åligger styrelsen och verkställande direktören att tillse att, på sätt i första stycket är sagt, vid envar tidpunkt värdehandlingar till erforderligt belopp satts i särskilt förvar. Hava värdehandlingar satts i förvar till större värde än som enligt denna lag erfordras, må försäkringsinspektionen på framställning av styrelsen eller verkställande direktören lämna tillstånd till utbekommande av värdehandlingar svarande mot överskottet. Styrelsen eller verkställande direktören äge jämväl för utbetalande av förfallet försäkrings- eller återbäringsbelopp, för vilket avsättning ägt rum, utbekomma handlingar av motsvarande värde. Utbyte av värdehandling mot annan handling av motsvarande värde må äga rum, där sådant påkallas av styrelsen eller verkställande direktören.

Behöver bolaget för bevakande av sin rätt på grund av värdehandling, som blivit satt i särskilt förvar, eller för annat dylikt ändamål tillgång till sådan handling, vare ombudet pliktigt att till behörig företrädare för bolaget emot kvitto utlämna handlingen mot skyldighet för styrelsen och verkställande direktören att inom skälig tid återställa handlingen eller avlämna annan handling av motsvarande värde.

2 *mom.* Har återförsäkringsgivare enligt denna lag satt i särskilt förvar värdehandlingar motsvarande värdet av försäkringsfonden för livförsäkringar, som mottagits i återförsäkring, skall panträtten tillkomma försäkrings-tagarna i det bolag, som tagit återförsäkringen.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Vad i första stycket är stadgat skall äga motsvarande tillämpning beträffande värdehandlingar, i vilka premiereserv jämlikt 275 § redovisas.

277 §.

Meddelar försäkringsbolag såväl livförsäkring som försäkring av annat slag, skola tillgångar motsvarande säkerhetsfonden redovisas på sätt i 274 § är föreskrivet om försäkringsfond; i fråga om värdehandlingar, i vilka tillgångarna sålunda redovisas, gälla vad i 276 § sägs om där avsedda handlingar.

278 §.

Det åligger ombud som i 276 § avses att, där styrelsen eller verkställande direktören icke fullgör vad dem enligt nämnda lagrum åligger, därom ofördröjligen göra anmälan hos försäkringsinspektionen.

Ombudet äge av bolaget uppbära arvode till belopp, som av försäkringsinspektionen bestämmes.

IV. Om aktuarie.

279 §.

1 mom. I försäkringsbolag som meddelar livförsäkring skola förekommande försäkringstekniska utredningar och beräkningar utföras under överinseende av en därtill anställd person (aktuarie).

Villkoren för behörighet att utöva befattning såsom aktuarie bestämmas av försäkringsinspektionen. På inspektionens prövning ankommer huruvida utan hinder av dylika villkor viss person må kunna i särskilt fall godkännas såsom aktuarie.

2 mom. Det åligger styrelsen eller verkställande direktören att, när aktuarie antagits eller frånträtt sin befattning, därom ofördröjligen göra anmälan för registrering.

Rätt att göra anmälan enligt första stycket tillkommer den som beröres av anmälningen.

V. Om tillsyn å försäkringsbolag.

280 §.

Det åligger styrelsen och verkställande direktören i försäkringsbolag att, när bolaget börjat sin verksamhet, därom ofördröjligen underrätta försäkringsinspektionen.

281 §.

Sist en månad efter bolagsstämma, varom i 113 eller 213 § förmäles, eller, om stämma ej hållits inom tid som där stadgas, inom sju månader från föregående räkenskapsårs utgång skall genom styrelsens och verkställande di-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

rektörens försorg till försäkringsinspektionen insändas *dels* avskrift av balansräkningen, vinst- och förlusträkningen, förvaltningsberättelsen och revisionsberättelsen, *dels* en särskild redogörelse angående bolagets verksamhet under räkenskapsåret och ställning balansdagen, *dels ock*, i fråga om livförsäkring, redogörelse för beräkning av premiereserven, utjämningsfonden och återbäringsfonden. Redogörelserna skola upprättas enligt anvisningar, som meddelas av inspektionen, och vara undertecknade, den förra av styrelsen och verkställande direktören samt den senare av aktuarien.

På avskriften av balansräkningen skall finnas av styrelseledamot eller verkställande direktören undertecknat bevis, huruvida balansräkningen fastställts eller ej; i förstnämnda fall skall beviset tillika innehålla uppgift om bolagsstämmans beslut i anledning av bolagets vinst eller förlust enligt balansräkningen.

282 §.

Det åligger styrelsen och verkställande direktören för försäkringsbolag som meddelar livförsäkring att, såvitt angår livförsäkringsrörelsen, till försäkringsinspektionen insända *dels* inom nio månader efter varje räkenskapsårs utgång redogörelse i vad mån det verkliga förloppet av rörelsen avvikit från grunderna, *dels ock* för varje femårsperiod, å tid som inspektionen bestämmer, statistisk-ekonomisk utredning angående verksamhetens förlopp och bolagets ställning. Där så finnes påkallat, må inspektionen jämväl för annan tid infordra sådan utredning.

Redogörelsen och utredningen skola upprättas enligt anvisningar, som meddelas av försäkringsinspektionen, samt vara undertecknade av aktuarien.

Det ankommer på försäkringsinspektionen att bestämma när och för vilken tidrymd utredning som ovan sägs skall avgivas första gången efter bolagets bildande.

283 §.

Styrelsen och verkställande direktören vare jämväl i andra fall än i 281 och 282 §§ sägs pliktiga att lämna försäkringsinspektionen de upplysningar angående verksamheten, som inspektionen finner erforderliga.

284 §.

Sist en månad efter bolagsstämma som avses i 146, 154, 157, 164, 241, 249, 252 och 260 §§ skall genom likvidatorernas försorg till försäkringsinspektionen insändas avskrift av de i nämnda paragrafer omförmälda redovisningshandlingarna och revisionsberättelserna.

285 §.

Försäkringsinspektionen skall förordna revisor att med övriga revisorer delta i granskningen av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt bolagets räkenskaper. Vad nu sagts gälle ej där med hänsyn till rörelsens omfattning eller eljest förordnande av revisor icke finnes påkallat.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Försäkringsinspektionen äger när som helst återkalla uppdraget och i stället förordna ny revisor.

För revisor som förordnats av försäkringsinspektionen skall inspektionen utfärda instruktion. Revisorn äge av bolaget uppbära arvode till belopp, som bestämmes av inspektionen.

286 §.

Försäkringsinspektionen äger sammankalla bolagets styrelse, när sådant prövas nödigt. Har styrelsen icke efterkommit av inspektionen framställd begäran om utfärdande av kallelse till extra bolagsstämma, må kallelse utfärdas av inspektionen.

287 §.

1 mom. Det åligger styrelsen och verkställande direktören att när som helst för befattningshavare hos försäkringsinspektionen, som enligt av Konungen meddelade bestämmelser har att i sådant avseende företräda inspektionen, hålla bolagets kassa och övriga tillgångar samt böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning.

2 mom. Befattningshavare hos försäkringsinspektionen, som enligt av Konungen meddelade bestämmelser har befogenhet att företräda inspektionen, äger närvara vid bolagsstämma eller av inspektionen utlyst styrelsesammanträde och delta i överläggningarna.

3 mom. Vad försäkringsinspektionens företrädare vid granskning av böcker, räkenskaper och andra handlingar eller vid bolagsstämma eller styrelsesammanträde må hava erfarit angående enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden må ej yppas för allmänheten.

288 §.

1 mom. Försäkringsinspektionen äge meddela de erinringar i fråga om försäkringsbolags verksamhet, som inspektionen finner påkallade.

2 mom. Finner försäkringsinspektionen,

att avvikelse skett från denna lag eller med stöd därav meddelade bestämmelser eller från bolagsordningen eller grunderna, där sådana finnas,

att bolagsordningen eller grunderna icke längre äro tillfredsställande med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av bolagets rörelse,

att de tillgångar, i vilka försäkringsfonden redovisas, icke äro tillfyllest,

att försäkringsbeståndet icke är tillräckligt för erforderlig riskutjämning, eller

att eljest allvarlig anmärkning mot försäkringsbolags verksamhet föreligger,

skall inspektionen förelägga bolaget eller styrelsen att inom viss tid vidtaga de åtgärder, som prövas påkallade härav.

3 mom. Har föreläggande som i 2 mom. sägs icke inom den bestämda tiden efterkommit och har ej heller annorledes det anmärkta förhållandet undanröjts, skall försäkringsinspektionen göra anmälan därom hos Konungen, som efter bolagets hörande må förklara koncessionen förverkad.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

4 mom. Har, sedan koncession för försäkringsbolag beviljats, icke inom föreskriven tid hållits konstituerande stämma, ankomme på Konungen att efter anmälan av försäkringsinspektionen förklara koncessionen förverkad. Lag samma vare, om genom lagakraftgående beslut frågan om bolagets registrering förklarats förfallen eller ansökan om bolagets registrering blivit avslagen, så ock där bolaget icke börjat sin verksamhet inom tre månader från det bolaget registrerades.

5 mom. Om registrering av beslut, varigenom koncession förklarats förverkad, förordnar Konungen.

289 §.

Försäkringsinspektionen äge förelägga vite vid meddelande av föreskrift enligt denna lag.

290 §.

1 mom. Har försäkringsbolag trätt i likvidation, skall försäkringsinspektionen, där så prövas erforderligt, förordna en person att med övriga likvidatorer verkställa likvidationen. Förordnas sålunda likvidator, skall bolagets firma tecknas av denne i förening med den eller dem som eljest äga teckna firman. I övrigt skall vad i denna lag är stadgat om likvidator äga motsvarande tillämpning; dock att ersättare för likvidator, varom nu är fråga, icke må av rätten förordnas. Sådan likvidator må entledigas allenast av inspektionen.

Likvidator som förordnats av försäkringsinspektionen äge av bolaget upp-
bära arvode till belopp, som bestämmes av inspektionen.

2 mom. Försäkringsinspektionen äge under likvidationen i avseende å likvidatorerna samma befogenhet, som enligt denna lag tillkommer inspektionen beträffande styrelsen.

Inspektionen må, där så prövas erforderligt, förordna likvidationsrevisor. Beträffande denne skall vad om revisor i 285 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

291 §.

Avträdes försäkringsbolags egendom till konkurs, skall konkursdomaren härom ofördröjligen göra anmälan hos försäkringsinspektionen, som, där så prövas erforderligt, förordnar ett allmänt ombud att såsom konkursförvaltare delta i konkursboets förvaltning med den eller de förvaltare, som utses på sätt i konkurslagen stadgas.

Det allmänna ombud, som sålunda förordnats, äge beträffande medförvaltare göra sådan anmälan, som i 80 § konkurslagen sägs.

Utan hinder av beslut, som kan vara fattat om delning av förvaltningen av boet, äge allmänna ombudet delta i förvaltningen i alla dess delar.

Om arvode till allmänna ombudet gälle vad i konkurslagen beträffande arvode till konkursförvaltare är i allmänhet stadgat.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

292 §.

Till bestridande av kostnaden för försäkringsinspektionens organisation och verksamhet skall försäkringsbolag årligen erlägga bidrag enligt bestämmelser, som meddelas av Konungen. Detta bidrag skall bestämmas högst till en femtedels procent av bolagets hela inkomst av avgifter för nästföregående räkenskapsår för försäkringar, som tillhöra bolagets rörelse här i riket, dock må bidraget ej understiga etthundra kronor.

293 §.

Ledamot av eller befattningshavare hos försäkringsinspektionen må ej vara ledamot i styrelsen för svenskt försäkringsbolag eller utländsk försäkringsanstalt, som, enligt vad särskilt stadgas, erhållit tillstånd att här i riket driva försäkringsrörelse. Sådan ledamot eller befattningshavare må ej heller vara aktieägare eller garant i eller anställd hos dylikt företag.

294 §.

Närmare bestämmelser om försäkringsinspektionens organisation och verksamhet meddelas av Konungen.

VI. Om frivillig överlåtelse av försäkringsbestånd.

295 §.

1 mom. Avtal därom att ett försäkringsbolags hela försäkringsbestånd eller del därav skall övertagas av ett annat försäkringsbolag må träffas mellan bolagen, såframt av styrelsen i det överlåtande bolaget framlagt förslag till avtal angående överlåtelse godkänts av bolagsstämman i detta bolag efter vad i 2 mom. sägs. Avtalet må ej verkställas utan försäkringsinspektionens tillstånd.

2 mom. Beslut om godkännande för det överlåtande bolaget av förslag till avtal om överlåtelse skall fattas å ordinarie bolagsstämma.

Inom fyra månader från det beslutet fattades eller, om klandertalan därå anställdts, från det denna talan genom lagakraftäggande dom ogillades, skall beslutet av det överlåtande bolagets styrelse eller verkställande direktör anmälas för registrering. Två enligt 341 § andra stycket bestyrkta avskrifter av protokoll som förts i ärendet, innehållande fullständigt angivande av förslaget till avtal, skola fogas vid anmälningen. Har anmälan ej gjorts inom föreskriven tid, vare frågan om överlåtelse förfallen.

3 mom. Senast fyra månader efter det registrering skett på anmälan som i 2 mom. andra stycket sägs skall såväl det övertagande som det överlåtande bolagets styrelse göra ansökan om försäkringsinspektionens tillstånd att bringa avtalet om överlåtelse till verkställighet.

Försäkringsinspektionen äger förelägga bolagen att förebringa den ytterligare utredning inspektionen finner nödig för bedömande huruvida överlåtelsen kan ske utan förnärmande av försäkringstagares rätt.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Finnes ej ansökningen böra genast avslås, skall försäkringsinspektionen genom tillkännagivande i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där det överlåtande bolagets styrelse har sitt säte, kungöra ansökningens innehåll, avtalet angående överlåtelsen och ett sammandrag av den förebragta utredningen med föreläggande för de försäkringstagare, vilkas försäkringar äro avsedda att överlätas, att inom en i kungörelsen utsatt tid, minst en månad efter dess utfärdande, hos försäkringsinspektionen anmäla, huruvida de hava något att erinra mot ansökningen. Omfattar avtalet livräntor, som utgå till personer, vilka icke äro försäkringstagare i det överlåtande bolaget, skola jämväl dessa personer beredas tillfälle att yttra sig på sätt nu är sagt.

Försäkringsinspektionen skall ofördröjligen registrera beslut, varigenom tillstånd till avtalets verkställande givits. När registrering skett, skall det överlåtande bolaget anses fritaget från sina förpliktelser på grund av det överlättna försäkringsbeståndet, vilka förpliktelser i stället skola åvila det övertagande bolaget.

4 mom. Sedan överlåtelsen verkställts åligger det styrelsen och verkställande direktören i det övertagande bolaget att, i den ordning försäkringsinspektionen må finna ändamålsenlig, därom underrätta envar försäkringstagare eller livräntetagare, vars försäkring eller livränta omfattas av överlåtelsen.

5 mom. Varder, sedan tillstånd givits till överlåtelse, helt eller delvis, av försäkringsbestånd, det överlåtande bolaget försatt i konkurs, skall vid tillämpning av vad i konkurslagen är stadgat angående rätt till talan om återgång av avtal, sådant avtal som avses i denna paragraf anses ingånget den dag tillstånd till avtalets verkställande gavs.

VII. Om särskild administration.

296 §.

1 mom. Har försäkringsbolag som meddelar livförsäkring trätt i likvidation eller kommit i konkurstillstånd, skall för tillvaratagande av livförsäkringstagarnas rätt en särskild administration inträda. Förvaltningen av administrationsboet åligger försäkringsinspektionen.

Försäkringsinspektionen skall ofördröjligen för livförsäkringstagarnas räkning omhändertaga samtliga de värdehandlingar, i vilka livförsäkringstagarna njuta panträtt enligt bestämmelserna i 276 och 277 §§ eller med stöd av 265 § meddelad föreskrift. Härmed övergå på administrationsboet alla bolagets rättigheter och skyldigheter på grund av livförsäkringsavtalen ävensom, där livförsäkringar återförsäkrats, bolagets rättigheter och skyldigheter på grund av återförsäkringarna.

2 mom. För det belopp, varmed ovan omförmälda värdehandlingar må finnas i värde understiga livförsäkringsfonden, ökad med en tjugondel av samma fond, äge administrationsboet fordringsrätt hos bolaget.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Så snart administration inträtt, skall försäkringsinspektionen låta verkställa värdering av de värdehandlingar, som omhändertagits av inspektionen, ävensom beräkning av det belopp, vartill livförsäkringsfonden uppgår.

297 §.

1 mom. Sedan de i 296 § föreskrivna åtgärderna vidtagits, skall försäkringsinspektionen inleda underhandlingar med svenska försäkringsbolag som må befinnas villiga att övertaga de till administrationsboet hörande försäkringarna.

Finner försäkringsinspektionen efter verkställd utredning att anbud, som i följd av underhandlingarna inkommit, med hänsyn till omständigheterna bör antagas, skall inspektionen genom tillkännagivande i allmänna tidningarna och i övrigt på ändamålsenligt sätt kungöra anbudets innehåll och ett sammandrag av den verkställda utredningen med föreläggande för försäkringstagarna att inom en i kungörelsen utsatt tid, minst en månad efter dess utfärdande, hos inspektionen anmäla huruvida de hava något att erinra mot anbudet.

Sedan den i andra stycket föreskrivna tiden gått till ända, skall försäkringsinspektionen med eget utlåtande överlämna ärendet till Konungens avgörande.

Om registrering av beslut, varigenom Konungen godkänt anbud som nyss sagts, förordnar Konungen. När registrering skett, skall administrationsboet anses fritaget från sina förpliktelser på grund av de överlåtna försäkringarna, vilka förpliktelser i stället skola åvila det övertagande bolaget.

Sedan Konungen godkänt anbud, åligger det styrelsen och verkställande direktören i det övertagande bolaget att, i den ordning försäkringsinspektionen må finna ändamålsenlig, därom underrätta envar försäkringstagare, vars försäkring omfattas av överlåtelsen. Förutsätter överlåtelsen nedsättning av försäkrings- eller återbäringsbelopp eller skola efter överlåtelsen andra villkor gälla för försäkringarna, skall jämväl sådant förhållande bringas till försäkringstagarnas kännedom.

2 mom. Har icke hela försäkringsbeståndet överlåtits inom två år från det administrationen inträdde, åligger det försäkringsinspektionen att hos Konungen göra anmälan om förhållandet.

3 mom. Har anmälan som i 2 mom. sägs gjorts av försäkringsinspektionen, ankomme på Konungen att förordna om administrationens fortsättande eller om administrationsboets avveckling genom fördelning av tillgångarna. I senare fallet meddelar Konungen tillika erforderliga föreskrifter angående avvecklingen och fördelningen.

298 §.

Å livförsäkrings- och återbäringsbelopp, som förfallit till betalning innan bolaget trätt i likvidation eller, där konkurs inträffat, beslutet om egendomsavträde meddelades, skall utbetalas så mycket som skolat gäldas, där est likvidation eller konkurs icke inträffat.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Å livförsäkrings- eller återbäringsbelopp, som förfaller till betalning under administrationstiden, må, innan administrationen avslutats, utbetalas allenast så mycket som försäkringsinspektionen finner kunna utgå utan förnärmande av övriga livförsäkringstagares rätt. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning i fråga om återköp av försäkring eller belåning av försäkringsbrev hos bolaget. Finnes sedermera att för mycket utbetalats, äge återbetalning ej rum.

Angående förbud mot meddelande av nya försäkringar stadgas i 165 och 261 §§.

299 §.

Har försäkringsbolag som meddelar försäkring av annat slag än personförsäkring och meddelar sådan försäkring för all framtid eller för längre tid än tio år trätt i likvidation eller kommit i konkurstillstånd, skall försäkringsinspektionen utse ett ombud, som har att å försäkringstagarnas vägnar iakttaga och bevaka den panträtt, som jämlikt 276 § tillkommer försäkringstagarna uti de enligt sagda paragraf till deras säkerhet i särskilt förvar satta värdehandlingarna; och har ombudet därvid att tillse att varje försäkringstagare njuter panträtt i de pantsatta värdehandlingarna för den på hans försäkring belöpande andel i premiereserven.

Ombudet äge av bolaget uppbära arvode till belopp, som bestämmes av försäkringsinspektionen.

VIII. Om återförsäkring.

300 §.

Försäkringsbolag må icke utan försäkringsinspektionens medgivande sluta avtal, varigenom bolaget förbinder sig att i återförsäkring avgiva ännu icke tecknade livförsäkringar, där avtalet icke kan av bolaget uppsägas att utan vederlag upphöra senast ett år efter uppsägningen. Försäkringsbolag må ej heller utan inspektionens medgivande sluta avtal om avgivande i återförsäkring av redan tecknad livförsäkring, där försäkringen vid avtalets ingående varit i kraft mera än ett halvt år.

Vad sålunda stadgats gäller icke med avseende på försäkringsbolag, som allenast meddelar återförsäkring.

IX. Om förbud mot viss premienedsättning m. m.

301 §.

Å de livförsäkringspremier, som försäkringsbolag jämlikt fastställda grunder bestämt, må till fördel för enskild försäkringstagare eller grupp av försäkringstagare varken direkt eller indirekt nedsättning medgivas vare sig av bolaget eller av dess ombud annorledes än genom återbäring i överensstämmelse med fastställda grunder.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

302 §.

Det åligger styrelsen och verkställande direktören att övervaka att anskaffning av ansökningar om försäkring hos bolaget sker på sätt som överensstämmer med god försäkringssed. Konungen *må* meddela närmare bestämmelser *härom*.

(Utskottets förslag:)

302 §.

Det åligger styrelsen och verkställande direktören att övervaka att anskaffning av ansökningar om försäkring hos bolaget sker på sätt som överensstämmer med god försäkringssed. Konungen *äger* meddela närmare bestämmelser *angående anskaffningsverksamheten och må därvid tillika förordna, att frågor rörande densamma skola, på sätt och i den omfattning som i nämnda bestämmelser angives, handläggas av en av Konungen utsedd nämnd.*

X. Om registrering.

303 §.

Ansökan om försäkringsbolags registrering och anmälan för registrering skola ingivas eller i betalt brev med posten insändas till försäkringsinspektionen. Sådan ansökan eller anmälan skall vara åtföljd av stadgade avgifter.

304 §.

1 mom. Hava vid ansökan om registrering av försäkringsbolag eller i fråga om upprättande av handling, som skall fogas vid sådan ansökan, icke iakttagits de föreskrifter, som finnas för varje särskilt fall stadgade, eller prövas beslut om bildande av försäkringsbolag icke hava tillkommit i föreskriven ordning eller hinder mot registrering av bolaget eljest möta på grund av föreskrifterna i denna lag eller annan lag eller författning, skall registrering vägras.

2 mom. Hava vid anmälan för registrering eller i fråga om upprättande av handling, som skall fogas vid sådan anmälan, icke iakttagits de föreskrifter, som finnas för varje särskilt fall stadgade, eller prövas beslut, som anmäles för registrering och för vars giltighet Konungens stadfästelse ej erfordras, icke hava tillkommit i föreskriven ordning eller ej stå i överensstämmelse med föreskrifterna i denna lag eller eljest strida mot lag eller författning eller mot bolagsordningen eller grunderna eller vara till sin avfattning i något viktigare hänseende otydligt eller vilseledande, skall registrering vägras. Är annan grund till sådan klandertalan mot bolagsstämmobeslut, som avses i 131 § 1 mom. andra stycket eller 229 § 1 mom. andra stycket, än att vid beslutet i denna lag eller bolagsordningen upptagna föreskrifter om särskild röstpluralitet icke rätteligen iakttagits, vare det dock ej hinder mot registrering, sedan tid för väckande av klandertalan utgått utan att talan väckts.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

3 mom. Vägras registrering, skall försäkringsinspektionen ofördröjligen med posten översända underrättelse om beslutet med skälen därför till bolaget eller, där anmälan enligt denna lag gjorts annorledes än å bolagets vägnar, till den som gjort anmälingen, om han uppgivit postadress.

4 mom. Göres ej ansökan om försäkringsbolags registrering inom den i 29 eller 191 § stadgade tiden, skall försäkringsinspektionen förklara frågan om bolagets registrering förfallen samt ofördröjligen med posten översända underrättelse om beslutet till stiftarombudet.

305 §.

Beviljas försäkringsaktiebolags registrering, låte försäkringsinspektionen i registret införa:

1. dagen för koncessionens beviljande och dagen för beslutet om bolagets bildande;

2. bolagets firma;

3. föremålet för bolagets verksamhet med särskilt angivande, huruvida verksamheten avser såväl direkt försäkring som återförsäkring;

4. beträffande direkt försäkring här i riket området för sådan verksamhet;

5. det belopp vartill, jämlikt den av styrelseledamöterna och verkställande direktören lämnade uppgiften, aktiekapitalet uppgår, så ock, där aktiekapitalet skall kunna utan ändring av bolagsordningen bestämmas till lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet;

6. akties nominella belopp;

7. det belopp som enligt förenämnda uppgift blivit inbetalt å aktiekapitalet, samt, där aktiekapitalet ej till fullo inbetalats, inom vilken tid återstående inbetalning skall fullgöras;

8. där aktiekapitalet icke blivit till fullo inbetalt, sammanlagda nominella beloppet av de aktier som enligt samma uppgift till fullo inbetalats;

9. den ort inom riket där styrelsen har sitt säte;

10. bolagets postadress;

11. tiden för ordinarie bolagsstämmas hållande;

12. det sätt, varpå kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden skola bringas till aktieägarnas kännedom, ävensom den tid före stämman, då föreskrivna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna;

13. varje styrelseledamots och styrelsesuppleants samt verkställande direktörens och vice verkställande direktörs så ock, där eljest någon ensam eller i förening med annan är bemyndigad att teckna bolagets firma, dennes fullständiga namn och hemvist;

14. av vilka och huru bolagets firma skall tecknas, där den ej tecknas av styrelsen; samt

15. där enligt denna lag eller bolagsordningen revisor eller revisorssuppleant skall vara auktoriserad revisor eller godkänd granskningsman, uppgift om hans fullständiga namn och hemvist.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Innehåller bolagsordningen bestämmelse eller förbehåll, varom förmäles i 10 § 1 mom., varde anmärkning om bestämmelsen eller förbehållet införd i registret. Beträffande bestämmelse som avses i 10 § 1 mom. tredje stycket skall tillika angivas det belopp, till vilket aktier av olika slag utgivits och må kunna utgivas.

Den ena av de till försäkringsinspektionen ingivna avskrifterna av koncessionen skall förSES med bevis om registreringen av bolaget och återställas till detta. De listor å vilka aktieteckningen ägt rum skola ock återställas till bolaget.

306 §.

Beviljas ömsesidigt försäkringsbolags registrering, låte försäkringsinspektionen i registret införa:

1. dagen för koncessionens beviljande och dagen för beslutet om bolagets bildande;

2. bolagets firma;

3. föremålet för bolagets verksamhet med särskilt angivande, huruvida verksamheten avser såväl direkt försäkring som återförsäkring;

4. beträffande direkt försäkring här i riket området för sådan verksamhet;

5. beloppet av garantikapital, där sådant förskjutes, samt huru stor del därav blivit inbetald;

6. den ort inom riket, där styrelsen har sitt säte;

7. bolagets postadress;

8. tiden för ordinarie bolagsstämmas hållande;

9. huruvida och i vilken mån delägare skall vara utesluten från rösträtt å bolagsstämma med särskilt angivande, huruvida och i vilken mån delägarnas rösträtt skall utövas genom utsedda delegerade;

10. huruvida och i vilken mån rösträtt å bolagsstämma tillkommer garant;

11. det sätt, varpå kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden kungöras delägarna eller röstberättigade, som icke äro delägare, ävensom den tid före stämma, då föreskrivna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna;

12. där ej för bolagets förbindelser häfta allenast dess tillgångar, intill vilket belopp och i vilken ordning delägarna äro personligen ansvariga för bolagets förbindelser;

13. varje styrelseledamots och styrelsesuppleants samt verkställande direktörens och vice verkställande direktörs så ock, där eljest någon ensam eller i förening med annan är bemyndigad att teckna bolagets firma, dennes fullständiga namn och hemvist;

14. av vilka och huru bolagets firma skall tecknas, där den ej tecknas av styrelsen; samt

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

15. där enligt denna lag eller bolagsordningen revisor eller revisorssuppleant skall vara auktoriserad revisor eller godkänd granskningsman, uppgift om hans fullständiga namn och hemvist.

Innehåller bolagsordningen bestämmelse eller förbehåll, varom förmåles i 174 §, varde anmärkning om bestämmelsen eller förbehållet införd i registret.

Den ena av de till försäkringsinspektionen ingivna avskrifterna av koncessionen skall förseas med bevis om registreringen av bolaget och återställas till detta. De listor å vilka teckning av försäkringar ägt rum skola ock återställas till bolaget.

307 §.

Göres, efter det försäkringsbolag registrerats, anmälan om förhållande, som enligt denna lag skall anmälas för registrering, skall, där registrering beviljas, vad sålunda anmälts anmärkas i registret. Avser anmälan ändring av försäkringsbolags firma, skall ny, fullständig inskrivning rörande bolaget göras i registret.

Sker registrering på grund av anmälan i fall, då protokollsavskrift eller, jämlikt 60 § fjärde stycket, annan handling skall i två exemplar ingivas i ärendet, skall det ena av dessa, försett med bevis om registreringen, återställas till bolaget.

Har handling ingivits i såväl huvudskrift som avskrift, skall huvudskriften återställas. Där registrering sker på grund av anmälan enligt 56 §, 57 § 1 mom. eller 58 §, skola ock de listor å vilka aktieteckningen ägt rum återställas.

308 §.

1 mom. Beslut om ökning av aktiekapitalet må, evad ökningen skall ske medelst teckning av nya aktier eller utgivande av nya aktier enligt 59 §, ej registreras, med mindre registrering skett därom, att det belopp, vartill aktiekapitalet uppgår efter vad i 24 § sägs, blivit till fulllo inbetalt, och beloppet ej understiger minimikapitalet enligt den vid tiden för bolagets bildande stadfästa bolagsordningen.

Har beslut om aktiekapitalets ökning förut fattats och anteckningen om beslutets registrering ej avförts ur registret efter vad nedan i 2 mom. sägs, må beslut om ytterligare ökning ej registreras, innan på grund av förra beslutet tecknat belopp, därför tilldelning av nya aktier skett, med avdrag för aktier som förklarats förverkade, blivit till fulllo inbetalt och detta förhållande registrerats.

Vad i första och andra styckena stadgats i avseende å beslut om ökning skall, i fall som avses i 58 §, tillämpas å registreringen av bolagsstämmans godkännande av ökningsbeslutet.

2 mom. Har i fall, då beslut om ökning av aktiekapitalet innehåller bestämmelse om minimateckning, registreringsanmälan enligt 56 § icke gjorts inom föreskriven tid, skall försäkringsinspektionen till bolaget avlåta skri-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

velse med anmaning att inom en månad därefter inkomma med sådan anmälan. Efterkommes ej anmaningen eller har genom lagakraftägande beslut registrering vägrats, skall inspektionen förklara ökningsbeslutet förfallet samt därom ofördröjligen med posten översända underrättelse till bolaget. Sedan beslutet om förklaringen vunnit laga kraft, skall i registret antecknas, att på grund av förklaringen den tidigare anteckningen om ökningsbeslutets registrering avföres ur registret.

3 mom. Innehåller ökningsbeslutet bestämmelse om minimateckning, må registrering i anledning av anmälan varom i 57 § 1 mom. förmäles ej ske med mindre registrering ägt rum i anledning av anmälan enligt 56 §.

4 mom. Har styrelsen enligt 58 § fattat beslut om aktiekapitalets ökning, må registrering på grund av anmälan enligt 56 eller 57 § ej ske förrän bolagsstämmans godkännande av ökningsbeslutet registrerats.

309 §.

Har i fall, då enligt 62 § rättens tillstånd erfordras för verkställighet av beslut om nedsättning av aktiekapitalet, ansökan om sådant tillstånd ej gjorts inom föreskriven tid eller har ansökan genom lagakraftägande beslut avslagits eller har beslut om tillstånd icke anmälts för registrering inom den därför stadgade tiden, skall försäkringsinspektionen förklara nedsättningsbeslutet förfallet samt därom ofördröjligen med posten översända underrättelse till bolaget. Sedan beslutet om förklaringen vunnit laga kraft, skall i registret antecknas, att på grund av förklaringen den tidigare anteckningen om nedsättningsbeslutets registrering avföres ur registret.

310 §.

1 mom. Har beslut fattats om sådan ändring av vad i bolagsordningen stadgas om aktiekapitalet eller minimikapitalet att detta överstiger det belopp, vartill aktiekapitalet vid beslutets fattande uppgår, må registrering allenast samtidigt ske av beslutet om bolagsordningsändringen och av beslut om erforderlig ökning av aktiekapitalet.

Skall ökningen av aktiekapitalet äga rum medelst ny aktiateckning, skall vid registrering av beslutet om bolagsordningsändringen antecknas, att den ej är verkställd.

Har ökningsbeslutet enligt 308 § 2 mom. av försäkringsinspektionen genom lagakraftägande beslut förklarats förfallet, skall ock beslutet om bolagsordningsändringen anses förfallet och anteckning i registret ske, att på denna grund den tidigare anteckningen om detta besluts registrering avföres ur registret. Anmäles för registrering att full betalning erlagts för så många aktier, att aktiekapitalet uppgår till minimikapitalet enligt den beslutade bolagsordningsändringen, skall vid registrering i anledning av anmälingen tillika antecknas, att bolagsordningsändringen är verkställd, och åligger det inspektionen att tillstålla bolaget bevis därom. Göres ej sådan anmälan inom tre år efter utgången av den i 55 § stadgade tiden, skall inspek-

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

tionen, efter det bolagets styrelse erhållit tillfälle att yttra sig, hos Konungen anmäla förhållandet, och ankommer det på Konungen att besluta erforderlig jämkning i bolagsordningen. I registret skall införas anteckning om jämkningen, och skall bevis om bestämmelsens nya lydelse av inspektionen tillställas bolaget.

2 mom. Har beslut fattats om sådan ändring av vad i bolagsordningen stadgas om aktiekapitalet eller maximikapitalet att detta understiger det belopp, vartill aktiekapitalet vid beslutets fattande uppgår, må registrering allenast samtidigt ske av beslutet om bolagsordningsändringen och av beslut om erforderlig nedsättning av aktiekapitalet.

Innefattar nedsättningsbeslutet icke föreskrift om att det nedsättningen motsvarande beloppet skall avsättas till reservfonden eller säkerhetsfonden, skall vid registrering av beslutet om bolagsordningsändringen antecknas, att den ej är verkställd.

Har nedsättningsbeslutet enligt 309 § av försäkringsinspektionen genom lagakraftätagande beslut förklarats förfallet, skall ock beslutet om bolagsordningsändringen anses förfallet och anteckning i registret ske, att på denna grund den tidigare anteckningen om detta besluts registrering avföres ur registret. Vid registrering av rättens tillstånd till nedsättningens verkställande enligt 62 § skall tillika antecknas, att bolagsordningsändringen är verkställd, och åligger det inspektionen att tillställa bolaget bevis därom.

3 mom. Då för genomförande av beslut om nedsättning av aktiekapitalet erfordras ändring av aktiernas nominella belopp, må registrering allenast samtidigt ske av nedsättningsbeslutet och beslut om erforderlig ändring av bolagsordningens bestämmelse om akties nominella belopp. I fråga om registreringen av beslutet om sådan bolagsordningsändring skall vad i 2 mom. andra och tredje styckena är stadgat om registrering av bolagsordningsändring rörande aktiekapitalet äga motsvarande tillämpning.

Erfordras för genomförande av bolagsordningsändring beträffande akties nominella belopp sammanläggning av aktierna i bolaget, må, där anmälan för registrering av beslutet om sammanläggning skall göras enligt 334 § 1 mom. sista stycket, registrering allenast samtidigt ske av beslutet om bolagsordningsändringen och av beslutet om erforderlig sammanläggning.

311 §.

Har ansökan enligt 295 § 3 mom. om tillstånd att bringa avtal om överlåtelse av försäkringsbestånd till verkställighet ej inkommit inom föreskriven tid eller har ansökan genom lagakraftätagande beslut avslagits, skall försäkringsinspektionen förklara frågan om överlåtelse förfallen samt därom ofördröjligen med posten översända underrättelse till bolagen.

Har genom lagakraftätagande beslut frågan om överlåtelse förklarats förfallen, skall i registret antecknas, att på denna grund den tidigare anteckningen rörande överlåtelseavtalet avföres ur registret.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

312 §.

Företer försäkringsbolags registrerade firma likhet med en i handelsregister, föreningsregister, aktiebolagsregistret eller försäkringsregistret tidigare införd firma, och lider därigenom innehavaren av sistnämnda firma förfång, äge han hos domstol föra talan om förbud för bolaget att efter viss tid använda förstnämnda firma samt om skadestånd.

Menar någon eljest, att en i försäkringsregistret verkställd inskrivning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphävande samt om skadestånd föras vid domstol.

313 §.

Har genom lagakraftätagande dom förklarats, att en i registret gjord inskrivning ej bort ske eller att beslut, som registrerats, är ogiltigt, eller att eljest visst förhållande, varom inskrivning skett, ej föreligger, skall på anmälan av part i registret antecknas, att på nämnda grund den tidigare anteckningen avföres ur registret.

Varder, sedan i registret gjorts anteckning rörande beslut om avträdande av försäkringsbolags egendom till konkurs, av överrätt förklarats, att beslutet ej bort meddelas, skall på anmälan därom i registret göras anteckning enligt vad i första stycket stadgas.

Vid anmälan, som ovan sägs, skall fogas avskrift av rättens avgörande, så ock i fall, som i första stycket sägs, lagakraftbevis.

314 §.

Vad i försäkringsregistret införes, med undantag av meddelande om konkurs, varom förmåles i 160 eller 255 §, skall genom försäkringsinspektionens försorg ofördröjligen kungöras i allmänna tidningarna.

Där i annat fall än i 313 § andra stycket avses i registret antecknas, att tidigare anteckning avföres därur, skall kungörelse därom äga rum efter vad ovan sägs.

En samling för hela riket av vad sålunda kungjorts skall genom det allmännas försorg efter hand befordras till trycket samt förses med register. I den mån nyssnämnda samling tryckes skall den översändas till varje domstol, länsstyrelse och överexekutor.

Anmälningar och ansökningar med därvid fogade handlingar skola, särskilt för varje bolag, förvaras såsom bilagor till försäkringsregistret.

315 §.

Närmare föreskrifter om försäkringsregistrets förande, de i 314 § stadgade kungörelserna, avgifterna för registreringen och dess kungörande samt om tid och sätt för utgivande av den i nämnda paragraf omförmälda samlingen och dess översändande till vissa myndigheter meddelas av Konungen.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

316 §.

Det, som i enlighet med denna lag blivit infört eller antecknat i försäkringsregistret och kungjort i allmänna tidningarna, skall anses hava kommit till tredje mans kännedom, där ej av omständigheterna framgår, att han varken ägde eller bort äga vetskap därom.

Innan sådant kungörande skett, kan det förhållande, som blivit eller bort bliva infört eller antecknat i registret, icke med laga verkan åberopas mot annan än den, som visas hava ägt vetskap därom.

317 §.

Företer den, som inför domstol, länsstyrelse eller överexekutor företräder försäkringsbolag, bevis utvisande, att han den dag beviset utfärdades enligt försäkringsregistret var behörig att företräda bolaget, och är beviset ej äldre än ett år, åligger det myndigheten att ur den i 314 § omförmälda tryckta samlingen inhämta upplysning, huruvida förändring beträffande behörigheten ägt rum. Vad i sådant avseende nyssnämnda samling, i den mån den kommit myndigheten till handa, utvisar skall för myndigheten äga vitsord, där ej annat förhållande visas vara för handen.

XI. Om klagan över försäkringsinspektionens beslut.

318 §.

Över beslut, som av försäkringsinspektionen meddelas på grund av tillsynen över försäkringsbolag, må klagan föras hos Konungen inom den tid som för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbetsverks beslut är stadgad.

Den, som icke åtnöjes med försäkringsinspektionens beslut, varigenom registrering vägrats, må sist inom två månader från beslutets dag däröver anföra besvär hos Konungen.

Över beslut om sådan förklaring, som avses i 304 § 4 mom., 308 § 2 mom., 309 § och 311 § må jämväl besvär anföras i den ordning, varom i andra stycket stadgas.

XII. Om skadestånd.

319 §.

Har stiftare uppsåtligen eller av vårdslöshet vid försäkringsbolags bildande så förfarit att skada därigenom tillskyndats bolaget, vare han pliktig att ersätta bolaget skadan.

320 §.

Har styrelseledamot, verkställande direktören, revisor, likvidator, syssloman som avses i 137 eller 234 § eller likvidationsrevisor vid fullgörande av sitt uppdrag uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskyndat bolaget skada, vare han pliktig att till bolaget utgiva ersättning för skadan.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

Där medhjälpare, som av revisor eller likvidationsrevisor anlitas för granskningsarbetet, vid uppdragets utförande uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskyndat bolaget skada, svare revisorn för skadan.

Har aktieägare, delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, genom överträdelse av denna lag, bolagsordningen eller grunderna uppsåtligen eller av grov vårdslöshet tillskyndat bolaget skada, vare ock han pliktig att till bolaget utgiva ersättning för skadan.

321 §.

Har styrelseledamot eller annan som avses i 320 § första stycket genom överträdelse av denna lag, bolagsordningen eller grunderna uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskyndat tredje man skada, vare han pliktig att till denne utgiva ersättning för skadan. Samma lag vare, där aktieägare, delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, genom sådan överträdelse uppsåtligen eller av grov vårdslöshet tillskyndat tredje man skada.

322 §.

Har i försäkringsaktiebolag styrelsen, styrelseledamot, verkställande direktören eller likvidator tillskyndat bolaget eller aktieägare skada genom åtgärd, som innebär att fördel uppenbarligen beredes vissa aktieägare till nackdel för bolaget eller övriga aktieägare, skall skyldighet att utgiva ersättning för skadan åvila jämväl aktieägare, som uppsåtligen genom begagnande av sitt inflytande över styrelseledamot, verkställande direktören eller likvidator medverkat till åtgärden. Innefattar åtgärd, vartill aktieägare sålunda medverkat, överträdelse av denna lag, bolagsordningen eller grunderna till skada för borgenär hos bolaget eller annan tredje man, vare aktieägaren ock skyldig att utgiva ersättning till denne.

323 §.

Åvilar ersättningsskyldighet stiftare jämlikt 319 § eller styrelseledamot eller annan enligt 320 § första eller andra stycket eller 321 § första punkten, och föreligger allenast ringa vårdslöshet, må ersättningen nedsättas, där det med hänsyn jämväl till skadans storlek och omständigheterna i övrigt prövas skäligt.

Har aktieägare, delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, ådragit sig ersättningsskyldighet jämlikt 320 § tredje stycket, 321 § andra punkten eller 322 §, må ock ersättningen nedsättas, där det med hänsyn till hans skuld och omständigheterna i övrigt prövas skäligt.

Nedsättning efter vad nu är sagt äge ej rum, om den ersättningsskyldiges förfarande innefattade brottslig handling.

324 §.

Äro flera ersättningsskyldiga för skada efter vad i 319—323 §§ är stadgat, svare de för ersättningen en för alla och alla för en, den vars ersättningsskyldighet nedsatts enligt 323 § dock allenast med det nedsatta beloppet.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

Sinsemellan skola de taga del i ersättningens gäldande efter ty med hänsyn till den större eller mindre skuld, som finnes ligga envar av dem till last, samt till omständigheterna i övrigt prövas skäligt.

XIII. Straffbestämmelser,

325 §.

Driver någon här i riket försäkringsrörelse, vartill han ej är berättigad, straffes med dagsböter eller fängelse.

326 §.

Med dagsböter eller fängelse straffes

1. stiftare, där han uppsåtligen eller av grov vårdslöhet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i teckningslista eller i handling, som framläggas på konstituerande stämman, eller i ansökan om stadfästelse å bolagsordning eller grunder;

2. styrelseledamot, verkställande direktör eller annan, som i anmälan för eller ansökan om registrering eller i försäkran eller annan handling som fogas därvid uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

3. styrelseledamot, verkställande direktör eller likvidator, där han uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i handling, som hålles tillgänglig för aktieägare eller aktietecknare eller för delägare eller röstberättigade, som ej äro delägare, eller som framläggas på bolagsstämma, eller i påskrift å sådan handling eller i handling eller meddelande som kungöres eller sändes till aktieägare, delägare eller röstberättigad, som ej är delägare;

4. styrelseledamot eller verkställande direktör, där han vid upprättande av balansräkning, vinst- och förlusträkning, förvaltningsberättelse eller redogörelse, som avses i 91 eller 97 § eller 205 §, jämförd med 91 och 97 §§, eller 139, 146 eller 241 §, uppsåtligen förfar i strid mot bestämmelserna i 93 §, 94 § 2—5 mom., 95 §, 96 §, 97 § första stycket första punkten eller 139 § eller 205 §, jämförd med 93 § 1—5, 7 och 8 mom., 94 § 3—5 mom., 95 §, 96 § samt 97 § första stycket första punkten;

5. likvidator som vid upprättande av balansräkning, likvidationsräkning, vinst- och förlusträkning eller förvaltningsberättelse, som avses i 148, 152, 157, 243, 247 eller 252 §, uppsåtligen förfar i strid mot bestämmelserna i nämnda lagrum, så ock likvidator som vid upprättande av balansräkning enligt 163 eller 259 § uppsåtligen förfar i strid mot bestämmelserna i 139 § samt 93 § eller 94 § 2—5 mom.;

6. revisor eller likvidationsrevisor, där han i revisionsberättelse eller annan handling, som framläggas på bolagsstämma eller annorledes hålles tillgänglig för aktieägare eller aktietecknare eller för delägare eller röstberättigade, som ej äro delägare, eller i påskrift å sådan handling uppsåtligen

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift rörande bolagets angelägenheter eller uppsåtligen eller av grov vårdslöshet underlåter att göra anmärkning beträffande förvaltningen, ändå att anledning därtill föreligger;

7. revisor eller likvidationsrevisor, där han uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i yttrande, vilket enligt 105 § andra stycket första punkten, 153 § eller 157 § överlämnas till styrelse eller god man för stiftelse som avses i lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser.

327 §.

Med dagsböter eller fängelse straffes ock

1. styrelseledamot eller verkställande direktör, som uppsåtligen eller av vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i redogörelse, utredning eller bevis, som avses i 281 eller 282 §, eller vid lämnande av upplysning enligt 283 §;

2. aktuarie, där han i redogörelse eller utredning, som enligt 281 eller 282 § avlämnats till försäkringsinspektionen, uppsåtligen eller av vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

3. styrelseledamot, med vars begivande utfärdas aktiebrev, interimisbevis eller teckningsbevis, som är ställt till innehavaren, eller dylikt brev eller bevis, i vilket mot föreskrift i 30 § andra stycket, 31 § första stycket tredje punkten eller 31 § andra stycket tredje punkten den i förbehåll som i nämnda lagrum sägs bestämda inskränkningen icke angivits;

4. styrelseledamot eller likvidator, där han uppsåtligen låter i aktieboken verkställa införing i strid mot bestämmelserna i 35 § 1 mom. andra eller tredje stycket, 35 § 2 mom. första eller andra stycket, 35 § 3 mom. första punkten, 54 § tredje punkten eller 59 § 2 mom. tredje stycket eller fjärde stycket sista punkten eller underlåter att ombesörja, att förändring i äganderätten till aktie varder jämlikt 35 § 1 mom. tredje eller fjärde stycket, 35 § 2 mom. första eller andra stycket eller 35 § 3 mom. första punkten införd i aktieboken;

5. styrelseledamot, verkställande direktör eller likvidator, som uppsåtligen eller av vårdslöshet i strid mot bestämmelserna i 63 §, 67 § 1 mom., 68 § första stycket, 193 § eller 195 § 1 mom. låter verkställa utbetalning till aktieägare eller garant;

6. revisor, likvidationsrevisor eller revisors eller likvidationsrevisors medhjälpare som, oaktat han insett eller bort inse, att skada därav kunnat följa, yppar något av vad vid verkställd granskning kommer till hans kännedom, utan att det med nödvändighet erfordras för fullgörande av hans uppdrag;

7. den som i sådan försäkran, varom förmäles i 107 §, uppsåtligen lämnar oriktig uppgift.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

328 §.

Med dagsböter straffes

1. styrelseledamot eller verkställande direktör, där han vid upprättande av balansräkning, vinst- och förlusträkning eller redogörelse, som avses i 91 eller 97 § eller 205 §, jämförd med 91 och 97 §§, eller 139, 146 eller 241 §, väsentligen eftersätter bestämmelserna i 94 § 1 mom. eller med stöd av 94, 95 eller 97 § meddelade bestämmelser, eller vid upprättande av handling varom nyss sagts eller av förvaltningsberättelse, som avses i 91, 146 eller 241 §, av vårdslöshet förfar i strid mot bestämmelser som avses 326 § 4;

2. likvidator, där han vid upprättande av balansräkning, som avses i 163 eller 259 §, väsentligen eftersätter bestämmelserna i 94 § 1 mom. eller med stöd av samma paragraf meddelade bestämmelser, eller vid upprättande av balansräkning, likvidationsräkning, vinst- och förlusträkning eller förvaltningsberättelse, som avses i 148, 152, 157, 163, 243, 247, 252 eller 259 §, av vårdslöshet förfar i strid mot bestämmelser som avses i 326 § 5;

3. revisor eller likvidationsrevisor, där han annorledes än i 326 § 6 sägs vid upprättande av revisionsberättelse, som avses i 104, 146, 153 eller 157 § eller 206 §, jämförd med 104 §, eller 241, 248 eller 252 §, väsentligen eftersätter bestämmelserna i nämnda lagrum;

4. stiftare, där han uppsåtligen eller av vårdslöshet bestyrker avskrift, som i 12 § första stycket eller 175 § första stycket sägs, ehuru avskriften är oriktig, så ock styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör, vice verkställande direktör, likvidator, suppleant för likvidator eller firma-tecknare, där han uppsåtligen eller av vårdslöshet bestyrker avskrift, varom förmåles i 341 § andra stycket, ehuru avskriften är oriktig.

329 §.

Med dagsböter straffes ock

1. den som, i annat fall än i 327 § 3 och 4 avses, underlåter att iakttaga föreskrift i 30 §, 31 § första, andra eller fjärde stycket, 35 §, 54 § tredje punkten, 59 § 2 mom. tredje stycket eller fjärde stycket sista punkten eller 340 §, så ock den som bryter mot föreskrift i 34 §, 51 § andra stycket första punkten, 59 § 2 mom. fjärde stycket första punkten, 64 §, 301 § eller 334 § 2 mom. tredje stycket;

2. styrelseledamot, verkställande direktör eller likvidator, där han underlåter att verkställa påskrift å aktiebrev enligt 51 § andra eller tredje stycket, 59 § 2 mom. fjärde stycket, 60 § sista stycket, 61 § 2 mom. andra stycket eller 156 § andra stycket;

3. ledamot i styrelse eller god man för försäkringsaktiebolags personalstiftelse, där han underlåter att iakttaga vad honom enligt 105 § första stycket åligger.

330 §.

Böter och viten, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

XIV. Allmänna bestämmelser,

331 §.

Betalning för tecknad aktie eller tecknat garantibelopp medelst anvisning eller förbindelse, som utställts av riksbanken eller annan bank och är betalbar vid uppvisandet, så ock betalning genom insättning på räkning, som på begäran av stiftarna eller styrelsen öppnats av bank för mottagande av inbetalning å aktier eller garantikapital i bolaget, skall vara jämställd med betalning i penningar. Öppnas sådan räkning, skall banken låta ombesörja påskrift därom å teckningslistan, så ock i kvitto å gjord insättning anmärka, att insättningen skett på räkning som avses i denna paragraf.

Tillgodohavande å räkningen skall, med den inskränkning som följer av vad i tredje och fjärde styckena stadgas, stå till bolagets fria förfogande.

På räkningen insatt belopp må ej för bolaget lyftas, innan bolaget registrerats, ej heller, i fråga om försäkringsaktiebolag, där i beslut om aktiekapitalets ökning medelst ny aktieteckning upptagits bestämmelse om miniteckning, innan registrering skett på anmälan enligt 56 §, eller, om styrelsen enligt 58 § beslutat aktiekapitalets ökning, innan bolagsstämmans godkännande av ökningsbeslutet registrerats.

Inträffar sådant fall att aktieteckning eller teckning av garantibelopp enligt 16, 56 eller 178 § icke vidare är bindande, skall det på räkningen insatta beloppet jämte därå gottgjord ränta återbetalas till den, som verkställt teckningen, eller hans rättsinnehavare. Har teckningsbevis eller interimsbevis utfärdats, skall beviset förses med påskrift om återbetalningen.

332 §.

1 mom. Har någon genom testamente erhållit nyttjanderätten till aktier i försäkringsaktiebolag eller ock avkomsten av sådana aktier med bestämmelse, till betryggande av hans avkomsträtt, att aktierna skola sättas under särskild vård, skall, där enligt testamentet rätten att i bolaget företräda aktierna skall tillkomma nyttjande- eller avkomsträttshavaren, beträffande denne, såvitt angår rätten att i bolaget företräda aktierna, gälla vad i denna lag om aktieägare är stadgat.

Såväl ägaren som nyttjande- eller avkomsträttshavaren skall på anmälan bliva införd i aktieboken. Vid införingen skall anteckning göras om äganderättsförvärvet och om den med nyttjande- eller avkomsträtten förenade rätten att i bolaget företräda aktierna. I fråga om införing av nyttjande- eller avkomsträttshavaren skall i övrigt vad om införing av aktieägare är stadgat äga motsvarande tillämpning, dock skall påskrift om införingen ej ske å aktiebrevet. Styrkes att nyttjande- eller avkomsträtten upphört, skall anteckning därom göras i aktieboken.

Skall försäkran som avses i 107 § avgivas av nyttjande- eller avkomsträttshavare, varde försäkran därefter lämpad.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

2 mom. När god man på grund av förordnande jämlikt 11 kap. 4 § 5 lagen om förmynderskap förvaltar aktier för blivande ägares räkning, skall blivande ägare på anmälan av gode mannen införas såsom ägare i aktieboken med anteckning om förvärvet och om förordnandet.

333 §.

1 mom. Äger ett försäkringsbolag mer än hälften av aktierna i ett försäkringsaktiebolag eller, om aktier med olika röstvärde finnas, så många aktier, att röstetalet för dem utgör mer än hälften av röstetalet för samtliga aktier, skall det förra bolaget anses såsom moderbolag och det senare bolaget såsom dotterbolag. Om ett eller flera dotterbolag eller ock moderbolaget och ett eller flera dotterbolag tillsammans äga så många aktier i ett försäkringsaktiebolag som nyss sagts, skall jämväl sistnämnda bolag anses såsom dotterbolag (dotterdotterbolag) till moderbolaget. Har ett försäkringsbolag eljest på grund av aktieinnehav eller till följd av garantiavtal eller annat avtal eller av annan orsak ett bestämmande inflytande över ett annat försäkringsbolag, varmed jämväl är förbundet ett väsentligt intresse i det senares ställning och resultatet av dess verksamhet, skall ock det förra bolaget anses såsom moderbolag och det senare bolaget såsom dotterbolag.

Alla försäkringsbolag, som äro med varandra sålunda förenade att de inbördes äro moder- och dotterbolag eller dotterbolag till samma moderbolag, kallas koncernbolag.

2 mom. Då sådant förhållande inträtt att ett försäkringsbolag enligt vad i 1 mom. sägs skall anses såsom moderbolag i förhållande till annat försäkringsbolag, skall det förra bolagets styrelse därom ofördröjligen underrätta styrelsen för det senare bolaget. Dotterbolags styrelse vare pliktig att meddela styrelsen för moderbolaget de upplysningar, som äro erforderliga för beräkningen av koncernens ställning och resultatet av koncernens verksamhet i dess helhet.

334 §.

1 mom. Beslutas i försäkringsaktiebolag enligt 61 § sådan nedsättning av aktiekapitalet, att nedsättningens genomförande medelst minskning av aktiernas nominella belopp skulle medföra att detta skulle nedgå under femtio kronor, äge, där nedsättningen ej skall genomföras medelst inlösen eller indragning av aktier, bolagsstämman besluta sammanläggning av aktierna i bolaget. Sammanläggningen må ej avse flera aktier än som erfordras för att vid utbyte mot en ny aktie dennas nominella belopp icke skall understiga femtio kronor.

Beslut om sammanläggning av aktier, efter vad ovan stadgas, vare ej gällande, med mindre beslutet ingår i nedsättningsbeslutet.

I annat fall än nu är sagt vare beslut om sammanläggning av aktier ej gällande, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom.

Där beslut om sammanläggning av aktier ej ingår i beslut om nedsättning av aktiekapitalet, skall beslutet ofördröjligen av styrelsen eller verkställande

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

direktören anmälas för registrering. Vid anmälningen skola fogas två enligt 341 § andra stycket bestyrkta avskrifter av protokoll som förts i ärendet.

2 mom. När registrering skett av beslut om sammanläggning av aktier eller, om sådant beslut ingår i beslut om nedsättning av aktiekapitalet, när aktiekapitalet enligt 62 eller 63 § skall anses nedsatt, skola aktiebrev icke för ägaren medföra annan rätt mot bolaget än att i utbyte erhålla brev å nya aktier till det antal som belöper på de förutvarande aktierna eller, där ej fullt antal nya aktier belöper på de förutvarande, ett delbevis för varje aktie, som ej kan utbytas. Sådant bevis skall innehålla att ägaren är berättigad erhålla en ny aktie mot avlämnande av det antal delbevis som erfordras för utbekommande av en ny aktie.

Det åligger styrelsen att ofördröjligen för sådant utbyte från aktieägarna infordra breven å de förutvarande aktierna genom anmaning, som skall givas på det sätt varom i 115 § tredje stycket stadgas för där avsedd kallelse. Avlämna aktieägare icke aktiebrev för utbyte inom sex månader efter det de sålunda infordrats, skall ny anmaning på samma sätt ske till dessa aktieägare. Avlämnas icke aktiebrev inom ett år efter denna anmaning, skola å dem belöpande aktiebrev och delbevis för vederbörandes räkning försäljas på offentlig auktion, i den ordning varom stadgas i förordningen den 23 oktober 1914 om vad vid försäljning av värdepapper i vissa fall skall iakttagas. Sedan försäljning skett, medföra de förutvarande aktiebrev icke annan rätt för ägaren än att utbekomma å dem belöpande del av det vid försäljningen influtna beloppet med avdrag för kostnaderna för den senare anmaningen och för försäljningen. Den senare anmaningen skall innehålla erinran om påföljden av att den ej efterkommes.

I brev å ny aktie skall angivas, att aktien tillkommit efter sammanläggning av förutvarande aktier. De äldre aktiebrev skola i betryggande ordning makuleras.

3 mom. Vad i 2 mom. stadgas om utbyte av aktiebrev vid sammanläggning av aktier skall äga motsvarande tillämpning, då på grund av beslut om bolagsordningsändring rörande akties nominella belopp delning av aktie i flera nya aktier skall äga rum.

335 §.

Vill aktieägare enligt 128 § påkalla inlösen av sina aktier, skall skriftlig ansökan därom göras hos styrelsen inom två veckor efter den bolagsstämma, därå förbehåll om inlösen gjorts. Styrelsen skall efter utgången av nämnda tid ofördröjligen i rekommenderat brev giva de aktieägare, för vilka lösningsplikt kan inträda, underrättelse om de ansökningar som inkommit till styrelsen. Bestrider sådan aktieägare, att grund för anspråket föreligger, eller kan överenskommelse ej träffas om lösens belopp, skall tvisten avgöras av tre skiljemän.

Kunna de aktieägare, som gjort ansökan om inlösen, ej enas om utseende av skiljeman, skall försäkringsinspektionen utse skiljeman bland dem som

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

av nämnda aktieägare därtill föreslagits. Styrelsen äge utse skiljeman och föra talan för de aktieägare, för vilka lösningsplikt kan inträda. I övrigt skall i fråga om skiljemännen och förfarandet inför dem i tillämpliga delar gälla vad i lagen om skiljemän är stadgat. Är tvist om lösens belopp, skall detta bestämmas så att det motsvarar aktiens verkliga värde. För lösen vare de aktieägare, som röstat för beslutet, ansvariga en för alla och alla för en. Kostnaderna för skiljemannaförfarandet skola åvila bolaget, där ej skiljemännen på grund av särskilda omständigheter pröva skäligt ålägga aktieägare att helt eller delvis svara för dessa kostnader. Part, som är missnöjd med skiljemännens beslut, äger, där ej annat stadgats i bolagsordningen, draga tvisten under rättens prövning, såframt han väcker talan inom tre månader från det beslutet i huvudskrift eller avskrift delgavs honom. Styrelsen skall ofördröjligen ombesörja delgivningen av beslutet. Talan må föras av såväl styrelsen som enskild lösningspliktig aktieägare. Sådan talan gälle till förmån för annan lösningspliktig.

Kunna de lösningspliktiga aktieägarna ej enas om fördelningen sinsemellan av de aktier som skola inlösas, skola de övertaga aktierna efter antalet av de aktier, med vilka de deltagit i beslutet om bolagsordningsändring eller om nedsättning av aktiekapitalet.

336 §.

Av aktierna i svenskt aktiebolag må försäkringsbolag icke utan försäkringsinspektionens medgivande äga mer än en tjugondel eller, om aktier med olika röstvärde finnas, större antal än att röstetalet för aktierna utgör högst en tjugondel av röstetalet för samtliga aktier. Tillhör försäkringsbolaget koncern, skall vad sålunda stadgats gälla koncernen.

Vad i första stycket är stadgat skall ej äga tillämpning å aktier i försäkringsaktiebolag eller i aktiebolag, som har till uteslutande syfte att äga aktier i försäkringsaktiebolag eller att tillskjuta garantikapital i ömsesidigt försäkringsbolag.

Vad i första stycket är stadgat skall ej äga tillämpning å aktier i försäkringsaktiebolag eller i aktiebolag, vars verksamhet har till föremål att äga aktier i försäkringsaktiebolag eller att tillskjuta garantikapital i ömsesidigt försäkringsbolag.

337 §.

Föreligger intressegemenskap mellan försäkringsbolag, å ena, samt aktiebolag, varå denna lag icke äger tillämpning, eller registrerad förening, å andra sidan, äge försäkringsinspektionen att, där det med hänsyn till tillsynen över försäkringsverksamheten finnes nödigt och sedan Konungen därtill lämnat samtycke, förelägga aktiebolag eller förening som här avses att avgiva särskild redovisning över intressegemenskapen enligt anvisningar av försäkringsinspektionen.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

338 §.

Utan försäkringsinspektionens medgivande må två eller flera försäkringsbolag icke meddela försäkring under gemensam ansvarighet en för alla och alla för en.

339 §.

Försäkringsbolag må ej utlåna medel till styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktören, vice verkställande direktör, aktuarie eller revisor i bolaget eller i annat bolag inom samma koncern. Ej heller må lån utlämnas mot borgen av person som ovan sägs.

Vad i första stycket första punkten stadgas utgöra ej hinder för försäkringsbolag att i enlighet med vad därom i grunderna föreskrives utlämna lån mot säkerhet i försäkringsbrev.

340 §.

Försäkringsbrev skall innehålla ej mindre uppgift om de allmänna försäkringsvillkoren än även de särskilda villkoren för den försäkring, som avses i brevet.

341 §.

Skall enligt bestämmelse i denna lag anmälan eller ansökan göras eller annan handling undertecknas av styrelsen, skall egenhändig namnunderskrift tecknas av minst hälften av hela antalet styrelseledamöter eller vid förfall för styrelseledamot av styrelsesuppleant. Där undertecknande skall ske av samtliga styrelseledamöter, må ock vid förfall för styrelseledamot egenhändig namnunderskrift tecknas av styrelsesuppleant. Vad nu är sagt skall äga motsvarande tillämpning, då anmälan eller ansökan skall göras eller annan handling skall undertecknas av likvidatorerna eller samtliga likvidatorer. Skall handling undertecknas av verkställande direktören, må vid förfall för honom undertecknande ske av vice verkställande direktör eller, där sådan ej finnes, av styrelseledamot eller styrelsesuppleant, som därtill bemyndigats av styrelsen.

Avskrift, som på grund av särskild föreskrift i denna lag skall vara bestyrkt enligt detta stycke, skall vara till riktigheten bestyrkt av notarius publicus eller landsfiskal eller ock av minst två personer, som hava ställning av styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör, vice verkställande direktör, likvidator, suppleant för likvidator eller firmatecknare.

Annan avskrift skall, där ej särskild föreskrift givits, vara till riktigheten bestyrkt av två personer.

342 §.

Skall på grund av stadgande i denna lag eller föreskrift i bolagsordning kungörelse äga rum i tidning inom viss ort, bör sådan tidning väljas som genom sin spridning är ägnad att bringa kungörelsen till allmän kändedom.

*(Kungl. Maj:ts förslag:)**(Utskottets förslag:)*

343 §.

Försäkringsbolag vare uti de mål, för vilka ej annorlunda genom lag stadgas, lydande under allmän underrätt i den ort, där styrelsen har sitt säte.

Åtal för försummelse att enligt bestämmelse i denna lag göra anmälan för registrering så ock talan, varom i 65 § 1 mom. och 335 § stadgas, skall likaledes upptagas av allmän underrätt som i första stycket sägs.

344 §.

Innehåller bolagsordningen förbehåll, att tvister mellan bolaget och styrelsen, styrelseledamot, verkställande direktören, likvidator, aktieägare, delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan som tillkommer skiljeavtal. Om påkallande av förbehållets tillämpning gälle vad om stämning i denna lag finnes stadgat; där styrelsen vill föra klandertalan mot bolagsstämmbeslut på grund som avses i 131 § 1 mom. andra stycket eller 229 § 1 mom. andra stycket, skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om den i 89 § eller 204 § 2 mom. omförmälda stämman blivit inom klander-tiden utlyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelse-tid kan ske.

XV. Om vissa undantag i fråga om lagens tillämplighet,

345 §.

Beträffande tjänstepensionsförsäkring må Konungen, där sådant finnes från allmän synpunkt ändamålsenligt, medgiva avvikelser från vad denna lag innehåller. Konungen må ock i fråga om återförsäkring medgiva de avvikelser, som prövas skäliga.

Driver försäkringsbolag rörelse i utlandet, äger försäkringsinspektionen för det utländska försäkringsbeståndet medgiva de avvikelser från vad denna lag innehåller, som med hänsyn till utländsk lag finnas påkallade.

346 §.

I avseende å Stockholms stads brandförsäkringskontor skall i tillämpliga delar gälla vad i denna lag är beträffande ömsesidigt försäkringsbolag, som meddelar brandförsäkring för all framtid eller för längre tid än tio år, i allmänhet stadgat; dock att härigenom icke föränledes skyldighet för kontorets delägare att vidkännas vidsträcktare ansvarighet för kontorets förbindelser än som förefunnits före den 1 januari 1904.

347 §.

I fråga om ränte- och kapitalförsäkringsanstalt skall i tillämpliga delar gälla vad i denna lag stadgas angående ömsesidigt försäkringsbolag; dock att 1. vad i 171 § första stycket första punkten stadgas icke skall äga tillämpning;

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

2. premiereserven skall utgöra summan av besparingsfond och livräntefond; samt

3. vad i 271 § andra stycket sägs om premiereserven i stället skall avse livräntefond.

Med besparingsfond förstås den mot försäkringarna i anstalten svarande behållningen, vad angår kapitalförsäkring i den mån behållningen icke förfallit till betalning och vad angår livränteförsäkring i den mån de försäkrade ej uppnått den ålder, då livränta skall börja utgå. Med livräntefond förstås kapitalvärdet av utgående livräntor.

348 §.

Utan hinder av bestämmelserna i 168 § må för ändamål som avses i lagen om försäkring för olycksfall i arbete bildas ömsesidigt försäkringsbolag för vars förbindelser delägarna svara personligen; och skall beträffande sådant bolag i fråga om förlust å olycksfallsförsäkringen vad i 197—203 §§ är för där avsett fall föreskrivet om uttaxering äga motsvarande tillämpning.

Angående trafikförsäkringsrörelse meddelas vissa särskilda bestämmelser i lagen om trafikförsäkring å motorfordon.

349 §.

Vad ovan i denna lag är föreskrivet skall ej äga tillämpning å:

- a) försäkringsanstalt, som inrättats av staten,
- b) ömsesidigt försäkringsbolag för försäkring av egendom å landsbygden, vars verksamhetsområde är mindre än ett härad eller, där det omfattar delar av flera härad, mindre än tio socknar, varvid med härad likställes tingslag i de orter där benämningen härad ej förekommer,
- c) sjukkassa eller annan understödsförening, å vilken lagen om understödsföreningar äger tillämpning,
- d) sjukkassa enligt lagen om allmän sjukförsäkring.

Bolag, varom ovan under b) förmåles, vare dock pliktigt att angående sin verksamhet göra anmälan och lämna uppgifter i enlighet med de föreskrifter, Konungen meddelar.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

2) Lag angående införande av nya lagen om försäkringsrörelse.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Den nu antagna lagen om försäkringsrörelse skall jämte vad här nedan stadgas lända till efterrättelse från och med den 1 januari 1949.

1 §.

Den nu antagna lagen om försäkringsrörelse skall jämte vad här nedan stadgas lända till efterrättelse från och med den 1 januari 1949; dock skall vad i 295 § nya lagen stadgas äga tillämpning från och med den 1 juli 1948.

2 §.

Genom nya lagen upphäves, med den begränsning här nedan stadgas, lagen den 25 maj 1917 (nr 257) om försäkringsrörelse tillika med alla de särskilda stadganden, vilka innefatta ändring i eller tillägg till nämnda lag, så ock vad i övrigt finnes i lag eller särskild författning stridande mot nya lagens bestämmelser.

3 §.

Där i lag eller särskild författning förekommer hänvisning till lagrum, som ersatts genom bestämmelse i nya lagen, skall denna i stället tillämpas.

4 §.

1 mom. Den nya lagen skall lända till efterrättelse jämväl i avseende å försäkringsbolag, som registrerats enligt äldre lag. Därvid skall dock iakttagas vad nedan stadgas.

2 mom. I fall, då införelse i aktieboken skett innan nya lagen trätt i kraft, äga bestämmelserna i 32 § 2 mom., 35 § 2 mom. andra stycket och 38 § icke tillämpning. Har den, som åberopar annat förvärv av aktiebrev än överlåtelse, blivit i aktieboken införd före nya lagens ikraftträdande, och har ej, inom tre år efter det lagen trädde i kraft, ansökan gjorts om aktiebrevets dödande eller talan mot innehavaren instämts om bättre rätt till aktiebrevet, skall dock, när överlåtelse eller pantsättning därefter sker, vad i 32 § 2 mom. och 35 § 2 mom. andra stycket är stadgat äga motsvarande tillämpning.

3 mom. Styrelsen för försäkringsbolag som registrerats enligt äldre lag må hos Konungen göra ansökan om stadfästelse å sådan ändring av bolagsordning och grunder, som erfordras för vinnande av överensstämmelse med föreskrifterna i den nya lagen. Konungen prövar ansökningen jämlikt bestämmelserna i 4 eller 166 § nya lagen, dock att prövningen icke må avse frågan huruvida bolagets rörelse är behövlig. Varda bolagsordningen och grunderna stadfästa, beviljar Konungen koncession tillsvidare eller, där särskilda omständigheter föranleda därtill, för bestämd tid, högst tio år, och därutöver intill slutet av då löpande räkenskapsår.

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

4 mom. Ansökan enligt 3 mom. skall inlämnas till försäkringsinspektionen senast sex månader efter det nya lagen trätt i kraft. Där så finnes påkallat, må Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, försäkringsinspektionen medgiva, att tiden utsträcker till högst två år.

Innan frågan om koncession avgjorts och, där koncession beviljats, intill den tidpunkt från vilken koncessionen skall gälla, må bolaget fortsätta sin verksamhet, och skola därvid bestämmelserna i äldre lag lända till efterrättelse, i den mån ej Konungen förordnat att föreskrifter i nya lagen skola tillämpas.

5 mom. Sker ej ansökan, varom i 3 mom. förmäles, inom föreskriven tid eller varder ansökningen avslagen, skall bolaget träda i likvidation.

Hava likvidatorer för försäkringsbolag utsetts innan nya lagen trätt i kraft eller föreligger fall som i första stycket sägs, skall äldre lag gälla i avseende å likvidationen, och skola ej heller bestämmelserna i 163, 164, 259 och 260 §§ nya lagen äga tillämpning.

5 §.

Ömsesidigt försäkringsbolags firma, som registrerats innan nya lagen trätt i kraft, må godkännas även om densamma icke överensstämmer med bestämmelserna i 171 § första stycket.

6 §.

För giltigt beslut om sådan ändring av bolagsordning som avses i 4 § 3 mom. vare, utan hinder av vad eljest kan i äldre lag eller bolagsordningen vara stadgat angående särskild röstpluralitet, erforderligt allenast att beslutet fattats å två på varandra följande bolagsstämmor och å den sista stämman biträts av minst två tredjedelar av de röstande.

7 §.

Det ankommer på Konungen att meddela de föreskrifter, vilka betingas av att Konungens Befallningshavande icke vidare skall taga befattning med ärenden rörande stadfästelse å bolagsordning för och registrering av ömsesidigt försäkringsbolag.

B) att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att, i fall då försäkringsaktiebolag upplöses i anledning av att dess försäkringsbestånd överlåtits till annat försäkringsbolag, vilket äger samtliga aktier i förstnämnda bolag, efter särskild framställning från vederbörande medgiva befrielse från skattskyldighet enligt förordningen den 27 juni 1927 om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar;

C) att motionerna I: 271—276 samt II: 420, 421 och 427—429, i den mån de icke kunna anses besvarade genom ut-

(Kungl. Maj:ts förslag:)

(Utskottets förslag:)

skottets hemställan under A) och B) här ovan, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 11 maj 1948.

På första lagutskottets vägnar:

AXEL LINDQVIST.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Ewerlöf, Lodenius, Lindblom, Olofsson, Löthner och Lindgren*;

från andra kammaren: herrar Lindqvist, Rylander, Olsson i Mellerud*, fru Gustafson, herrar Gustafsson i Lekåsa, Lindahl, Ljungqvist och Jonsson i Skutskär.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservat ion

av herrar *Ewerlöf, Löthner och Ljungqvist*, vilka vid behandlingen av 4 § förslag till lag om försäkringsrörelse inom utskottet yrkat bifall till likalydande motionerna I: 273 och II: 429.

Bilaga.

PM

ang. viss omredigering av 302 § i förslaget till ny lag om försäkringsrörelse.

Då Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrörelse remitterades till lagrådet, pågingo alltjämt förhandlingar mellan försäkringsbolagen i syfte att nå fram till en överenskommelse rörande anskaffningsverksamheten. Man torde vid denna tidpunkt ha hyst förhoppning om att förhandlingarna skulle krönas med framgång, i vilket fall den föreslagna lydelsen av 302 § skulle möjliggjort att eventuella tvister rörande tillämpningen av överenskommelsen avgjordes av en på lämpligt sätt sammansatt skiljenämnd med en av Kungl. Maj:t utsedd ordförande.

Då ifrågavarande förhandlingar strandat utan att ha resulterat i någon överenskommelse, kan tillämpningen av nämnda paragraf komma att följa helt andra linjer än ovan angivits. Läget är nu sådant, att man icke heller framdeles torde kunna hoppas på någon frivillig överenskommelse mellan försäkringsbolagen rörande vissa grundläggande frågor, som sammanhånga med bolagens anskaffningsverksamhet. Såsom exempel kunna nämnas frågan huruvida organisationer av olika slag skola kunna antagas såsom ombud för försäkringsbolag samt spørsmålet huruvida vissa försäkringar, s. k. standardiserade försäkringar, skola kunna såsom en vanlig handelsvara tillhandahållas allmänheten genom direkt försäljning i minutaffärer.

I ett läge, då överenskommelse rörande olika grundläggande frågor icke kan nås, medgiver utformningen av 302 § tvenne olika förfaringsätt. Det ena består däri, att Konungen icke begagnar sig av den rätt paragrafen ger att utfärda närmare bestämmelser utan lämnar försäkringsbolagen full frihet i fråga om anskaffningsverksamheten. Det andra förfaringsättet, vilket att döma av motiveringen till paragrafen kan förväntas komma till användning, innebär, att Konungen meddelar dylika bestämmelser. I senare fallet aktualiseras spörsmålet, hur ärenden rörande brott mot de utfärdade bestämmelserna skola handläggas. Man torde ha avsett, att dylika spörsmål, som bl. a. komme att gälla frågor om förhållandet mellan försäkringsbolagen och deras ombud, skola handläggas av försäkringsinspektionen.

Jag vill emellertid ifrågasätta lämpligheten av en sådan anordning. Arbetsuppgifter av förevarande slag falla icke inom området för inspektionens tillsynsverksamhet. Det kan över huvud taget icke vara ändamålsenligt att ålägga inspektionen handläggningen av dylika frågor, vilka icke sällan torde komma att avse förhållandet emellan de olika försäkringsbolagen och deras ombud. Till belysning härav må erinras om ett uttalande av lagrådet i dess yttrande den 8 oktober 1912 över ett förslag till ändring av lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903. I nämnda förslag hade upptagits en bestämmelse, enligt vilken inspektionen skulle äga befogenhet att där så prövades nödigt förelägga försäkringsbolag att återkalla till ombud lämnat uppdrag. Här om gjorde lagrådet följande uttalande: »Att, såsom förslaget innebär, en administrativ statsmyndighet skall kunna vid hot om ansvar förelägga en privat inrättning att skilja en person från hans tjänst i inrättningen och sålunda kunna vidtaga åtgärd, varigenom denne tilläventyrs berövas möjligheten att utöva sitt lovlige yrke, synes vara alltför stridande mot rådande rättsuppfattning i vårt land för att böra vinna godkännande.»

Med hänsyn till här åberopade förhållanden torde det bli nödvändigt att överlåta handläggningen av frågor av denna art till ett särskilt organ. Detta organ torde icke kunna ges formen av skiljenämnd, alldenstund ingen överenskommelse mellan försäkringsbolagen träffats. Under sådana förhållanden synes Kungl. Maj:t böra tilldelas befogenhet icke endast att meddela erforderliga bestämmelser rörande anskaffningsverksamheten utan även att skapa det organ, som skall handlägga frågor avseende tillämpningen av dessa bestämmelser. Vid fixerandet av organets befogenheter synes böra övervägas, dels huruvida de skola inskränkas till frågor angående brott mot de givna bestämmelserna, dels om organet även skall kunna besluta i frågor, som icke närmare reglerats genom bestämmelserna i fråga. Väljes det första alternativet, torde det bli nödvändigt att i förordningen taga ståndpunkt till alla de grundläggande spörsmål på anskaffningsverksamhetens område som nu äro aktuella. Vid det senare alternativet torde mindre detaljerade bestämmelser vara påkallade.

Vilket av de anförda alternativen som än väljes, synes Kungl. Maj:t böra erhålla befogenhet att skapa det organ som skall handlägga hithörande frågor, varför jag vill föreslå att 302 § gives sådan utformning att detta syfte tillgodoses.

Stockholm den 18 mars 1948.

O. A. ÅKESSON.